

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

12'nci Birleşim 26 Ekim 2022 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	142
II.- GELEN KÂĞITLAR	146
III.- YOKLAMALAR	247,257,268,274,291
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	156
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>156:160</i>
1.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İYİ Partinin 5'inci kuruluş yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	156:157
2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, hayvancılığın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	157:158
3.-Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'a yapılan spor ve yurt yatırımlarına ilişkin gündem dışı konuşması	158:160

V.- AÇIKLAMALAR**160,181,191,209,215,234,
271,277**

- 1.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'da yıkım kararı alınan okullara ilişkin açıklaması 160
- 2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, Tuzla İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisine ilişkin açıklaması 160:161
- 3.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, İstanbul'un Şile ilçesindeki fındık üreticilerinin isteklerine ilişkin açıklaması 161
- 4.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Kozan-Kadirli arası yol sorununa ilişkin açıklaması 161
- 5.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Gaziantep Şehir Hastanesinin şantiyesinde çalışan işçilerin yaşadığı mağduriyetlere ilişkin açıklaması 161:162
- 6.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, devlet hastanelerinde ücretsiz verilen tedavi hizmetlerine ilişkin açıklaması 162
- 7.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir Şehir Hastanesi şantiyesinde çalışan işçilerin haklarının gasbedilmesine ilişkin açıklaması 162
- 8.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Kâhta ve Besni ilçelerinin sorunlarına ilişkin açıklaması 162
- 9.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Ana Konteyner Limanı Projesi'ne ilişkin açıklaması 162:163
- 10.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Söke ilçesinde yer alan Latmos Dağları'ndaki maden işletmelerine ilişkin açıklaması 163
- 11.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, ormandan geçimini sağlayan orman köylüsü, mevsimlik işçi ve mesaha işçilerine ilişkin açıklaması 163
- 12.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'ya seçim dönemlerinde verilen vaatlere ilişkin açıklaması 163:164
- 13.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 81 ilde hayata geçirilecek olan sosyal konut projesine ilişkin açıklaması 164
- 14.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, tapu ve kadastro sorununa ilişkin açıklaması 164
- 15.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, AKP'nin hayvancılık politikasına ilişkin açıklaması 164
- 16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, TTB Başkanı Profesör Doktor Şebnem Korur Fincancı'nın gözaltına alınmasına ilişkin açıklaması 165
- 17.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, İlk Evim, İlk İş Yerim Projesi'ne, Tuzla Belediye Başkanı Şadi Yazıcı'ya yapılan saldırıya ve Yunanistan'ın Rodos Adası'ndaki Murat Reis Külliyesi'yle ilgili aldığı karara ilişkin açıklaması 165

18.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli'de gerçekleştirilen toplulaştırma işlemlerine ilişkin açıklaması	165
19.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, diyetisyenlerin taleplerine ilişkin açıklaması	165:166
20.- Diyarbakır Milletvekili Ebubekir Bal'ın, Cumhurbaşkanının 23 Ekim Pazar günü gerçekleştirdiği Diyarbakır ziyaretine ilişkin açıklaması	166
21.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, yem fiyatlarına ilişkin açıklaması	166
22.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, Azerbaycan ziyaretinde kaza geçiren İzmir Milletvekili Binali Yıldırım, İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım ve beraberindeki heyete ilişkin açıklaması	166:167
23.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, iktidarın Türk çiftçisini haciz ve iflasla karşı karşıya bıraktığına ilişkin açıklaması	167
24.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, belediye şirketlerinde çalışan taşeron işçilere ilişkin açıklaması	167
25.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, Kırıkkale İl Özel İdaresinin yarattığı mağduriyete ilişkin açıklaması	167:168
26.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, bakanların soru önergelerini verdikleri cevaplara ilişkin açıklaması	168
27.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, RTÜK üyeliğine, Amasra'da yaşanan maden faciasına ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının açıkladığı destek paketine ilişkin açıklaması	168:171
28.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Profesör Doktor İsmail Cerrahoğlu ile Halit Kıvanç'ın vefatlarına, Kırıkkale Milletvekili Osman Durmuş'un vefatının seneidevriyesine ve Yunanistan'ın Rodos Adası'ndaki Murat Reis Külliyesi'yle ilgili aldığı karara ilişkin açıklaması	171
29.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Halit Kıvanç'ın vefatına, TTB Başkanı Profesör Doktor Şebnem Korur Fincancı'nın gözaltına alınmasına ve bununla ilgili TRT'nin yapmış olduğu habere ilişkin açıklaması	172:173
30.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Halit Kıvanç'ın vefatına ve cumhuriyetin 100'üncü yılının bütçesinin Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmelerine başlandığına ilişkin açıklaması	173:174
31.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Halit Kıvanç ile Profesör Doktor İsmail Cerrahoğlu'nun vefatlarına, cumhuriyet tarihinin en büyük sosyal konut, iş yeri ve arsa projesine, 2023 yılı bütçesinin Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmelerine başlandığına, Bartın'da gerçekleşen maden kazasına, RTÜK üyeliğine ve AK PARTİ ve Cumhuriyet İttifakı'nın 21'inci yüzyılı Türkiye asrı yapacaklarına ilişkin açıklaması	174:176
32.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Dereboğazi İçme Suyu ve Sulama Göleti'ne ilişkin açıklaması	181:182

33.- Giresun Milletvekili Necati Tıǒlı'nın, AKP devriiktidarında yapımına başlanan gööletlere ilişkin açıklaması	182
34.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un (3/2083) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	191
35.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	191:192
36.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	192
37.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	192
38.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Konya Milletvekili Orhan Erdem'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	209:210
39.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Balıkesir Milletvekili Belgin Uygur'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	215
40.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Ahmet Tulgar'ın vefatına ilişkin açıklaması	215
41.- Niğe Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ehliyet affına ilişkin açıklaması	234
42.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması	234
43.-Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, Samsun Comdata Çağrı Merkezinde çalışanların sorunlarına ilişkin açıklaması	234:235
44.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, ithalatın badem üreticilerini mağdur ettiğine ilişkin açıklaması	235
45.-Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Samsun'daki Çarşamba Şeker Fabrikasına ilişkin açıklaması	235
46.- Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, kur korumalı mevduata ilişkin açıklaması	235:236
47.- Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş'ın, enerjideki dışa bağımlılığa ilişkin açıklaması	236
48.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, KYK borçlarına ilişkin açıklaması	236
49.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, iktidarın millî eğitimi getirdiği duruma ilişkin açıklaması	236

- 50.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, lisanssız güneş enerjisi yatırımcılarına ilişkin açıklaması 236
- 51.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 271
- 52.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 277:279
- 53.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 279:280
- 54.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 280:282
- 55.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 283
- 56.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 283:284
- 57.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 284

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

176,182,193,222

A) TEZKERELER

176:177,177:181,182:190,
193:203

- 1.- Bartın'ın Amasra İlçesinde Meydana Gelen Maden Kazasının Tüm Yönleriyle Araştırılarak Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Geçici Başkanlığının, başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi (3/2088) 176:177
- 2.- Cumhurbaşkanlığının, Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde icra ettiği harekât ve misyonlar kapsamında hudut, şümul, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tespit edilmek üzere, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurt dışına gönderilmesi ve Cumhurbaşkanınca verilecek izin ve belirlenecek esaslar çerçevesinde bu kuvvetlerin kullanılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin son olarak 19/10/2021 tarihli ve 1309 sayılı Kararı'yla uzatılan izin süresinin Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca 31/10/2022 tarihinden itibaren bir yıl uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/2083) 177:181,182:190,193:203

B) ÖNERGELER

178,222

1.- Başkanlıkça, Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, İçişleri Komisyonu ve Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu üyeliklerinden; Konya Milletvekili Abdullah Ağralı'nın, Çevre Komisyonu üyeliğinden istifalarına ilişkin yazılarının 25/10/2022 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/187)

178

2.- Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Eşref Fakıtbaba'nın milletvekilliğinden istifa ettiğine ilişkin önergesi (4/188)

222

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

181

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Genel Kurulu ziyaret eden Görme Engelliler Millî Takımı'nı başarılarından dolayı kutladığına ilişkin konuşması

181

VIII.- ÖNERİLER

204,210,215

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

204:209,210:214,215:221

1.- İYİ Parti Grubunun, Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve arkadaşları tarafından, bir öğretmenin Cumhurbaşkanlığı Teşkilat Kanunu üzerinden Millî Eğitim Bakanlığı kadrosuna atamasının yapıldığı iddiasının araştırılması amacıyla 6/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

204:209

2.- HDP Grubunun, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve arkadaşları tarafından, kadın cinayetleri ve şüpheli kadın ölümlerinde yaşanan artışın nedenlerinin tespiti amacıyla 19/10/2022 tarihinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

209,210:214

3.- CHP Grubunun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve arkadaşları tarafından, Mersin ilimizde yapılmakta olan Akkuyu Nükleer Santrali bölgesinde, Akkuyu Anonim Şirketinin aldığı kararla kurulması planlanan radar sisteminin ulusal güvenliğimizi tehlikeye sokup sokmayacağına, ulusal güvenlik politikalarımızla örtüşüp örtüşmediğinin enine boyuna incelenmesi amacıyla 24/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

215:221

IX.- SEÇİMLER

221

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

221

1.- İçişleri Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

221

2.- Çevre Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

221

3.- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim	221
4.- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim	221

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

**222,237,247,257,269,272,
274,284,291**

A) KANUN TEKLİFLERİ

*222:234,237:247,247:257,
257:268,269:271,272:274,
274:277,284:291,291:296*

1.- Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve 172 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4618) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 361)

*222:234,237:247,247:257,
257:268,269:271,272:274,
274:277,284:291,291:296*

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.02’de açılarak altı oturum yaptı.

Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya, Ankara’nın sorunlarına,

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, Malatya’nın sorunlarına,

Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya, Osmaniye’nin il oluşunun yıl dönümüne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, Gaziantep’in Karkamış ilçesindeki pamuk üreticilerinin sorunlarına,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, Mersin’in Demirhisar, Puğkaracadağ ve Parmakkurdu köylerindeki meyve ve narenciye üreticilerinin sorunlarına,

Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü, Osmaniye’nin il oluşunun yıl dönümüne,

Aksaray Milletvekili Ayhan Erel, İYİ Partinin kuruluşunun 5’inci yıl dönümüne,

Yozgat Milletvekili Ali Keven, Yozgat’ın Çekerek ilçesindeki öğrencilerin barınma sorununa,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, vatandaşın içine düştüğü borç batağına,

Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya, enerji fiyatlarındaki artışa,

Mersin Milletvekili Ali Cumhuri Taşkın, Azerbaycan’da trafik kazası geçiren Binali Yıldırım’a, İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım’a ve Koruma Görevlisi Oğuzhan Demirci’ye geçmiş olsun dileklerini ilettiğine ve Türk Silahlı Kuvvetlerini kimyasal silah kullanmakla suçlayan Türk Tabipleri Birliği Başkanı Şebnem Korur Fincancı’yı şiddetle kınadığına,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, yeni hasat döneminin Mersinli üreticilere hayırlı ve bereketli olmasını dilediğine ve Global Kalite Zirvesi’nde Yılın En Başarılı Belediye Başkanı Ödülü’nü kazanan Toroslar Belediye Başkanı Atsız Afşin Yılmaz’ı tebrik ettiğine,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, terör örgütlerinin şubesi hâline gelen Türk Tabipleri Birliğinin derhâl kapatılması gerektiğine,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, 6 Ekim günü Sağlık Bakanlığının yayımladığı yönetmeliğe,

Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı, Amik Ovası’ndaki pamuk üretimine ve pamuk destekleme tutarının yükseltilmesi gerektiğine,

Tokat Milletvekili Yücel Bulut, Tokat Gümrük Müdürlüğünün tekrar açılmasını talep ettiğine,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, Hatayspor-Beşiktaş maçına yetişmeye çalışırken yaşamını yitiren vatandaşlara Allah’tan rahmet dilediğine ve stadyuma alternatif yol yapılması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi, aile sağlığı merkezlerinin yüksek kiralar yüzünden kapanma tehlikesiyle karşı karşıya olduğuna,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, Boğaziçi Üniversitesinde yaşanan haksızlıklara ve hukuksuzluklara,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, kamudaki sözleşmeli personelin yaşadığı mağduriyete ve Ziya Gökalp’in ölüm yıl dönümüne,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, HEKTAŞ hisselerinin OYAK’a satışına,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Seyfe Gölü’nün ölmekte olduğuna,

Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, Şanlıurfa’da silahlı çatışmanın ortasında kalarak hayatını kaybeden çocuklara,

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin, Milaslı zeytinyağı üreticilerinin taleplerine,
Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, 24 Ekim Birleşmiş Milletler Günü'ne,
Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek, Âşık Veysel Şatıroğlu'nu doğumunun 128'inci yıl dönümüne,
Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu, Battalgazi, Doğanşehir, Darende, Kuluncak ve Hekimhanlı vatandaşların taleplerine,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, Azerbaycan'da trafik kazası geçiren Binali Yıldırım'a, İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım'a ve Koruma Görevlisi Oğuzhan Demirci'ye geçmiş olsun dileklerini ilettiğine, Âşık Veysel'i doğum gününde saygıyla ve özlemle andığına ve Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı yapmış Hüseyin Okan Merzeci'ye vefatının seneidevriyesinde Allah'tan rahmet dilediğine,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, gözaltına alınan gazetecilere,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, İYİ Parti'nin 5'inci kuruluş yıl dönümüne, Ziya Gökalp'ın vefatının 98'inci yıl dönümüne, Âşık Veysel'in doğum yıl dönümüne, İstanbul Silivri'de gözaltına alınmak istenirken şüphelilerin silahla açtığı ateş sonucu şehit olan Komiser Yardımcısı Alim Nar'a Allah'tan rahmet dilediğine, millî sporcularımızın başarılarına, Uluslararası Şeffaflık Örgütünün yayınladığı 2021 yılı Yolsuzluk Algı Endeksi'ne ve 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nde hedeflenen özelleştirmelere,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde yaralanıp şehit olan Uzman Çavuş Cemil Yavaş ile İstanbul'un Silivri ilçesinde gözaltına alınmak istenen şüphelilerin saldırısı sonucunda şehit olan Komiser Yardımcısı Alim Nar'a Allah'tan rahmet dilediğine, Ermeni terör örgütü ASALA'nın hain saldırısı sonucu 24 Ekim 1975 tarihinde Paris'te şehit edilen Büyükelçi İsmail Erez ile Makam Şoförü Talip Yener'i şehadetlerinin seneidevriyesinde rahmetle andığına, Osmaniye'nin il oluşunun 26'ncı yıl dönümüne, Ziya Gökalp'ın vefatının 98'inci yıl dönümüne, 26-27 Eylül 2022 tarihinde düzenlenen Türk Dünyası Ortak Alfabe Çalıştayı'nda kurulması kararlaştırılan Ortak Alfabe Komisyonuna ve Âşık Veysel'in doğumunun 128'inci yıl dönümüne,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, bugün Ankara'da gazetecilere yönelik yapılan operasyona, İsveç'in Göteborg Üniversitesinin Demokrasinin Çeşitleri Enstitüsünün yayımladığı Demokrasi Endeksi'ne, Cumhurbaşkanının hafta sonu Diyarbakır'da yaptığı konuşmaya ve cezaevlerindeki sorunlara,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Cumhuriyet Bayramı'na ve AKP'nin başarısızlıklarına,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Azerbaycan'da trafik kazası geçiren Binali Yıldırım'a, İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım'a ve Koruma Görevlisi Oğuzhan Demirci'ye geçmiş olsun dileklerini ilettiğine, Osmaniye'nin il oluşunun 26'ncı yıl dönümüne, Âşık Veysel'in doğumunun 128'inci yıl dönümüne, cumhuriyetimizin kuruluşunun 99'uncu yıl dönümü haftasına ve AK PARTİ'nin başarılarına,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç,

Samsun Milletvekili Erhan Usta,

Azerbaycan'da trafik kazası geçiren Binali Yıldırım'a, İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım'a ve Koruma Görevlisi Oğuzhan Demirci'ye geçmiş olsun dileklerini ilettiğine;

İlişkin birer açıklamada bulundular.

TBMM Başkanı Vekili Celal Adan, Başkanlık Divanı olarak, Azerbaycan'da trafik kazası geçiren Binali Yıldırım'a, İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım'a ve Koruma Görevlisi Oğuzhan Demirci'ye geçmiş olsun dileklerini ilettiklerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop ve beraberindeki Parlamento heyetinin Hırvatistan Parlamento Başkanı Gordan Jandrokoviç ve Ukrayna Parlamento Başkanı Sayın Ruslan Stefanchuck'un vaki davetine icabetle 24-25 Ekim 2022 tarihleri arasında Uluslararası Kırım Platformu 1'inci Parlamenter Zirvesi'ne katılmak üzere Hırvatistan'a resmî ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi kabul edildi.

İYİ Parti Grubunun, 14/10/2022 tarihinde Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve arkadaşları tarafından, son dönemde ortaya atılan yolsuzluk iddialarının araştırılarak yolsuzlukla mücadele için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 25/10/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Sayıştay denetim raporlarındaki yolsuzlukların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 24/10/2022 tarihinde Ankara Milletvekili Murat Emir ve arkadaşları tarafından, belediyelerde görev yapan ve belediye iktisadi teşekküllerine geçirilen taşeron işçilerimizin özellikle norm kadro konusunda yaşadığı sıkıntıların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 25 Ekim 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin aynı kısmın 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine, Genel Kurulun çalışma saatlerine ve 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesi ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, taşeron işçilerin kadro sorununa ilişkin bir açıklamada bulundu.

İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, (2/1560) esas numaralı 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, İzmir Milletvekili Atila Sertel'in doğrudan gündeme alınma önergesiyle ilgili yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Atila Sertel, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, İzmir Milletvekili Atila Sertel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

(10/6598, 6599, 6600, 6601, 6602, 6603, 6604, 6605) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu üyelerine siyasi parti gruplarınca aday gösterilen milletvekilleri seçildiler.

Başkanlıkça, Komisyonun başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimlerini yapmak üzere toplanacakları gün, saat ve yere ilişkin duyuruda bulunuldu.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve 172 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4618) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 361), görüşmelerine başlanarak tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı.

Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan, SMA tedavisinde Sağlık Bakanlığının üzerine düşeni yapması gerektiğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Yapılan yoklamalar sonucunda toplantı yeter sayısı bulunmadığından, alınan karar gereğince, 26 Ekim 2022 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere 21.35’te birleşime son verildi.

Celal ADAN

TBMM Başkanı Vekili

Sevda ERDAN KILIÇ

İzmir

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

Necati TIĞLI

Giresun

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 18

26 Ekim 2022 Çarşamba**Milletvekili Teklifleri**

1.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4681) (Anayasa ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.10.2022)

2.-Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın; 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4682) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.10.2022)

3.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun; Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4683) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.10.2022)

4.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın; Yükseköğretim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4684) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2022)

5.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in; Özel Öğretim Kurumları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4685) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2022)

Yazılı Soru Önergeleri

1.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 27. Yasama Döneminde TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile yazılı soru ve Meclis araştırması önergelerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/72628) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

2.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Sayıştay Başkanlığı tarafından Van'ın Edremit Belediyesi hakkında denetim raporu hazırlanıp hazırlanmadığına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/72629) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

3.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, kanun tekliflerinin komisyonlara havalesine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/72630) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

4.-Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, Manisa'nın Kırkağaç ilçesinde görev yapan bir din adamının görev yerinin değiştirilmesi ile ilgili iddialara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73117) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

5.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Dokuz Eylül Üniversitesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73118) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

6.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, 10 Ekim 2015 tarihinde Ankara Garında gerçekleşen patlamaya yönelik yürütülen yargılama sürecine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73119) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

7.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, 31 Temmuz 2022 tarihinde gerçekleştirilen KPSS ile ilgili bazı iddialara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73120) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

8.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Eti Maden'in sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73121) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

9.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Türkiye Hayat Emeklilik'in sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73122) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

10.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında PTT'nin sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73123) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

11.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73124) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

12.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Türk Şeker'in sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73125) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

13.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Türk Telekom'un sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73126) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

14.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Kayseri Şeker'in sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73127) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

15.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Türksat'ın sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73128) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

16.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Türkiye Maden'in sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73129) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

17.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Ziraat Bankası'nın sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73130) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

18.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Vakıfbank'ın sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73131) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

19.-İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, olası bir Marmara depremine karşı alınan önlemlere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73132) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

20.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında Türkiye Sigorta'nın sponsor olduğu organizasyon, toplantı ve etkinliklere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73133) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

21.-Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, tasfiye halindeki tasarruf finansman şirketleri hakkında yürütülen çalışmalara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/73134) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

22.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, 10 Ekim 2015 tarihinde Ankara Garında gerçekleşen patlamaya yönelik yürütülen yargılama sürecine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73135) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

23.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, 10 Ekim 2015 tarihinde Ankara Garında meydana gelen canlı bomba saldırısında yaşamını yitiren bir kişinin avukatının Devlet Denetleme Kuruluna yaptığı başvuruya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73136) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

24.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ahlat T Tipi Kapalı Cezaevinde mahkumlara kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73137) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

25.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Derik Kaymakamı'nın öldürülmesi sebebiyle yürütülen bir soruşturmaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73138) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

26.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, buldukları cezaevinden farklı bir yere gönderilen bazı mahkumlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73139) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

27.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bursa H Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73140) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.10.2022)

28.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73141) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

29.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73142) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

30.-Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, 2021-2022 yılları arasında Hatay ilinde verilen maddi ve sosyal desteklere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73143) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

31.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Bakanlık ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73144) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

32.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Bakanlık ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73145) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

33.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Bakanlığın Bartın ve Kayseri İl Müdürlükleri ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73146) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

34.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Bakanlık ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73147) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

35.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73148) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

36.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, psikolojik nedenlerden dolayı işten ayrılan kişi sayısına ve kurumlarda buna yönelik verilen eğitimlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73149) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

37.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TYP kapsamında çalışan işçilere ait maaş kartlarının Şanlıurfa Hilvan Belediyesinde muhafaza edildiği iddiasına ve yapılan operasyona ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73150) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

38.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, MUÇEV'in kıyı şeritlerinden elde ettiği gelire ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73151) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

39.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van Edremit Belediyesinin gerçekleştirdiği imar planı hizmet alım ihalelerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73152) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

40.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van'ın Edremit Belediyesinin gerçekleştirdiği hizmet alım ihalelerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73153) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

41.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van Edremit Belediyesi tarafından özel kişi veya şirketlerden kiralanan taşınmazlara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73154) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

42.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van'ın Edremit ilçesinde ruhsata aykırı şekilde kaçak kat yapılan konut ve binalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73155) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

43.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van Edremit Belediyesi personeline dair bazı iddialara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73156) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

44.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van Edremit Belediyesi envanterine kayıtlı araçlara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73157) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

45.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van'ın Edremit ilçesinde bulunan hazine arazilerinin satışına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73158) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

46.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73159) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

47.-Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman'ın Kazımkarabekir ilçesine bağlı Karalgazi Köyündeki madencilik faaliyetinin çevreye etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73160) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

48.-Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, Antalya'nın Kepez ve Santral Mahallelerindeki kentsel dönüşüm projelerinin akıbetine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73161) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

49.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Bakanlık ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73162) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

50.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'da bulunan İlküvez Vahşi Katık Atık Depolama Alanında elektrik üretimi yapılması çalışmalarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73163) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

51.-Hatay Milletvekili Barış Atay Mengülluoğlu'nun, Yozgat'ın Çekerek ilçesinde yapılması planlanan mermer ocağı hakkında verilen ÇED gerekli değildir kararına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73164) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

52.-Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, İran ve Azerbaycan'da yaşanan bazı olaylara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73165) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.09.2022)

53.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, çalışmak üzere Azerbaycan'a giden ve kendisinden haber alınamayan bir kişiye ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73166) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

54.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73167) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

55.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van'ın Çatak ilçesine doğalgaz iletim hattı kurulmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73168) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

56.-İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, 14 Ekim 2022 tarihinde Bartın'ın Amasra ilçesindeki maden ocağında meydana gelen patlamaya ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73169) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

57.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, 14 Ekim 2022 tarihinde Bartın'ın Amasra ilçesindeki maden ocağında meydana gelen patlamaya ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73170) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

58.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, 14 Ekim 2022 tarihinde Bartın'ın Amasra ilçesindeki maden ocağında meydana gelen patlamaya ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73171) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

59.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, 14 Ekim 2022 tarihinde Bartın'ın Amasra ilçesindeki maden ocağında meydana gelen patlamaya ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73172) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

60.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73173) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

61.-Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı'nın, Aksaray'da yeni bir stadyum inşa edilmesi talebine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73174) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

62.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, konut edinme yoluyla vatandaşlık kazanan kişilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73175) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

63.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van'ın Edremit ilçesindeki kamu bankalarının aldığı avukatlık hizmetine dair bazı iddialara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73176) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

64.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Van'ın Edremit ilçesindeki kamu kurumlarının aldığı avukatlık hizmetine dair bazı iddialara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73177) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

65.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73178) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

66.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, KKM uygulamasında yer alan dövizden dönüşümlü hesapların Hazine'ye olan maliyetine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73179) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

67.-Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, engellilerin ÖTV indirimli araç alımında uygulanan matrah limitinin yeniden düzenlenmesi önerisine ve ÖTV istisnası kapsamında satılan araç sayısına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73180) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

68.-Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, Milli Piyango İdaresi ile ilgili bazı iddialara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73181) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

69.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, 15 Ağustos 2022 tarihinde Fatih Kaymakamlığı tarafından yapılan bir açıklamaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73182) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.10.2022)

70.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Hakkari Emniyet Müdürlüğü tarafından yürütülen bir projeye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73183) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.10.2022)

71.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, konut edinme yoluyla vatandaşlık kazanma süreci ile ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73184) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

72.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, intihar eden bir polis memuruna ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73185) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

73.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, intihar eden bir polis memuruna ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73186) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

74.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, intihar eden bir polis memuruna ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73187) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

75.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, çalışmak üzere Azerbaycan'a giden ve kendisinden haber alnamayan bir kişiye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73188) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

76.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van'a bağlı Halil Ağa Mahallesi'nde bazı arsaların belediye tarafından kamulaştırıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73189) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

77.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Bayrampaşa İlçe Emniyet Müdürlüğünde görevli bir polis memurunun çeşitli iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73190) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

78.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından gerçekleştirilen bir etkinliğe üniversite öğrencilerinin katılımının zorunlu tutulduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73191) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

79.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, işten çıkarılan 112 çağrı merkezi çalışanlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73192) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

80.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73193) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

81.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TYP kapsamında çalışan işçilere ait maaş kartlarının Şanlıurfa Hilvan Belediyesinde muhafaza edildiği iddiasına ve yapılan operasyona ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73194) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

82.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, 2020 ve 2021 yılları arasında AFAD bütçesinden yapılan sermaye transferlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73195) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

83.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, nüfus ve vatandaşlık işleri müdürlüklerinde yaşanan randevu sıkıntısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73196) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

84.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, son 10 yılda ülkemizde kaybolan çocuklara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73197) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

85.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, polis intiharlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73198) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

86.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Muş'un Malazgirt ilçesine bağlı bazı köylerin yol sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73199) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

87.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Muş'un Varto ilçesine bağlı bazı köylerin yol sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73200) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

88.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Erasmus+ programı ile yurt dışına gidip Türkiye'ye dönmediği tespit edilen kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73201) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

89.-İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, 14 Ekim 2022 tarihinde Bartın'ın Amasra ilçesindeki maden ocağında meydana gelen patlamaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73202) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

90.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından gerçekleştirilen bir etkinliğe üniversite öğrencilerinin katılımının zorunlu tutulduğu iddiasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73203) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

91.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73204) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

92.-Konya Milletvekili Esin Kara'nın, Kastamonu'da bulunan Valla Kanyonunun turizme kazandırılmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73205) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

93.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, anadolu meslek liseleri ile anadolu teknik liselerinde okuyan öğrencilere tanınan sınıf geçme hakkına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73206) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

94.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, ÖSYM'nin gerçekleştirdiği sınav ücretlerinin yeniden düzenlenmesi talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73207) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

95.-Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Trabzon'daki bir okulun öğrencilerini bir siyasi partinin etkinliklerine götürdüğü iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73208) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

96.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, 2021 yılında Bakanlık tarafından kendisine ödül verilen personele ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73209) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

97.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından gerçekleştirilen bir etkinliğe üniversite öğrencilerinin katılımının zorunlu tutulduğu iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73210) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

98.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, açığa alındıktan sonra göreve iade edilen bir kişinin talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73211) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.10.2022)

99.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73212) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

100.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, taşınmaz eğitim sistemi kapsamında ayrılan köy okullarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73213) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

101.-Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay'ın Hassa ilçesinde bulunan bir okul binasının yıkılarak yerine depreme dayanıklı bir bina inşa edilmesi önerisine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73214) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

102.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Erasmus+ programı ile yurt dışına gidip Türkiye'ye dönmediği tespit edilen kişilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73215) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

103.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da görev yapan öğretmenlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73216) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

104.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilinde 2022-2023 eğitim ve öğretim yılında öğrencilere dağıtılan tablet sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73217) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

105.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73218) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

106.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Sayıştay'ın 2021 yılı Denetim Raporunda Eskişehir Teknik Üniversitesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73219) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

107.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van'ın Başkale ilçesine bağlı Kırati Mahallesinde bulunan patlayıcı cismin imha edilmesi talebine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73220) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

108.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Kara Kuvvetleri Komutanlığı tarafından 1978 Maraş Olayları hakkındaki dava dosyalarına ulaşım talebinin reddedildiği iddiasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73221) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

109.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 2000 yılında askerlik sırasında hastalanarak hayatını kaybeden bir kişiye ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73222) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.10.2022)

110.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73223) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

111.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, MHRS üzerinden 5'er dakikalık ek randevu verilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73224) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

112.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73225) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

113.-Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, Sinop'taki hastanelerde yaşanan sağlık personeli eksikliğine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73226) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

114.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Türkiye'deki iyot tableti stokuna ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73227) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

115.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de onkoloji hastanesi kurulması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73228) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

116.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Şehir Hastanesiyle ilgili bazı verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73229) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

117.-Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak Kadın Doğum Hastanesinin eksiklerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73230) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

118.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73231) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

119.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2020 ve 2021 yıllarında mevzuata aykırı miktarda buğday alımı yapan firmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73232) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

120.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Toprak Mahsulleri Ofisinin arpa ithalatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73233) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2022)

121.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, orman yangınlarının önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73234) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

122.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73235) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

123.-Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, veteriner hekim istihdamına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73236) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

124.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'nin Meriç ilçesine bağlı Subaşı Beldesinde ağaçlandırılmak amacıyla kiralanmış bir alana ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73237) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

125.-Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, Sinop'ta yaşanan sulama sorunu ile çiftçilere verilecek desteklere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73238) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

126.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, LSD aşısı yapılan hayvanlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73239) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

127.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, kivi üreticilerinin desteklenmeleri için yürütülen çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73240) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

128.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, pamuk üreticilerinin desteklenmeleri için yürütülen çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73241) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

129.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2002'den önerge tarihine kadar geçen sürede Şanlıurfa'da tarımsal üretim yapan çiftçilere ödenen desteklere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73242) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

130.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73243) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

131.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, ihracat firmalarında çalışanlara verilen yeşil pasaport sayısının artırılması önerisine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73244) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

132.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, Bakanlığın İzmir ilindeki raylı sistemler yatırımları için ayırdığı bütçeye ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73245) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2022)

133.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak ilinde Bakanlığa ait kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73246) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

134.-İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, THY tarafından kullanılan bir uçak modeline ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73247) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

135.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Ankara ve Antalya arasındaki uçak seferlerinin sayısının artırılması önerisine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73248) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

136.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, PTT hizmetlerinin geliştirilmesine ve personeline ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73249) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.10.2022)

137.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa-Gaziantep Hızlı Tren Projesi'nin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73250) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

138.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Uşak ilinin sınırları içinden geçen çeşitli karayollarında meydana gelen kazaların önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73251) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2022)

26 Ekim 2022 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12’nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, İYİ Partinin 5’inci kuruluş yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Sayın Tatlıoğlu’nun yerine Sayın Müsavat Dervişoğlu.

Buyurun Sayın Dervişoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’nun, İYİ Partinin 5’inci kuruluş yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ OĞ LU (İzmir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; İYİ Partimizin kuruluşunun 5’inci yılı münasebetiyle gündem dışı söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, demokratik siyasetimiz, çok partili hayata geçilmesinden bu yana ciddi travmalar yaşamıştır ancak milletimiz her defasında hiçbir tereddüde yer vermeyecek şekilde demokrasiden, adaletten ve hürriyetten yana tavrını koymuştur. Şundan hiç kuşkuymuz yok ki 25 Ekim 2017 milletimizin demokrasi yolculuğunda aştığı yeni bir sayfanın tarihi, İYİ Partimiz de bu yıllara dayanan mücadeleye omuz verenlerin yeni adresidir. 12 Eylül darbesiyle idam edilen, 28 Şubat kararlarıyla hastanelik edilen, iktidarın uygulamalarıyla da yoğun bakıma kaldırılan demokratik siyasetin kendini yeniden inşa ettiği bir millet ocağıdır İYİ Parti. Kutuplaşma, ötekileştirme, korku ve şiddet atmosferinden medet umanlara karşı, yine millet adına millî bir çıkıştır İYİ Parti; bu çarpık gidişata itirazdır, zulmü toptan reddedişin adıdır. Hiç korkmadan elinin tersiyle “Hadi oradan, Allah var, millet var, biz varız.” diyenlerin toplandığı bir mevzinin adıdır İYİ Parti. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Açıkça ifade ediyorum ki Türk demokrasisinin en büyük kahramanlık hikâyelerinden biridir. Bu nedenle, İYİ Parti her şeyin ötesinde bir memleket meselesi, bir memleket sevdasının adıdır. Kurulduğu günden bu yana karşısına çıkarılan her türlü engeli daha da güçlenerek, daha da yükselerek aşan İYİ Partimiz bugün 5 yaşında, kutlu ve mutlu olsun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Geride bıraktığımız beş yıl içerisinde “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” denilen bu tek adam düzenine karşı “Kahrolsun istibdat, yaşasın hürriyet!” dedik, demeye de devam edeceğiz. Nobranlığa karşı nezaketi, ben bilirimciliğe karşı müzakereyi savunageldik, savunmaya da devam edeceğiz. İYİ Parti, makulü önceleyen siyasal çizginin adıdır, kapanan yaraları açmaktan medet uman değil, kanayan yaralara derman olma gayretinin müşahhas hâlidir.

Değerli milletvekilleri, biz, eski veya yeni değil, tek bir Türkiye’yi hayal ediyoruz. O Türkiye’de herkes eşit, her şey adil; müreffeh insanlar, mutlu çocuklar, umutlu gençler, korkmadan yaşayan kadınlar

var; evine rahatça eklemek götüren babalar, siftahını yapmış esnaflar var. Hayal ettiğimiz Türkiye’de bolluk var, bereket var, huzur var, adalet var, birlik var, beraberlik var, barış var ve kardeşlik var.

İYİ Parti Genel Başkanı Sayın Meral Akşener’in deyişiyle, insanımız için bir özgürlük yürüyüşüdür, devletimiz için bir itibar yürüyüşüdür, milletimiz için bir demokrasi yürüyüşüdür; güçlü ve zengin Türkiye yürüyüşünün adıdır İYİ Parti. İYİ Parti olarak biz, büyük bir yolculuğa talibiz. Sayın Genel Başkanımızın liderliğinde, bugün, artık 600 bini aşmış üye sayımız ve Edirne’den Kars’a, Mersin’den Sinop’a kadar Türkiye’nin 81 il, 964 ilçesindeki teşkilatlarımızla büyük yolculuğumuza hazırız. Bundan beş yıl önce milletimize bir söz verdik; artık vakit o sözü tutmanın vaktidir, artık vakit iyilerin vaktidir, artık vakit iktidar vaktidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Sandık ufukta görünmüştür. Vizyonumuz, projelerimiz, kadrolarımız hazır; İYİ Partimiz iktidara hazırdır. O kutlu gün gelip de milletimizden yetkiyi aldığımızda verdiğimiz sözü mutlaka tutacağız ve milletimizi hak ettiği gibi güçlü, zengin, mutlu ve demokrat bir Türkiye’ye mutlaka kavuşturacağız.

Kuruluş günümüzü tekrar kutlar, yüce Meclisi saygılarımla selamlarım efendim. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, hayvancılığın sorunları hakkında söz isteyen Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in, hayvancılığın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bölgemizde köyleri, kasabaları gezdim. Özellikle kırsaldaki küçük “aile tipi işletme” dediğimiz, 10 ya da 20 ineği olanların hayvanlarını kesime gönderdiklerini, ahırların boşaldığını, buralarda artık ot bittiğini görünce bir kez daha onların feryatlarını sizlere duyurmak istedim. Diyorlar ki: “Ne cenazede ağlayacak ne düğünde oynayacak hâlimiz kaldı. Ağzımızı bıçak açmıyor. Ahır boşaldıktan sonra hayvancılığı bırakıp gurbette işçi olduk.” Bu feryatlar duyulmadığı için ne yazık ki ülkemizde çiğ süt üretimi düştü, peynir üretimi düştü ama buna rağmen, TÜİK hâlâ hayvan verilerini sabit gösteriyor. Ülkemizde 1 milyona yakın özellikle süt ineği kesildi; bunların kesilmesi, aynı zamanda, 1 ineğin 5 kez yavruladığı düşünüldüğünde, 5 yavrudan da ülkenin hayvan açısından mahrum kaldığını gösteriyor.

Hayvancılık yapanların en önemli sorunlarından biri yem. Hayvancılık giderinin yüzde 70’ini yem oluşturuyor ama ahır gideri -mazotu, elektriği, veterineri, aşısı, bakımı- var. Hayvancılık gerçekten çok zor bir iş. Yirmi dört saat hayvanla ilgilenerek, onlardan verim sağlayıp raftaki ürünün oluşmasının yolunu açıyorlar.

Değerli milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları döneminde tarım ne yazık ki geri plana düşürüldü. Bakınız, bütçe görüşmeleri devam ediyor; faize 565 milyar, çiftçiye 54 milyar destek ayıran bir bütçeyle karşı karşıyayız. Bu durumda, çiftçinin, besicinin, süt inekçiliği yapanın yaşadığı sorunların farkında olmayan bir siyasi iktidar var. Oysa ülkemizde hayvancılıkta, örneğin, buzağı ölümlerinin önüne geçilse et açığımız oluşmaz. Şimdi rafta sütü buluyorsunuz, eti buluyorsunuz. Birincisi, süt ineği dahi kesildiği için et daha bol miktarda bulunabiliyor ama bir gerçeğin de altını çizelim; vatandaş alım gücü kalmadığı için sütte, peynire erişemediğinden yaşanan sorunun büyüklüğü görünmüyor.

Değerli arkadaşlar, tarımın kendi içindeki sorunlarının dışında, hayvancılık genelinde ele aldığımız zaman bir gerçeği de görmemiz lazım. Türkiye, hayvancılık açısından yeterli beslenme alanlarını da ortadan kaldırdı. Meralar 24 milyon hektardan 12 milyon hektara geriledi. Özellikle küçükbaş hayvanların mera beslenmesi olmazsa orada da sıkıntı büyüyecek. Ama hayvanlarını on iki ay kapalı alanda beslemek zorunda olanların dışı bağımlı yem nedeniyle canları yanıyor. Ülkemiz ne yazık ki yurt dışından ithal ettiği mısırı, arpayı, soyayı, pamuk tohumu küspesini, ayçiçeği tohumu küspesini yem olarak hayvanlara eriştiriyor. Bunu hayvanlara eriştirdiğimiz zaman da sürekli artan fiyatla hayvancılık yapılamaz boyuta eriyor. Eğer çiftçilik yapmıyorsa hayvancılığı sürdürebilmesi artık olası değil. Çiftliklerdeki durum değerlendirilerek olaylara bakılıyor. Çiftlikler de zor durumda ama kırsalda yüzde 60'ı oluşturan küçük aile tipi işletmeler ayakta kalamazsa ülkenin hayvancılığı ileriki aşamada daha da riske girer. Bu anlamda da yapılması gerekenler var. Destekler yeterli değil, zamanında verilmiyor. Bu konuda doğru destek sağlanmayınca da hayvancılık sıkıntıya düşüyor. Bazı bölgelerde gördüm, büyük çiftlikler yapılmış, içinde hayvan yok. Almış krediyi, yapmış, gitmiş çünkü bu işin yürümeyeceğini görünce hayvancılık yapmaktan vazgeçmiş. Ama öbür tarafta “küçük aile tipi işletmesi” dediğimiz kırsaldaki çiftçi de destekten mahrum bırakılmış. Besiciyi, süt inekçiliğini mutlak surette desteklememiz gerekiyor.

Bildiğiniz gibi, ülkemizde 1 milyon 700 bin kendi yerli ırkımızdan hayvan kaldı, geriye kalanın önemli bölümü kültür melezi. Bunlardan da süt alırken onların yemlerini ona göre vermek gerekiyor. Diyor ki besici kardeşim: “Ben yemini kıstım, o da sütü kıstı.” Nasıl çiftçi refahı önemliyse hayvan refahı da o da önemli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) - Hayvanın bulunduğu ahır, yaşadığı koşullar, yediği yem, o hayvanın verimliliğini sağlıyor. Eğer siz, ona yeterli yemi veremezseniz, o anlamda, aldığımız süt de düşüyor, et de istediğiniz kiloda olmuyor.

Bakınız, Toprak Mahsulleri Ofisi arpa ithal ederek yem olarak vereceğini söylüyor ama orada verdiği arpayı alabilecek kudret de kalmamış ya da verilen arpa yeterli değil. Onun için, alanlara gittiğimizde gördüğümüzü burada bir kez daha duyurmak istiyorum. Ahırın boşaldığı, hayvancılık yapanın bu işi terk ettiği süreçte, Türkiye'nin geleceği et ve süt konusunda da riske atılıyor. Bir kez daha, bir kez daha, bir kez daha uyarıyorum ki bu konuda önlem alınsın diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Sivas'a yapılan spor ve yurt yatırımları hakkında söz isteyen Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'ye ait.

Buyurun Sayın Ekinci. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

3.-Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'a yapılan spor ve yurt yatırımlarına ilişkin gündem dışı konuşması

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; Sivas'a yapılan gençlik, spor ve yurt yatırımlarıyla ilgili şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi, bizleri ekranları başında izleyen kıymetli vatandaşlarımızı ve aziz hemşehrilerimi saygı, sevgi ve muhabbetle selamlıyorum.

Sivas, spor alanında fiziki altyapısı güçlü bir şehirdir. 24'ü merkezde, 33'ü ilçede olmak üzere toplam 57 spor tesisimiz mevcuttur. Bu altyapıyı sürekli geliştirmek için büyük bir çabamız var ama bundan daha önemlisi, Sivas'ın, mevcutta bulunan sportif alanları, yapılan yatırımları sonuna kadar

kullanan bir şehir olmasıdır. Tüm bu çalışmalar doğrultusunda Sivas için spor alanında hedefimiz, tüm branşlarda spor yapılabilen, ulusal ve uluslararası müsabakalara sporcu yetiştirebilen, sporu bir kültür olarak halka yayabilen spor dostu bir şehir olmasıdır.

Gençlerimizin farklı branşlarda spor yapabilmesi için, özel yetenekli çocuklarımızın branşlarında uzmanlaşabilmeleri amacıyla ilimize yeni tesisler kazandırıyoruz. Futboldan basketbola, kayaktan okçuluğa, eskrimden ciride ve güreşe tüm spor dallarında çocuklarımızın gelişmesine destek oluyoruz. Bu kapsamda, Yıldız Dağı Kayak Merkezi, olimpik yüzme havuzu, 5 bin kişilik Taha Akgül Kapalı Spor Salonu, 4 adet 500 kişilik kapalı spor salonu, sentetik çim sahalara, yiğidlarımızın gururu Demir Grup Sivasspor'unuzun maçlarını oynadığı yeni 4 Eylül Stadyumu... Bu arada, yiğidlarımıza yarın akşam Avrupa Konferans Ligi'nde Cluj'la oynayacağı maçta da başarılar diliyorum. Bu saydıklarım başta olmak üzere sayısız spor tesisini şehrimizi kazandırdık. Bu spor altyapısı sayesinde 2022 yılında ilimizde 39 ulusal etkinlik geliştirildi, bu etkinliklerimize 20.520 sporcu ve 110.470 sporcu yakını katıldı. İlimize 2022 yılında büyük bir hareketlilik kattık. Şehrimizi turnuvalar şehri hâline getirerek sporda turizm kültürünü oluşturmak için emin adımlarla yolumuzda ilerlemeye devam ediyoruz. Ulusal alandaki organizasyon başarılarımızı uluslararası müsabakalara da taşımak için altyapısı hazır bir şehirdir Sivas. Aynı şekilde, gençlik alanında millî ve manevî değerlerini özümsemiş, yeteneklerinin farkında, 21'inci yüzyıl becerilerine sahip; her türlü kötü alışkanlık yerine sanatı ve sporu kendine yâren, bilimi bir meşale olarak gören bir gençlik var. Bu doğrultuda, hedefimiz, Sivas'ı genç dostu bir şehir hâline getirmektir. Bu hedef doğrultusunda, gençlik merkezlerimizde 2022 yılı içerisinde 3.537 programımıza toplam 80.698 gencimiz katılmıştır; yıl sonunda bu sayı 100 bini geçecektir.

Kamplarımıza gelecek olursak: İlimizden bu yıl 750'ye yakın gencimiz 30 kamp programına katılmıştır, yıl sonunda hedefimiz binleri bulacaktır.

Üniversite eğitimi için sultan şehrimize gelen öğrencilerimizin "barınma" diye bir sorunu da bulunmamaktadır. İlimizde 2002'de 2 olan yurt sayımızı 2022'de merkezde 7, ilçelerimizde 8 olmak üzere toplam 15'e çıkardık. 2.250 olan yurt kapasitemiz ise 19.179'a çıkmış ve yerleştirme oranı yüzde 100'dür. Sivas Merkez'de İzzeddin Keykavus, Kadı Burhaneddin, Şemseddin Sivasî, Sancaktar, Yıldız, Kızılırmak, Tecer Öğrenci Yurtlarımız; ilçelerimizde ise Hafik Öğrenci Yurdumuz, Gürün Enver Bostancı, Şarkışla Muhsin Yazıcıoğlu, Suşehri Yurdumuz, Yıldızeli Yurdumuz, Divriği Prof. Dr. Mahir Tevriş Öğrenci Yurdumuz, Kangal Şehit Hasan Yılmaz Öğrenci Yurdumuz, Zara Öğrenci Yurdumuz öğrencilerimize beş yıldızlı otel konforunda hizmet vermektedir.

Bizler, bu şehri genç ve spor dostu olarak görüyor ve bunu sürdürmek için elimizden gelen bütün gayreti gösteriyoruz. Yeni yatırımlarımızla, geliştirdiğimiz projelerle gençlik ve spor alanında örnek şehirlerden biri olacağız. Gençlik ve Spor Bakanlığımızın şehrimize yapmış olduğu 1 milyar 58 milyonun üzerindeki yatırımlar için, başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, Gençlik ve Spor Bakanımız Mehmet Muharrem Kasapoğlu'na, Grup Başkanımız İsmet Yılmaz'a ve emeği geçenlere teşekkür ediyorum, durmak yok, yola devam diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

SEMİHA EKİNCİ (Devamla) – Konuşmamı Sivas'ı ve Sivaslı hemşehrilerimi anlatan bir şiirle bitirmek istiyorum.

“Sorsalar ki Sultan Şehir neresi

Bil deyince Sivas gelir aklıma

Her insana 'gardaş' diye seslenen

Dil deyince Sivas gelir aklıma

Yürekleri sevgiyle bezenen
Tath dille hatır gönül kazanan
Yoksullara merhametle uzanan
El deyince Sivas gelir aklıma

Kurban olam toprağına taşına
Bağdaş kursam Köse Dağ'ın başına
Sofrasında ekmeğine aşına
Bol deyince Sivas gelir aklıma

4 Eylülde halka önder seçilen
O Mecliste zafer andı içilen
Atatürk'le kurtuluşa açılan
Yol deyince Sivas gelir aklıma.”

Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.
(AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bekir Bey, buyurun...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'da yıkım kararı alınan okullara ilişkin açıklaması

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Manisa'nın birçok ilçesinde, çok sayıda okul hakkında depreme dayanıksız olduğu gerekçesiyle yıkım kararı alındı. Bu okullarda öğrenim gören öğrenciler başka okullara dağıtıldı. Evlerinin yakınında okumak yerine uzak mesafelerdeki okullara gitmek zorunda kalan hem öğrenciler hem de sırtlarına ek maliyet binen veliler mağdur oldu. Yıkılan okullar ise iki yılı aşkın süredir metruk bir şekilde bırakıldı. İhaleler iptal oldu, firmalar artan maliyetler nedeniyle inşaatlara başlayamadı. Buradan iktidara soruyoruz: Bu okulları ne zaman yapacaksınız? Çocuklarımızın ve ailelerimizin mağduriyetlerini ne zaman gidereceksiniz? Her fırsatta sermayeye garanti vereceğinize, çocuklarımızın eğitimine ve geleceğine garanti olun. Bu çocuklar seneye okullarına kavuşsun.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Mustafa Bey, buyurun.

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Demir'in, Tuzla İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisine ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Dün, Tuzla İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisinin 3'üncü etabı hizmete açıldı. CHP yönetimi tarafından yapılan bu açılışta 3 dönem Tuzla'da İlçe Belediye Başkanlığımızı yapan Sayın Şadi Yazıcı hakarete uğramıştır. Şadi Bey... Sayın Cumhurbaşkanımızın vizyonuyla başlatılan Atıksu Arıtma Tesisinin yapımında 1'inci etabın açılışını 1998'de -bizim dönemimizde- yapmışız, 2'nci etabı 2009

yılında yine bizim dönemimizde yapılmış, 3'üncü döneminde şu anda açılan etapta da -2018 yılında inşaatı yine bizim tarafımızdan başlatılmıştır. Şadi Bey, Sayın Cumhurbaşkanımızın kendi döneminde ilçesine yaptığı çalışmalara yaptığı atıftan dolayı hakarete uğramıştır, tahkir edilmiştir ve biz bunu reddediyoruz.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu, buyurun.

3.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, İstanbul'un Şile ilçesindeki fındık üreticilerinin isteklerine ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

İstanbul'un Şile ilçesindeki fındık üreticilerinin istekleri var. Her seçim öncesi iktidar partisi yetkilileri, bakanlara varıncaya kadar, sorunları çözme sözü verdikleri hâlde hiçbir çözüm getirilmedi. Yakın zamana kadar 3 bin civarında üretici varken bugün sayı 300'e kadar düşmüştür. 17 bin dekar alanda yapılan üretim bu gidişle daha da azalacaktır çünkü Şile, fındık teşvik bölgesine dâhil edilmemiştir, destek ödemesi yoktur, Toprak Mahsulleri Ofisi olmadığı için de 54 liralık ürünü 43 liradan satmak zorunda kalmışlardır. Şileli fındık üreticisine sahip çıkılmasını, verilen sözlerin yerine getirilmesini, teşvik bölgesine alınarak destek ödemelerinin yapılmasını, Toprak Mahsulleri Ofisinin fındık alımı yapmasını bekliyoruz; bu isteklerin yeni sezonda yerine getirilmesini de istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

4.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Kozan-Kadirli arası yol sorununa ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu kürsüden birkaç defa dile getirdik ancak saray iktidarı bir kez duymadı, Adana-Kozan-Çukurköprü arası Kadirli istikametinde sürekli ölümlü kazalar meydana geliyor. Son birkaç ay içerisinde 6 vatandaşımızı trafik kazası nedeniyle kaybettik. Nedeni çok açık, artık yol yetmiyor, yıllardır yapım aşamasında olan yol ne yazık ki bir türlü tamamlanamıyor. Yoğun bir düzenleme ve genişleme çalışması hiç başlamadı. Adı "ölüm yolu"na çıkan bu yol, Kozanlı hemşehrilerimizin kanayan yarası hâline geldi. Cumhurbaşkanlığı yatırım planlamasında olmasına rağmen tek bir kazma dahi vurulmayan ölüm yolu, kaç can daha alırsa yetkililerin dikkatini çekecek? Yol yapmakla övünen iktidar zaman kaybetmeden Kozan-Kadirli arasındaki çalışmayı başlatmalıdır.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Yılmazkaya...

5.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Gaziantep Şehir Hastanesinin şantiyesinde çalışan işçilerin yaşadığı mağduriyetlere ilişkin açıklaması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yapımı yılan hikâyesine dönen, yaklaşık on yıldır tamamlanamayan ve de Gaziantepli hemşehrilerimizin büyük mağduriyetine neden olan Gaziantep Şehir Hastanesindeki sorunlar maalesef bir türlü bitmiyor.

Geçen hafta zehirlenme olayının yaşandığı Gaziantep Şehir Hastanesi şantiyesinde, akşam yemeğinde kurt çıkmasına, bir türlü düzelmeyen beslenme ve barınma sorununa karşı, kötü koşullar nedeniyle, burada çalışan emekçi kardeşlerimiz işvereni protesto etti. "Yemekler kurtlu; elektrik, su yok." diyen işçiler, Rönesans Holdingin yaptığı Gaziantep Şehir Hastanesi şantiyesinde her gün bulgur, patates yemeği çıkmasına, koşullarda sürekli elektrik ve su kesilmesine, aynı tip yemeklere

isyan ediyorlar. Maalesef, ilgili kurumlar ise bu duruma seyirci. Sormak istiyorum: Buraya hangi firma yemek veriyor? Neden denetlenmiyor? Orada çalışan emekçi kardeşlerimiz neden mağdur ediliyor? Bu soruların ilgili kurumlarca bir an önce cevaplanması gerek diyor, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

6.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, devlet hastanelerinde ücretsiz verilen tedavi hizmetlerine ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ülkemizde devlet hastanelerinde tedavi hizmetlerinde neler ücretsiz onları anlatmak istiyorum. Doğum ücretsiz, 18 yaşına kadar tüm tedaviler ücretsiz, ambulans hizmetleri ücretsiz -bu hizmet Avrupa'da ve Amerika'da en pahalı hizmet, onu da söylemiş olayım- kardiyovasküler cerrahi ücretsiz, onkoloji tedavileri yani kanser tedavileri ücretsiz, diyaliz ücretsiz, organ nakilleri ücretsiz, acil ücretsiz, yoğun bakım ücretsiz, yanık tedavileri ücretsiz. Allah devletimize ve milletimize zeval vermesin diyorum yani hiçbir tedavi hizmetinden para alınmıyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

7.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir Şehir Hastanesi şantiyesinde çalışan işçilerin haklarının gasbedilmesine ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Şehir hastaneleri inşaatlarında hak gasları ve kötü çalışma koşulları devam ediyor. En son, İzmir Şehir Hastanesi şantiyesinde gasbedilen haklarını isteyen 18 işçi işten atıldı ve gözaltına alındılar. Serbest kalan işçiler gece vakti şantiyeye alınmadılar. Direnişe destek için İNŞAAT-İŞ ve DEV-YAPI-İŞ Sendikaları alana gittiler. Direnişin ikinci gününde mutabakata varılarak direniş sonlandırıldı. Kazanan sınıf sendikalarını ve işçileri selamlıyor, şantiyelerde yaşanacak hak gaslarının takipçisi olacağımızı bir kez daha ifade ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

8.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Kâhta ve Besni ilçelerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

ABDURRAHMANTUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, geçtiğimiz hafta sonu arkadaşlarımızla birlikte Kâhta ilçemizde Ziyaret, Çataltepe, Narsırtı, Hacıyusuf, Belören, Çakırçeşme köyleri ile Besni ilçemizde Sarıyaprak, Yayıklı, Pınarbaşı, Çorak, Karalar köylerimiz ile Suvarlı beldemizi ziyaret ettik. Ziyaret ettiğimiz bütün yerleşim birimlerinde vatandaş dertli, vatandaş özellikle hayat pahalılığından şikâyetçi. Bu köylerimizde içme suyunu sondajdan sağlayan köylüler yüksek elektrik faturaları nedeniyle dertli, çoğu artık faturayı ödeyemediği için içme suyuna ulaşamıyor. Ayrıca, Çorak ve Karalar köyünde de içme suyu sorunu var. Yirmi yıllık AK PARTİ iktidarı Çorak köyüne içme suyunu götürmemiş, Karalar köyümüzün suyu sağlıksız, buraya da içme suyu mutlaka götürülmelidir. Buradan Adıyaman Valiliğine ve AK PARTİ iktidarına çağrı yapıyoruz: Çorak ve Karalar köylülerimizin içme suyu sorununu çözün, vatandaş hayat pahalılığından kurtarın, gerekli tedbirleri alın diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

9.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Ana Konteyner Limanı Projesi'ne ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Limancılık faaliyetlerinin en önemli kentlerinden birisi olan, lojistik kültürünün geliştiği, dış ticaret kapasitesiyle göz dolduran, ihracat büyüklüğüyle bir ticaret şehri olan Mersin'imizde Ana Konteyner

Limanı Projesi'nin hayata geçirilmesi son derece önem arz etmektedir. Mersin'imiz, Ana Konteyner Limanı Projesi'ni besleyecek nitelikli lojistik firmaları, kara taşımacılığı filosu, gümrük müşavirliği hizmetleri ve dış ticaret firmalarıyla ana konteyner limanı için en uygun şehirdir. Mersin'imizin ve bölgenin ihracat kapasitesini önemli ölçüde artıracak, ülkemizin Akdeniz'deki üstünlüğünü destekleyecek, önemli bir finansal yatırıma kaynaklık edecek Ana Konteyner Limanı Projesi'nin etüt çalışmalarının tamamlanarak güzel Mersin'imize yapımına başlanması beklentimizdir.

Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

10.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Söke ilçesinde yer alan Latmos Dağları'ndaki maden işletmelerine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Dünyanın ender jeolojik yapıları arasında gösterilen, Aydın'ın Söke ilçesinde yer alan Latmos Dağları maden işletmeleri tarafından acımasızca delik deşik ediliyor. Maden şirketi tarafından Karakaya köyünde işletilen işletmenin, yeni kırma, eleme tesisi için de Aydın Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından “ÇED Gerekli Değildir” kararı verildi. Projede kırma, eleme ve cevher hazırlama tesisinin planlandığı alan “önemli doğa alanı” olarak işaretlenmiştir. Bir şirketin çıkarı için doğayı, suyu, toprağı yok ediyorsunuz. Madenler sadece doğal ve kültürel varlıkları değil, aynı zamanda bölge insanın sağlığını, ekonomik gelirlerini sağladıkları zeytinciliği, arıcılığı ve hayvancılığı olumsuz etkilemektedir. Bu proje, vatandaşların bugüne kadar sürdürdükleri geleneksel yaşamlarını bitirme projesidir.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Baltacı...

11.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, ormandan geçimini sağlayan orman köylüsü, mevsimlik işçi ve mesaha işçilerine ilişkin açıklaması

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Başkan.

Kastamonu'muzun en önemli zenginliği, ülkemizin en önemli varlığı ormanlarımız hızla yok ediliyor, talan ediliyor. Küçük bir azınlık ormanlar üzerinden zenginleşirken ormanların koruyucusu, kollayıcısı başta orman köylüsü ve bu ormanlardan ekmek parası kazanarak hayata tutunmaya çalışan mevsimlik işçiler ve mesaha işçileri güvencesiz ve kadrosuz bir şekilde çalıştırılıyor. Ormanlardan herkese ekmek var ama ne yazık ki bir onlara yok. Çok zor şartlar altında görev yapan mevsimlik ve mesaha işçilerine hakları olan kadrolar verilmeli, bu zenginlik herkese iş, aş ve ekmek olmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Kasap...

12.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'ya seçim dönemlerinde verilen vaatlere ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgem Kütahya'ya geçen hafta ziyarete gelen Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu demiş ki: “15 binlik stat yapacağız.” Aynı sözü dört sene önce de vermişti Sayın Bakan. Yer bulduklarında temel atacaklarını söylüyorlar. 11 bin kilometrekarelik Kütahya'da Evliya Çelebi gibi arsa mı arıyorsunuz Sayın Bakan?

Kütahya'ya daha önce de her seçim döneminde söz verdiğiniz bor karbür fabrikası, hızlı tren, polis okulu gibi sözlerinizi de bu seçim öncesi yine vadedecek misiniz? Kütahya'da arsa aramaya devam edecek misiniz? Kütahya'ya stat sözünü yine tutmayacaksınız. Dört sene önce de sekiz sene önce de

aynı sözleri vermiştiniz; sözlerinizi ne zaman tutacaksınız? AK PARTİ'nin normal tarzı, siyaseti bu şekilde olmaya başladı.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

13.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 81 ilde hayata geçirilecek olan sosyal konut projesine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı, 81 ilde hayata geçirilecek cumhuriyet tarihinin en büyük sosyal konut projesinde ilk etap olarak 17 ilde 5.615 konutun temelleri Sayın Cumhurbaşkanımızın da Sincan'dan katıldığı törenlerle dün atıldı. Ülkemiz genelinde büyük heyecan oluşturan proje başvuru sayısının 8 bine yaklaşması yapılan işin ne kadar doğru olduğunun ve milletimizin AK PARTİ'ye güveninin açık bir yansımasıdır. Vatandaşlarımızın kira öder gibi ev sahibi olacağı projenin, iki yıl içerisinde 250 bin konutluk ilk etabı, 2028'e kadar da 500 bin konutun tamamı bitirilip hak sahiplerine teslim edilecek.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde AK PARTİ olarak eser ve hizmet siyasetimize devam edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

14.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, tapu ve kadastro sorununa ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, vatandaşlarımızın en büyük sorunlarından bir tanesi tapu ve kadastro sorunudur. Türkiye'nin kadastrounun tamamı tamamlanmış, yalnız tapuyla ilgili güncelleme yapılmamıştır yasal mevzuat gereği. Tapu güncellemesi mutlaka Türkiye'nin gündemine alınmalı, vatandaşın miras ve tapu sorunları çözülmelidir. Bununla ilgili de mutlaka Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü başta olmak üzere kurumların hepsinde altyapıdan inşaata, tapu kadastrodan planlamaya kadar her alanda harita mühendisleri çalıştırılmaktadır. Yalnız son yıllarda kamuya alımlarında harita mühendislerine yeteri kadar sayı verilmemiştir. KPSS sınavı yeni yapılmıştır, mutlaka yeni yapılacak alımlarda bütün Bakanlıkların; Ulaştırma ve Çevre, Şehirciliğe; Turizmden belediyelere kadar bütün kurumların yeterli sayıda harita mühendisi alımı yapmasını ve çok sayıda mezun olan harita mühendisi meslektaşlarımıza sahip çıkmasını talep ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

15.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, AKP'nin hayvancılık politikasına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP'nin öyle bir hayvancılık politikası var ki vatandaş et yiyemez, süt içemez, peynirin yanına yanaşamaz hâle geldi. Yandaşlarımızı besleyip ithalatı çoşturdukça süt hayvanlarını kesime göndertiniz. Yaptığımız vatandaşın sağlıklı beslenmesine saldırıdır. Sayenizde artık vatandaşlarımız yeterli ve sağlıklı beslenememektedir. Resmî veya gayriresmî aklıkla karşı karşıyayız. Biz son yıllarda buradan gidişatı gösterdik, işin buraya varacağını defalarca söyledik. Anlattıklarımızı taşa anlatsak çiçek açardı ancak size anlatmak mümkün olmadı. Geldiğimiz noktada ne çiftçi sattığı sütte para kazanabiliyor ne de vatandaş süt ve süt ürünlerine ulaşabiliyor. Bugün yine süte zam geldi. Süt hayvanları kesime gitti, gitmeye devam ediyor. Süt krizi geldi kapıya dayandı. Süt alım fiyatlarını baskılamakla bu iş olmaz, maliyetleri azaltacak teşvikler verilmelidir. Biz bu işin nasıl olması gerektiğini size yine anlatırız ama siz hem işi bilmiyor hem de bilenleri dinlemiyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, TTB Başkanı Profesör Doktor Şebnem Korur Fincancı'nın gözaltına alınmasına ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün gazeteciler, bugün TTB Başkanı... Profesör Doktor Şebnem Korur Fincancı'ya yapılan medyatik infaz ve linç kabul edilemez. Bir hekim olarak Hipokrat yeminine uyan insan hakları savunucusu Fincancı, sınırlar, kimliklerüstü bir dille görüşlerini ifade etmiştir. Davet edildiği savcılığa gitmesi beklenmeden bu sabah evine medyatik bir polis şovuyla yapılan baskınla gözaltına alınmıştır. Evindeki bandrollü kitabı örgüt yayını, asker babasından hatıra yirmi yıllık mermiler kriminal bir görüntü olarak medyaya servis edilmiştir.

Talimatla çalışan savcılar, iktidara eklenmiş medya karşısında TTB ve Şebnem Hoca'nın yanındayız.

BAŞKAN - Sayın Özkan...

17.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, İlk Evim, İlk İş Yerim Projesi'ne, Tuzla Belediye Başkanı Şadi Yazıcı'ya yapılan saldırıya ve Yunanistan'ın Rodos Adası'ndaki Murat Reis Külliyesi'yle ilgili aldığı karara ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün itibarıyla Türkiye'de artık illerimizin, ilçelerimizin tamamını kuşatan yeni bir şehircilik atılımını başlattık. İlk Evim, İlk İş Yerim Projesi'nin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum. Yüz yılın projesinin yüz yılın Türkiye'sinin inşasında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunuyorum.

Dün, kürsüde Cumhurbaşkanımızın desteklerini ve eserlerini anlatırken saldırıya uğrayan Tuzla Belediye Başkanımız Şadi Yazıcı'ya yapılan saldırıyı şiddetle kınadığımı belirtmek isterim.

Yunan makamlarının, Rodos Adası'nda bulunan ve içerisine cami, teke ve şehitlik olan Murat Reis Külliyesi'ni müzik fakültesine dönüştürmesini ecdadımıza saygısızlık olarak görüyor, kabul etmiyorum ve bu durumu şiddetle kınıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Gündoğdu...

18.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli'de gerçekleştirilen toplulaştırma işlemlerine ilişkin açıklaması

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kırklareli'mizde başta merkez ilçemiz, köyleri, beldeleri olmak üzere, daha sonrasında da Pınarhisar ilçemiz ve köylerinde birtakım toplulaştırmalar geçtiğimiz yıllarda yapıldı. Fakat burada yapılan toplulaştırmalar adaletsiz ve liyakatsiz olduğu için hâlâ –bunda da olan- sancılar da devam etmektedir ve itirazlar da sürüyor. Şimdi de aynı şekilde toplulaştırma Lüleburgaz ilçemize bağlı köylerde yapılacaktır. Biz buradan soruyoruz: Toplulaştırma mı yapıyorsunuz, kamulaştırma mı? Buradan ilgililere de sesleniyoruz ve yüce Meclisten onları uyarıyoruz: Önümüzdeki süreçte yapılacak her türlü yanıfta bu işlerin takipçisi olacağız.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

19.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, diyetisyenlerin taleplerine ilişkin açıklaması

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, diyetetik bilimi tıbbın ayrılmaz bir parçası olup sağlık hizmetlerinin önemli bir bileşenidir. Türkiye'de diyetisyenlik eğitimi dört yıllık lisans düzeyinde eğitim veren besleme

ve diyetetik bölümlerinde yürütülmektedir. 2022-2023 öğretim yılında bölüm sayısı 35, yeni kayıtlı öğrenci sayısı 1.633, toplam öğrenci sayısı ise 4.541'dir. 2023 yılının sonuna kadar da diyetisyen sayısının yaklaşık 16.800 olacağı öngörülmektedir.

Beslenme konusu oldukça istismar edilen bir konudur. Nedeni ise gerekli yasal düzenlemelerin yetersiz oluşur. Eğitim almamış, diplomasız kişilerin bu işi yapması son derece sakıncalıdır ve toplum sağlığını tehdit etmektedir. Diyetisyenlerle ilgili yasa çıkartılması, kamu hastanelerinde yeterli sayıda istihdamın sağlanması, KPSS'de yeterli puan alanların atanması ve kadroların artırılması diyetisyenlerin talepleri arasındadır.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bal...

20.- *Diyarbakır Milletvekili Ebubekir Bal'ın, Cumhurbaşkanının 23 Ekim Pazar günü gerçekleştirdiği Diyarbakır ziyaretine ilişkin açıklaması*

EBUBEKİR BAL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Yatırım bedeli 5 milyar 125 milyon lirayı geçen 140 kalem eser ve hizmet açılışı için 23 Ekim Pazar günü Sayın Cumhurbaşkanımızı Diyarbakır'ımızda misafir ettik. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı havalimanından Diyarbakır İstasyon Meydanı'na kadar sokakları doldurarak coşkuyla karşılayan, 70 binin üzerinde vatandaşımızın katılımıyla meydana ağırlayan Diyarbakırlı kıymetli hemşehrilerimize ve AK PARTİ teşkilatımıza teşekkür ediyoruz.

Ayrıca, Diyarbakır Cezaevi müze ve kültür alanına dönüştürüldü; bu da hem Diyarbakır için hem bölge için hem Türkiye için çok kıymetli bir şeydir. Diyarbakır Cezaevi artık müze ve kültür alanı olarak hizmet verecek.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

21.- *Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, yem fiyatlarına ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Tarım Kredi Kooperatiflerinin ekim ayı yem fiyat listesine göre 50 kilogramlık kuzu yemi 324 lira, toklu yemi 322 lira olmuştur. TMO besici ve yetiştiricilere arpanın kilosunu 5,25'ten satıyor, piyasada bu 6 TL: Bunun nakliyesi ve KDV'sini de ekle, üretici neden TMO'dan alsın? Üreticinin 120 liraya mal ettiği karkas kuzu etini kasaplar 88-90 lira bandında alıyor. Üreticilerin yem maliyetleri nedeniyle zarar ettiğini ve damızlık koyunlarını artık kesime gönderdiğini görmüyor musunuz? Öyle bir model icat ettiniz ki çiftçi artık ürettikçe zarar ediyor. Sayın Bakana -üreticinin gözlerinin içine bakarak yanıtlayın- bu ülkenin hayvancılıkla geçimini sağlayan üreticileri adına soruyorum: "Üreterek zarar edilir mi?" Maalesef, artık ekonomik manzara bu.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Karaman...

22.- *Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, Azerbaycan ziyaretinde kaza geçiren İzmir Milletvekili Binali Yıldırım, İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım ve beraberindeki heyete ilişkin açıklaması*

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Azerbaycan ziyaretinde ağır bir kaza geçiren AK PARTİ Genel Başkan Vekilimiz, Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Şamil Ayrım ve beraberindeki heyete şahsım ve Erzincanlı hemşehrilerim adına geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Kazanın başından itibaren ilgisini ve şefkatini esirgemeyen, hastaneye gelerek geçmiş olsun ziyaretinde bulunan başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere, tüm milletvekillerimize, eş dost ve sevenlerine teşekkür ediyorum.

Kazanın ilk anından, Türkiye'ye sevk edilmeleri anına kadar ilgilenen Azerbaycan Cumhurbaşkanı Sayın İlham Aliyev'e, Azerbaycan Sağlık Bakanına ve personeline, ambulans uçağını göndererek sevdiklerimizi Türkiye'ye getirip tedavilerini Çam ve Sakura Hastanesinde yapılmasını sağlayan Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca'ya, ilgilenen tüm doktorlarımıza ve sağlık personeline teşekkür ediyorum.

Hâlen hastanede tedavisi devam eden Sayın Genel Başkan Vekilimiz Binali Yıldırım'a geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

23.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, iktidarın Türk çiftçisini haciz ve iflasla karşı karşıya bıraktığına ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Yirmi yıllık AKP iktidarı Türk tarımı ve çiftçimiz açısından ne yazık ki büyük olumsuzluklar içinde geçmiştir. Tarımı ithalata mahkûm hâle getiren iktidar, çiftçimizi üretimden uzaklaştıracak politikalara şuuruzca imza atmıştır. Bakımız, daha bu hafta, Kırşehirlili bir çiftçimiz, borcunun ödenmesi için hâlâ zamanı olduğunu belirtip buna rağmen 10 tane ineğinin haczedilmesine tepki olarak video yayınlamış ve devletten yardım istemiştir. İcra ve İflas Kanunu'nda yer almasına rağmen, çiftçimizin kendisi ve ailesinin geçimini sağlayacak hayvanları haczedilmiştir. Gayrisafı millî hasıladan tarımsal üretime çiftçimizin hak ettiği desteği vermeyen iktidar, bir de Türk çiftçisini haciz ve iflasla karşı karşıya bırakmıştır.

Hükûmetin bir an önce üretimi desteklemek adına Türk çiftçisinin borçlarının faizlerini silerek anaparayı da ekonomik krizden çıkana kadar ödemesinin ertelemesini sağlaması ülkemizin geleceği için vazgeçilmez bir zorunluluktur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Önal...

24.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, belediye şirketlerinde çalışan taşeron işçilere ilişkin açıklaması

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Teşekkürler Sayın Başkan.

2018 yılında çıkarılan 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle belediyelerde taşeron olarak çalışan işçilerimiz belediye şirketlerine geçirilmişlerdir. Her ne kadar iktidar partisine bu işçilerimiz kadro almış gibi bir algı yaratılmışsa da belediye şirketlerinde çalışan bu işçilerimiz asıl kadroya geçirilmemişlerdir. Aradan geçen bunca zamana rağmen bu işçilerimizin asıl kadro, maaş, nakil, zorunlu emeklilik gibi özlük hakları konusunda yaşadıkları mağduriyetler devam etmektedir. Belediye şirketlerinde çalışan işçilerimize asıl kadro verilmemesi, bu çalışanların diğer çalışanlara oranla daha az maaş alması anlamına gelirken özlük hakları ve çalışma koşulları arasında da adaletsizliğe neden olmaktadır.

Belediye şirket işçileri norm kadroyla güvenceli çalışma, elli iki günlük ilave tediye, haftalık kırk saat çalışma, kadrolu işçilerle eşit ücret gibi sosyal haklarına kavuşmalı; zorunlu emeklilik gibi haksızlıklar giderilmeli, belediye şirketlerinde çalışan tüm işçi kardeşlerimiz ayrımsız norm kadrolarını almalıdırlar.

BAŞKAN – Sayın Öztürk...

25.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, Kırıkkale İl Özel İdaresinin yarattığı mağduriyete ilişkin açıklaması

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, Kırıkkale Valiliği İl Özel İdaresinin üretmekte olduğu kilit parke taşına ihtiyacı olan köylülerimize son zamanlarda “Taşı verelim, döşemesini imece

usulü siz yaptırım.” şeklinde bir yaklaşımına tanık olmaktadır. İl Özel İdaresi Kanunu’na göre görevleri arasında olmasına rağmen İl Özel İdaresinin köylülerimize göstermiş olduğu bu yaklaşımdan dolayı köylerimiz mağdur olmuştur. Ödenek yetersiz geliyorsa İçişleri ve Çevre, Şehircilik Bakanlıklarının bu konuda ödenek çıkarmasını Kırkkale’imizin köylüleri adına talep etmekteyiz.

Diğer taraftan, İl Özel İdaresinin köylerimize yeterli kadar çöp konteyneri göndermesini, belediyelerimizin de köylerdeki çöpleri nakil merkezlerine ulaştırabilmeleri için ödenek çıkarmasını istiyoruz. Kırkkale İl Genel Sekreterliğinin ödenek yetersizliği konusunda bir sıkıntısı varsa yine AK PARTİ Milletvekili Sayın Ramazan Can Bey’le birlikte bu ödeneğin çıkarılması hususunda gerekli katkıyı sunacağımızı da tüm Kırkkaleli köylülerimizin bilmesini istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

26.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel’in, bakanların soru önergelerine verdikleri cevaplara ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İçişleri Bakanına bir soru önergesi verdim. Ordu Büyükşehir Belediyesinin, Perşembe ilçesinde aktif karbon üretim tesisinin temelini attığını ancak ihalesini daha sonra yaptığını... Bana gelen cevapta bu konunun kendisini ilgilendirmediğini söylüyor yani bir büyükşehir belediyesinin yaptığı usulsüzlükle ilgili İçişleri Bakanı kendisini sorumsuz sayıyor.

Yine, iptal edilen KPSS’yle ilgili Millî Eğitim Bakanına verdiğimiz soru önergesine verilen bir paragraflık cevapta “Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatıyla soruşturma başlatılmış, devam etmektedir.” deniliyor. Ya, biz size detay soruyoruz, bir gazete sayfasında bile bundan çok daha fazla detay var. Aslında, verilen bu cevapta Cumhurbaşkanına güzelleme yapayım derken sorunun kaynağını ifade etmişler.

Soru önergelerine bakanların verdiği bu tür cevaplar bir milletvekiline saygısızlıktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerine söz talepleri varsa söz vereceğim.

Buyurun Sayın Usta.

27.- Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, RTÜK üyeliğine, Amasra’da yaşanan maden faciasına ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının açıkladığı destek paketine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği üzere bu Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyeliği seçimiyle ilgili husus devam ediyor, daha doğrusu seçim yapılamıyor, Adalet ve Kalkınma Partisi bu konuda bir türlü harekete geçmiyor. Şöyle, şimdi meseleyi tekrar bir baştan alalım çünkü kritik tarihler var burada Değerli Başkan.

Şimdi, 1 Temmuz itibarıyla, AK PARTİ’nin bir RTÜK üyesi daha öncesinden ayrılıyor fakat 1 Temmuz itibarıyla RTÜK üyeliği boşalıyor. Kanuna baktığımızda, kanun diyor ki: “Boşalma tarihinde eğer Meclis açıksa bir ay içerisinde seçim yapılır, bu işlem sonuçlandırılır.” Normal şartlarda, 1 Ağustos’a kadar bu seçimin yapılması lazım ve bu esnada da bunun önemli bir kısmında da bu seçim yapılmış olsaydı bu RTÜK üyeliği İYİ Partiye geçecekti. Arkadaşlarımızın bildiği gibi, yani RTÜK üyeliklerinde siyasi partilere kontenjan verilmiş, Meclis aritmetiğine göre burada üyelikler belirleniyor. Şimdi, Meclis harekete geçmiyor; 1 Ağustos geçiyor, 1 Ekim geliyor, 1 Ekim geçiyor, ondan sonra hâlâ İYİ Partiye verilmesi gerekiyor İYİ Partinin hakkı olarak, aritmetik onu emrediyor; 11 Ekim tarihinde Adalet ve Kalkınma Partisi bir transfer yapıyor ve o transfer sonrasında bu üyelik -çünkü bunlar küçük

rakamlarla, böyle dijital şeylerle olduğu için- Adalet ve Kalkınma Partisine geçiyor, geçer geçmez hemen hem RTÜK harekete geçiyor, yazı yazıyor hem de Meclis Başkanlığı harekete geçiyor, isim isteme talebinde bulunuyor fakat daha sonra Sayın Eşref Fakıbbaba'nın Adalet ve Kalkınma Partisinden istifa etmesi nedeniyle, bu üyelik tekrar bize geçiyor. Yani aradan geçen dört ay içerisinde, yaklaşık üç buçuk ay bu üyelik hakkı İYİ Partinin oluyor fakat buralarda, buna ilişkin herhangi bir işlemin bugüne kadar yapılmadığını görüyoruz. Ne var? Arada böyle kısa zaman dilimleri var, anlık dilimler var; oraları dikkate alarak, ondan sonra bir işlem yaparak, o araları, o anlık vakitleri dikkate alarak bir işlem yapmaya çalışan bir Meclis Başkanlığı iradesi oluşuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) –Tabii, bunun hukuki olmadığını, biz buna karşı direneceğimizi ifade edince de şimdi iş geldi bu noktaya kadar.

Şimdi, yeni gelişme şu: Bugün sabahleyin Başkanlık Divanında Sayın Meclis Başkanı bu konuyu Divana getiriyor ve Divandan nasıl olduğunu anlamadığımız bir şekilde “1 Temmuz itibarıyla olan aritmetik dikkate alınır.” diye bir karar çıkartıyorlar; bu zaten hukuki değil, biz buna ilişkin muhalefet şerhimizi yazacağız, buna itiraz edeceğiz, Başkanlık Divanının böyle bir yetkisi de yok zaten. Bir de Sayın Mustafa Şentop'a şunu sormak lazım: Yani, siz bu süreci başlatmazken Divanda konuştunuz mu bunu veya süreci başlattığınız bir an oldu, isim istediniz, o zaman Divanda konuştunuz mu? Konuşmadınız. Yani işine geldiği zaman buna kendisi irade kullanıyor ama işine gelmediği zaman bunu Divana getiriyor. Divanda da zaten karar çıkartma yetkileri var yani zaten orada bir aritmetik olarak sıkıntıları yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Dolayısıyla şimdi, 1 Temmuzun da hangi vaktini alacaksınız; 1 Temmuzun Sabahında İYİ Parti Grubunda bu üyelik ama öğleden sonra efendim bir CHP milletvekilinin CHP'den bağımsıza geçmesi nedeniyle AK PARTİ'ye geçiyor. Yani şimdi, Sayın Başkan, bunu kabul etmek mümkün değil, ya, bu ciddi bir hukuksuzluktur. Bu hukuksuzluğu hiçbir şekilde kabul etme imkânımız yoktur, böyle hukuku eğmek bükmek yani yakışmıyor. Şu Meclisin saygınlığına yakışmıyor, biz bu Meclise Gazi Meclis diyoruz, Gazi Meclisin saygınlığına da yakışmıyor, bu Meclisin Başkanlık Divanına da veya Sayın Başkanına da yakışmıyor. Dolayısıyla bu hak gasbindan vazgeçmelerini tavsiye ediyoruz; ayıptır yapılan şey, siyasi nezaketsizliktir ve şunun da bilinmesi gerekir ki: Biz, bu iş düzelinceye kadar, İYİ Partinin hakkı olan RTÜK üyeliği İYİ Partiye teslim edilinceye kadar İç Tüzük'ten kaynaklanan bütün haklarımızı kullanacağız, bunun da çok net bir şekilde bilinmesi istiyoruz. Dolayısıyla hukuken artık çok açık bir şekilde İYİ Partinin hakkı olan bir şeyi hukuku eğerek bükerek bir yere varmaya çalışmanın da yanlış olduğunu ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tekrar şunu söylüyorum, 1 Temmuzun önemi şu: 1 Temmuz itibarıyla burası boşalıyor ve 1 Temmuz itibarıyla boşaldığı için işlem yapmanın vaktidir, başlangıç vaktidir 1 Temmuz, yoksa 1 Temmuz aritmetiği esas alınır diye hiçbir şey yok. Kanun diyor ki: Seçim yapılırken hâlihazırdaki vakit esas alınır diyor. Yani 1 Temmuzun sabahını esas alsanız İYİ Partide, 16 Temmuzdan ta 11 Ekime kadar olan vakti esas alsanız efendim, bu İYİ Partide. 1 Ekimde Meclis açılmış yani 1 Ekimde Meclis

açıldığında bu işlem niye yapılmıyor? Yapılmış olsa İYİ Partide veya işte 5 Ekimde veya 6 Ekimde Anayasa Mahkemesi üyeliği seçimleri yapılıyor; acil olmayan Anayasa Mahkemesi üyelik seçimini yapıyorsunuz da niye üç ay gecikmiş RTÜK üyeliği seçimi yapılmıyor? O zaman seçim yapılırsa yine İYİ Partide. Arada bir transfer, transferle işlem başlatılıyor fakat oyun bozuluyor, Sayın Fakıbaba'nın AK PARTİ'den istifasıyla tekrar İYİ Partiye geçiyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, İYİ Partiye verilmesi gerekirken bu verilmeyip bu sefer Başkanlık Divanına top atılıyor. Bunların hiçbirisini kabul etmek mümkün değildir, bu konuyu biz gündemde tutmaya devam edeceğiz. Dediğim gibi burada bu iş düzelinceye kadar İç Tüzük'ten kaynaklanan bütün haklarımızı kullanacağımızı da arkadaşlarımızın bilmesi lazım. Yoksa biz İYİ Parti olarak yani Mecliste hep olumlu bir tavır takınmaya çalışıyoruz, işler hızlansın diye uğraşyoruz, güzel yapılan işlere, elbette yanlısın her zaman karşısında duruyoruz ama bunun düzeltilmesi lazım, bu düzeltilmediği sürece herhangi bir şekilde biz İç Tüzük'ten kaynaklanan bütün haklarımızı kullanırız.

Bir iki küçük gündem maddem daha var Sayın Başkanım müsaade ederseniz.

Şimdi, Amasra'da 41 madencimiz biliyorsunuz hayatını kaybetti, biz bunu bir facia olarak -bir kaza falan değil- nitelendirmiştik. Şimdi 41 aile babasız, evlatsız, eşsiz kaldı. Yaşanan ihmaller ve denetim eksikliği yüzünden 41 ocak söndü fakat aradan geçen on iki günde Amasra maden patlamasında bir kişi dahi gözaltına alınmadı, bir kişi tedbiren bile olsa tutuklanmadı, görevden el çektirme ya da uzaklaştırma yapılmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Adında “Adalet” olan iktidar partisi adaleti patlayan maden ocağı enkazının altında bıraktı, hak arayan aileler mağdur olarak kaldı, delillerin karartılmasına imkân sağlandı. Sanmayın ki bu dosya böylece kapanacak, artık İYİ Parti var. İYİ Parti olarak aziz milletimize ve gözü yaşlı ailelere sözümüz olsun, adalet tesis edilene kadar hem hukuki hem de siyasi olarak konunun takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Son konu olarak da Sayın Başkanım, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı eşi yaşamını yitirmiş olan kadınlara en az 3 çocuklu olmak şartıyla destek paketi açıkladı, gayet güzel yani destek paketini açıklaması fakat eşi vefat etmiş, 1 çocuğu olan, 2 çocuğu olan kadınlar devlet yardımından yararlanamayacaklar. İktidarın kutuplaştırıp ayırıştırmadığı bir tek çocuk sayısına göre anneler kalmıştı, o da oldu. Sosyal devlet anlayışında bakılması gereken tek husus, ihtiyaç sahibi olmaktır. Kişinin ya da hanenin kime oy verdiği ya da çocuk sayısına bakılmaksızın devletin şefkatli elleri ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza uzanmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – İki bin yıllık Türk devlet geleneğimiz tarih boyunca böyle işlemiştir. Saraya çıktığımızdan beri unutmuş olabilirsiniz ama hatırlatmak isterim ki çocuk sayısına göre yardım alamayacak kişiler geçim sıkıntısı çeken, kendisinin ve çocuklarının karnını doyurmaktan başka bir gayesi olmayan insanlardır. İYİ Parti olarak insan hak ve hürriyetlerine yakışmayan bu ayrımı

kabul etmiyor Bakanlığın bu konuda vicdana ve sosyal devlet anlayışına uygun bir şekilde gerekli düzenlemeler yapmasını talep ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Bülbul...

28.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'un, Profesör Doktor İsmail Cerrahoğlu ile Halit Kıvanç'ın vefatlarına, Kırıkkale Milletvekili Osman Durmuş'un vefatının seneidevriyesine ve Yunanistan'ın Rodos Adası'ndaki Murat Reis Külliyesi'yle ilgili aldığı karara ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sakarya'mızın yetiştirmiş olduğu çok değerli ilim adamlarından ilahiyatçı, müfessir Profesör Doktor İsmail Cerrahoğlu büyüğümüz yazmış olduğu eserlerle, İlahiyat Akademisinde verdiği derslerle ülkemize ve ilahiyatımıza çok büyük hizmetlerde bulunmuştur. Vefat haberini teessürle öğrendiğimiz merhum hocamıza Allah'tan rahmet diliyor, bugüne kadar yetiştirmiş olduğu talebeler ve ilim dünyasına katkıları dolayısıyla kendisine şükranlarımızı, minnet duygularımızı ifade ederken yakınlarına ve ilahiyat camiasına başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, dün akşam saatlerinde vefat eden Türk radyo ve gazetecilik hayatının duayen isimlerinden gazeteci, yazar ve aynı zamanda hukukçu kimliğiyle tanıdığımız Halit Kıvanç Bey'e Allah'tan rahmet, ailesine ve basın camiasına başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, Türkiye'nin belki gelmiş geçmiş en başarılı Sağlık Bakanlarından biri olarak kabul ettiğimiz, 57'nci Hükümet dönemi Sağlık Bakanımız, 21'inci ve 23'üncü Dönem Milliyetçi Hareket Partisi Kırıkkale Milletvekilimiz Osman Durmuş'u vefatının seneidevriyesinde rahmetle anıyoruz; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Batı Trakya Türklüğünün Lozan Barış Anlaşması'ndan kaynaklanan ve mütekabiliyet esasına dayanan haklarına hukuksuz bir şekilde ipotek koyan Yunanistan her fırsatta Batı Trakya Türklüğünün dinî özgürlüklerine ve dinî kurumlarına haksız ve hukuka aykırı müdahalelerde bulunmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Geçmişte Yunanistan tarafından adında sırf “Türk” kelimesi geçiyor diye dernekler, vakıflar kapatılmış, AİHM tarafından verilen dernek kurma özgürlüğünün ihlal edildiğine dair kararlara rağmen bu kararlar uygulanmayarak hak ihlalleri devam etmiştir. Yine daha önce, Yunanistan'da bulunan Türk mezarlıkları yıkılarak üzerlerine futbol sahası yapılması girişiminde dahi bulunulmuştur. Son olarak, Rodos'ta bulunan, içerisinde cami, tekke ve şehitlik bulunan Murat Reis Külliyesi'nin müzik fakültesine dönüştürülme kararının alındığını öğrenmiş bulunmaktayız. Yunanistan bu kararla müfrit Türk düşmanlığının yanında tarih ve kültür varlıklarına yönelik Vandallığını bir defa daha göstermiştir. Bugün gelinen durumda, Batı'da “Rusya'ya yaptırım uygulayacağız.” derken Çaykovski'yi ve Dostoyevski'yi yasaklayan anlayış neyse Yunanistan'da da tarih ve kültür varlıklarına yönelik olarak gösterilen bu Vandallık aynı düşüncenin ve aynı anlayışın devamıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbul.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu noktada, Yunan makamlarını kınadığımızı ifade ederken alınmış olan bu yanlış karardan acilen dönülmesi gerektiğini ifade ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Oluç...

29.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Halit Kıvanç'ın vefatına, TTB Başkanı Profesör Doktor Şebnem Korur Fincancı'nın gözaltına alınmasına ve bununla ilgili TRT'nin yapmış olduğu habere ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Halit Kıvanç'ı kaybettik. Gençliğimizin, hatta çocukluğumuzun önce radyolardaki, daha sonra televizyonlardaki çok özgün bir sesiydi, sunuculuğun büyük duayeni ve ustasıydı, röportajlarının verdiği tat gerçekten unutulmazdı. Televizyon yokken radyoda maç anlatırdı, biz dinlerken kendimizi âdeta tribünde hissederdik, o kadar canlı ve güzel anlatırdı. Anılarımızda yaşayacak Halit Kıvanç. Ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyoruz, kendisine Allah'tan rahmet diliyoruz. Halit Kıvanç'ı unutmayacağız.

Sayın milletvekilleri, Profesör Doktor Şebnem Korur Fincancı gözaltına alındı, tamamen hukuksuz bir şekilde gözaltına alındı. Üstelik, savcılıkla konuşulmuş, gelip savcılığa ifade vereceği söylenmiş, anlaşılmış buna rağmen İstanbul'da evinden hukuksuz bir şekilde gözaltına alındı. Kim Şebnem Korur Fincancı? Şebnem Korur Fincancı bir hekim, sadece Türkiye'de değil, bütün dünyada tanınan bir hekim, aynı zamanda adli tıp uzmanı, Adli Tıpta uzun yıllar çalışmış, Adli Tıp Uzmanları Derneğinin Başkanlığını yapmış; aynı zamanda, insan hakları savunucusu, Türkiye İnsan Hakları Vakfının kurucularından ve yöneticilerinden. Şebnem Korur Fincancı; yaşamı boyunca yaşatmanın ve hakikatin yanında yer almış bir bilim insanından bahsediyoruz, ayrıca, dedim ya, sadece Türkiye'de değil dünyada da tanınmış bir uzmandan söz ediyoruz. Gerek bilimsel gerçeklere gerekse ihlallere, insan hakları ihlallerine yönelik bir iddia söz konusu olduğunda bunun tarafsız, bağımsız ve etkin bir şekilde araştırılmasını önermek bir insan hakları savunucusu olan kişinin ve gerçek bilim insanının yapması gerektir zaten.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – İşte, Şebnem Korur Fincancı bunu yapmıştır esas itibarıyla, bilim insanı misyonuna uygun olarak iddiaların etkin ve tarafsız bir şekilde araştırılmasını istemiştir. Şebnem Hoca, her bir Türkiye vatandaşının sahip olduğu gibi anayasal haklara sahiptir -her ne kadar bu iktidar Anayasa'yı altüst etmiş olsa da- ifade özgürlüğü, bilgiyi arama, elde etme özgürlüğü kapsamında yaptığı açıklamaya dayanarak linç edilmesi ve gözaltına alınması kesinlikle kabul edilebilir bir durum değildir; kınıyoruz ve derhâl serbest bırakılmasını istiyoruz.

Gözaltına alınırken yaşanmış olan -yani kusura bakmayın bu kelimeyi kullandığım için ama- büyük bir rezalet de var ortada. Bu rezaletin aslında müsebbibi olan kim, biliyor musunuz? Bu rezaletin müsebbibi, bizim vergilerimizle yayıncılık yapan TRT.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ne diyor TRT sabah yaptığı haberde? Efendim, Şebnem Korur Fincancı'nın evinde Kalaşnikof mermileri, silah bulunmuş ve örgütsel doküman ele geçirilmiş. Dehşet verici değil mi? Böyle bir şey diyor, haber yapmış bunu. Tabii, hemen yandaş basın bu habere sarılmış.

Şimdi, bakın, açıklamak lazım bu durumu. Avukatı bir açıklama yaptı, durum şu: “Şebnem Korur Fincancı'nın babası ve dedesi asker, ailede kuşaklar boyu askerler olmuş, bu nedenle de babasının da dedesinin de ruhsatlı silahı var.” diyor avukatı. Somut olaydaki mermiler yani “Kalaşnikof mermisi” diye iddia edilen mermiler, babasının kullanma ve bulundurma ruhsatına sahip olduğu bir tüfeğe ait. 2008'de, babasının vefatından sonra tüfeği ve bulabildiği mermileri evine en yakın karakola giderek teslim ediyor on dört yıl evvel, teslim tutanağı da var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Evinde kalmış olan mermiler gözden kaçmış, bir kenarda duruyor, on dört yıl geçmiş aradan, hatırlamıyor bile. Bunu “Kalaşnikof mermileri” diye o TRT yayın yapıyor bunun üzerine.

Şimdi, ikincisi, bu örgütsel doküman. Ya, utanma filan da yok ama bunu... Yani kusura bakmayın, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna da bir şey söylemek istiyorum. Baktık yayında “Nedir bu örgütsel doküman?” diye. Ne, biliyor musunuz? Bejan Matur’un -Adalet ve Kalkınma Partisinin geçmiş yıllarda çok sevdiği, okuduğu, yanından hiç ayırmadığı bir kişiden bahsediyoruz- yazdığı bir kitap örgütsel doküman diye bulunmuş. Ben size bir şey hatırlatmak istiyorum: Adalet ve Kalkınma Partisinin Millî Eğitim Bakanı Sayın Avcı bu konuda bir özür dilemişti. Özür ne biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum efendim, son bu bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şöyle demişti Avcı, yıllar önce: “Bir okulumuzda öğrencilere ‘Dağın Ardına Bakmak’ kitabını öğretmenlerimiz tavsiye etmiş, sadece kitabın kapağına bakarak sakıncalı bir kitap olduğu izlenimine kapılmışlar ve öğrencilere verdikleri kitapları toplamışlar. Bu doğru bir davranış değildir, o zaman ben kendisiyle konuştuğumda da bu düşüncelerimi kendisine ilettim -Bejan Matur’dan bahsediyor- ama kitap fuarı vesilesiyle bir kere daha Millî Eğitim Bakanlığındaki bu uygulama nedeniyle kendisinden özür diliyoruz, yanlışlık yapılmış.” İşte bu kitap, Bejan Matur’un bu kitabı Şebnem Korur Fincancı’nın evinde bulunmuş.

Şimdi bunu, bu kadarını niye söyledim? Geçenlerde dezenformasyon yasası çıkardınız ya muhalefeti susturmak için, esas çıkarılması gereken yasa ne biliyor musunuz? Basın ahlaki yasası. Bu basın ahlaki yasasını TRT’ye ve yandaş basına çıkarmak lazım çünkü basındaki ahlaksızlık aldı yürüdü ve bizim vergilerimizle yapıyor TRT bunu; kabul edilebilir bir şey değil, bunu da bir kez daha söylemiş olayım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun efendim.

30.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Halit Kıvanç’ın vefatına ve cumhuriyetin 100’üncü yılının bütçesinin Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmelerine başlandığına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye’de yaşayan bizim yaşlarımızdaki insanların çok sevgiyle saygıyla andığı, herkes tarafından da takdir gören Sayın Halit Kıvanç Hakk’ın rahmetine kavuşmuştur, yakınlarına başsağlığı diliyorum; kendisine de Allah rahmet eylesin.

Değerli arkadaşlarım, bugün, Plan ve Bütçe Komisyonunda bütçe görüşmeleri başladı. 2023 yılı, cumhuriyetimizin 100’üncü yılının bütçe görüşmelerini yapıyoruz. Cumhuriyetimizin 100’üncü yılına, borç faizine yatırımdan fazla kaynak ayırarak giriyoruz. 2023 yılında Türkiye Cumhuriyeti, borcumuzun sadece faizi için 565 milyar lira para ödüyor; yatırım için borç faizinin neredeyse yarısı kadar, 351 milyar lira kaynak ayırabiliyor. Bu veri, AKP’nin cumhuriyetimizi, ülkemizi nereye götürdüğünün ve nereye götüreceğinin kesin kanıtıdır. Borç faizine yatırımın 2 katı kaynak ayıran bir iktidar kalkınma, istihdam, refah yaratamaz; Türkiye’yi en fazla üniversiteli işsiz bulunduğu ülke

olmaktan çıkartamaz; asgari ücreti açlık sınırı üzerine mümkün değil taşıyamaz; eğitime nitelik de katamaz. Türkiye Cumhuriyeti'nde bugün 3 milyon çocuk karnı doymadığı için büyüyemiyor, boyu uzamıyor; içiniz yanmıyor mu? Bu bereketli topraklarda evlatlarımız açlık çekiyor; AKP bu sorunu çözebilir mi?

İktidarınızın, 2023 bütçesinden, tarımsal desteğe ayırdığı pay 54 milyar lira.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çiftçi, bir yılda, katlanan mazot, gübre, tohum fiyatları altında ezilirken tarımsal destekteki bir yıllık artış sadece 8 milyar lira. Peki, kur korumalı mevduat sahibi -tekrar burada gündemimize gelecek- bir avuç milyoner için yapılan ödeme ne kadar? 194 milyar lira; çiftçiye öngörülen desteğin yaklaşık 4 katı. AKP'nin ekonomik düzeninde üreten, banka hacziyle uğraşır; parası olan bir avuç milyoner yan gelir, o bankalarda parasını büyütür. Bu nedenle tarihimizin en büyük işsizliğini, en büyük hayat pahalılığını yaşıyoruz; üretiyoruz, istihdam ve kalkınma maalesef yaratamıyoruz. AKP'nin bizi getirdiği ve götürebileceği ekonomik ufuk da işte tam da budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Nebati'nin açık ettiği, “Döndürüyoruz.” diye övündüğü bu çarkı kırmak zorundayız. Meclisimizin, milletimizin yeni bir ufuk yaratacak gücü muhakkak vardır. Gelecek yıl, cumhuriyetimizin 100'üncü yılında bu ufku birlikte oluşturacağız. Cumhurbaşkanlığının Meclise sunduğu bu bütçede çiftçiler, emekçiler, gençler, işsizler, yoksullar yok; bu bütçe de bir avuç faiz bütçesidir ve bu bütçe, faiz vurgunu vuranların bütçesidir. Biz gelecek yıl yatırım ve kalkınma bütçesini ortaya koyacağız; hep birlikte, gençlerimizle, çocuklarımızla daha iyi bir ülke yaratabilmek için.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Akbaşoğlu...

31.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Halit Kıvanç ile Profesör Doktor İsmail Cerrahoğlu'nun vefatlarına, cumhuriyet tarihinin en büyük sosyal konut, iş yeri ve arsa projesine, 2023 yılı bütçesinin Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmelerine başlandığına, Bartın'da gerçekleşen maden kazasına, RTÜK üyeliğine ve AK PARTİ ve Cumhuriyet İttifakı'nın 21'inci yüzyılı Türkiye asrı yapacaklarına ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Sözlerimin başında, gerçekten, medyamızın duayenlerinden ve Türkçemizi çok güzel konuşan, çok değerli üstatlarından Halit Kıvanç Bey'in vefatı nedeniyle kendisine Allah'tan rahmet, yakınlarına sabırcemil niyaz ediyorum.

Aynı şekilde, kendisini İslami ilimlere vakfetmiş bulunan Profesör Doktor İsmail Cerrahoğlu Hocamıza da Rabb'imden rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, tabii, dün itibarıyla cumhuriyet tarihimizin en büyük sosyal konut, iş yeri ve arsa projesinin temelini atılmasına şahit olduk. Toplamda 500 bin sosyal konutun milletimize kazandırılmasını amaçlayan bu projenin ilk etabında 250 bin konutun iki yıl içerisinde tamamlanarak milletimize anahtar tesliminin yapılması -inşallah- düşünülmekte ve bu manada beş ay içerisinde de

bütün kurallar çekilmek suretiyle 8 milyona yakın vatandaşımızın talebinin bu şekilde karşılanması planlanmakta. Bu büyük projenin milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Bugün Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız Fuat Oktay Bey'in sunumlarıyla 2023 bütçesi Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmeye başlandı. Evet, AK PARTİ olarak 21'inci bütçemizi yüce Meclise getiriyoruz. Bu, gerçekten büyük bir başarıdır. Bu bütçe milletimizin bütçesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Faiz bütçesi.

ERHAN USTA (Samsun) – Yandaş bütçesi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu bütçe, çiftçimizden işçimize, memurumuzdan emeklimize, esnafımızdan sanayicimize üretim, yatırım, istihdam, ihracat ve cari fazlaya dayalı büyüme modelinin yansması olarak karşımıza çıkıyor. Aynı şekilde, 2002 yılında bütçenin yüzde 43,2'si faize harcanırken 2021 yıl sonu itibarıyla bu oranı yüzde 11,3'e düşürme başarısını gösterdik. Benzer şekilde, 2002 yılında toplanan 100 liralık vergi gelirinin 85,7 lirası faiz ödemelerine gidiyorken 2021 yılı itibarıyla sadece 15,5 lirasının faiz ödemelerine gitmesini sağladık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Dolayısıyla, faizin aşağı çekildiği, yatırım ve üretimin artırıldığı toplam bütçe büyüklüğüyle 4,5 trilyona yaklaşan bu bütçemiz de inşallah, toplum kesimlerinin tümünün alım gücünü arttırmak, refahını arttırmak, büyük ve güçlü Türkiye'nin emin adımlarla yoluna devam etmesini sağlamak noktasında Genel Kurulda hep beraber onaylamamızın şimdiden nice hayırlara vesile olmasını, nice bereketlere vesile olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

Çok değerli milletvekilleri, biliyorsunuz Bartın'da gerçekleşen maden kazasıyla ilgili yasama, yürütme ve yargı organlarının devreye girmek suretiyle kendi üzerine düşeni hakkıyla ifa ettiğine hep beraber şahidiz. Dün Meclis araştırması komisyonumuzun kurulmasıyla ilgili burada oylamalar yapıldı ve Meclis araştırması komisyonumuz görevine başladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuyla ilgili Bartın Başsavcılığı tarafından 6 savcıyla beraber yürütülen adli soruşturma aşamasında bilirkişi heyeti oluşturuldu ve 7 kişilik uzman bilirkişi heyeti, bu konuda her türlü bilgi, belge savcılık tarafından toplanmak suretiyle ilgili araştırmaları yapmakta. Bu raporun sonucuna göre de gerekli adli süreçlerin nihayetlenmekte olacağından hiç kimsenin şüphesi olmasın. Bu konuda da hem siyasi irade olarak, yürütme olarak hem de yasama iradesi olarak da kim sorumluyorsa o sorumlularla ilgili gereğinin yapılacağından da hiç kimsenin tereddüdünün olmamasının lazım geldiğini kamuoyuna tekrar ifade etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ayrıca, RTÜK seçimleriyle ilgili de ilgili mevzuat neyi gerektiriyorsa onun yapılacağından da hiç kimsenin şüphesinin olmamasının lazım geldiğini ifade ediyorum.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Keşke yapılsa.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şunu bütün milletimize gönül rahatlığıyla ifade ediyorum: Yaptıklarımız yapacaklarımızın teminatıdır.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Yandık o zaman, yandık.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Cumhuriyet tarihimizde, seksen yıllık Cumhuriyet Dönemi’nde yapılanların fevkinde, 5 misli, 10 misli yatırım, hizmet ve eserleri milletimize kazandırdık.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sat sat bitiremediniz mi?

ERHAN USTA (Samsun) – “Hukuksuzluğa devam edeceğiz.” diyorsunuz yani.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İstiklali tam, tam bağımsız Türkiye hedefini gerçekleştiren lider Recep Tayyip Erdoğan’dır ve bu, tarihin altın sayfasına yazılmıştır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bugüne kadar nasıl Türkiye’nin bütün demokratik ve ekonomik sorunlarını AK PARTİ olarak biz çözdüysek bundan sonra da bütün meselelerini Allah’ın izniyle yine biz çözeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Türkiye yandı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – AK PARTİ ve Cumhuriyet İttifakı olarak 2023 seçimleriyle yani yüzyılın seçimleriyle “Türkiye yüzyılı”nı büyük ve güçlü Türkiye olarak emin adımlarla hedeflerine ulaştıracağız, gençlerimize 2053 ve 2071 vizyonumuzu emanet edeceğiz ve Allah’ın izniyle hep beraber 21’inci yüzyılı Türkiye asrı yapacağız diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Sayın milletvekilleri, Bartın’ın Amasra İlçesinde Meydana Gelen Maden Kazasının Tüm Yönleriyle Araştırılarak Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip seçimine dair bir tezkeresi vardır, okutuyorum:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Bartın’ın Amasra İlçesinde Meydana Gelen Maden Kazasının Tüm Yönleriyle Araştırılarak Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Geçici Başkanlığının, başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi (3/2088)

26/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuz; Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip seçimi için 25/10/2022 Salı günü saat 19.00’da toplanmış ve kullanılan 13 adet oy pusulasının tasnifi sonucu aşağıda adları ve soyadları yazılı üyeler karşısında gösterilen oyu alarak İç Tüzük’ün 24’üncü maddesi uyarınca Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip seçilmişlerdir.

Bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

Şenel Yediyıldız

Ordu

Komisyon Geçici Başkanı

Başkan	: Taner Yıldız	Kayseri Milletvekili	(13) oy
Başkan Vekili	: Muhammet Balta	Trabzon Milletvekili	(13) oy
Sözcü	: Polat Türkmen	Zonguldak Milletvekili	(13) oy
Kâtip	: Lütfi Kaşıkçı	Hatay Milletvekili	(13) oy

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

B) ÖNERGELER

1.- Başkanlıkça, Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, İçişleri Komisyonu ve Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu üyeliklerinden; Konya Milletvekili Abdullah Ağralı'nın, Çevre Komisyonu üyeliğinden istifalarına ilişkin yazılarının 25/10/2022 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/187)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Ağrı Milletvekili Sayın Dirayet Dilan Taşdemir'in İçişleri Komisyonu ve Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu üyeliklerinden; Konya Milletvekili Abdullah Ağralı'nın Çevre Komisyonu üyeliğinden istifalarına ilişkin yazı 25 Ekim 2022 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Sayın milletvekilleri, Anayasa'nın 92'nci maddesine göre verilen (3/2083) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

Tezkereyi okutuyorum:

A) TEZKERELER (Devam)

2.- Cumhurbaşkanlığının, Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde icra ettiği harekât ve misyonlar kapsamında hudut, şümül, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tespit edilmek üzere, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurt dışına gönderilmesi ve Cumhurbaşkanınca verilecek izin ve belirlenecek esaslar çerçevesinde bu kuvvetlerin kullanılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin son olarak 19/10/2021 tarihli ve 1309 sayılı Kararı'yla uzatılan izin süresinin Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca 31/10/2022 tarihinden itibaren bir yıl uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/2083)

18 Ekim 2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyinin 25/4/2013 tarihli ve 2100 (2013) sayılı Kararıyla Mali'de BM Çok Boyutlu Entegre İstikrar Misyonu (MINUSMA) ve 10/4/2014 tarihli ve 2149 (2014) sayılı Kararıyla Orta Afrika Cumhuriyeti'nde BM Çok Boyutlu Entegre İstikrar Misyonu (MINUSCA) kurulmuştur.

BM Güvenlik Konseyinin 29/6/2022 tarihli ve 2640 (2022) sayılı Kararı uyarınca MINUSMA'nın görev yönergesinde Mali'de Barış ve Uzlaşma Anlaşmasının uygulanmasının desteklenmesi birinci stratejik öncelik olarak belirlenmiş ve Mali'de istikrarın sağlanması, siyasi geçiş sürecinin desteklenmesi, devlet otoritesinin tesis edilmesine katkı sağlanması, silahlı grupların silahsızlanmasının, terhis ve topluma yeniden kazandırılmasının desteklenmesi, ulusal siyasi diyalog sürecine destek sağlanması, Mali'nin güvenliğinin yeniden inşasına yönelik uluslararası katkıların uyumlu olmasının temini, BM personeli ve sivilin korunması, insan haklarının güvence altına alınması ve teşviki, insani yardım faaliyetlerine destek verilmesi, istikrarın sağlanması sürecinde kadınların her alanda ve düzeyde katılımının temini, silahsızlanma, yeniden entegrasyon ve güvenlik reformu bağlamında çocukların korunması ve çocuklara karşı suistimal ve hak ihlallerinin önlenmesi söz konusu Misyonun temel görevleri arasında tanımlanmıştır.

BM Güvenlik Konseyinin 12/11/2021 tarihli ve 2605 (2021) sayılı Kararı uyarınca MINUSCA'nın görev yönergesinde; Misyonun imkânları ölçüsünde ve konuşlandığı bölgelerde sivillerin korunması, sivil halka yönelik tehditlerin tespit edilmesi ve kaydedilmesi, silahlı çatışmalardan etkilenen kadınlar ve çocuklar için özel yardım ve koruma imkânlarının sağlanması, ateşkesin ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde Barış ve Uzlaşma Siyasi Anlaşmasının uygulanmasına ve gözetimine destek verilmesi, ülkedeki geçiş sürecinde siyasal hayatın işleyişine ve devlet otoritesinin tesis edilmesine katkı sağlanması, ülkenin toprak bütünlüğünün korunması, insani yardımların ulaştırılmasının kolaylaştırılması, BM personelinin korunması, insan haklarının korunması ve teşviki, silahsızlandırma ve ülkeye geri dönüşlere destek verilmesi ile Orta Afrika Cumhuriyeti'nde güvenliğin yeniden tesisi için reform çalışmalarının desteklenmesi gibi hususlar yer almaktadır.

MINUSMA ve MINUSCA'nın görev süreleri BM Güvenlik Konseyi tarafından belirli sürelerle uzatılmaktadır. Bu kapsamda, MINUSMA'nın görev süresi BM Güvenlik Konseyinin 2640 (2022) sayılı Kararıyla 30/6/2023 tarihine kadar, MINUSCA'nın görev süresi ise BM Güvenlik Konseyinin 2605 (2021) sayılı Kararıyla 15/11/2022 tarihine kadar uzatılmıştır.

BM tarafından ülkelere, söz konusu Misyonlara katılım davetinde bulunulmuştur. Ayrıca BM 70'inci Genel Kurulu görüşmeleri sırasında düzenlenen Barışı Koruma Zirvesinde bahse konu BM Misyonları için ülkemizden katkı sağlanması talebinde bulunulmuştur.

Afrika'da bölgesel istikrar ve barış için tehdit oluşturan insani ve siyasi krizlerin çözümüne ülkemizce askeri katkıda bulunulmasının bölgede ve genel olarak Afrika kıtasında izlemekte olduğumuz faal dış politikamızın doğal bir uzantısını oluşturacağı değerlendirilmiş ve 2/8/2016 tarihinden itibaren bu katkımızın sağlanması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi kararlarıyla gerekli izinler verilmiştir.

Bu yaklaşımdan hareketle; hudut, şümul, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tespit edilmek üzere, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, BM'nin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde icra ettiği harekât ve misyonlar kapsamında yurt dışına gönderilmesi ve Cumhurbaşkanınca verilecek izin ve belirlenecek esaslar çerçevesinde bu kuvvetlerin kullanılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin son olarak 19/10/2021 tarihli ve 1309 sayılı Kararı ile uzatılan iznin süresinin 31/10/2022 tarihinden itibaren bir yıl uzatılması hususunda gereğini Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip Erdoğan

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Şimdi Cumhurbaşkanlığı tezkeresi üzerinde İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre görüşme açacağım.

Gruplara ve şahsı adına 2 üyeye söz vereceğim.

Konuşma süreleri gruplar için yirmişer dakika, şahıslar için onar dakikadır.

Tezkere üzerinde söz alan sayın milletvekillerinin isimlerini okutuyorum:

İYİ Parti Grubu adına Aydın Adnan Sezgin, Aydın; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İsmail Özdemir, Kayseri; Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Tulay Hatımoğulları Oruç, Adana; Cumhuriyet Halk Partisi adına Utku Çakırözer, Eskişehir; Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ahmet Berat Çonkar, İstanbul; şahsı adına Emine Yavuz Gözgeç, Bursa.

BAŞKAN – Şimdi İYİ Parti Grubu adına Aydın Milletvekili Sayın Aydın Adnan Sezgin.

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kısaca “MINUSMA” ve “MINUSCA” olarak adlandırılan, Mali’de ve Orta Afrika Cumhuriyeti’ndeki Birleşmiş Milletler misyonları kapsamında görev yapmakta olan Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin görev süresinin uzatılmasına ilişkin tezkereye İYİ Parti olarak “evet” diyoruz.

Afrika, dünyada silahlı çatışmaların en yoğun ve yıkıcı şekilde yaşandığı kıtadır. Özellikle Sahra Altı Afrika’da nüfusun önemli bir bölümü açlık sınırında yaşamakta, temel sağlık, eğitim ve altyapı hizmetleri son derece yetersiz kalmaktadır; uluslararası çabalar da bunun onarılmasına imkân sağlamamaktadır. Kıtanın karşı karşıya olduğu yoksulluk, yokluk, salgın hastalıklar ve siyasi istikrarsızlık gibi sorunların arkasında iklimsel zorluklar bulunduğu gibi, kötü yönetim ve yolsuzlukların payı, tabii, tarihin izleri de büyüktür.

1,1 milyar nüfusuyla dünyanın toplam nüfusunun yüzde 13’ünü oluşturan Sahra Altı Afrika dünya gayrisafi yurt içi hasılasında yalnızca yüzde 3’lük paya sahiptir. Yaşanan insani ve siyasi krizler nedeniyle, Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti başta olmak üzere kıtadaki pek çok ülke çeşitli dinî ve etnik örgütlerin, terör gruplarının, cinayet ve çıkar şebekelerinin tasallutu altındadır. Uluslararası camianın -biraz önce belirttiğim gibi- ekonomi, güvenlik ve hukuk alanlarındaki katkıları son derece yetersiz kalmaktadır. Bununla birlikte, özellikle hidrokarbon ve diğer ham madde kaynakları sayesinde Afrika’daki bazı ülkeler hızlı büyüme rakamlarına ulaşabilmektedir.

Eski sömürgeci ülkelerin ve genel anlamda Batı’nın Afrika karnesi berbattır. Eski sömürgeci ülkeler ve genel anlamda Batı, gerçekten, Afrika’da çok acıklı, çok kötü işlemler, işler yapmışlar ve çok kötü bir siyaset izlemişlerdir. Ancak Rusya Federasyonu ve Çin gibi ülkeler de Afrika’nın içinde bulunduğu makûs durumu istismar vasıtası olarak değerlendirmekte, özellikle Rusya, silahlı çatışmalarda taraf olarak yer almaktadır. Afrika’daki silahlı çatışmalarda kullanılan silah ve mühimmatın yüzde 35’ini Rusya, yüzde 17’sini Çin tedarik etmektedir; ABD’nin payı da yüzde 10 civarındadır. Rusya’nın, paralı askerleri Wagner vasıtasıyla Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti ve komşuları, Afrika ülkelerine uzandığı, farklı ülkelerde darbeleri tahrik ettiği, darbeler yaptırdığı bilinmektedir. Rusya, Batı Afrika’da son olarak da Burkina Faso’da yaşanan darbelerdeki rolünü gizlemeye dahi ihtiyaç duymamaktadır. Ayrıca, Rusya, Afrika ülkelerinin çoğuyla da askerî ve teknik iş birliği konusunda hükümetler arası anlaşmalar imzalamış durumdadır. Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsünün raporları, Rusya’nın Afrika ülkelerine askerî ve nakliye helikopterleri, uçaklar ve uçaksavar füzesi sistemleri gibi kullanılmış askerî teçhizat tedarik ettiğini ortaya koymaktadır.

Kıtadaki imkânlar ve hızlı nüfus artışı Çin’in bölgeye nüfuzunun temel sebepleri arasındadır. Afrika’nın çok hızlı bir altyapılaşma ihtiyacı vardır. Çin, burada, bu ihtiyacı karşılamak amacıyla kıtaya girmiş ve kıtaya yerleşmiştir; bunları, altyapı ihtiyaçlarını uygun maliyetle ve hızlı bir şekilde sağlayarak, ayrıca finansman da temin ederek çok önemli bir zemin kazanmıştır. Afrika ülkeleri Çin’e borçları karşılığında doğal kaynaklarını, limanlarını vermekte; borçlarını ödeyemeyenler de Çin’le kritik bir bağımlılık ilişkisine girmek zorunda kalmaktadır. Çin, bu tür bir tabi kılma, âdeta esir durumuna düşürme stratejisini ısrarlı şekilde izlemektedir. Kısacası, Rusya ve Çin’in Afrika’daki varlığı hem kıtada askerî ve ekonomik olarak yeni bir sömürge düzeni yaratmakta hem de bölgesel ve küresel istikrar üzerindeki risk ve tehditleri artırmaktadır.

Değerli arkadaşlar, tarihin bariz bir şekilde ortaya koyduğu gibi dünya Afrika’ya borçludur yani Afrika dünyadan alacaktır. Afrika ülkelerinin birçoğunda yozlaşma ve yolsuzluklar had safhada devam ederken Rusya ve Çin’in kıtadaki artan etkisi bu eğilimi perçinlemektedir. Rusya ve Çin’in, mevcut yönetimleriyle, rejimleriyle ne Afrika’da ne de dünyanın başka bir bölgesinde demokrasi ve hukukun üstünlüğüne öncelik vermesini, insan haklarına saygı anlayışına katkı sağlamasını beklemek

beyhudedir; Doğu Türkistan'da ve işgal altındaki Kırım'da da bunu açık şekilde görüyoruz. Uygur Türkleri ve Kırım Tatarları başta olmak üzere pek çok Türk ve Müslüman topluluk bu iki ülke rejimlerinin despotluğundan, totaliterliğinden, hukuk tanımazlığından çok çekmiştir, çekmeye devam etmektedir. AK PARTİ iktidarı ise bu iki ülkenin başını çektiği Şanghay İşbirliği Örgütünün kapısında nöbet tutmakta, fırsat buldukça kendisini içeriye kabul ettirmeye yönelik girişimlerde bulunmaktadır. Bunlar yani “Şuraya gireceğim; Rusya'yla, Çin'le bu stratejik ilişkiyi kuracağım.” hamleleri iktidarın taktik hamleleri olarak takdim edilmektedir; bunu bazı yazarlar, iktidarın bazı sözcüleri öne sürmektedir. Bütün bunlar, bu iddialar, böyle, bu hataları taktikmiş gibi yorumlamaya çalışmak aldatma teşebbüsünden öteye gitmez çünkü ülkelerin uluslararası ilişkilerinde birlikte olmayı tercih ettikleri aktörler, coğrafyalar kendi rejimlerini açığa çıkarma açısından turnusol kâğıdı vazifesi yaparlar. Nitekim, İkinci Dünya Savaşı'nda Almanya'nın en yakın müttefiki faşist İtalya'ydı; savaşa girmese dahi faşist İspanya da mihver devletlerinin yanında yer alıyordu. Savaşın başlangıcında totaliter Sovyet komünist rejimi ile totaliter Alman Nazi rejimi anlaşabilmişlerdi.

Bugün Sayın Cumhurbaşkanının normal ikili ilişkilerin ötesinde Rusya ve Çin'le müttefiklik bağı kurma hevesi tek adam rejiminin insan hakları vizyonu ve demokrasiye yaklaşımıyla da paraleldir. Çin rejimi Doğu Türkistan'da Uygur Türklerine ve Çin'deki diğer soydaşlarımıza zulmetmektedir. Bazı Batılı ülkeler zulüm uygulamalarından sorumlu yerel ve merkezî hükûmetteki yetkilileri yaptırım kapsamına almıştır. Hem Doğu Türkistan'da Sincan Özerk Bölgesi'nde hem de merkezî hükûmette bu zulümle suçlanan yöneticiler yaptırım kapsamına alınmaktadır. Bari iktidar da bu işten sorumlu olanlara karşı göstermelik de olsa bir yaptırım listesi çıkarabilseydi. Maalesef, insan hakları ve demokrasi nutukları aldatma ve yanıltma cümlelerinden ibaret olan iktidar, uzun yıllar Doğu Türkistan'daki ağır ve kitlesel insan hakları ihlallerine, insanlığa karşı suç kategorisindeki uygulamalara ses çıkaramamıştır. Bugün yavaş yavaş ve tereddüt içinde milletimizin duygu ve düşüncelerini yansıtmaya başlamıştır ancak bu da fevkalade yetersizdir.

Değerli arkadaşlar, Afrika küresel düzlemde olduğu kadar ülkemiz açısından da önemli bir coğrafyadır. Özellikle, Mısır ve Libya başta olmak üzere Kuzey Afrika ülkeleri tarihsel ve kültürel olarak yakın irtibatlı olduğumuz coğrafyalardır. Bu ülkeler sadece Doğu Akdeniz politikamız açısından değil, Afrika politikamız açısından da çok önemlidir. Stratejik anlamda çok kritik bir mevkiye olan Mısır, ülkemiz açısından taşıdığı önemle taban tabana zıt bir şekilde uluslararası ilişkilerimizdeki en büyük hatalar yumağının böğründedir. Orta Doğu ve Kuzey Afrika'daki bütün ülkelerle, dünyanın geri kalanıyla olduğu gibi ideolojik ve hayalci bir uluslararası ilişkiler tarzını tercih eden iktidar Mısır'la da ilişkileri basbayağı berbat etmiştir. Kısaca “İhvan sevdası” olarak tanımlayabileceğimiz ancak arkasında cumhuriyet düşmanlığına kadar götürülebilecek çok derin bir hezeyanı barındıran bu yaklaşım nedeniyle Mısır, Filistin, Suriye ve Libya başta olmak üzere pek çok yerde iktidar çuvallamıştır; dış politika geleneğimizin incelikleriyle on yıllardır inşa edilen hassas ilişkiler tamamen altüst edilmiştir. Oysa Mısır Mursi'den çok önce gayet verimli ilişkilere sahip olduğumuz istisnai önemde bir ülkedir. Mısır daha o yıllarda, Mursi'den çok önce münhasıran Türk girişimcilere ait bir organize sanayi bölgesi tahsis eden tek ülkeydi. Mısır'la ilişkilerimizdeki ağır ekonomik kayıplara ilişkin pek çok örnek sayılabilir ancak bunlar siyasi alandaki kayıplarımızın yanında az bir şey ifade etmektedir, itibar kaybımız ise kelimelerle ifade edilemeyecek kadar ağır, iktidar mensuplarının idrakte zorlanacağı kadar hazindir. İhvan tutkunuz ve hayalleriniz ağır kayıplara yol açmıştır. İktidar, Arap âleminde ülkemizin ulusal menfaatlerinden çok İhvan hareketinin çıkarlarını ve bekasını gözetmiştir. İhvan tutkusunun yansıması olarak atılan adımlar milletimize bazen stratejik çıkarlar kılıfıyla, bazen ulusal menfaatler kılıfında, bazen de insan hakları bahanesiyle takdim edilmiştir. “İhvan” deyince insan haklarını hatırlayan iktidar, büyük bir devlet olan komşumuz İran'a hâkim, mevcut rejimin ağır baskılarına direnen İranlı

kardeşlerimiz için en ufak bir destek ifadesi seslendirmekten âcizdir. İktidarın insan hakları hassasiyeti bırakın evrensel olmayı, İslamcı olmayı bile becerememiştir; katı bir mezhepçiliğin bağına bağlılığına hapsolmuş durumdadır. Ne var ki İhvan'ın uluslararası hayalleri bugün toptan çökmüştür tıpkı iktidarın uluslararası ilişkileri gibi.

AK PARTİ iktidarının İhvan sevdasını aşan, akılcı, sonuç alıcı bölgesel bir politikası olmadığını diğer bir örneği Filistin'deki kardeşlerimizin durumudur; aslında, bu, bir trajedidir. Ülkemiz, Filistinli kardeşlerimizin haklarının korunması konusunda hiçbir dönemde bugünkü kadar zayıf kalmamıştır. Filistinli kardeşlerimizin durumu son on beş yılda gerilediği kadar hiç gerilmemiştir. Bunun nedeni, AK PARTİ iktidarları döneminde gerçekçi ve makul bir dış politika yaklaşımı yerine, Filistin'de de İhvan, Hamas ve hamaseti merkeze koyan bir yaklaşımın benimsenmiş olmasıdır. Bugün artık Filistin'de dengeler değişmektedir, Hamas ve El Fetih el sıkışmışlardır. Filistinli 14 grup, İsrail işgaline karşı ortak hareket etmek için bir uzlaşmaya imza atmışlardır. Bu uzlaşımın kuvvetlendirilmesi, Filistin davasına hizmet etmek isteyen her hükümetin, çevrenin, kurumun görevi olmalıdır. Mısır ve Suriye'de olduğu gibi Filistin'de de gerçekçi değil; ideolojik ve hayalci bir uluslararası ilişkiler tarzını tercih eden iktidar, şartırcı olmayan bir şekilde Filistin'de de denklemin dışında kalmıştır. Filistinli taraflar arasındaki son mutabakat, Mısır ve Cezayir'in kolaylaştırıcılığı sayesinde sağlanmıştır.

Libya'da yapılan hatalar çok uzun bir bahistir, bambaşka bir fasıldır, onlara burada temas etme vaktim maalesef yok. Ancak sürekli olarak karşımıza Libya'yla tesis ettiğimiz ilişkilerin meşruiyeti sorunu ortaya çıkmaktadır. Türkiye'nin uluslararası ilişkilerinde meşruiyeti sorgulanmaya müsait adımların atılması, beklenen, vadedilen yararları sağlamayacaktır. Artık dış politika vasfını yitiren uluslararası ilişkilerimizin, hep uluslararası meşruiyet içinde, ülkemizin uluslararası itibarını ve ulusal çıkarlarımızı koruyan tarzda yürütülmesini çok isterdik; maalesef durum hiç de öyle değildir.

Cumhuriyetin dış politikasının önemli bir yöntemi bölgemizde ittifaklar, uzlaşmalar tesis etmektir; böylece, hem tarafımıza yönelebilecek riskler bertaraf edilir hem de bölge ülkeleriyle karşılıklı verim sağlayacak sonuçlar elde etmek mümkün olurdu. O zamanlarda lüzumsuz didişmeler içine girmeyen Türkiye'nin itibarı, bugünkü hazin durumun aksine, fevkalade yüksekti. Aslında bu, bölgesinde ittifaklar kurma yöntemini tüm akıllı ülkeler ve hükümetler tarih boyunca gerçekleştirmişlerdir. Yani, bu, bizim cumhuriyet geleneklerine uygun dış politikamız sadece Ankara'da icat edilmiş bir anlayış değildi; daha önceki tecrübelerle dayanıyordu. İktidarımızda bu ilkelere, bu anlayışa yeniden öncelik verecek ve ülkemizin bu alanlarda kendisine yakışan mertebeyi sağlayacak adımları atacağız.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Genel Kurulu ziyaret eden Görme Engelliler Millî Takımı'nı başarılarından dolayı kutladığına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, dinleyici locasına Saffet Sancaklı Bey'le gelen Görme Engelli Futbol Millî Takımı Avrupa 2'ncisi oldu. Kutluyoruz kendilerini. (CHP, MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Bulut, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Dereboğazi İçme Suyu ve Sulama Göleti'ne ilişkin açıklaması

YÜCEL BULUT (Tokat) – Teşekkür ederim Başkanım.

Zile ilçemizin içme suyu problemini ve 7 tane köyümüzün sulama sorununu çözecek Dereboğazi İçme ve Sulama Göleti'nin temeli atılmış ve tünelleri inşa edilmiş olmasına rağmen teknik aksaklık

nedeniyle yapımı durdurulmuştur. Yünlü ve Derebaşı köylerimizin yol güzergâhlarının güvenli bir şekilde planlanarak Zile ilçemizin su sorununun tamamen ortadan kalkması için Dereboğazı İçme ve Sulama Göleti hayati önemdedir. İhale aşamasında olan bu yatırımın bir an evvel hayata geçirilmesi Zileli hemşehrilerimizin beklentisidir ve konu tarafımızca da takip edilmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tıǧlı...

33.- Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, AKP devriiktidarında yapımına başlanan göletlere ilişkin açıklaması

NECATİ TİǧLI (Giresun) – Teşekkürler Başkanım.

DSİ, geçtiğimiz günlerde, 2017 yılında Sayın Cumhurbaşkanının uzaktan açılışını yaptığı Şebinkarahisar Dönençay Göleti'nin tamamlandığını daha yeni duyurdu. Hani beş yıl önce açılışını yaptığı, şimdi yapımı bitirilemeyen diğer göletlerin açılışını yapacak mı, merak ediyoruz. Alucra Göleti, Tepeköy Göleti, Akkaya Göleti, Yeşilyurt Göleti, Haşhaş Göleti, Çalgan Göleti'nin her biri ihale edildiğinden bu yana on, on iki, on beş yıl geçmiştir. Bu göletlerden Alucra Göleti 2018 yılında su tutmaya başlamıştı. Gövdesindeki çatlaktan dolayı geçtiğimiz yıllarda tehlike arz ettiğinden yakın köylerde evler boşaltılmıştı. Haşhaş Göleti de su sızdırmakta, diğer göletler de bir türlü tamamlanamamıştır. Bu gölet inşaatlarında sürekli müteahhit ve taşeron değişmektedir, sürekli bir kamu zararı ortaya çıkmaktadır. Yani AKP devriiktidarında başlayan göletlerden bir tanesi bile tamamlanmadı. Hani AKP iktidarında bu göletlerde tarım arazileri sulanacaktı? Maalesef, hiçbiri çiftçinin hizmetine sunulamadı.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) TEZKERELER (Devam)

2.- Cumhurbaşkanlığının, Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde icra ettiği harekât ve misyonlar kapsamında hudut, şümul, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tespit edilmek üzere, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurt dışına gönderilmesi ve Cumhurbaşkanınca verilecek izin ve belirlenecek esaslar çerçevesinde bu kuvvetlerin kullanılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin son olarak 19/10/2021 tarihli ve 1309 sayılı Kararı'yla uzatılan izin süresinin Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca 31/10/2022 tarihinden itibaren bir yıl uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/2083) (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın İsmail Özdemir.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL ÖZDEMİR (Kayseri) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetlerinin Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde icra ettiği harekât ve misyonlara katılımına ilişkin verilen yetkinin bir yıl daha uzatılması hakkında Meclisimize sunulan Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'yle ilgili Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Afrika Kıtası, zengin yeraltı kaynakları, jeostratejik konumu, önemli su yollarına olan yakınlığıyla her yönden yüksek potansiyele sahip olan durumuyla tarihin her döneminde dikkat çeken bir bölge olmuştur. 2020 verilerine göre, dünyada en hızlı büyüme gösteren 10 ülkeden 7'si Afrika'dadır. Bu durum, dünyadaki çoğu ülkenin dikkatini de çekmektedir ve rekabeti Sahra'nın altına da üstüne de taşımaktadır. Batı Afrika ülkesi olan Mali, bölgedeki diğer ülkeler gibi uzun yıllar Fransız sömürgesinde kalmış ve 1960 yılında Fransa'dan bağımsızlığını kazanabilmiştir. Bağımsızlığı elde ettiği günden bu yana siyasi istikrara kavuşamamış olan bu ülke,

kalıcı barış ve huzuru da ne yazık ki yakalayabilmiş değildir. Fransa, 2013 yılından bu yana çeşitli gruplarla mücadele bahanesiyle ülkedeki askerî varlığını devam ettirmiştir. Fransa'nın Afrika'da uzun süredir, sömürgeci politikaları ve yine terörle mücadele bahanesiyle bulundurduğu askerî varlığının misyonu yerine getiremeyişi sonucunda bugünlerde de gözlemediğimiz üzere bölgeden dışlanmaya başlamıştır. 2021 yılının Haziran ayında Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, yaklaşık 5 bin kişilik Fransız birliklerinin Mali'den çekileceğini açıklamış ve Sahel bölgesindeki askerî üslerini kapatacağını ilan etmiştir. Mali'de terör gruplarıyla mücadele bahanesiyle bulunan Fransız askerî varlığı halkın tepkilerine sebep olmuş, Fransız karşıtı protestolar zaman zaman tertip edilmiş ve geçtiğimiz ağustos ayında da Fransa ülkedeki askerlerini tamamen geri çekmiştir. Afrika'nın sahip olduğu zengin kaynaklar, iç savaşlar ve El Kaide, Boko Haram, DEAŞ gibi terör örgütlerinin sahaya birinci aktör olarak sunulduğu bir ortamda yönlendirilmeye çalışılmaktadır. Kıtanın birçok bölgesinde varlık gösteren terör örgütleri otorite boşluklarına sebebiyet verirken bununla beraber iç savaşları da gündün güne beslemektedir.

2012 yılına kadar daha sakin bir yapıya sahip olan Mali'de ülkenin kuzeyinde faaliyet gösteren ayrılıkçı Tuareg hareketinin yükselişe geçmesiyle beraber durum kötüye gitmeye başlamıştır. Tuaregler, Mali'de yerel bazı örgütlerin de desteğini kazanmış ve akabinde bu ülkede bulunan geniş çöl alanlarını ele geçirmiştir. Durumu kontrol edemeyen Hükümet güçleri Avrupalı müttefiki Fransa'dan öncelikli olarak yardım istemiş ve Fransa 2013 yılında Serval Harekâtı'nı, bir yıl sonra da -2014'te- Barkhane Harekâtı'nı başlatmıştır. Fransa'nın sürdürdüğü harekâtlar terör gruplarını etkisiz hâle getirememiş ve Fransız birliklerinin ülkeye girmesiyle beraber de terör tehdidi ülkenin geneline yayılmaya başlamıştır. 2018 yılında Sahel bölgesinde gerçekleşen terör olaylarının yüzde 64'ü Mali'de vuku bulmuştur. Fransa'nın bölgede sivillere karşı suçlar işlemesi, terör gruplarının faaliyetleri için zemin hazırlarken ülkedeki Fransız karşıtlığının artmasına da sebebiyet vermiştir. Terörün ve terörizm artık sadece doğduğu coğrafyada sınırlı kalmadığı hepimizin malumudur.

Bu bakımdan, Afrika'nın güvenlik ve istikrarının sağlanması sadece bu bölgenin değil, dünyanın geri kalanının da üstlenmesi gereken bir sorumluluktur. Gerekli önlemler alınmadığı takdirde bölgede yaşanan insani ve siyasi kriz, başta yakın coğrafyalar olmak üzere, dünyanın genelini etkileyebilecek bir potansiyele sahiptir. Afrika ülkelerini sömürme düşüncesini taşıyanların var olduğu bir ortamda, Türkiye'nin insanı esas alan, eşitlikçi ve adil yaklaşım çerçevesinde Afrika'daki etkinliğini artırması ve barış misyonlarına katkı sağlaması tercih değil, zorunluluk hâline gelmiştir.

Kıtanın giderek gelişen yatırım olanakları, beraberinde pek çok fırsatı da elbette barındırmaktadır. Karşılıklı saygı temelinde yürütülecek iş birlikleri ülkemiz ekonomisine de şimdiye kadar büyük katkılar sağlamıştır. Afrika'da yatırım yapan çok sayıda Türk şirketinin varlığı, kıtadaki istikrar ortamının artmasına paralel olarak diğer ülkelerle geliştirilecek iş birlikleri sayesinde yükselebilecektir. 16-18 Aralık 2021 tarihinde ülkemizin ev sahipliğinde gerçekleştirilen 3. Türkiye-Afrika Ortaklık Zirvesi sonuç bildirgesinde barış, güvenlik ve yönetim; ticaret, yatırım ve sanayi; eğitim, bilgi ve iletişim teknolojileri becerileri; gençlik ve kadın gelişimi, altyapı gelişimi ve tarım; dayanıklı sağlık sistemlerinin teşvik edilmesi konularında karşılıklı olarak mutabık kalındığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan Türkiye, kıtaya ilişkilerin güçlendirilmesini teminen tüm Afrika ülkelerinde temsilciliklerimizin açılmasına da büyük önem vermektedir. Bu bağlamda, 2022 yılı itibarıyla Afrika'daki diplomatik misyon sayımızın 44'e yükseldiği ifade edilmektedir. Ülkemizin Afrika'daki yatırımlarının kapsamı da aynı düzlemde gelişimini sürdürüyor. Tarihî ve kültürel bağlarımız olan tüm Afrika ülkeleriyle diplomatik, siyasi, ekonomik, ticari, sosyal ve kültürel ilişkiler geliştirilmesi ve derinleştirilmesi elzemdir. Bu ilişkiler uzun vadede Türkiye'yi küresel bir güç hâline getirme

hedefimizin, tüm kıtalarda güvenilir dostluklar kurma vizyonunun ve çok boyutlu dış politika izleme anlayışımızın somut bir göstergesi olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünyadaki pek çok ülkenin dikkati uzun süredir Afrika üzerindedir. Bu bağlamda, Amerika Birleşik Devletleri, Çin, Fransa, İngiltere gibi ülkeler, bölgede altyapı yatırımlarını artırırken siyasi iş birliklerini de geliştirerek kendilerine yeni pazarlar oluşturma arayışında olduklarını ilan etmektedir ve bu durum da uluslararası kamuoyu tarafından bilinmektedir. Öte yandan Rusya'nın da bölgede etkinliğini artırmaya yönelik girişimlerinin olduğu görülmektedir. Söz konusu bu ülkelerin girişimleri ve sebeplerinin iyi tahlil edilip akıllardan çıkarılmaması gerekir. Hâl böyleyken ülkemizin Afrika'ya sırt dönmesi, bölgedeki gelişmeleri görmezden gelmesi ve yine bölgenin barış, güven ve istikrarını göz ardı etmesi düşünülemeyecektir. Türkiye'nin, Afrika Kıtası'nın kuzey, doğu ve güney bölgesinde yer alan kıyı şeridinin stratejik önemini de iyi değerlendirmesi elzemdir.

Tüm bunlarla beraber, 15 Temmuz 2016 sonrasında FETÖ terör örgütünün etkisini artırma çabası içerisinde olduğu bölgelerin başında da Afrika Kıtası'nın geldiği açıktır. Aynı çerçeveden bakıldığında, ülkemizin FETÖ'yle uluslararası mücadelesinde Afrika'nın yok sayılmayacağı gerçeği karşımıza çıkmaktadır. Türkiye'nin Afrika'da bulunması, bölgenin güvenliği için önemli olduğu kadar ülkemizin güvenliği açısından da önem arz etmektedir. Ankara merkezli küresel bakış açımız ve hedeflerimiz çerçevesinde Afrika'nın anlam ve önemi elbette ki büyüktür. Ülkelerin pek çoğunun Afrika'da etkinlik göstermeye çalıştığı ve bölgenin uzun süredir siyasi kaos ve istikrarsızlık yaşadığı da hatta bu sarmala hapsedilmek istendiği ortadadır. Afrika'da darbeler âdeta bir gelenek hâline gelmiş ve iktidar değişikliği için doğal bir yol olduğu görüşü benimsenmeye başlanmıştır.

Türkiye'nin bölgedeki varlığının devam etmesinin, Rusya-Ukrayna savaşı sonrası ülkemizin izlediği politikalar da göz önünde bulundurulduğunda hem bölgesel hem de küresel açıdan büyük anlam ifade ettiği anlaşılacaktır. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi 25 Nisan 2013 tarihinde aldığı 2100 sayılı Karar'la Birleşmiş Milletler Çok Boyutlu Entegre İstikrar Misyonunu yani kısa adıyla MINUSMA'yı başlatmıştır. 29 Haziran 2015 tarihli 2227 sayılı Karar'la da görevin kapsamı genişletilmiştir. Türk Silahlı Kuvvetleri personeli bölgede istikrar ve barış için tehdit oluşturan insani ve siyasi krizlerin çözümüne askerî katkıda bulunmak adına Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde görev yürütmektedir.

Tezkereye konu olan Mali, yaklaşık 20 milyon nüfusa sahip, geniş yüz ölçümü bulunan bir ülkedir. Ülkede 2013 yılında silahlı grupların saldırılar gerçekleştirmesi ve bazı şehirlerin ele geçirilmesi askerî müdahaleyi de beraberinde getirmiştir.

Aynı şekilde, henüz istikrar ve barış iklimini yakalayamamış olan Orta Afrika açısından ülkemizin Birleşmiş Milletler kapsamında sürdürülen çabalara destek olmasının da önemi büyüktür. Orta Afrika Cumhuriyeti, Afrika Kıtası'nın merkezinde olması sebebiyle taşıdığı jeostratejik potansiyeline ek olarak zulme uğrayan çok sayıda Müslüman'ın bu ülkede yer alması Türkiye'nin doğrudan üzerinde durması gereken önemli bir konuyu da beraberinde getirmektedir. Ülkenin çevre ülkeler kaynaklı yaşadığı problemlerin çözüme kavuşturulamaması bölgede kaotik bir havanın hâkim olmasına sebebiyet vermektedir. Orta Afrika Cumhuriyeti'nde yaşanan olayların komşu ülkelere sıçrama potansiyeli oldum olası yüksek seyretmiştir. Bu gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda Orta Afrika'nın da normalleşmesinin sağlanmasına katkıda bulunmak, Afrika Kıtası'nın geri kalanına sağlanacak önemli bir destek olarak görülmelidir. Arzumuz, son dönemde tespit edildiği üzere, etkin ve barışçıl Türk dış politikasının Afrika'daki insani ve siyasi krizlerin çözümüne katkı sağlayabilmesidir.

Değerli milletvekilleri, günümüz şartlarında, Afrika Kıtası'nda bulunan ülkelerle ilişkiler dikkate alındığında 3 ayrı yaklaşımın birbiriyle hâlihazırda rekabet hâlinde olduğu görülmektedir. Bunlardan ilki, Batı tarzı ve insani temelli olmayan, sömürgecilğe dayalı ve kendi bünyesinde koloniliği hedefleyen politikalarlardır. Afrika Kıtası geçmişten günümüze kadar sömürgeci anlayıştan çok çekmiştir. Kaynakları ve potansiyelleri Batılı devletlerce sömürgeleştirilen Afrikalılar, dün köleliğe, bugün ise fakirlik ve istikrarsızlığa mahkûm edilmek istenmektedir. Geçmişte toprakları ellerinden alınan Afrikalılar, bugün terörizm tehdidiyle yaşamaya mecbur bırakılmak istenmektedir. Sorunu yaratan Batı anlayışı, buna mukabil, sorun çözücü ve kurtarıcı olarak kendisini göstererek Afrikalı ülkelere âdeta çöreklenme çabasındadır. Ancak ne hikmetse, var olan sorunların da çözülebildiği görülmemekte; tam tersine, sürekli değişen koşullarla devam etmesi sağlanmaktadır. Batı'nın Afrika'ya yönelik çarpık anlayışı, Ukrayna ve Rusya arasında yaşanan savaş sebebiyle ortaya çıkan gıda krizinde de kendisini çok net bir şekilde göstermiştir. Afrika ülkelerinin yaşadığı gıda sorunu karşısında Batılı ülkeler her defasında bu bölgeyi işaret ederken, soruna Türkiye'nin ara buluculuğunda çözüm getirilmesinin ardındansa nakledilen gıdayı Afrika'dan ziyade kendilerine sevk etmeyi önceleyen bir politika benimsemişlerdir. Batı'nın bu yaklaşımına karşılık küresel rekabette karşı safta bulunan diğer bazı ülkelere Afrika ülkelerini kalkındırma vaadiyle kıtada varlık göstermektedir. İkinci bir yaklaşım, bir başka farklı yaklaşım olarak ifade edebileceğimiz bu anlayışa sahip olan ülkeler, bazı altyapı yatırımlarını üstlenmek koşulu ve yüksek faize sahip borçlandırmalar yoluyla yine Afrika ülkelerine sözde "Destek olundu." imajını çizmektedir. İlgili yatırımlar tamamlandığında ise borcunu ödeyemeyen ülkelerin, başta zengin ekonomik potansiyele sahip maden yatakları olmak üzere, yine ilgili ülkelerin millî varlıkları borçlarına karşılık ele geçirilmektedir. Bu şartlarda Batı'dan ağız yanan Afrikalıların, Doğu kökenli ülke yahut ülkelerin takip ettiği bu politikalarla da yine kaynakları ve imkânları ellerinden alınmaktadır. Dolayısıyla birbiriyle rekabet hâlinde olan iki yaklaşımın Afrika Kıtası'ndaki ortak noktası, farklı yöntemlerle de olsa Afrika ülkelerinin zengin kaynaklarını ele geçirmeye odaklanmıştır. Bu şartlarda Afrika'nın âdeta mengeninin iki ucu arasında sıkıştırılmak istendiği açıktır. İnsani ölçü ve değerlendirmeler esas alındığında, yine birbirine zıt gibi görünen tarafların izlediği siyasetin doğru, ahlaki ve vicdani olduğunu söyleyebilmek mümkün olmayacaktır. Buna karşın, 21'inci yüzyılda Afrika açısından Türkiye'nin takip ettiği insan merkezli politikalar ise üçüncü bir yol olarak âdeta umut ışığı ve çıkış gerekçesi şeklinde algılanmaktadır. Bugün tarihî ilişkilerimizin olduğu ve yabancısı da olmadığımız Afrika Kıtası'ndaki yürüttüğümüz münasebetleri tek kelimeyle açıklayacak olursak "birlikte" ifadesinin öne alınması, öncelenmesi gerektiğiyle karşı karşıya kalırız. Birlikte kazanmak, birlikte kalkınmak, birlikte ilerlemek ve geleceği de birlikte inşa etme bilinciyle yol almanın üstün vizyonunu yansıtan ülkemizin Afrika politikası Afrika'nın yüzlerce yıldır beklediği umudun da karşılığıdır.

Türkiye elbette küresel seviyede ve bölgelerde diğer güçlerle rekabet etmektedir. Mühim olansa ortaya koyduğumuz tavır ve politik ölçünün bize yakışan tarzda ilerleyebilmesi ve sürdürülebilir olmasıdır. Nitekim, bugün Afrika'da yaptığımız da tam olarak budur. Türkiye'nin farkı, insanı yaşatma ve yaratılanı Yaradan'dan ötürü sevmek ve saygı duyma düsturundan kaynaklanmaktadır. Bu anlayışla, Afrika ülkeleriyle sürdürdüğümüz ilişki ekonomiden altyapıya, kültürel ilişkilerden savunma sanayisine varıncaya kadar çok geniş bir ölçekte karşılıklı güven ilkesiyle ilerlemeyi sürdürmektedir.

Yine, bugün itibarıyla Afrika ülkeleriyle süregelen ticaret hacmimizin 30 milyar doları bulması ve 50 milyar dolarlık ilave hedefe yönelik öngörülenden daha kısa sürede yakalanabileceğine dair samimi düşünceler de kuşku yok ki bu hedefe ulaşılacağını ispat etmektedir. Sömürgecilik yerine samimiyeti, borçlandırma yerine ortaklığı ve ucuz yaklaşımlar yerine insani sıcaklığı gösteren Türkiye'nin, Afrika Kıtası'na sunduğu en büyük vaadi ise kuşku yoktur ki daha adil bir düzenin var olması gerekliliğidir. Üstünlerin ve güçlülerin menfaatlerini önceleyen yaklaşımlar yerine, dünyanın

sanılandan ve özellikle de sembolleşen tabir itibarıyla 5 ülkeden çok daha büyük olduğu hakikati en sağlıklı şekilde bu kıtada dalga dalga yayılmakta ve karşılık bulmaktadır. Toplamda 54 ülkeyle Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun yüzde 28'ini temsil eden Afrika, küresel meselelerde çok daha fazla söz sahibi olmayı hak etmektedir. Günü geldiğinde ucuz yardımlarla Afrika ülkelerinin desteğini alabilmek için bu oranları hatırlayanlar gerçekteki potansiyele ise saygı duymamaktadır. Buna karşılık insanın insanca yaşayabileceği bir nizam, bir dünya nizamı için Türkiye'nin sürdürdüğü sorumlu siyaset Afrika'nın istikrarının teminatı hâline gelmiştir. Bugün kıtayı neredeyse baştan sona esir alan terör tehdidine karşılık Türkiye'nin terörle mücadeledeki tecrübesi ile savunmaya dayalı imkânlarını paylaşması Afrika'nın 21'inci yüzyılda daha istikrarlı bir yapıya sahip olabileceğine işaret etmektedir. 2020'de Afrika'ya gerçekleştirdiğimiz savunma sanayi ihracatımız 83 milyon dolar olurken, takip eden dönemde ise bu rakam 300 milyon dolara yaklaşmıştır. Yine mevcut durumda Afrika'daki ülkelerin neredeyse yarısı Türkiye'yle savunma sanayi iş birliği anlaşması imzalamış ve şu ana kadar da 14 devlet Türkiye'den muhtelif savunma sanayi ürünlerini satın almıştır. Savunma gibi hassas bir konu, üstünlüğün yanında güven duygusunun da bir yansıması olarak kabul edilirken ülkemizin aynı alanda nasıl bir prestije sahip olduğu da kendini böylelikle gösterebilmektedir. Türk Hava Yollarının kıta genelindeki uçuş operasyonları, yer destekleri ve Afrika'yı dünyanın geri kalanına bağlayan çalışmaları yine Türkiye'ye duyulan güvene katkı sağlayan bir başka unsur olmuştur. Aynı şekilde TİKA'yla beraber çok sayıdaki sivil toplum kuruluşumuzun yürüttüğü insani ve altyapı destek faaliyetleri de ülkemizin farkını ortaya koyan ve Afrika'yla ilgili yaklaşımımıza zenginlik katan konuları içermektedir.

Diğer yandan, Afrika'ya giden sömürgeci geçmişe sahip ülkelerin devlet başkanlarının hemen her yerde gerek toplum kesimleri gerekse ülke yöneticileri tarafından tepkiyle karşılanmasına karşılık, başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, ülkemizi temsil eden isim ve heyetlerin ziyaretlerinden duydukları sıcaklık ve memnuniyeti açıklıkla göstermeleri ise bir başka önemli konudur. Temennimiz, Afrika Kıtası'yla geliştirdiğimiz ilişkilerimizin her kapsamındaki potansiyelinin daha da ileri bir noktaya varabilmesidir.

Bu sebeplerle, ilgili tezkereye Milliyetçi Hareket Partisi olarak olumlu yönde oy vereceğimizi belirtiyor, Gazi Meclisimizi tekraren sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken Suudi Arabistan'da çalışmakta olan Hataylı işçilerimizin başına gelen bir konudan bahsetmek istiyorum.

Antakyalı Mehmet Binicioğlu ve kardeşi Anıl Binicioğlu, Samandağlı Ertan Özçelik Suudi Arabistan'da yaşamlarını devam ettirmeye çalışan Antakyalı emekçiler. Suudi Arabistan'da bir süredir yargılanıyorlar ve idam kararları onaylanmış. Aileleri büyük bir destek bekliyor, Türkiye Büyük Millet Meclisinden destek bekliyor ve bizler çağrımızı daha önce de bu konuyla ilgili yapmıştık farklı kişilerle ilgili gelişmeler üzerinden. Bizlerin "Suudi Arabistan'da idam kaldırılınsın." çağrısını yapabiliyor olması gerekiyor. Bizler başka ülkelere asker gönderme konusunda canhıraş bir şekilde uğraşırken aslında diğer ülkelere nasıl bir katkı sağlanacağı ve diğer ülkelere ne gibi çağrılar yapılacağı konusunda hiçbir şekilde kafa yormuyoruz. Bu insanların Türkiye'ye iadelerini talep etmeliyiz. Suudi Arabistan'da -başta Adana, Mersin, Hatay hattında yaşayan- çok sayıda Arap Alevinin çalıştığını biliyoruz. Ailelerin neredeyse temel geçim kaynağı, yurt dışı işçiliği, başta Suudi Arabistan olmak üzere Körfez ülkeleridir.

Bu konuyla ilgili oradaki işçilerin korunması bakımından adım atılmalı ve oradaki yargılama usulleriyle ilgili bir anlaşma üzerine çalışma yapılmalıdır.

Evet, değerli halklarımız, Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti tezkeresini şu an görüşüyoruz. Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde icra ettiği harekât ve misyonlara katılımına ilişkin verilen yetkinin bir yıl daha uzatılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresini görüşmekteyiz. 25 Nisan 2013 tarihinde Birleşmiş Milletlerin 2100 numaralı Kararı'yla siyasi sürecin desteklenmesi ve güvenlik kaynaklı bazı görevlerin icra edilmesi amacıyla Birleşmiş Milletler Mali çok boyutlu entegre, istikrar misyonu kurulmuştur. Bölgedeki istikrara dikkat çekerken, bu tezkerenin gerekçeleri sunulurken şunlar ifade ediliyor: Afrika'da bölgesel istikrar ve barış için tehdit oluşturan insani ve siyasi krizlerin çözümüne ülkemizce askerî katkıda bulunulmasının önemine vurgu yapılarak, bölgede ve genel olarak Afrika Kıtası'nda izlemekte olduğumuz faal politikamızın doğal bir uzantısını oluşturacağına dair bir dayanak sunularak bu tezkere uzatılmak isteniyor. Otoriter güç; silahı, şiddeti, baskıyı meşrulaştırmak için "Toplumsal ve insani krizlere bizler çözüm arıyoruz." diye bu girişimleri bu şekilde gerekçelendiriyor.

Bakın, bölgesel çatışmaların durdurulması amacıyla Birleşmiş Milletler Barış Gücü, IŞİD benzeri cihadist çetelerle mücadele için odaklanan 4.500 kişilik Fransız müdahale gücü ve aynı amaçla Sahra Altı Afrika ülkelerinin katılımıyla oluşturulan 5 bin kişilik Sahel Askerî Gücü Mali'nin farklı bölgelerinde etkinlik göstermektedir ve bütün bunlara rağmen orada bir istikrarın sağlanamadığı oldukça açıktır ve MINUSMA tarafından yayınlanan rapora göre, Mali'deki siviller ciddi bir güvenlik tehdidi altındalar, çocuk askerlerin sayısında çok ciddi bir artış var. El Kaide başta olmak üzere, bu akımın etkisindeki örgütlerin Sahra Çölü üzerinden ülkeler arası geçişlerinin ve silah transferlerinin yapıldığı bilinen bir gerçeklik. Dolayısıyla, Türkiye'nin Libya'daki İhvanlılara sağladığı silahların, Kuzey Afrika'dan bu örgütler sayesinde, Sahra altındaki örgütler aracılığıyla geçmesi mümkündür ve bunların yolları açılıyor. Mali'de 20 binden fazla yabancı askerî güç bulunmaktadır. Buna rağmen Mali'de istikrar sağlanamıyor çünkü Mali'de hâlen demokratik bir anayasa ve hükümeti denetleyecek bir mekanizma oluşturulabilmiş değildir yani mesele, oraya asker göndermekle çözülmeyecektir.

Birleşmiş Milletler, Mali'ye yığıldığı Barış Gücü'nü her açıdan doğru bir biçimde konumlandıramadı ne yazık ki. Türkiye'deki iktidar bu tezkereyi şu şekilde gerekçelendirmişti: Faal dış politika, altını özellikle çiziyorum, faal dış politika. "Bölgede ve genel olarak Afrika Kıtası'nda izlemekte olduğumuz faal dış politikamızın doğal bir uzantısı olarak bu tezkere onaylanmalıdır." diyor; bu doğru değil. "Faal"den kasıt Suriye, Irak ve Libya'da olduğu gibi ülkelerin iç işlerine karışmaksa, oralarda istediği gibi siyasi, askerî operasyonlar yapmaksa, bölgeden devşirilen savaşçıların -özellikle Suriye'den çocuk savaşçıların- Libya'ya ve başka yerlere gönderilmesiyle, büyüttükleri askerî sınai komplekslerinden çıkan ürünleri satmaksa; evet, burada bu iktidardan daha faal bir iktidar bugüne kadar bu ülkeye gelmedi. Bir süredir AKP ve şürekâsının politikaları nedeniyle Türkiye, bölge halkları hatta ülkelerin yöneticileri tarafından dışlanmaktadır, varlığı kabul edilmemektedir. Bu konuda da oldukça faal bir politika izlediniz, kutluyoruz sizi.

Bakın, geçen hafta Lübnan tezkeresini bizler yine burada görüşürken AKP'li hatip muhalefetin yaptığı konuşmaları "Dedikodu yapıyorsunuz." diye nitelemiştir. AKP'nin dış siyasetinin tamamen barış ve istikrar üzerinde şekillendiğini ifade etmiş ama ben daha bugün sabah konuşmasını yeni baştan okudum ve orada gördüm ki bu konuşmanın ekseriyeti silah sanayisinde Türkiye'nin geldiği seviyeyi anlatmaya ayrılmış ama hangi ülkeye barış ve istikrar kazandırdıklarına dair bu iktidarın bu konudaki icraatlarına hiçbir şekilde yer vermemiş konuşmasında çünkü böyle bir icraat yok. Âdeta bir silah şirketinin temsilcisi gibi, bu kürsüyü bir milletvekili kullanamaz. Bir siyasi parti bu ülkeye silah

tüccarlarının istediği gibi bir dış politika belirleyemez; ne yazık ki böyle bir dış politika belirlemeye devam ediyor AKP iktidarı.

Bıkmadan usanmadan söylemeye devam edeceğiz; Türkiye, Mali ve Afrika Cumhuriyeti'ne değil asker göndermek, sınır dışında bulunan bütün askerlerini Türkiye'ye geri çağırmalıdır. Türkiye'nin yurt dışına asker göndermesine, bizler HDP olarak, baştan beri karşı çıkıyoruz ve bu tarzda gelen tezkerelere "hayır" oyu kullandık, kullanmaya da devam edeceğiz. Bölgede faal olmayı, bölgeye barış ve istikrarın kazandırılmasını, bu konuda hizmet etmeyi bizler de HDP olarak elbette canıgönülden istiyoruz ama bunu şu yöntemle yapabileceğimize inanıyoruz: Barışçıl, bilinçli bir diplomasiyi geliştirerek; siyasal, kültürel, ekonomik ortaklıkları güçlendirerek; dâhilî ve harici çatışmalardaki sembolik değil, gerçekten barış gücü misyonuna uygun bir biçimde davranarak ve bu biçimde dış ilişkilerimizi geliştirerek elbette ülkemizin bu misyonu oynayabileceğine dair inancımız sonsuzdur.

Türkiye'nin jeostratejik konumunun ne kadar önemli olduğunu hepimiz biliyoruz ama bu konumu, mevcut olan AKP iktidarı bir yandan dış siyaseti, iç siyaseti dizayn etmek bir yandan da muhalefeti birçok konuda yanına dizmek için kullandı bugüne kadar ne yazık ki ve aynı zamanda -biraz önce bahsettiğim- silah ticaretini güçlendirmek için kurdular; SADAT gibi örgütler ülkenin dış siyasetini belirler pozisyona geldi. İşte, AKP'nin barıştan ve istikardan anladığı dış siyaset budur ve biz buna kökten karşı çıkıyoruz.

Bakın, daha birkaç gün önce, 21 Ekimde İslam İşbirliği Teşkilatı 12'nci Enformasyon Bakanları Konferansı'nı gerçekleştirdi ve o konferansta AKP Genel Başkanı Erdoğan ilginç bir konuşma yaptı; iletişim teknolojilerinin geliştiğinden, sosyal medyanın gelişiminin pek çok avantajı olduğundan ama bir o kadar da hayati tehlike arz ettiğinden bahsetti ve -ülkemizde geçtiğimiz günlerde kanunlaşan-dezenformasyon yasasının önemini ve hukuka ne kadar önemli bir kazanım sağladığını orada anlattı. İslam İşbirliği Teşkilatı üyelerini de Türkiye Konseyi Medya Forumu'na destek vermeye davet etti. İşte AKP iktidarının faal olduğu konu bu; yasaklar, yasaklar, yasaklar. Orta Doğu ve Afrika ülkelerinin önüne konulan altın değerindeki proje tam da bu. Bu ülkelerde zaten yeterince medya yasağı var, sizin medya yasağı modelinize ihtiyacı yok. Siz o ülkelere başka çağrılarda bulunmalısınız Türkiye adına konuşacaksınız.

Bakın, bir de suç işleri bakanı da medya yasaklarıyla ilgili "Almanya'da ve Fransa'da daha katısı var." diyerek orayı, sözüm ona, referans gösteriyor ve Türkiye'deki dezenformasyon yasasını buradan savunmaya kalkışıyor. Tabii, bu esnada dün basın emekçilerine dönük bir operasyon gerçekleşti. Dün sabah Mezopotamya Ajansı ve JINNEWS muhabirleri gözaltına alınıyor. Gözaltına alınanların arasında yeni doğum yapmış bir kadın var, kırk beş günlük bebeği var ve altı saat bebeğini emzirmesine izin verilmiyor.

Utanmadan arlanmadan faşizmi özgürlük diye başka ülkelere ihraç etmeye kalkışan bir iktidar bizi yönetiyor ne yazık ki.

Biri Türkiye'yi Batı'yla güya kıyaslayarak "Türkiye'yi basın cenneti yaptık." diyor, öteki de "Ey İran, ey Suud, sizdeki de yasak mı canım? Bizim yasaklar sizin yasakları yener. Şahane yasaklar bizde, istiyorsanız model alabilirsiniz." diyor. AKP Türkiye'de tesis ettiği tek adam rejimini bu şekilde bölge halklarına ihraç etmeye kalkışıyor. Oysa Büyük Orta Doğu Projesi'nin eş sözcülüğünü üstlenirken Erdoğan, orada beklenen, bu ülkede bir ılıman İslam modeli yaratmak ve bu ılıman İslam modelini bölgeye ihraç etmektir ama ne yazık ki AKP bunu da yüzüne gözüne bulaştırdı ve yapamadı.

Yine, aynı toplantıda, İslam İşbirliği Teşkilatının konferansında Filistin davasından bahsetti, Suriye'de siyasi çözüme destek vereceğine dair cümleler kurdu. Filistin'e bakalım: İslam İşbirliği Teşkilatının kuruluş nedenini hepimiz biliyoruz. Filistin davasını barışçıl bir şekilde çözebilmek. Ama bu

konuda AKP iktidarı, deyim yerindeyse, tam bir timsah gözyaşı dökerek Filistin davasına sahip çıkıyor. Gerçek anlamda Filistin davasına hiçbir zaman ciddi olarak sahip çıkılmadı. Bakın, Mavi Marmara olayında yaşananlar ortadadır; orada “one minute” demesine rağmen Erdoğan’ın çok büyük bir geri adım attığını görüyoruz. Yine, on dört sene sonra İsrail’e büyükelçi atandı ve tabii ki bu süre zarfında hiçbir şekilde ne askerî ne ticari ne de ekonomik ilişkiler hiçbir şekilde askıya da alınmadı İsrail’le. Bizler mazlum Filistin halkının yanındayız ve Cezayir’de toplanan Filistin Ulusal Birlik Girişimi’ni buradan selamlıyoruz. Aslanan bir halkın zulüm karşısındaki birlikteliğidir ve Filistinli 14 yapı yan yana gelerek, Filistin konusunda bir ortaklaşma sağlayarak yol almak istiyor. Buna enternasyonalist dayanışma da eklenince, bu konudaki dayanışmayı en güçlü şekilde büyütebileceğimize dair bizlerin inancı sonsuzdur. Bunu yapacak olan AKP iktidarı değildir; ikiyezül ve riyakâr siyasetle bu işler yürütülemez.

Suriye’ye de “Siyasi çözüme destek vereceğiz.” diyor. 2011’den beri başlayan savaşta şayet Türkiye oradaki IŞİD, El Nusra ve bunların uzantısı olan örgütleri desteklememiş olsaydı, “Oranın Kuvayimilliyesi.” dediği Özgür Suriye Ordusunu desteklememiş olsaydı, gerçekten Türkiye barışa hizmet edebilirdi orada ama savaşın bu kadar uzun sürmesinde, çok açık ve net, Türkiye’nin 911 kilometrelik sınırını sefeli-cihadist çetelere, bu örgütlere her anlamda açmasının sonucu olarak buradan aldıkları destekle sürdürdüler ve şimdi, oradaki istikrarsızlığın temel nedenlerinden biri Türkiye’nin uyguladığı dış siyasettir.

Bakın, şimdi, Türkiye ve Suriye arasındaki görüşmeler gündeme gelmişken, HTŞ’nin Afrin’i ele geçirdiğine dair haberler yansıdı medyaya ve daha sonra Türkiye’nin, sözüm ona müdahalesiyle AKP iktidarının, HTŞ’nin oradan İdlib’e çekildiğine dair bilgiler paylaşıldı fakat yeni yeni gördüğümüze göre, akan haberlere göre, HTŞ şu anda hâlâ Afrin’de bulunuyor. HTŞ kiminle savaştı orada? ÖSO’yla. ÖSO kim? Türkiye’nin baştan beri desteklemiş olduğu, AKP iktidarının desteklemiş olduğu bir örgüt -demin de ifade ettim- Cumhurbaşkanı bu örgüt için “Bu, Suriye’nin Kuvayimilliyesi’dir.” demiştir ve şimdi onun yerini HTŞ alıyor. Peki, AKP bütün bunları neden izliyor, neden müsaade ediyor, kendi haberi dışında mı oldu bunlar? Tabii ki değil. Burada karmaşık bir denklem yaratarak özellikle Rusya’yla masaya otururken ve şayet resmî düzeyde bir Suriye-Türkiye görüşmesi gerçekleşirse -ki farklı düzeylerde bu görüşmelerin olduğu biliniyor zaten ama- iki ülkenin başkanlarının görüşmesi söz konusu olacak olursa masaya yatırılacak güçlü bir kartla gitmek istiyor Erdoğan, bunun hazırlıklarını yapıyor. Ama diyelim ki Suriye’yle görüşme olmadı, bu kartı farklı alanlarda elverişli bir şekilde kullanmak istiyor AKP. Hangi alanda? Seçime yaklaşırken yine Suriye kartı bir kaos sebebidir, kaos olarak burayı kullanabilir, bunu bütün muhalefet ve Türkiye’deki 84 milyon yurttaşımızın özellikle seçim arifesinde özenle izlemesi gereken bir konu. Bir diğer konuya Suriye Demokratik Güçlerine karşı HTŞ’nin savaştırılması.

Burada, biz iktidara soruyoruz: Heyet Tahrir el-Şam’ın Afrin’de bizim sınırımız olmasına mı razı gelirsiniz, yoksa Zeytin Dalı Harekâtı’yla göç ettirilen, oranın kadim halkı olan Kürtlerin ve Arapların mı komşumuz olmasını yeğlersiniz. Bizler sivil halkın komşumuz olmasını yeğleriz. Bu tür örgütlerin Türkiye’ye ne kadar kaybettirdiklerini, burada işlemiş oldukları katliamlar ve cinayetleri sanırım hiçbirimiz unutulmuş değiliz. Bu sözüm sadece AKP iktidarına değildir, bu iktidarın ülkeyi uçuruma götürmesine razı gelen bütün güçlerdir, bütün güçler bunu ciddiyetle düşünmelidir.

Evet değerli arkadaşlar, bakın, bugün, sabahleyin Türk Tabipleri Birliği Genel Başkanı Şebnem Korur Fincancı tutuklandı. Biraz önce, Grup Başkan Vekilimiz bu konuyla ilgili detaylı bilgiler de paylaştı sizlerle. Ben açıklama yapmış olduğu konuyla ilgili şunu hatırlatmak istiyorum: Bakın, biz bu kürsüden kimyasal gazların kullanılmasına dair yine konuşmalar da yaptık. Almanya Bilimsel Dayanışma Kurulu üyesi Aken, federe Kürdistan bölgesine gidiyor ve orada bir inceleme yapıyor.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Tulay Vekilim, gözaltı, tutuklama değil.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Aken, Birleşmiş Milletlerde kimyasal silah uzmanı olarak çalışmış bir insan ve şunları söylüyor: “Kimyasal saldırı gerçekleştiğine dair pek çok bulgu var ve bir araştırma yapılmalı. Ben bir rapor hazırlayacağım ve bu raporu Alman Hükûmetine sunacağım.” diyor. Burada, tabii ki şunu hatırlatmak isterim: Türkiye, Birleşmiş Milletler Cenevre Konvansiyonu ile kimyasal silahların kullanılmasını yasaklayan, Kimyasal Silahlar Sözleşmesi’ne taraf bir ülkedir ve bu konuya dair Millî Savunma Bakanı bir açıklama yaptı “Bizim envanterimizde kimyasal silah yok.” diye. Biz, burada, şu çağrıyla yapmak istiyoruz hem uluslararası güçlere hem ilgili kurumlara: Bağımsız ve tarafsız bir komisyon oluşturulmasını ve gidip yerinde inceleme yapılmasını... Millî Savunma Bakanı bizzat bunu kendi talep etmelidir “Envanterimizde bu silahlar yoktur.” diyerek ortaya çıkan belgeleri geçiştiremez. Bu konuda, hakikaten sizler bunu kullanmamışsanız bu komisyonun oluşturulması için buna öncülük etmesi gereken Millî Savunma Bakanındır, AKP iktidardır. Aksi takdirde, uluslararası sözleşmelere ve hukuka göre bir suç işleniyor ve bu suçun bedeli ağırdır, bizler bu suçun ortağı olmak istemiyoruz.

Evet, değerli arkadaşlar, sözlerimin son kısmına gelirken İran’daki kadın hareketinden bahsetmeden geçemeyeceğim ve İran’da saçının teli gözüktüğü için İran ahlak polisi tarafından katledilen sevgili Jina Masha Amini’yi buradan bir kez daha saygıyla anıyorum. Kadın hareketinin sadece İran’da değil, Orta Doğu, Afrika ve Türkiye’nin dört bir yanında nasıl dalga dalga büyüdüğüne “...”(x) yani “Kadın, yaşam ve özgürlük!” sloganının, kadın hareketinin bütün dünya ölçeğinde nasıl ortak bir bilince ve slogana dönüştüğüne hepimiz tanıklık ettik. Fakat İran’da -ne yazık ki Türkiye’de de bunun benzerlerini çok görüyoruz- kadın hareketinin bu büyümesini ve gelişimini dış güçlerin tetiklemesiyle ve desteğiyle İran’a karşı, rejime karşı dış güçlerin bir oyunu gibi aksettiriyorlar. Hatırlayacaksınız, AKP iktidarı ve Erdoğan Gezi direnişi için aynı şeyleri söylemişti. Ben buradan şunu hatırlatmak istiyorum: Kadın hareketinin başta bölgede olmak üzere bütün dünyada devletlere, otoriter rejimlere ve erkek egemen zihniyete karşı, onların toplumdaki bütün örtüntülerine karşı en güçlü mücadeleyi verdiği bir dönemden geçiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Teşekkür ederim Başkan.

Kadın hareketini “Dış güçlerin etkisinde olan yapılar.” şeklinde yaftalayarak bu güçlü direnişi, aslında bu otoriter rejimlere karşı güçlü direnişi, erkek egemen sisteme karşı güçlü direnişi hiç kimse yok sayamaz, yok sayamadıklarını da kadınların sokaktaki güçlü duruşu göstermektedir.

Evet, sevgili Jina âdeta kadınlar adına karları delerek güneşe ulaşan bir kardelen çiçeği gibi. İnsan yaşamına kastederek onu 22 yaşında toprağa gömen zihniyete karşı mücadele edeceğiz çünkü insanın, insanca yaşam hakkından daha değerli hiçbir şey yoktur ve bunun için de küresel ölçekte bu seslerin birbirini görerek ve duyarak yankılanması kadın hareketi açısından çok umut vericidir, kadınların özgürlük mücadelesi için de çok anlamlıdır.

Hepimize başarılar diliyorum, kadın hareketine bu anlamıyla başarılar diliyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Adana Milletvekili Tulay Hatumoğulları Oruç'un (3/2083) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, biraz evvel yapılan konuşmada ifade edilen iftiraları reddettiğimizi belirtmek isterim. Türk Silahlı Kuvvetlerinin envanterinde olmadığı gibi en ufak bir kullanımın da söz konusu olmadığını herkes çok iyi biliyor. Bu, bir iddia değil bir iftiradır. Dolayısıyla bu, bir beşinci kol faaliyetidir; bu, emperyalistlerin ağzıyla, emperyalizmin yaklaşımı çerçevesinde, oraya dönük, Türkiye'yi uluslararası hukuk nezdinde gündeme getirmenin bir altlığı, planlı bir kurgusu olarak karşımıza çıkıyor. Türk Silahlı Kuvvetleri bundan beridir, Türk milleti ve Türkiye Cumhuriyeti devleti bu tür iftiralardan beridir.

Bunun kayda geçmesini istedim, teşekkür ederim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

35.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekilinin hakaretamiz sözlerini kendisine iade ediyorum; birincisi o. Ortada ne bir iftira vardır ne de başka bir şey, ortada bir sorun var ve bu sorunun hukuk yoluyla araştırılıp çözülmesi gerekiyor.

Bakın, şimdi, ben size bir örnek anlatacağım: Geçen yıl, 16 Şubat 2021'de burada, Millî Savunma Bakanı Sayın Hulusi Akar konuşma yapıyor ve Gara üzerine yaptığı konuşmasında -tutanaklarda var, alın, bakın- diyor ki: “Sadece göz yaşartıcı gaz kullanmıştır; bunun dışında, herhangi bir silah, mühimmat kullanılması söz konusu değildir.” Sadece göz yaşartıcı gaz kullanılmış, değil mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mevzu derin.

Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, ben size Türkiye'nin 13 Ocak 1993 tarihinde Paris'te imzalamış olduğu Kimyasal Silahların Geliştirilmesinin, Üretimimin, Stoklanmasının ve Kullanımının Yasaklanması ve Bunların İmhası ile İlgili Sözleşme'den bir alıntı yapacağım. 1'inci maddenin (5)'inci fıkrası ne diyor biliyor musunuz Sayın Grup Başkan Vekili? “Taraf Devletlerden her biri toplumsal olayları denetim altında tutmakta kullanılan gereçleri bir savaş yöntemi olarak kullanmamayı taahhüt eder.” Bu anlaşmayı Türkiye Cumhuriyeti devleti imzalamıştır ama geçtiğimiz yıl burada Millî Savunma Bakanı Akar dedi ki: “Sadece göz yaşartıcı gaz kullanılmıştır.” İşte yasaklanan mesele bu. Biz de diyoruz ki: Eğer böyle bir durum varsa, bu kullanıldıysa, böyle şeyler yapıldıysa bunlar araştırılmalıdır; bu ciddi bir meseledir çünkü mesele sadece sizin iktidarınızla ilgili değil, devletle ilgili bir meseleyi konuşuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Son cümlem efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Millet Meclisinin altında imzasının olduğu sözleşmedeki bir maddenin çiğnenip çiğnenmediğinin araştırılmasını talep etmek iftira filan değildir, görevimizdir

bizim esas olarak, biz de bunu yapıyoruz. Niye hakaret ediyorsunuz bundan dolayı? Bu kadar kendinden emin olan bir iktidar, bunun uluslararası alanda araştırılmasından en ufak bir şekilde gocunmaz ve göğsünü gere gere der ki: Gelin, araştırın kardeşim, varsa bir şey çıksın ortaya. Niye gocunuyorsunuz da bize saldırıyorsunuz?

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Tam bir iftira.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

36.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çok açık ve seçik bir şekilde net bir ifadede bulundum ve bunun iftira olduğunu beyan ettim. İftiranın araştırılması olmaz, adı üzerinde iftira. Hiçbir şekilde yapışmayan ve söz konusu olmadığı herkes tarafından da bilinen bir hakikatin ancak bir mugalata sebebiyle suçlamaya dönük ortaya atılan bir iftiranın araştırılması olmaz. Sonuçta, teröristin ve terör örgütünün iftiralarını burada dillendirmek, bütün millete ve devlete apaçık hakaret etmek demektir. Bunu reddettiğimizi ve iade ettiğimizi ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

37.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Karşılıklı şey olmasın.

Buyurun, düşüncenizi...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yok, yok, ben sadece kayıtlara geçsin diye bir şey söyleyeceğim.

Bakın, 1937-38 Dersim; Dersim'de on binlerce Kürt Alevi katledildi. Aradan elli yıl geçti -elli iki yıl hatta- İhsan Sabri Çağlayangil anılarını yazdı, kitap çıktı. O kitabı okudunuz mu bilmiyorum, ben okudum. Ne diyordu İhsan Sabri Çağlayangil aradan elli iki yıl geçtikten sonra? Alıntı yapıyorum: “Neticeyi söylüyorum, bunlar kabul etmediler, mağaralara iltica etmişlerdi. Ordu zehirli gaz kullandı. Mağaraların kapısının içerisinden bunları fare gibi zehirledi. Ve yediden yetmişe o Dersim Kürtlerini kestiler. Kanlı bir harekât oldu.” Elli yıl sonra bu konuşuldu Türkiye’de. Biz diyoruz ki: Elli yıl beklemeyelim, şimdi konuşalım varsa, bir yanlış yapıyorsa hep birlikte bunu engelleyelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – PKK'nın hardal gazı depolarını da inceleyelim Başkanım, onu talep etsinler. (HDP sıralarından “Ne alakası var?” sesi)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Onu da araştıralım canım, varsa...

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Ne “Ne alakası var? İtiraf var ortada.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**A) TEZKERELER (Devam)**

2.- *Cumhurbaşkanlığının, Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde icra ettiği harekât ve misyonlar kapsamında hudut, şümul, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tespit edilmek üzere, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurt dışına gönderilmesi ve Cumhurbaşkanınca verilecek izin ve belirlenecek esaslar çerçevesinde bu kuvvetlerin kullanılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin son olarak 19/10/2021 tarihli ve 1309 sayılı Kararı'yla uzatılan izin süresinin Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca 31/10/2022 tarihinden itibaren bir yıl uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/2083) (Devam)*

BAŞKAN – Cumhurbaşkanlığı Halk Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili Sayın Utku Çakırözer.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetlerimizin Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika'da icra ettiği harekât ve misyonlar kapsamında yurt dışında görevlendirilmesini bir yıl uzatan tezkerede hakkında Cumhurbaşkanlığı Halk Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle belirtmek isterim ki uluslararası terörizmle mücadele amaçlı olduğu için, üyesi olduğumuz Birleşmiş Milletlerden çıkan bir karar olduğu için ve Türkiye bu misyonlara katılmaya davet edildiği için biz bu tezkereye olumlu oy kullanacağız. Bu vesileyle buradan, hem vatanımızın savunmasında hem de ülkemizden binlerce kilometre uzakta uluslararası terörizmle mücadele için, barış için görev yapan kahraman Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarımızı selamlıyorum. Şehitlerimizi rahmetle minnetle anıyor, gazilerimize saygılarımı sunuyorum. Afrika'ya gidecek evlatlarımızın üstlendikleri tüm görevlerde olduğu gibi bu görevi de başarıyla tamamlayarak sağlıklı biçimde ülkemize dönmelerini yürekten diliyorum.

Sayın milletvekilleri, yurt dışında asker bulundurma konusu dikkatli bir biçimde ölçülüp biçilmesi ve karar verilmesi gereken bir mesele. Yaklaşık 60 bin askerimizin sınırlarımızın dışında görev yaptığı bir dönemden geçiyoruz. O yüzden, Meclisimizin bu konularda sağlıklı bilgilenebilmesi ve bunun ışığında, yine, sağlıklı bir tartışma yapılarak bu kararların verilmesi gerekmektedir. İşte, bu tezkerede de -önümüzde- "Hudut, şümul, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tespit edilmek üzere." deniyor.

Değerli milletvekilleri, hiçbir demokraside hudut, şümul, miktar ve zamanı tek kişiye bırakacak yetkiyi meclisler vermezler, veremezler çünkü hesap veren yönetim anlayışında bu kabul edilemez ama bu ucube tek adam yönetiminde maalesef önümüze yine bu şekilde getiriliyor. Heyet olarak karar verme, tartışarak karar verme, heyet olarak sorumluluk alma anlayışı tamamen ortadan kalkmış durumda. Az önce de belirttim, askerimizi yurt dışına gönderme kararı önemli bir karar, tek kişinin ben gönderdim, oldu demesiyle yapılmaması gerekir. O nedenle, mutlaka Meclisimizin Dışişleri Komisyonunda, Millî Savunma Komisyonunda, Güvenlik ve İstihbarat Komisyonunda ya da onların ortak yapacağı toplantılarda bu kararların önceden tartışılmasında büyük yarar görüyoruz. Dışişleri Bakanı, Millî Savunma Bakanı, onların bürokratlarının gelip milletvekillerini tezkerelerin nedeni, çıkarlarımız açısından önemi, beraberinde getirdiği güvenlik riskleri konusunda bilgilendireceği, soruları yanıtlayacakları kapsamlı toplantılardan bahsediyorum.

İşte, bugün, bir görev uzatma söz konusu. Bu komisyonlarda geçen bir yılda, beş yılda, on yılda o uluslararası misyon için görevini yapabildi mi o misyon? Gönderilen birliklerimiz faydalı olmuş mu? Ulusal çıkarlarımıza hizmet eden bir görevlendirme olmuş mu? Yoksa, artık asker göndermeye gerek kalmadı diyebileceğimiz bir aşamaya ulaşılmış mı? Bunların tartışılması gerekir. Böyle bir karar alma sürecine Meclisimiz ve ülkemizin mutlak ihtiyacı var. Hele hele tüm yetkilerin tek kişide toplandığı

bu ucube tek adam yönetiminde buna her zamankinden daha fazla ihtiyaç var. Mesela, ortada bir BM kararı yokken, Türkiye'nin çıkarı yokken, sarayın ikbali için Katar'a, Dünya Kupası'na kalkan olmaya askerimizin, polisimizin gönderilmesine biz karşı çıktık, karşıyız. Benzer biçimde, Libya'da, yine ortada bir BM kararı yokken, orada çatışan taraflar arasında bir taraf tutar pozisyonda askerimizin gönderilmesine biz karşı çıktık, karşıyız.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi olarak önümüze gelen her tezkerede şu soruyu ısrarla sormaya devam ediyoruz: 27 Şubat 2020'de Suriye'de şehit düşen 34 askerimizin hesabını sorabildiniz mi? O askerlerimizin şehit edilmesinde sorumluluğu bulunduğu devlet yetkililerince açıkça ifade edilen Rusya'ya karşı ne yaptınız? Hiçbir şey. Tam tersine, Türkiye'yi eskisinden daha da fazla Rusya'ya bağımlı yaptınız. Hesabını sordunuz mu? Bir kuru özü olsun alabildiniz mi? Hayır. Ama bir Rus savaş uçağı Türkiye tarafından düşürüldüğünde Rusya, yazılı, resmî bir özür mektubu alana kadar Türkiye'ye karşı her tür yaptırımını uygulamıştı. Siz ise 34 şehidimizin hesabını sormayı bıraktık bir kenara, ardından, ulusal onurumuzu ayaklar altına alma pahasına gidip Putin'in kapısında dakikalarca bekletildiniz. O hakaret yetmedi, bekleme görüntülerinin kamuoyuyla paylaşılmasını dahi sineye çektiniz. Sizin o hep övündüğünüz ilkeli, onurlu dış politikanız işte, ancak bu kadar ilkeli, ancak bu kadar onurludur.

Değerli milletvekilleri, tabii ki Rusya, Türkiye için önemli bir ülke, bölgemizdeki gelişmeleri doğrudan ya da dolaylı etkileme gücüne sahip bir ülke, ilişkilerimizi iyi tutmak Türkiye'nin ulusal çıkarına ancak önce Gürcistan'da uluslararası hukuku yok sayan müdahaleleri, ardından egemen bir devlet olan Ukrayna'nın Kırım bölgesinin işgali, sonra Ukrayna'nın işgali; hepsi uluslararası hukuka aykırı. Bunlar kabul edilebilir hareketler değil. İktidar ve muhalefet kabul edilemez buluyoruz. Nitekim, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Mustafa Şentop'un, bu hafta Zagreb'te Uluslararası Kırım Platformu Birinci Parlamenter Zirvesi toplantısına katılarak bu tutumumuzu kayda geçirmesini olumlu değerlendiriyoruz. Ukrayna Parlamentosu Dışişleri Komisyonu ile TBMM Dışişleri Komisyonumuzun toplantısında Cumhuriyet Halk Partisi temsilcisi olarak bizzat ben konuyu gündeme getirerek Sayın Şentop'a çağrıda bulunmuştum "Türkiye en üst düzeyde bu toplantıya katılmalı." demiştim. Sonuçta, Meclisimizin o toplantıda en üst düzeyde katılım sağlaması hem Kırım Tatarı soydaşlarımızı memnun etti hem de Rusya'nın hukuksuz işgali altında ulusal egemenliğini koruma mücadelesi veren Ukrayna'yı memnun etti. Sayın Şentop orada bir de konuşma yaptı. "Rusya'nın Kırım, Donetsk, Luhansk, Zaporijya ve Herson'u ilhakını tanımıyoruz, bunlar yok hükmündedir." dedi. "Kırım ve ilhak altındaki diğer bölgeler dâhil Ukrayna'nın toprak bütünlüğüne Türkiye sarsılmaz destek veriyor." dedi. "Dünyayı kan ve gözyaşına boğmaktan kaçınmayanlar var." dedi. Meclisimizin resmî tutumunu ortaya koyması açısından bunlar önemli açıklamalar. Peki, iyi, güzel ama değerli milletvekilleri, bu söylem ile eylem birbirini tamamlamıyor. Saraydaki tek adam yönetimi Rusya'ya kendisini öyle bağlamış ki Sayın Meclis Başkanının sözlerinin hiçbir anlamı kalmıyor. Neden böyle diyorum? Size bir fotoğraf gösteriyorum. Bakın, bu fotoğraflar tam da Sayın Şentop Kırım Zirvesi'ndeyken dünya basınında yer aldı. Ne bunlar? Putin'in baş destekçisi Rus oligarkların yatları. Öyle böyle değil, her biri yüz milyonlarca dolar. Bizimle ne alakası var? Çünkü yatlar Türk limanlarına demirli. Bakın, tek tek haritada yerleri işaretlenmiş. Uluslararası yaptırım kararı var, hiçbir yere gidemiyorlar, vah vah! Türkiye'ye sığınmışlar. Bakın, haritada tek tek yerleri belirlenmiş. 32'den fazla yat girmiş karasularımıza, en az 13 tanesi demirli şu anda. İsimleriyle, yerleriyle biliniyor: "Predator" "Solaris" "Titan" "Ragnar" "Romeo" "Flying Fox" "Halo" "Eclipse" "Anna" "Garcon" "Pasific". Değerli milletvekilleri, kim bu oligarklar? Moskova'daki savaş makinesinin destekçileri, belki de gizli ortakları. Hangisinin, hangi yatı Türkiye'nin neresinde, işte hepsi biliniyor, yazılıyor, görüntüleniyor. Biz burada savaşı kınayan bildiriler yayımlayalım, Sayın Şentop gitsin Kırım Zirvesi'nde konuşsun sarayın umurunda değil. Onlar

ne yapıyor? Putin'in destekçilerine kol kanat açıyor. Bir de bunun adına "tarafsızlık" diyerek bizi ve dünyayı kandırmaya çalışıyorlar. Evet, tahlil güvenliği için yürütülen diplomasi tarafsızlıktır, önemlidir, değerlidir; barış için çaba göstermek, ara buluculuk girişimlerinde bulunmak doğrudur ama değerli milletvekilleri, buradan uyararak isterim, bu fotoğrafın adı "tarafsızlık" falan değildir, bu fotoğrafın adı düpedüz ambargo fırsatçılığıdır, yaptırım fırsatçılığıdır. Bunun adı yeni Reza Zarrab'lar yaratmaktır, bunun adı yeni ayakkabı kutuları demektir, yeni para sayma makineleri demektir. Bu yatların ülkeye girişine rahatlıkla izin verenlere seslenmek isterim. Ukrayna'da yaşanan zulümden, ölen, işkence gören binlerce sivilden haberiniz var mı? Yerinden edilen milyonlardan, ülkelerinin kurtuluşu için savaşan Ukraynalı askerlerin eşleri ve çocuklarının Türkiye'ye sığındıklarından haberiniz var mı? Bursa'da, Eskişehir'de, Elâzığ'da ve başka şehirlerde geçici olarak misafir ediyoruz. Eskişehir'de biz birkaç kez ziyaret ettik; belediyelerimiz, merkezî idare destek veriyor. Bildiğim kadarıyla Sayın Emine Erdoğan o anneleri bizzat ağırladı, çocuklarının konserini dinledi. O zaman kim bu vicdansız ambargo fırsatçıları? Bu yatlar neyin nesî? Yani şimdi siz Moskova'daki savaş makinesinin ortağı bu oligarkları Türkiye'ye sığınan o Ukraynalı kadınlar ve çocuklarla bir kefeye mi koyuyorsunuz? Bu fotoğrafın anlamı tam da budur değerli arkadaşlarım.

Tamam, Türkiye bu yaptırımlara uymuyor ama bunun anlamı her istediğini yapmak olmaz, olmamalıdır. Hukuken uymak zorunda olmayabilirsiniz ama bir de yazılı olmayan ahlaki, vicdani ilkeleriniz yok mu sizin? Hiç mi rahatsız olmuyorsunuz bunları gördüğünüzde? İşin kolayını bulmuşsunuz, ne gerek var vicdan azabı duymaya. Bir mesele sizi çok mu rahatsız ediyor, hemen sarayın sansürcüleri devreye girsin, herkesin gördüğünü görmezden gelelim, bu haberlere "Dezenformasyondur." damgası vurun geçsin, rahat etsin vicdanlarınız. Savaşmış, kadınlanmış, çocuklanmış, ölüyor muş kimin umurunda?

Değerli milletvekilleri, konuşmamın bu bölümünde bana gelen bir mektubu sizlerle paylaşılmasını istediği için burada paylaşacağım. Sadece bana da değil, AK PARTİ ve diğer partilerden milletvekillerine de gönderildi. Mektup, Gezi davasında on sekiz yıl hapse mahkûm edilen ve altı aydır şimdi adı "Marmara" diye değiştirilen Silivri Cezaevinde tutuklu Sayın Hakan Altınay'dan geliyor. İlk Gezi davasında, 2019'da yargılanıp 2020'de beraat etti, 2021'de hukuka aykırı olarak aynı iddiayla bir daha yargılanarak bu kez ilk derece mahkemede on sekiz yıl hapse mahkûm edilmiş durumda. Kim bu Hakan Altınay? Sadece ülkemizin değil, dünyanın en prestijli üniversitelerinin görüşlerine başvurduğu saygın bir araştırmacımız. Hepimizin muzdarip olduğu ülkemizdeki kutuplaşmayı kendine dert edinen, samimi bir diyalogla çözülemeyecek sorunumuz olmadığına inanan ve bu yüzden Boğaziçi Avrupa Siyaset Okulunu kuran kişi. 2014'ten bu yana bu okulda Türkiye'nin farklı illerinden ve çeşitli siyasi tercihlerinden yüzlerce gence ücretsiz eğitimler veriliyor. Geçmişte ve şu anda Meclisimizde bulunan çeşitli milletvekillerimizin de aralarında bulunduğu siyasetçiler, akademisyenler veriyor bu dersleri. Hepsî birbirinden değerli isimler; Rıza Türmen, Gülsün Bilgehan, Aydın Sezgin. İktidar kanadından değerli isimler de var orada eğitim veren, yanlış anlaşılmaya neden olmamak için isimlerini saymıyorum. Bir polemik yaratmak için değil Hakan Altınay'ın eğitim verecek isimleri belirlerken diyalogu ve farklı görüşleri ne kadar önemsedğini göstermek için vurguluyorum bunu. Orada ders veren AK PARTİ'li arkadaşlarımızdan bazılarının şimdi mağdur sıfatıyla Hakan Altınay ve diğer sanıklar aleyhinde taraf konumunda olması ise ayrı bir çelişki. Mektupta yargılanma sürecine ilişkin çok önemli noktalar var bilmenizi istediği. Milyonların katıldığı Gezi direnişi asla bir suç değildir ama siyasi baskıyla oluşturulan mahkemede Hakan Altınay Gezi'yi başlatmak ve yaymakla suçlanıyor ama o süreçte yani 2013'ün Mayıs ayının ikinci yarısında Güney Amerika'da ve İsviçre'de bulunuyor. En kritik gün 31 Mayıs'ta, İstanbul'da AKP'li Sayın Yalçın Akdoğan'ın panelinde dinleyici. Yine, iddianamede Açık Toplum Vakfı Başkanı olmakla suçlanıyor ama o görevden ayrılalı üç ay olmuş mayıs ayında. Osman

Kavala'nın başkanlığını yaptığı Anadolu Kültür yönetiminde deniyor ama o tarihte böyle bir şey söz konusu bile değil, Gezi'den tam dört yıl sonra oraya üye oluyor. Mahkemenin Hakan Altınay'ı suçladığı tek faaliyeti ne biliyor musunuz? Avrupa Birliğine yazılmış bir mektup. 20 kişi ortak imzalamışlar ve diyorlar ki: "Gezi olayları nedeniyle Türkiye'yle üyelik müzakerelerini aman durdurmayın, devam ettirin." Şaka gibi ama maalesef ülkemizin acı gerçeklerinden biri. Bu nedenle suçlu bulunup cezaevine konulmuş durumda; üstelik, AKP iktidarında Dışişleri Bakanlığı, Dışişleri Müsteşarlığı, AB Genel Sekreterliği, Kamu Güvenliği Genel Sekreterliği ve büyükelçilik yapmış onlarca ismin "Biz Hakan Altınay'ın Türkiye'nin çıkarları için çalıştığına kefiliz." açıklaması yapmalarına rağmen. Kendisi de anlatıyor ülkemizin iyiliği için çalıştığını, uğraş verdiğini yıllarca. Bir tanesinin ben de gazeteci olarak tanıyıyım. 2004'te kurulan ve Türkiye adına bugüne kadar yapılmış en başarılı kamu diplomasisi adımı olarak bilinen Bağımsız Türkiye Komisyonu'nun oluşturulmasında ve çalışmalarında Sayın Altınay'ın kurucu rolü vardır. Kim vardı, hatırlayın; Avrupa'nın 9 ülkesinin eski Cumhurbaşkanı, Başbakanı ve Dışişleri Bakanları Türkiye'nin AB üyeliğini Avrupa kamuoyuna anlatmaları için bir araya getirilmişti. Açıkladıkları raporda "Türkiye'nin üyeliği, Avrupa'nın çıkarıdır." sonucuna varmışlar ve bu kanaatlerini tüm Avrupa'da anlatmışlardı. Türkiye'nin AB adaylığının önünü açan bir girişim olduğunu herhâlde benim kadar AK PARTİ sıralarındaki mevkidaşlarım da biliyordur. Daha AKP iktidarının "FETÖ" diyemediği dönemde, Hakan Altınay örgüt için "Bu kadar güç kullanan bir yapı, bu kadar gayrisaydam olamaz." diyen kişidir. Fransa Dışişleri Bakanının yüzüne "Eğer Fetullah Gülen Le Monde'a yazıp kendisini Türk muhalif diye sunabiliyorsa ve sizin buna söyleyecek hiçbir şeyiniz yoksa Fransız Millî Marşı'nın Konya'da ıskılanmasına şaşırmanız gerekir." diyen kişidir Hakan Altınay. ABD'de katıldığı toplantılarda "İŞİD'i sizin Guantanamo, Irak işgali gibi hatalarınız yarattı, şimdi de kendi yarattığınız canavarı yok etmek için kendi insan hakları kuruluşlarınızın insanlığa karşı suç ve etnik temizlikle suçladığı PKK'yla iş birliği yapmanıza sessiz kalmamızı bekliyorsunuz, bunun mantığı nerededir?" diyen kişidir Hakan Altınay. Türkiye hakkında uluslararası yayınlarda çıkan ırkçı değerlendirmelere yanıt vererek "Oryantalist düşünceleri bırakın, Türkiye'yle eşit ilişki kurmayı deneyin." diyen kişidir.

Böyle bir insanın şimdi bu ülke tarafından zindanda çürütülüyor olmasına isyan etmemek mümkün değildir değerli arkadaşlarım. Hakan Altınay eline silah alıp adam öldürmüş değil, bırakın silahı, taş atmış değil. Yargılaması hâlâ sürmekte, dosyası istinafta ve sonra da Yargıtay aşaması var yani henüz suçluluğu kesinleşmemiş. Hâl böyleyken, inadına, altı aydır hapiste tutuluyor. Sadece o da değil, Mücella Yapıcı, Mine Özerden, Çiğdem Utku, Can Atalay ve Tayfun Kahraman; hepsi suçsuz, hepsi masum, inadına, altı aydır zindanda tutuluyorlar. Yine, bir başka masum insan, Osman Kavala'yı tam bin sekiz yüz yirmi iki gündür, tam beş yıldır özgürlüğünden mahrum zindanda tutuyorlar. Kim tutuyor? Görüntüde yargı ama asla bağımsız, asla tarafsız bir yargı değil. Sarayın talimatıyla, siyasi talimatla bu insanlar hayatlarından, ailelerinden, sevdiklerinden koparılmış durumda.

Peki, diyeceksiniz ki: Bu Hakan Altınay niye bize mektup göndermiş? Onu da yazmış mektubunda, diyor ki: "Bizim hakkımızdaki tutarsızlık ve hatalarla dolu bu yargılama sonuçları bir bütün olarak Türkiye'yi olumsuz etkiliyor. Dünya kamuoyu, Türk yargısının öncelikleri konusunda tamiri imkânsız bazı yargılara varmış durumda. Bu yargının daha da kemikleşmemesini sağlamak Meclisin ve siz milletvekillerinin de görevidir." Soruyorum: Haksız mı Sayın Hakan Altınay değerli milletvekilleri?

Anayasa'nın giriş bölümünü hatırlatıyor mektubunda: "Ben vatan ve millet sevgisi için, ülkem insanlarının hakları için elimden geleni yaptım ama Anayasa'nın girişinde yazan onurlu ve huzurlu bir hayat sürme hakkım hoyratça ihlal edilip ülkemiz bu yargılamayla zor duruma düşürülüyor. Buna en güçlü şekilde müdahale etmenin siz milletvekillerinin tek tek ve grup olarak sorumluluğunuz olduğunu düşünüyor ve gereğini talep ediyorum." diyor.

Değerli milletvekilleri, elinizi vicdanınıza koyarak yanıt verin, haksız mı Hakan Altınay? Yerden göğe kadar haklı. Bu milletin temsilcileri olan bizler için ülkedeki ekonomik yoksulluğu yenmek ne kadar önemliyse demokrasi, hak, hukuk ve adalet açlığını gidermek de o kadar önemlidir, o kadar hayatidir. “Milletin Meclisi” demek özgürlüğü hukuksuzca elinden alınan Hakan Altınay’ın ve tüm Gezi tutuklularının da Meclisi demektir. Aylardır istinaf mahkemesinin bir an önce dosyalarına bakmasını bekliyorlar. Kavala hakkındaki AIHM kararı yıllardır uygulanmıyor. Ülkemiz bu ayıptan ne zaman kurtulacak değerli arkadaşlarım?

Gezi davası başta olmak üzere, sivil toplum temsilcilerine, gazetecilere yönelik baskı ve tehditler, cezaevlerinde haksız, hukuksuz tutuklu düşünce suçluları, itirazlara rağmen hayata geçen sansür yasası ve daha niceleri; bunların her biri ve hepsi Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşundan bu yana oluşan ulusal saygınlığımızı hızla eritmekte. Demokrasiden, adaletten, insan haklarından, hukuk devleti ve güçler ayrılığından uzaklaştığımız her bir karar bizleri bu utanç çukuruna gömmekte. Bu çukurdan kurtulmanın tek yolu var; o da insan haklarına saygılı, demokratik, laik, güçler ayrılığına dayalı parlamenter sisteme yeniden dönmek. Cumhuriyetimizin kuruluşunu kutlayacağımız bu haftada bir kez daha hatırlatmak isterim ki milletimizin iradesiyle en yakın zamanda biz bu yolu açacağız. İçeride de dışarıda da Büyük Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk’ün bize gösterdiği “Yurtta barış, dünyada barış.” vizyonunu ülkemize yeniden kazandıracamız diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ahmet Berat Çonkar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti’nde yürüttüğü MINUSMA ve MINUSCA misyonları çerçevesinde görev süremizi bir yıl daha uzatmaya imkân verecek Cumhurbaşkanlığı tezkeresi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, sözlerime başlarken geçtiğimiz günlerde Amasra’da meydana gelen maden kazansında hayatlarını kaybeden madenci kardeşlerimize Yüce Allah’tan rahmet diliyorum. Acılı ailelerine, yakınlarına ve tüm milletimize başsağlığı diliyorum. Yaralılarımızı acil şifalar diliyorum. Temennimiz ve gayretimiz odur ki bir daha bu acılar yaşanmasın, yürekler yanmasın.

Yine, sözlerimin başında bu topraklar için, ülkesi için, milleti için, inancı ve değerleri uğruna yurt içinde ve dışında canlarını feda eden kahraman asker, polis, devlet görevlisi tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle yâd ediyorum, gazilerimize acil şifalar diliyorum.

Yine, 18 Ekimde 31’inci yıl dönümünü kutladığımız Azerbaycan’ın Bağımsızlık Günü’nü buradan bir kez daha tebrik ediyorum. Neredeyse otuz yıldır işgal altında kalan Karabağ, Türkiye’mizin sağladığı kritik siyasi ve askerî destekle birlikte 10 Kasım 2020’de Azerbaycan tarafından özgürlüğüne kavuşturulmuştur.

Birkaç gün önce Azerbaycan Devlet Başkanı Sayın İlham Aliyev ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın birlikte açılışını gerçekleştirdiği Zengilan Uluslararası Havalimanı açılış merasimi sebebiyle buldukları Azerbaycan’da trafik kazası geçiren ve tedavileri devam eden AK PARTİ Genel Başkan Vekilimiz Sayın Binali Yıldırım Bey’e, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Şamil Ayrım Bey’e ve beraberlerindeki görevli arkadaşlarımıza acil şifalar diliyor, geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'miz, Hükümetimiz Azerbaycan'da da gönül coğrafyamızın her köşesinde de kardeşlik hukukunun gereğini her alanda yapmaya bundan sonra da devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, dünyada her geçen gün belirsizlikler artıyor, güvensizlik ortamı daha da büyüyor. Batılı yönetimler, geçmişte de olduğu gibi, maalesef, bugün de kendi çıkarlarının dışında hiçbir değer tanımıyor, savundukları sözde değerleri rahatlıkla ayaklar altına alabiliyorlar. Batılı ülkelerin barış, kardeşlik, demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü, ekonomik kalkınma diyerek gittikleri hiçbir coğrafyada bugüne kadar huzur ve refah olmadı; aksine, bu coğrafyaların insanları ve zenginlikleri sömürüldü, acımasızca istismar edildi.

Batı'nın belli başlı ülkelerindeki maddi refahın arkasında maalesef ki zulüm, kan ve gözyaşı vardır. Bu zulmü geçmişte de bugün de en ağır şekilde yaşayan coğrafya ise Afrika'dır. Bu kıtayı sömürdüler ve nifak tohumları ektiler. Bugün, Afrika'da ve diğer birçok coğrafyada yaşananlar maalesef, birbirine çok benzer. Mali-Orta Afrika Tezkeresi'nde de Irak-Suriye Tezkeresi'nde de Afganistan Tezkeresi'nde de karşımıza çıkan ve ele alınan sorunların çıkış noktasında aynı durumları görüyoruz. Libya, Suriye, Yemen, Somali ve daha birçok ülke egemen güçlerin mücadele alanı olmaya devam ediyor. Kendi çıkarları gerektirdiği zaman 10 bin kilometre ötedeki bir ülkeye müdahale etmeyi kendine hak görenler Türkiye'nin kendi sınır güvenliğine yönelik yaptığı operasyonlara itiraz edebiliyor; işlerine geldiği zaman, tutarsız ve kimsenin inanmadığı gerekçelerle terör örgütlerini destekleyebiliyor; ikiye bölünmüş bir tavırla, sözde "müttefikimiz" dedikleri NATO müttefiki olan ülkemize vermedikleri silah, mühimmat ve teçhizatı PYD/YPG gibi terör örgütlerine verebiliyorlar. Ama ne yaparlarsa yapsınlar amaçlarına ulaşamayacaklar, taşeron terör örgütlerine yaptıkları tüm yatırımlar boşa gidecek.

Tabii, bugün, vekâlet savaşları ön plana çıktı, maşalar kullanılıyor. Son zamanlarda teslim aldıkları Yunanistan'ı da maşa olarak bizlere karşı kışkırtıyorlar. Bu noktada, Yunanistan'ın dikkatli olması ve düşünerek hareket etmesinin kendi menfaatlerine olduğunu bir kez de ben buradan ifade etmek isterim. Hakikatten kopuk, şımarıkça atacağı adımlarının sonu çok büyük hüsrana olur, Yunanistan bunu unutmamalıdır. Rusya-Ukrayna ihtilafında ve savaşa evrilen süreçte de Batı'nın kışkırtıcı bir vekâlet mücadelesi yürüttüğüne şahitlik etmekteyiz.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'mizin millî güvenliği ve her çeşit terörle mücadelesi söz konusu olduğunda iktidar ve muhalefet olarak ortak duruş sergilememiz milletimizin bizden en büyük beklentisidir. Türkiye düşmanlarının millî güvenliğimizle ilgili meselelerde psikolojik harp konsepti içinde, siyasi partilerimizin ve toplumsal grupların içinde aykırı duruşlar oluşturma plan ve çabalarını üzümlenerek müşahade etmekteyiz. Özellikle bu Gazi Meclisin çatısı altındaki milletimizi temsil eden bizlerin çok dikkatli ve sorumlu davranması gereken bir sürecin içerisindeyiz. Ama maalesef, terör örgütünün sözcülüğünü yapanların, onlarla ortak hareket etmekte bir beis görmeyenlerin, siyasi sebeplerle teröre ve teröriste gerektiği gibi tavır koyamayanların, ülkemizi hedef alanlara ve onların iş birlikçilerine laf edemeyenlerin, ülkemize ve milletimize karşı taşeron olarak kullanılan PKK ve YPG'nin hak ettiği cezaya çarptırıldığı operasyonlardan rahatsız olanlarla yol yürütenlerin ve hatta onları sevindirenlerin de olduğunu üzümlenerek görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye olarak bulunduğumuz coğrafyanın zorunluluğu ve diğer birçok sebeple doğuyla da batıyla da uzak coğrafyalarla da ilişkilerimizi yürütüyor ve geliştirmek için gayret gösteriyoruz ancak bağımsızlığımızı, ulusal güvenliğimizi, çıkarlarımızı ve değerlerimizi hedef alan, iyi niyetli olmayan, samimiyetsiz ve adil hareket etmeyen yönetimlerle de sorun yaşıyoruz; yaşamaya da devam edeceğiz. Türkiye olarak biz barıştan yanayız; Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi, dostlarımızın sayısını artırma, düşmanlarımızın sayısını azaltma arzusu ve gayretindeyiz. Ancak bizim anladığımız barışçı dış politika her ne şart altında olursa olsun sınırlarımıza çekilmek, her şekilde

çatışmalardan uzak durmak anlamına gelmemektedir. Bir devletin başka bir devletle barış eksenli bir ilişki kurabilmesi ancak karşı tarafın da aynı düşünce ve isteğe sahip olmasıyla mümkündür. Ayrıca, bölgesel ve küresel konjonktür de bu ilişkinin mahiyetinde belirleyicidir.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin kendi güvenliğini sadece sınırlarının içinde değil, sınırlarının ötesinde de sağlama hakkı ve zorunluluğu vardır ve bizler bu hakkı gerektiği zaman hiç çekinmeden kullandık, bundan sonra da gerek sınırlarımıza yakın bölgelerde gerekirse de uzak bölgelerde kullanacağız. Bizi hedef alan terörün ve teröristin imhasını sağlayacak, vekâlet mücadelesi veren arka plandaki organizasyonların ve devletlerin tezgâhlarını boşa çıkaracağız.

Değerli milletvekilleri, Türkiye olarak doğuyu da batıyı da uzakları da yakından takip ediyoruz. Amerika'nın, Avrupa'nın, Rusya'nın, Çin'in neyin peşinde koştuğunu, bu noktada neler yaptıklarını, dostluklarının ve düşmanlıklarının çerçevesini görüyoruz ve çok iyi biliyoruz. Bu çerçevede biz de ülkemizin menfaatlerini her şeyin üzerinde tutuyoruz ama biraz önce eleştirdiğimiz ülkelerden farklı olarak bizim sahip olduğumuz ahlaki ve insani değerlerimiz de var ve bizler bu değerleri önemsiyoruz. Ne geçmişte ecdadımız ne de bugün bizler Afrika'ya da başka coğrafyalara da sömürgeci bir gözle bakmadık, bakmıyoruz. Her türlü zulme ve haksızlığa karşı çıkıyoruz, dostluklara önem veriyoruz. Ülke ve millet olarak zor zamanlarda yanımızda olanları ve sergiledikleri dostça yaklaşımları hiçbir zaman unutamayız, zor zamanlarında ülke ve millet olarak biz de onların yanında oluruz. Her zaman söylediğimiz bir şey var: Bizim dostluğumuz kıymetlidir, Türkiye'nin dostluğu paha biçilmezdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün görüştüğümüz Cumhurbaşkanlığı tezkeresini de biraz önce ifade ettiğimiz çerçevede değerlendirmemiz, ele almamız gerekiyor. Türkiye olarak dünyanın bir parçasıyız ve bu çerçevede uluslararası organizasyonlarda önemli inisiyatifler almaktayız. Bizim yurt dışında görev alan askerimiz, polisimiz, sağlıkçımız, akademisyenimiz, eğitmenimiz, hülâsa devletimiz ve milletimiz adına görev yapanlar, o ülke halklarının aradığı, sevdiği ve gönüllerini açtığı kimselerdir. Tezkereye konu coğrafyalar bizim gönül coğrafyamızdır. Bu noktada, bizim oradaki dört yüz yılı aşkın tarihî geçmişimiz de üzerimize ayrıca bir sorumluluk yüklemektedir.

İşte, bu noktada, Birleşmiş Milletlerin başlattığı MINUSMA ve MINUSCA Harekâtlarına Türkiye olarak destek veriyoruz. Son yıllarda yakından takip edilen ve özellikle bazı Batılı ülkelerin durumdan rahatsızlıklarını çok açık ettikleri Türkiye-Afrika ilişkileri gelişmeye devam edecektir. Çok önemli ilişkiler kurduğumuz Afrika'nın çıkarları bizim de çıkarlarımızdır. On yıllarca sömürülen Afrika'nın o sömürgeci zihniyetten kurtulup kendi halklarına dayanan barışçıl, istikrarlı, refah toplumları hâline gelmesi Türkiye'nin arzusudur. Çünkü bu sayede iyi ilişkilere sahip olan Türkiye ve Afrika ülkeleri bu durumda birlikte kazanacaklardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mali, 2012 yılı Mart ayından itibaren ülke coğrafyasının ötesinde ve hâlihazırda Gine Körfezi ülkelerine yayılacak şekilde Sahel bölgesi ve kıta güvenliğini olumsuz yönde etkileyen ve küresel gündemde öne çıkan bir istikrarsızlık sürecinden geçmektedir. Bu dönemde, Mali'nin kuzeyinde çeşitli grupların ayaklanmaları, askerî darbe, terör örgütü El Kaide'yle bağlantılı grupların bazı bölgelerde bağımsızlık ilanı gibi gerek Mali'de gerekse terör oluşumlarının komşu ülkelerde saldırılar gerçekleştirmesiyle Sahra Altı Afrika'da geniş bir coğrafyayı istikrarsızlığa sürükleyen olaylar yaşanmıştır.

Söz konusu gelişmeler bağlamında ilk olarak 6 Aralık 2012 tarihinde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde kabul edilen kararla onay verilen Afrika liderliğinde Mali Uluslararası Destek Misyonu, Mali ordusunun kapasitesinin geliştirilmesi ve ülkenin kuzeyinde yeniden istikrarın tesisine destek sağlamak amacıyla Mali'de konuşlandırılmaya başlanmış ancak isyancı grupların ülkenin güneyine ilerlemesi üzerine önce Fransız birlikleri Mali'de askerî müdahalede bulunmuş, sonrasında da BM

Güvenlik Konseyinin 25 Nisan 2013 tarihinde aldığı 2100 sayılı Karar'la Mali'de BM Çok Boyutlu Entegre İstikrar Misyonu'nun kurulması oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Mali Hükûmeti ile silahlı muhalif gruplardan bazılarının katılımıyla Barış ve Uzlaşma Anlaşması 2015 tarihinde Bamako'da imzalanmış, bilahare bahse konu anlaşma tüm taraflarca imzalanmış ancak bununla birlikte, takip eden dönemde anlaşmanın uygulanmasında ilerleme sağlanamamıştır. Mali Silahlı Kuvvetleri içinde bir grup, Ağustos 2020'de, ülkenin karşı karşıya bulunduğu etnik çatışma, terör ve ekonomik sorunlar ile milletvekili seçimlerine hile karıştırıldığını gerekçe göstererek Cumhurbaşkanı İbrahim Keita'ya karşı darbe gerçekleştirmiş, bilahare sivil idareye geçiş hükûmeti kurulmuş ama yeni devlet başkanına da darbe yapılmıştır. Süreç içerisinde, Dışişleri Bakanımız Sayın Mevlüt Çavuşoğlu darbe sonrası Mali'yi 9 Eylül 2020 tarihinde ziyaret etmiş, bu ziyaret sırasında, Türkiye'nin Mali'nin istikrarını, güvenliğini ve ekonomik kalkınmasını önemseydiğini, bir an önce anayasal düzenin tesis edilmesi ve demokratik seçimlerin yapılmasının kritik bir önemi haiz olduğunu ve Türkiye'nin dost ve kardeş Mali halkının her zaman yanında olacağını vurgulamıştır.

Yine, ülkemiz, Mali halkının 9 Ocak 2022 tarihli ECOWAS kararlarıyla karşı karşıya kaldığı uluslararası izolasyona karşı olarak Mali'ye desteğini sürdürmüştür. Örnek olarak, tüm uluslararası hava yolu şirketleri Bamako'ya seferlerini durdururken Türk Hava Yolları söz konusu dönemde haftalık uçuş sayısını 7'den 14'e çıkarmıştır. Bu çerçevede, temel görevleri Mali'de istikrarın sağlanması, barış ve uzlaşma anlaşmasının uygulanması, ülkenin merkezinde devlet otoritesinin tekrar tesisinin desteklenmesi, sivillerin teröre karşı korunması, insan haklarının desteklenmesi ve korunması, insani yardım sağlanması olarak sıralanan MINUSMA'nın faaliyetleri Türkiye'miz açısından da önem taşımaya devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, yine, 2013'te Orta Afrika Cumhuriyeti'nde dönemin Devlet Başkanının devrilmesiyle çatışmaların yaşanmaya başlaması da bu ülkeyi krize sürüklemiş, bunun neticesinde, Orta Afrika Cumhuriyeti'nde Müslüman Seleka ile Hristiyanları temsil eden Anti-Balaka grupları arasında bir iç savaş meydana gelmiş ve toplam nüfusun sadece yüzde 15'ini oluşturan Müslüman halkın önemli bir kısmı Anti-Balaka'nın saldırıları üzerine çevre ülkelere sığınmak zorunda kalmıştır. Meydana gelen gelişmeler üzerine, BM Güvenlik Konseyinin kararıyla, Afrika Birliği liderliğinde Orta Afrika Cumhuriyeti Uluslararası Destek Misyonu kurulmuş, bilahare Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararıyla MISCA'nın yetkileri Eylül 2014 itibarıyla Çok Boyutlu Entegre İstikrar Misyonu'na devredilmiştir. Maalesef ki ülkede ağır bir insani kriz yaşanmıştır. Her 4 Orta Afrika Cumhuriyeti vatandaşından 1'i evlerini terk etmiş, 688 bin kişi ülke içinde yerinden edilmiş, 568 bin kişi ise komşu ülkelere sığınmak zorunda kalmıştır. Süreç içerisinde, Orta Afrika Cumhurbaşkanı 17-18 Aralık 2021 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen 3. Türkiye-Afrika Ortaklık Zirvesi'ne katılmış ve Sayın Cumhurbaşkanımızla bir görüşme gerçekleştirmiştir.

Değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın ifade ettiği gibi, bizim sınırlarımız dışında görev yapan askerlerimiz ülkemizin de milletimizin de gururudur. Bu askerler, bu birlikler görev yaptıkları yerlerde büyük bir ülkeyi, büyük bir milleti, köklü bir tarihi şanla, şerefle ve kahramanlıkla temsil ediyorlar. Kara hudutlarımızın ve mavi vatanımızın korunmasında, terörle mücadele kapsamında uluslararası anlaşmalar ve misyonlar sebebiyle yurt içinde ve yurt dışında görev icra eden ordumuz ve Mehmetçik'imiz ve devlet görevlilerimiz bizim göz bebeğimizdir; dostta güven, düşmana korku verirler. Son yıllarda savunma sanayisi alanında hükûmetlerimizin kararlılık ve cesaretle geliştirdiği yerli ve millî imkân, kabiliyet ve teknolojiler de ayrıca milletçe gurur vesilemizdir. Ordumuzun sahip olduğu imkânlardan, yurt içinde ve yurt dışında verdiği kahramanca mücadeleden rahatsız olanları milletimiz irfanıyla gayet iyi bilmektedir ve yaptıklarını da hassasiyetle not etmektedir.

Bu noktada, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin terörle mücadelede kimyasal silah kullandığına yönelik iddiaları tamamen gerçek dışı olarak belirliyoruz ve ifade ediyoruz. Bu haksız ve dayanıksız iddiaları külliyen ve kesin bir dille reddediyoruz.

Değerli arkadaşlar, herkes bilmelidir ki bundan sonra da ay yıldızlı al bayrağımızı dünyanın her köşesinde onurla dalgalandırabilmek için, Türkiye'nin çevresindeki tüm coğrafyalarda millî güvenlik önceliklerimize ve menfaatlerimize dayanan etkin ve sonuç alıcı bir dış politika takip etme hedefimizi tüm yurt dışı temsilciliklerimizle ve kurumlarımızla ve elimizdeki tüm enstrümanlarla kararlılıkla sürdüreceğiz, hedeflerimiz doğrultusunda gece gündüz demeden çalışmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ifade etmiş olduğum bu çerçevede, Hükümetimizin talep ettiği yetkiyi AK PARTİ Grubu olarak destekliyoruz ve tezkereye olumlu oy vereceğimizi şimdiden ifade ediyoruz.

Hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi şahsı adına Bursa Milletvekili Sayın Emine Yavuz Gözgeç.

Buyurun Sayın Gözgeç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetlerimizin, Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde icra ettiği harekât ve misyonlar kapsamında yurt dışına gönderilmesi ve Sayın Cumhurbaşkanımızca verilecek izin ve belirlenecek esas çerçevesinde bu kuvvetlerin kullanılması için daha önce uzatılan izin süresinin 31/10/2022 tarihinden itibaren bir yıl uzatılması talebini içeren tezkerenin görüşmeleri üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 2013 tarihli kararıyla Mali'de Çok Boyutlu Entegre İstikrar Misyonu ve 2014 tarihli kararıyla Orta Afrika Cumhuriyeti'nde Çok Boyutlu Entegre İstikrar Misyonu kurulmuş olup Mali'de kurulan misyonun görevleri, özetle; Mali'de istikrarın sağlanması, silahlı grupların silahsızlandırılması, ulusal siyasi diyalog sürecine destek sağlanması, insan haklarının güvence altına alınması, yine, Orta Afrika Cumhuriyeti'nde kurulan misyonun görevleri, özetle; Barış ve Uzlaşma Siyasi Anlaşması'nın uygulanması, gözetimine destek verilmesi, insani yardımların ulaştırılmasının kolaylaştırılması, güvenliğin yeniden tesisi için reform çalışmalarının desteklenmesi gibi hususlar olarak belirtilmiştir.

Birleşmiş Milletlerin 70'inci Genel Kurul görüşmeleri sırasında düzenlenen Barış Koruma Zirvesi'nde belirtilen misyonlar için ülkemizden katkı sağlanması talebinde bulunulmuştur. Bu nedenle, Afrika'da bölgesel istikrar ve barış için tehdit oluşturan insani ve siyasi krizlerin çözümüne ülkemizin de askerî katkıda bulunması yönünde daha önce verilen yetkinin uzatılması talebine dair tezkere Meclisimize gönderilmiştir.

Değerli milletvekilleri, Mali'yle 16'ncı yüzyıla dayanan tarihi ve kültürel bağlarımız bulunuyor. Sadece Mali'yle değil, aslında Afrika ülkeleriyle tarihten gelen güçlü bağlarımız var. Farklı şehirlerde inşa edilen camiler, kütüphaneler, hanlar kadim ve köklü bir tarih mirasa sahip olan ilişkilerimizin birer göstergesi. Ortak tarihimizin izlerini, İslam medeniyetinin ilim ve irfan şehirlerinden biri olan Timbuktu başta olmak üzere birçok şehirde görmek mümkün.

Sayın Cumhurbaşkanımızın 2005 yılını Afrika yılı ilan etmesiyle Afrika ülkeleriyle siyasi, ekonomik, kültürel ilişkilerde yeni bir sayfa açılmış, birçok proje hayata geçirilmiştir.

Mali'yle bugüne kadar bilişim teknolojileri, enerji, kültürel iş birliği, eğitim, yatırımların karşılıklı teşvik ve kurumsal korunması, nakdî yardım gibi birçok anlaşma yapılmıştır. Ayrıca askerî alanda eğitim, teknik ve bilimsel iş birliği anlaşması, lojistik dış askerî yardım anlaşmaları, savunma sanayi iş birliği, güvenlik ve askerî iş birliği çerçevesinde anlaşmalar imzalanmıştır. TİKA, Yunus Emre Enstitüsü, Maarif Vakfı, Anadolu Ajansı, Türk Hava Yolları, Kızılay gibi kurumlarımız ayrıca bu ilişkilerin güçlenmesinde etkin rol oynuyor. Ulusal ve uluslararası alanda insana, çevreye dair her konuda duyarlı olan, duyarlı olmakla kalmayıp harekete geçerek farkındalık oluşturan Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin himayelerinde gerçekleştirilen Afrika El Sanatları Pazarı ve Kültür Evi âdeta gönül köprüsü vazifesi görüyor.

AK PARTİ olarak, Mali ve tüm Afrika ülkeleriyle olan ilişkilerimizde “eşit ortaklık” ve “kazan kazan” ilkeleriyle hareket ediyoruz. Hedefimiz samimiyet, kardeşlik ve dayanışma temelinde iş birliğini geliştirmek. “Afrika'ya açılım politikası”ndan “Afrika ortaklık politikası”na dönüşen ilişkilerimizde kıtanın barış ve istikrarına, ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkı konulmasını ayrıca önemsiyoruz. Biz, birlikte kazanalım, birlikte kalkınalım, birlikte büyüyelim, insanların refahını birlikte artıralım, birlikte geleceğe yürüyelim istiyoruz. Bizim medeniyetimizde hiçbir zaman sömürge lekesi olmamıştır. Sömürge lekesi bulunmayan bir ülke olarak, Sayın Cumhurbaşkanımızın ifade ettiği gibi, daha adil bir dünya mümkün diyoruz.

Burada, bilge lider Aliya İzzetbegoviç'i de ölüm yıl dönümünde rahmetle anmak istiyorum. Aliya İzzetbegoviç diyor ki: “Batı hiçbir zaman medeni olmamıştır ve bugünkü refahı, devam eden sömürgeciliği döktüğü kan, akıttığı gözyaşı ve çektiirdiği acılar üzerine kuruludur.”

Değerli milletvekilleri, tüm dünyada barış, huzur ve istikrarın sağlanması için öncelikle Birleşmiş Milletlerin çözüm üretebilen, daha etkin, daha kapsayıcı, ortak iradeyi yansıtabilen bir yapıya kavuşması elzem hâle gelmiştir. Bu nedenledir ki Sayın Cumhurbaşkanımız tüm insanlığın kaderini Güvenlik Konseyi üyesi 5 ülkenin belirlemesinin adaletsizliğine vurgu yaparak “Dünya 5'ten büyüktür.” düsturunu her fırsatta hatırlatıyor.

Değerli milletvekilleri, Türk Silahlı Kuvvetlerimiz ülkemizin sınır güvenliği için sınırda ve sınır ötesinde azami gayret gösteriyor. Bir yandan dış uzantıları da olan, kadın, çocuk demeden yaşam hakkını hedef alan en kapsamlı şiddet hareketi terörle, teröristlerle mücadele ediyor, bir yandan sınır güvenliğine yönelik operasyonlar yapıyor, diğer yandan dünyada barış, huzur ve istikrarın tesisi için görev alması gereken her yerde bulunmaktan bir an bile tereddüt etmiyor. Askerimiz ayak bastığı her yerde güven veriyor, umut oluyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ülkemizin birliği, bütünlüğü, milletimizin yaşam hakkı, dünyada barış, istikrar ve huzur için dün olduğu gibi bugün de Türk Silahlı Kuvvetlerimiz sınırda, sınır ötesinde milletimizin desteğiyle, nerede terör, terörist varsa başını ezecek, nerede olması gerekiyorsa orada olacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, son olarak farklı bir konuya değinmek istiyorum. Nasıl ki Türk Silahlı Kuvvetlerimizin daha da güçlenmesi için savunma sanayisinde yerli ve millilik oranını yüzde 80'lere ulaştırmış isek diğer yandan teknoloji alanında da hayallerimizi gerçekleştirmeye devam ediyoruz. İnşallah, 29 Ekimde Sayın Cumhurbaşkanımızın teşrifleriyle Bursa'mızda, Gemlik ilçemizde tarihî bir ana şahitlik edeceğiz. Heyecanlıyız, cumhuriyetimizin 100'üncü yılını karşılarken altmış yıllık hayalimiz gerçekleşiyor. Bir otomobil olmanın ötesinde, elektrikli, ağa bağlı, çevreye duyarlı Türkiye'nin otomobili Togg Türkiye'yle buluşuyor. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bize bu sevinci, bu onuru, bu heyecanı yaşatan başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere her aşamasında öncülük eden Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Sayın Mustafa Varank'a, Türkiye'nin

otomobilinin üretiminde canla başla emek sarf eden, risk alan babayiğit girişimcilere, tüm emeği geçenlere şükranlarımı sunuyorum.

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğiyle "İman varsa imkân vardır." diyerek hayal ettik ve hayallerimizin peşinden gitmekten hiç vazgeçemedik. Burası Türkiye "Evet, yapabiliriz." dedik ve yaptık. Öğrenilmiş âcizlikle "Yapamazsınız." "Hani, otomobil nerede?" diyenlere 29 Ekimde "Türkiye'nin otobobili Togg burada, Bursa'da." diyoruz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Tezkerenin hayırlı olmasını diliyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı tezkeresi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tezkereyi oylarınıza sunuyorum... Kabul edenler...

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Başkanım, karar yeter sayısı istiyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Oylamaya geçildi efendim.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Hayır, kalktı ayağa.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Oylamaya geçtik efendim.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Ayağa kalktı Başkanım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Oylamaya geçtiğimiz için... Oylamaya geçtik efendim.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Başkanım, biz önce söyledik, siz fark etmediniz.

BAŞKAN – Oylamadan sonra istediniz. Dolayısıyla arkadaşlarla görüştim.

Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.19

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.37

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN**KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- İYİ Parti Grubunun, Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve arkadaşları tarafından, bir öğretmenin Cumhurbaşkanlığı Teşkilat Kanunu üzerinden Millî Eğitim Bakanlığı kadrosuna atamasının yapıldığı iddiasının araştırılması amacıyla 6/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

26/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 26/10/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekili tarafından bir öğretmenin Cumhurbaşkanlığı Teşkilat Kanunu üzerinden Millî Eğitim Bakanlığı kadrosuna atamasının yapıldığı iddiasının araştırılması amacıyla 6/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 26/10/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili İsmail Koncuk.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, geçenlerde Sayın Cumhurbaşkanı “Yolsuzluğu biz hallederiz.” diye bir cümle kullandı; inşallah diyelim. Bir yolsuzluk da ben söyleyeyim yani halledilmesi bakımından bir yolsuzluk da ben söyleyeyim. Şimdi, öğretmenlerin ilk ataması Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği’ne göre yapılır. Bu yönetmelik dışında Cumhurbaşkanı, Bakan, hiç kimse öğretmen atama yetkisine sahip değildir, hiçbir kanun da bu mevzuatın üzerinde bir yeni öğretmen atama şekli dayatamaz. Ama ne olmuş biliyor musunuz? Cumhurbaşkanlığı kreşine sözleşmeli birini alıyorlar, bir kızımızı -adını

söylemeyeceğim, isim vermek istemiyorum, zorlarsanız söylerim, bu kızımız- daha sonra Keçiören Nuri Pakdil Anadolu Lisesine İngilizce öğretmeni olarak atıyorlar. Tebliğ tutanağı burada, ayrılma tarihinde düzenlenen tebliğ tutanağı. İmzalayan kızımızın, öğretmenimizin adı da burada ama adını zora girmemesi adına söylemeyeceğim, bir kız çocuğumuz netice itibarıyla. Ama sayın milletvekilleri, geçen Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener de “Yolsuzluğun üzerine gidin.” diye bize talimat verdi, gerçi bizim görevimiz ama. Bu talimata da istinaden, Sayın Cumhurbaşkanının da “Yolsuzluğu biz hallederiz.” sözüne istinaden, bu bir yolsuzluk bakın. 500 bin memleket evladı, ataması yapılmayan öğretmen, öğretmen olabilmek için dirsek çürütsün, KPSS kurslarına gitsin, para harcasın; üç, beş, on yıl atanamasın ama 1 kişi Cumhurbaşkanlığı kararıyla öğretmen atansın hem de nereye? Ankara’nın göbeğine, Keçiören’e. Peki, bu 500 binin üzerinde olan, ataması yapılmayan öğretmene ne cevap vereceksiniz? Sayın Bakana sordum “Bu nasıl atandı?” diye, tık yok. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Oktay’a sordum, cevap yok. Benim tespitim 1 kişi ama 1 kişi mi gerçekten, bunu bilmiyoruz.

Değerli milletvekilleri, şimdi, bu 500 binin üzerinde ataması yapılmayan memleket evladının alın teri, emeği sizin için ne kadar önemli bilmiyorum, göreceğiz. Gelin, araştıralım; bu 1 kişi dışında daha kaç kişi atandı acaba? 50 mi, 100 mü, 1.000 mi? Bunu bilmiyoruz, bunu araştırmak Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevidir. Atanamayan, ataması yapılmayan o 500 binin üzerindeki evladımıza, gencimize borcumuzdur. Onun için, elinizi vicdanınıza koyun ve bu teklifimize lütfen cevap verin. Ya, bu nasıl olabilir, bu nasıl olabilir? Atama usulleri belli: İlk atama, yeniden atama, kurumlar arası yeniden atama, millî sporcuların atanması, engellilerin atanması; dört bölümde yapılıyor ve bu atama şekillerinin hiçbirinin kapsamına girmeyen, tam bir -affedersiniz, bu kelimeyi kullanacağım- üçkâğıtla, üçkâğıtla atama yapılıyor ve Sayın Cumhurbaşkanı diyor ki: “Yolsuzluğu biz hallederiz.” Buyurun. Siz de AK PARTİ’nin kıymetli milletvekilleri olarak buna “evet” deyin, bu yolsuzluğu yapan kimse, Millî Eğitim Bakanı mı, hesabını Meclis sorsun ya! Millî Eğitim Bakanı olmak böyle kafasına göre atama yapma hakkını kendisine veriyor mu? Bunu Sayın Mahmut Özer’e bir soralım. Vallahi, var ya, başka bir ülkede olsa o bakan bir dakika bile o koltukta oturamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Ya, bu ülke hukuksuzluğun, yolsuzluğun, yandaş kayırmanın cenneti hâline geldi âdeta ya! Ve bunu görmüyorsunuz. Kul hakkı yiyorsunuz, bir kişinin de değil, 500 bin hatta 700 bin ataması yapılmayan öğretmen var. Bakayım, ne oy vereceksiniz, birazdan hep birlikte göreceğiz. Ben başta Millî Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer’i ve bu konuda dahli olan her kim varsa hepsini bu 500 bin memleket evladı adına şiddetle, İYİ Parti adına kınıyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hani geçen yıl görüştüğümüz ve aslında öğretmene herhangi bir olanak getirmek dışında öğretmenin mesleğini de bir sorun hâline getiren Öğretmenlik Meslek Yasası’na bir madde konuldu da biz mi kaçırdık acaba? Hani, şu ana kadar, işte, atanamayan öğretmen var, sözleşmeli öğretmen var, ücretli öğretmen var, Öğretmenlik Meslek Yasası’nda uzman öğretmen, başöğretmen oldu; herhâlde bir de orada Cumhurbaşkanı torpilli öğretmen var ama biz bunu kaçırdık. Yani buradaki ifade bire bir ona denk düşüyor.

5 Ekim Dünya Öğretmenler Günü geçti, öğretmenlere dair herhangi en ufak bir kıpırtı yok Hükümet cenahından, Millî Eğitim Bakanlığında, Millî Eğitim Bakanlığının yetkili kurullarından. 24 Kasım geliyor mesela, 24 Kasım'da yine öğretmenlere dair övgüler, methiyeler -aman Allah'ım-yerden kesmeler, göğe uçurmalar söz konusu olacak ama yine ne ekonomik ne akademik ne özlük sorunlarına bir çare olmayacak ve öğretmenler 2 Kasım'da greve gitmeye hazırlanıyorlar, 2 Kasım'da iş bırakmaya hazırlanıyor çünkü Öğretmenlik Meslek Yasası'nı, öğretmenliğin meslek koşullarını, öğretmenliğin içinde bulunduğu AKP kısılcını aşamıyoruz. Yani hani sıkça söylüyoruz, İttihat ve Terakki döneminde Emrullah Bey vardı, "Bu mektepler olmasaydı ben maarifi ne güzel yönetirdim." demişti ya, aslında mektepler yok şu anda yani sanal bir ortam var ve bu sanal ortamda öğretmenlerin varlığı da görülüyor, eğitim ortamının sorunlarının varlığı da görünmüyor. Eğitim ortamını teşkil eden toplumdaki veliye, öğrenciden okula, öğretmenden Millî Eğitim kadrolarına, Millî Eğitim kadrolarından Bakanlığa kadar bir bütündür bu. Bu bütün içerisindeki işleyiş doğru düzgün olmazsa işte böyle, Cumhurbaşkanlığı Kreşinde görev yapan bir öğretmen, atamalara aykırı bir şekilde, torpil ve yandaşlık teamülüyle Keçiören'de bir okula atanır. Bu durumu, tabii, biz de kınıyoruz. Bu, atanamayan -atanmayan daha doğrusu- 700 bin öğretmene, sözleşmeli öğretmene, ücretli öğretmene karşı işlenmiş bir suçtur ve derhâl, bunun gibi örnekler var mı, yok mu; bununla ilgili de bir araştırma yapılmalıdır mutlaka. Bu anlamda, verilen önerge doğru ve Öğretmenler Günü'ne giderken öncelikle eğitim ortamını rahatlatmak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

...öğretmenleri eğitime motive etmek, öğretmenleri öğrencilerine, öğretmenleri eğitim ortamına motive etmek; bu, pandemiden de kaynaklı, yoksulluktan, pahalılıktan da kaynaklı, öğretmenlere bir olanak tanımak gerekiyor. Bu olanak ne olabilir? Yani bu kadar bahşediyorsunuz madem, bu kadar olanaktan söz ediyorsunuz; gelin, öğretmenlere 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde bir maaş ikramiye verin. Ancak bu şekilde belki öğretmenlerin içinde bulunduğu bu açmazda kısa, nefes alıcı bir olanak tanınabilir.

Evet, önergeyi destekliyoruz. Bu önerge... Başka bu durumda olan şey var mı ve bu duruma nasıl gelinmiş? Bunun araştırılması gerekir.

Herkese sevgi ve saygılar sunuyorum.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Yıldırım Kaya.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konu öğretmen olduğunda gerçekten eğitim dünyasının yüreği kan ağlıyor. Çünkü 600 binin üzerinde atanmayan öğretmenin olduğu bir ülkede özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara gelmeden önce miting meydanlarında "72 bin atanmayan öğretmen var, ayıptır. Bir devlete bu yakışır mı?" diyen Recep Tayyip Erdoğan bu ayıbı 10 kat fazlasını yaparak, bunun arkasından da dolanarak... Yetmezmiş gibi, KPSS'ye girmeyen, KPSS'de soru çalınmasına rağmen, çalınan sorularla da -tahammül etmeyen-bununla da yetinmeyen bir siyasal iktidara karşı karşıyayız. Sayın İsmail Hocam birini tespit etmiş, bende 4 isim var, aynı konumda 4 tane isim var. İsimlerini açıklamak o garibanlara haksızlık, yazık olur ama bu isimlerin açığa çıkarılması için bir araştırma komisyonu mutlaka kurulmalı. Bundan kaçınmamalıyız.

2015 yılında Ankara Milletvekilimiz ve Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı, Parti Sözcümüz Haluk Koç 300 ismi bu şekilde, tek tek isimleri açıklayarak, hangi kurumdan hangi kuruma geçtiğini açıklamıştı. Yani bunlar yeni şeyler değil, sürekli yaptıkları iş; hele hele son günlerde, sağlık ocaklarından alınan raporlar, KPSS'ye girmeden devlet memurluğuna geçirilip daha sonra da kamu çalışanlarının haklarını gasbeden günde ortalama 20-30 kişinin aynı durumda olduğunu biliyoruz. Bu duruma eğer itibar etmiyorsanız gelin, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bu iş için araştırma komisyonu kuralım, araştıralım, İYİ Partinin bu önerisi eğer haksız bir öneriyse diyelim ki “Haksızlık yaptınız.” Ama biz biliyoruz, isim isim biliyoruz; İsmail Hocam 1 isim söyledi, ben 4 isim söylerim ama Haluk Koç 2015 yılında 300 isim söyledi. Bu durumu bir an önce çözmek zorundayız. Eğer 13 sendika bir araya gelmiş, 2 Kasım'da iş bırakma kararı almışsa işte sebep olan bu durumdur.

19 Kasım'da siz öğretmenleri sınava tabi tutacaksınız. Hangi yeterlilikle Millî Eğitim Bakanı bu sınavı yapacak, söyler misiniz? 31 Temmuz'da KPSS'de sorular çalındı, hırsız yok ortada; 18 Eylül'de benzer sorular çalındı, hırsız yine yok ortada; 41 can gitti, yine katiller ortada yok. Allah aşkına söyler misiniz; bir hırsızlık olduğunu Devlet Denetleme Kurulu söylüyor, peki, hırsız nerede? Hırsız piyasada yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YILDIRIM KAYA (Devamla) – Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevi bu konuyu araştırmaktır. Bu konu araştırılsın. Buradan ilan ediyorum: 19 Kasım'da yapılacak sınav usulsüz bir sınav olacak, haksız bir sınav olacak, yandaş kayırmacı bir sınav olacak. Biz atanmayan 2019 KPSS mağduru, 2020 KPSS mağdurunun sorunlarını çözelim, bu sorunlar çözülmemiş. İngilizce öğretmenleri 10 bin atama bekliyor, cumhuriyetin 100'üncü yılına girerken 100 bin öğretmen atayarak ücretli öğretmenlerin de hak mahrumiyetine son verelim. Gelin, hep birlikte, cumhuriyetin 99'uncu yılında öğretmenlerimize bir müjde verelim, 2022 yılı bitmeden 29 Ekim'de 100 bin öğretmen atama müjdesi verelim, hem ücretli öğretmenlerin sorununu çözelim hem de 500 bin atama bekleyen öğretmenin derdine derman olalım. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Orhan Erdem.

Buyurun Sayın Erdem. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Milletvekili İsmail Konuk ve arkadaşlarının Meclis araştırması açılması önergesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve yüce milletimizi saygıyla selamlarım.

Söz konusu önergede, bir öğretmenimizin bir kurumdan Millî Eğitime öğretmen olarak geçişini izah etti sayın vekilim. Burada şunu anlamak lazım: Tüm bakanlıklarda karşılıklı nakiller mümkündür, bir de açık atama dediği gibi bir mevzu vardır.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Başkanım, öyle bir şey yok. Öyle bir şey yok, lütfen. Bakan Yardımcılığı yaptın, yapma, yanlış bilgi verme. Ayıp ya!

ORHAN ERDEM (Devamla) – Ama Millî Eğitim Bakanlığında kurumlar arası geçiş diğer bakanlıklardan farklıdır. Hangi kurumda olursa olsun bir kişi Millî Eğitim Bakanlığına geçecek ise Bakanlık onun geçmişte öğretmenlik yapıp yapmadığına bakar. Kazanılmış hakkı varsa bu kurumlar arası geçiş çok istisnadır; 7,8,10'u geçmez, bu hakkı verebilir, vermeyebilir de. Bu konuda da bu geçişte söz konusu kişinin öğretmenlik haklarını haiz olduğu görülüyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Yapmış mı?

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – O yeterli mi?

ORHAN ERDEM (Devamla) – Formasyonu, öğretmenlik yapabilir hakkı var ama daha önce Millî Eğitim Bakanlığında öğretmen olarak görev yapmadığı için sözleşmeli personel olarak, kurumundan sözleşmeli personel olarak Millî Eğitim Bakanlığına geçiyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Orhan Bey, 500 bin kişi var zaten o nitelikleri haiz.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Burada bir tek istisna, sözleşmeli personel olarak atıldığı Keçiören'deki okulunda her zaman Millî Eğitim, ders karşılığı öğretmen alabilmektedir ihtiyaç hâlinde. Burada da ihtiyaç olduğu için, alanında derslere de girdiği söz konusu olmuştur. Bu kişinin ataması öğretmen değil, sözleşmeli personel olduğunu yüce Meclise anlatmak isterim.

ENEZ KAPLAN (Tekirdağ) – İyi, araştıralım o zaman.

ORHAN ERDEM (Devamla) – İkinci olarak, tabii ki AK PARTİ yirmi yılda 749 bin öğretmen atadı. 1 milyon 200 bin özel ve resmî öğretmenimiz var, bunun 749 bini AK PARTİ iktidarları döneminde atandı ve mevcut öğretmenlerin yüzde 74'üne tekbül etmekte. Bu kadar kural ve istisnaları içine alan mevzuatı takip etmiş bir kurumun hiçbirimizin kabul etmeyeceği usullerle öğretmen geçişine müsaade etmeyeceğini bilmemiz gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Bunu çok abartarak ifade ediyoruz, bir öğretmenimiz bile dışarıda kalsa hepimizin vicdanı sızlıyor. 280 bin civarında öğretmen atamayı bekliyor, bunların birçoğu özel okullarda ve farklı kurumlarda. En son atamada KPSS 60 puanını aşan 52 bin öğretmenimiz müracaat etti, eylülde de bunların 20 bini atandı. Yeni atamalarla da bu bekleyen öğretmenlerimizin inşallah okullarla buluşması sağlanacaktır diyor, yüce Meclisimizi saygıyla selamlarken bu konuda bir araştırma açılmasının... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, adım geçti.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, karar yeter sayısı istiyorum.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkanım, burada benim bir cevap hakkım vardır, adım geçti. Dolayısıyla yanlış bilgilendirmekle...

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum, karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kâtip üyeler arasında ihtilaf var, elektronik oylama yapacağım.

Üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.01

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.13****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Rümeyza KADAK (İstanbul), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

İYİ Parti grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulanamamıştı.

Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve arkadaşları tarafından, kadın cinayetleri ve şüpheli kadın ölümlerinde yaşanan artışın nedenlerinin tespiti amacıyla 19/10/2022 tarihinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

26/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 26/10/2022 Çarşamba (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

19 Ekim 2022 tarihinde, Ankara Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu Demir ve arkadaşları tarafından verilen 22040 grup numaralı “Kadın cinayetleri ve şüpheli kadın ölümlerinde yaşanan artışın nedenlerinin tespiti amacıyla” Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 26/10/2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Koncuk, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk’un, Konya Milletvekili Orhan Erdem’in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Meclis araştırma önergemize AK PARTİ adına eski Millî Eğitim Bakan Yardımcılarından Konya Milletvekili Sayın Orhan Erdem cevap verdi ama tabii, Sayın Orhan Erdem verdiği cevaba kendisi de inanmıyor. Gerçi bir yönüyle atamanın yanlış olduğunu da kabul etmiş oldu fakat Sayın

Milletvekilimizin burada doğru bilgi vermesini beklerdim çünkü öğretmen atamasının nasıl olduğu sır değil bu ülkede. Nasıl atandığı belli olan, tamamen hile yoluyla bir atama. “Usulsüz” demiyorum bakın, “usulsüz” demiyorum; bu, usulsüz bir atama değil, bu, üçkâğıt anlayışıyla, yandaş kayırma anlayışıyla el altından yapılan bir atamadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve arkadaşları tarafından, kadın cinayetleri ve şüpheli kadın ölümlerinde yaşanan artışın nedenlerinin tespiti amacıyla 19/10/2022 tarihinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Muş Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyığıt.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞIT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın vekiller; Genel Kurulu ben de selamlıyorum.

Şimdi, bu Meclise her çıktığımızda yani her çıktığımız gün gerçekten bir hak ihlalini dile getirmek zorunda kalıyoruz, bir infiale tanıklık ediyoruz. Bugün sabah da TTB Merkez Konseyi Başkanı Sayın Şebnem Korur Fincancı'nın evinden hukuksuz bir şekilde gözaltına alındığı haberiyle uyandık ve bununla da yetinilmedi, aslında Sayın Fincancı kendi avukatı aracılığıyla savcılığa gideceğini, ifade vereceğini söylemiş olmasına rağmen evi basıldı ve derdest edildi. Bununla da yetinilmedi sizin o paçavra gazeteleriniz ve yandaş, çukur medyanız dünya kadar haber yaptı, evinde bulunan yasal bandrollü çok sayıda kitabı örgüt dokümanı ilan etti; kendisine Osmanlı'nın askeri olan dedesinden ve babasından kalan kurşunları yani antika olan kurşunları Kaleşnikof kurşunu olarak ilan etti ve bunun üzerinden de bir algı operasyonu yürütülmeye çalışıldı. Hani, siz Osmanlı'ya dayanıyorsunuz ya, Osmanlı'nın torunusunuz ya, işte bugün Osmanlı'nın gerçek torunlarına, hakikati söyleyenlere yaptığınız muamele ortadadır. Ama şunu söyleyelim, uluslararası savaş suçlarını Bosna'da açığa çıkarırken, uluslararası anlamda ödüller alırken alkışlamayı bildiğiniz Sayın Korur Fincancı bu ülkenin yüz akı olan bilim insanlarından biridir. Bugün sırf işinize gelmiyor diye, sırf siz bunları duymak istemiyorsunuz diye bunun üzerini bu gözaltılarla kapatamazsınız, ne basın emekçilerinin ne de bu ülkedeki demokratik kurumların da sesini kısamazsınız.

Gelelim önergemize ve gerekçesine. Şimdi, değerli vekiller, biliyorsunuz, ülkemizde kadına yönelik şiddet AKP'li yıllarda yüzde 1.400 arttı ama son dönemlerde İçişleri Bakanlığı ve ilgili bakanlıklar veri açıklamayarak aslında kadına yönelik şiddetin üstünü örtmeye ve görünmez kılmaya çalışıyorlar. İçişleri Bakanlığı “Kadına El Kalkamaz” projesi kapsamında programına ilişkin 9 Ekimde açıklama yapmış ve diyorlar ki: “Bir önceki yıla göre verilerimizde, kadına yönelik şiddet, cinayet olaylarında ciddi bir gerileme var.” Nedir o ciddi gerileme? Yüzde 9; 226 kadın ölürken, bu yıl 226'dan 206'ya düşmüş yani 20 kadın az öldürülmüş diye kadın cinayetlerinin oranının düştüğünü savunuyor bu İçişleri Bakanı ama bununla da yetinmiyor, 6284 kapsamındaki kadın cinayetlerinin önlenmesi meselesinde şüpheli ölümleri hiçbir şekilde baz almıyor. Oysa ki biz biliyoruz, bu ülkede “İntihar etti.” denilen, “Düştü.” denilen, “Zehirlendi.” denilen birçok kadının yaşamının son bulmasında aslında fail olan erkekler var, aslında bir kadın cinayeti var ve bunların verileri de var ama Bakanlık bütün bunların

da üstünü örtüyor. Neden? Çünkü işine gelmiyor, çünkü İçişleri Bakanlığı da yargı da AKP iktidarı da bir erkek devlet aklıyla hareket ediyor ve ne kadınları ne de kadınların sorunlarını umursuyor.

Şimdi size bir iki veri sunmak istiyorum değerli arkadaşlarım. Bakın, Ankara’da, 23 yaşındaki Aleyna Ayas, 12 Temmuz 2022 tarihinde, çalıştığı iş yerinin sahibinin evinin 13’üncü katından şüpheli bir şekilde düşerek ölmüş. Öncesinden eşiyle yaşadığı bir husumet olduğu biliniyor Sayın Aleyna’nın ama buna rağmen dava tutuksuz bir şekilde devam ettiriliyor, olay yerindeki bulgular iyi bir şekilde incelenmiyor.

Sadece ekim ayında, Ekim 2022 ile 17 Ekim 2022 tarihleri arasında... Denizli Pamukkale’de yol kenarında ölü olarak bulunan Afganistanlı Nadia Noori’nin, eşi olan, daha doğrusu eşi de değil, Sabour S. isimli erkek tarafından zehirlenerek öldürüldüğü belirlendi ama ne oldu, bir ilerleme var mı? Hayır, bir ilerleme yok. İklim Naz Akbörü Samsun Atakum’da sahilde, Hüsnüye Keskinbaş Elâzığ Sarıçubuk köyü civarında, çöp toplama merkezi yakınlarında ve kimliği belirlenemeyen bir kadın da Isparta Eğirdir Gölü Limanı civarında, yine kimliği belirlenemeyen bir kadın da Aydın’da ölü olarak bulundu. Bütün bunlar, aslında her biri kadın cinayeti, hepsi şüpheli ölüm ama Bakanlığa sorsanız veriler harika, kadına yönelik şiddet yok, zaten biz de güllük gülistanlık bir ülkede yaşıyoruz denilebilir.

Bir de bu Bakanlığın üzerini örttüğü kadına şiddetin yargı ayağı var ki orası çok daha korkunç. Hani, bu kravat taktıkları için indirim alanları, etiketinde “doktor” yazdığı için, işte “avukat” yazdığı için hâkimlerin “Buyurun Doktor Bey.” diye hitap ettiği katilleri çok iyi biliyoruz ama sadece bu da değil. Elimde bir mahkeme kararı var değerli arkadaşlar, size onu ifade edeceğim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Denizli’de Furkan Zıbıncı, 25 yaşındaki Şebnem Şirin’i 11 yerinden bıçaklayarak öldürdü. Zıbıncı hakkında verilen müebbet hapis cezasının gerekçeli kararı açıklandı ve kararda Zıbıncı’nın Şirin’i öldürmeyi tasarladığını ortaya koyan bir davranış ve eylemin tespit edilmediğine yer verildi. Bu nedenle sanık hakkında “canavarca his” veya “eziyet çektirme” maddesinden artırım yoluna gidilmediğine karar verildiği de yine kararda geçti. Oysaki ölü muayene ve otopsi tutanağına göre, Şirin’in ölümünün boğaz kısmındaki tek bıçak kesisi sonucu meydana geldiği belliydi.

Gerekçeli kararın altına imza atan yargıya sesleniyoruz: Ya, ortada 11 bıçak yarası var, 11 bıçak yarası. Bir kadının boğazını kesmiş aşağılık katilin birisi ve yargı diyor ki: “Burada hiçbir sorun yok. Burada suçu artırmayı gerektirecek...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Çok önemli olduğu için Sayın Başkan...

BAŞKAN – Genelde ek süre vermiyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – İstirham ediyorum, selamlayıp bitireceğim, önemli bir şey kadın cinayetleri.

BAŞKAN – Grup Başkan Vekillerine ek süre vermedim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Peki.

Ve siz, sizin yargınızı bu, 11 bıçak darbesiyle kadını öldüren katilin cezasını artırmıyor. İşte sizin vesikanız bu değerli arkadaşlar; buraya bakın, kendinizi görürsünüz.

Saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sen o kadın teröristlerine bak önce, kadın teröristlerine bak!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Seni duyamıyoruz artık, seni algılayamıyoruz artık.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Duyuyorsun, duyuyorsun; tutanaktan okursun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sen gerçekten kapsam dışısın, çekmiyor.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Saygısız!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Çekmiyor, çekmiyor.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Gör bak, öyle bir yazıyor ki yazılana bakarsan görürsün.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Ya, bari buna itiraz etme.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisinin artan şüpheli kadın ölümleriyle alakalı verdiği grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugüne kadar toplumsal cinsiyet kalıplarının, çürümüş zihniyetlerin azmettiricisi olduğu cinayetlerde hayatını kaybeden kadınlarımızı rahmetle anıyorum. Bununla birlikte, hain terör örgütleri tarafından şehit edilen şehit Öğretmenimiz Aybüke Yalçın, Komiserimiz Demet Sezen, Başkomiserimiz Zeynep Sağır ve Polis Memurumuz Nefize Özsoy ve nice şehit kadınlarımızı rahmetle ve minnetle anıyorum. Toplumsal çarpıklıkların ve canavarca zihniyetlerin sebep olduğu ölümler kadar hain terörün şehit ettiği kadınlarımızı da asla unutmamamız gerektiğini üstüne basa basa ifade etmek istiyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, kadın ölümleri birer istatistik verisi değildir ve kadın ölümleri herhangi bir cinayet vakası da değildir. Kadın ölümlerinin pek çoğunun arkasında maalesef çürümüş zihniyetler, kalıplaşmış anlayışlar ve kadın hayatına değer vermeyen, insan olarak dahi niteleyemeyeceğimiz aşağılık varlıklar vardır.

Kıymetli milletvekilleri, kadına şiddetle mücadele etmek için önce kadına değer vermek gerekmektedir. Kadına tek kariyer olarak çocuk doğurmayı layık görenler bu mücadeleyi yapamazlar ve anlayamazlar. Örtüsüz kadını perdesiz eve benzetenler kadınların hayat hakkını asla savunamazlar. İstanbul Sözleşmesi’ni sudan sebeplerle ve hukuksuzca bir gece yarısı apar topar kaldıranlar bu konuda asla samimi olamazlar ve değildirlir.

Bugünkü iktidar “Sizin en hayırlınız kadınlarınıza en iyi şekilde davrananlarınızdır.” hadisişerifini özümsemiş olsaydı her şey farklı olurdu. İktidar, savaş hâlinde bile kadınları, çocukları ve yaşlıları öldürmeyi yasaklayan Allah Resulü’nün sünnetini ruhlarına nakşetmiş olsaydı kadın ölümlerini engellemek için daha fazla gayret gösterirdi ancak bu hususta iktidarın karnesi maalesef zayıftır.

Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi “Benim hayalimde, bir kadına elini uzatan o alçağın elinin kırıldığı bir Türkiye var.” demiştir. İYİ Partinin iktidarında, kadına uzanan her türlü el kırılacak, en ağır şekilde cezalandırılacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Kadına şiddetin ve kadın ölümlerinin engellenmesi için gereken bütün tedbirler alınacaktır.

Bu düşüncelerle teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Gülizar Biçer Karaca. Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadın cinayetlerinin ve şüpheli kadın ölümlerinin araştırılmasına ilişkin grup önerisi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunmaktayım.

2020 yılında yine aynı konuya ilişkin bir grup önerisinde bu kürsüden bir konuşma yapmıştım. 2020’den bugüne, o önerge reddedildikten sonra neler değişmiş diye bir baktım. Neler değişmiş? Kadınların, kadın mücadelesinin en önemli kazanımı olan ve kadının yaşam hakkının en kıymetli, en üst düzenlemesi İstanbul Sözleşmesi’nden bir erkek aklıyla, bir imzayla hukuksuzca çıkmış. Yetmemiş, bununla da yetinmemişsiniz 6284’ü tartışmaya açmaya kalkıyorsunuz. Bu da yetmiyor, daha ne yapıyorsunuz? Şüpheli kadın ölümlerini mücadele ederek, ailelere destek olarak ortaya çıkarmaya çalışan ve kadın cinayetlerinde gerçekten aileler ve cinayete kurban gitmiş kadınlar için mücadele eden bir derneği kapatmak için dava açıyorsunuz; Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu derneğini kapatmak istiyorsunuz. İstiyorsunuz ki kadınlar ölsün çünkü kadınları susturamıyoruz; kadınlar ölsün ama kadınları öldürenler de elini kolunu sallayarak ortalıkta dolaşsın. Hatta, mümkünse kadınlar ya balkondan düşmüş olsun ya pencereden düşmüş olsun; düşmüş olsun, cinayet olsun ama kimin oradan attığı ve kimin katlettiği de ortaya çıkmasın istiyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, 2021 yılının Ekim ayında, 27 Ekim günü hemşehrim, çok sevdiğim bir kardeşimin kızı Şebnem Şirin katledildi. Az önceki hatip buna değindiğinde şu canımı çok yaktı: Bir kadın arkadaşımız oraya laf attı. Değerli arkadaşlar, bir canı tarafından Şebnem kızımızın önce boynu kesildi, yetmedi, kızımızı 12 bıçak darbesiyle katledildi. Ama ne oldu? Canavarca his oluşmamış. Değerli kadın arkadaşlar, değerli erkek milletvekili arkadaşlarım; eğer bizler buradan bu canice ruha, canilere “Dur!” diyemezsek, emin olun, önümüzdeki yıl bu kürsüye geldiğimizde hâlâ katledilen kadınları anmak ve sayılarını bu kürsüden açıklamak zorunda kalacağız.

Bunlar önlenebilir mi? Tabii ki önlenebilir. Nasıl önlenir? Öncelikle, İstanbul Sözleşmesi’nden çıkmayı bir hata olarak, bir yanlış olarak kabul edip...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Devamla) – ...derhâl sözleşmenin yürürlüğe girmesini sağlayıp etkin uygulanmasını sağlayarak. Yetmez, cezasızlık politikasına da son vererek bu kadınlar öldürülmeyebilir.

Geçtiğimiz günlerde yine Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun duruşmasındaydık, kapatma davasında. Bizler, kadınları katledenlerin duruşmalarını adliye koridorlarında izlemek yerine, katledilen kadınların failleri ortaya çıksın diye mücadele eden kadınların duruşmalarına gidiyoruz. Bu, içimizi acıtmalı, her birimizin içini acıtmalı.

Aysun Yıldırım; balkondan düştüğü iddia ediliyor çalıştığı iş yerinde ve savcılık tarafından takipsizlik veriliyor ama mücadeleyle Aysun Yıldırım’ın, maalesef, öldürüldüğü ortaya çıkıyor ve faili hakkında tutuklama kararı çıkıyor. Eğer mücadele edilirse ortaya çıkmayacaktı. O nedenle bu önergeye grubumuz adına “evet” oyu vereceğiz diyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Belgin Uygur.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ iktidarları olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde yapmış olduğumuz çalışmalarla insani, siyasi, sosyal ve ekonomik her alanda kadınlarımızı destekledik ve güçlendirdik. Buna yönelik yasal düzenlemeleri Gazi Meclis çatısı altında bir bir hayata geçirdik. Yine, AK PARTİ olarak “şiddete sıfır tolerans” ilkesiyle kadına karşı şiddetin ve şiddetin her türlüşünün karşısındayız. Bu anlamda, mücadelede samimiyiz, tavrımız belli, kararlıyız ve bundan da asla taviz vermeyeceğiz.

Kadına karşı şiddetle mücadeleye yönelik yapmış olduğumuz çalışmalara kısaca değinecek olursak şiddet önleme ve izleme merkezlerini kurduk, Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Daire Başkanlığını kurduk, konukevlerini hayata geçirdik, kadına yönelik şiddet ihbarlarının hızlı bir şekilde iletilmesi için KADES uygulamasını hayata geçirdik, elektronik kelepçe uygulamasını başlattık, Elektronik İzleme Merkezini kurduk, Cumhurbaşkanlığımız himayesinde Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı yürürlüğe girdi, illerimizde de kadına yönelik şiddetle mücadele il koordinasyon izleme ve değerlendirme komisyonları kuruldu.

Değerli milletvekilleri, yine bu kapsamda 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’u çıkardık. Yine, Ceza Kanunu’nda yapmış olduğumuz düzenlemelerle, failin takım elbise giyip kravat takması artık takdir indirim nedeni olarak kabul edilmiyor. Kasten öldürme, kasten yaralama, tehdit, işkence ve eziyet suçunun kadına karşı işlenmesi hâlinde cezalar artırıldı. Kasten öldürme suçunun kadına karşı işlenmesi hâli, bu suçun nitelikli hâlleri arasına alındı. Basit tıbbi müdahaleyle giderilebilecek kasten yaralama, işkence suçu ve eziyet suçunun kadına karşı işlenmesi hâlinde yine cezalar artırıldı. Hayata veya vücut dokunulmazlığına yönelik işlenen tehdit suçunun mağdurunun kadın olması hâlinde cezanın alt sınırı artırıldı. Israrlı takip bir suç hâline getirildi. Kadına karşı işlenen kasten yaralama suçları tutuklamaya ilişkin katalog suçlar arasına alındı.

Değerli milletvekilleri, kadına karşı şiddetin önlenmesine yönelik hayata geçirilen tüm uygulamalar ve çıkarılan kanunlar, AK PARTİ iktidarlarının şiddetin her türlüşünün önlenmesi noktasında ne kadar kararlı ve samimi olduğunu net bir şekilde ortaya koymaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

BELGİN UYGUR (Devamla) – İçeriğine baktığımızda, gerekçesi gerçeklere dayanmayan, bir internet sitesinden alınan verilerin üzerinden hareket edilerek ve resmî kurumlarımızın sunduğu bilgileri reddeden bir tutumu samimiyetten uzak görüyor, HDP grup önerisini kabul etmediğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Başkan, sataşma var.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Karar yeter sayısı talebi var.

Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İhtilaf var, elektronik cihazla oylama yapacağım.

Üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı var.

Buyurun Sayın Koçyiğit.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- *Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Balıkesir Milletvekili Belgin Uygur'un HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, veriler için sayın hatip “Yalan yanlış, nereden alındığı belli değil.” dedi. Hem “bianet.org” hem Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu bu verileri çok büyük bir özenle topluyor ama daha önemli olan, devletin Bakanlığının açıklaması gereken verilere biz ulaşamıyoruz; onlarca, yüzlerce soru önergesi verdik, kadın cinayetlerinin oranı nedir, istatistikleri açıklayın dedik, Bakanlık bu verileri gizliyor. En son, İçişleri Bakanlığı Jandarmanın da veri açıklamasını engelledi. O zaman, buyurun, verileri açıklayın, biz de basından derlenen verileri burada kullanmayalım ama bu verilere de “yalan yanlış” demek büyük haksızlık, en başta da bir kadının bunu demesi kadın kurumlarının emeğine saygısızlık.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

40.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Ahmet Tulgar'ın vefatına ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; acı bir haber aldık, otuz beş yıllık gazeteci arkadaşımız, aynı zamanda yazar, edebiyatçı Ahmet Tulgar, bir kalp krizi sonucunda genç yaşta hayatını kaybetti. Ailesine ve sevenlerine başsağlığı ve sabır diliyoruz. Gerçekten Ahmet Tulgar hem gazetelerde çalışırken yaptığı röportajlarıyla hem denemeleriyle hem hikâyeleriyle hem de romanlarıyla Türkiye edebiyatına önemli katkıda bulunmuş bir kişiydi. Gerçekten üzgünüz, ailesine sabır ve başsağlığı diliyoruz.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) *SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

3.- *CHP Grubunun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve arkadaşları tarafından, Mersin ilimizde yapılmakta olan Akkuyu Nükleer Santrali bölgesinde, Akkuyu Anonim Şirketinin aldığı kararla kurulması planlanan radar sisteminin ulusal güvenliğimizi tehlikeye sokup sokmayacağına, ulusal güvenlik politikalarımızla örtüşüp örtüşmediğinin enine boyuna incelenmesi amacıyla 24/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağız, oylarınıza sunacağım.

26/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 26/10/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve arkadaşları tarafından, Mersin ilimizde yapılmakta olan Akkuyu Nükleer Santrali bölgesinde, Akkuyu Anonim Şirketinin aldığı kararla kurulması planlanan radar sisteminin ulusal güvenliğimizi tehlikeye sokup sokmayacağına, ulusal güvenlik politikalarımızla örtüşüp örtüşmediğinin enine boyuna incelenmesi amacıyla 24/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3726 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 26/10/2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, Türkiye Cumhuriyeti toprakları üzerinde, Mersin Akkuyu’da bir nükleer enerji santrali kuruluyor. On iki yıldır biz çekincelerimizi ortaya koyduk; partimiz, diğer muhalefet partileri, STK’ler, Mersin, Türkiye bu konudaki çekincelerini ortaya koydu ama ben daha vahim bir durumu konuşmak istiyorum. Bakın, Akkuyu Nükleer Santrali’ndeki şirket Yönetim Kurulunu topluyor ve 7 Yönetim Kurulu üyesi var, 6’sı Rus, 1’i Türk; o da Cuneyd Zapsu, arkadaşınız, partiyi beraber kurdunuz. Ne acı, değil mi? Kendi topraklarımızda yapılan bir tesisle ilgili, bir enerji tesisiyle ilgili Yönetim Kurulunun 6 üyesi Rus. Bakın, Cuneyd Zapsu bir Yönetim Kurulu toplantısında bir muhalefet şerhi veriyor, orada şu cümleler geçiyor ve bu, noterde tasdik ediliyor; diyor ki: “Radar mevzusunun Türkiye Cumhuriyeti’nin güvenlik politikalarıyla uyumlu olmayabileceği kanaatindeyim. Büyük sorunlar yaşanabilir, bir millî güvenlik sorunu yaşanabilir.” Bunu kim diyor? Cuneyd Zapsu diyor, sizin arkadaşınız.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Beka bu işte!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Onu biz getirmedik, onu kuşlar getirmede, onu siz getirdiniz. Yedi yıl da MKYK üyeliği yaptı.

Ben soruyorum: Bu radar mevzusu nedir, bilen var mı içinizde? Neyin radarı arkadaşlar? Neyin sinyali arkadaşlar? Bakın, bir güvenlik sorunundan bahsediyoruz. Biraz uluslararası mevzuata baksanız, mesela üyesi olduğumuz NATO’da güvenlikle ilgili bir karar alınacaksa tek bir ülke muhalefet ettiği zaman, oy vermediği zaman alınmıyor. Mesela, Türkiye Cumhuriyeti NATO’ya karşı güvenliğiyle ilgili bir konuda “Hayır.” dediği zaman karar alınmıyor ama benim topraklarımda bir enerji şirketi, Rus şirketi geliyor 10 milyon metrekare araziye bir tesis kuruyor ve kendi radarlarını da getireceği konuşuluyor. Şimdi, bu bir utanç meselesidir. Türkiye Cumhuriyeti’nin tek bir katkısı var orada, inşaat işlerini yapıyoruz, beton işlerini yapıyoruz. Onu da bizden aldılar ama bu ülkenin koskoca Cumhurbaşkanı gitti “Ya, bari onu almayın.” dedi, onu tekrar Türkiye’ye verdiler. Yani bu topraklarda bir nükleer santral yapılacak, 6 Rus Yönetim Kurulu üyesi olacak, Cuneyd Zapsu ihtarname çekecek daha sonra. “Ben üyeyim, ben bilgi alamıyorum.” diyor. İhtarnameyle de olmuyor; Ankara 9. Asliye Ticaret Mahkemesinde 2022/655 esas sayılı dosyasıyla bir dava açıyor, diyor ki: “Bilgi alma ve inceleme hakkımın engellenmesi sebebiyle bu davayı açıyorum.” Ya, bu durumdan utanmıyor musunuz? Utanmıyor musunuz? Gerçekten söylüyorum size.

Geliyorum, Japonya’da, Amerika’da, Fransa’da, Almanya’da yaklaşık 1 milyon metrekare nükleer santral tesisleri yapılıyor. Neden Mersin’de 10 milyon metrekare toprağımızda böyle bir şey yapılıyor? Ha, havadan, karadan, denizden bunun korunmasını Ruslar mı yapacak? Gidin Silifke sokaklarına, gidin Gülnar sokaklarına, vallahi Suriyeliler diyorduk ama onlardan fazla Rus var. Okullar yapılıyor, kiliseler yapılıyor. Ve Cuneyd Zapsu diyor ki: “Buranın güvenliğini, buranın radarını, sinyal sistemini

Ruslar belirleyecek.” Burada ima edilen bu. Siz ne diyorsunuz? Siz ne diyorsunuz, ben çok merak ediyorum. Hiç buna söyleyecek bir lafınız yok mu? “Enerji” dediniz, “enerji sorunları” dediniz ama bu bir millî güvenlik sorunudur; bizim topraklarımız. Bugün burada konuştuğlarımız bin yıl sonra da bu tutanaklarda geçecek. Eğer ki bize Rusya’nın S-400’ünü ima ediyorsa vay hâlimize!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Eğer Rusya S-400’ü bize vermeyip, kullandırmayıp o tesislerde kullanacaksa vay hâlimize! Bizim topraklarımızdan bahsediyoruz beyler. Kim Ruslar, Cuneyd Zapsu’ya söyleyecek bir sözünüz var mı, soracak bir sorunuz var mı? Cuneyd Zapsu hangi sıfatla ticaret mahkemesine bu davayı açıyor? Bir tek Türk var orada. Cuneyd Zapsu “Bilgi alamıyorum.” diyor, “Millî güvenlik sorunu olabilir.” diyor, AKP Grubu ne diyor? O topraklar bizim egemenlik sahamızda, çıkın, bunu söyleyin. Ha, eğer ki Meclis bunu araştırmayacaksa, mahkemeler gidemiyorsa, milletvekilleri gidemiyorsa yazıklar olsun. Biz giremiyoruz oraya arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mersin’de yapımı devam eden Akkuyu Santrali üzerine konuşuyoruz. Bu santral, aynı zamanda dünyada yapımı en uzun süren nükleer santral; diğer unvanıysa Akdeniz gibi sıcak denizlerdeki ilk nükleer santral denemesi. Görünen o ki bu nükleer denemenin ürünü biz ülkenin en pahalı elektriği olarak satın alacağız; bu, ekonomik olmayan yönü. Deprem kuşağında bulunan santralin geri dönüşümü olmayan çevresel tahribatlara kapı aralayacağı da aşikâr. Fukuşima örneğinde acı sonun kaynağının doğayla inatlaşma olduğunu anlayamadınız; bu da doğal afet riski yönü.

Söz konusu santralin nükleer olmasından doğan riskleri defalarca konuştuk. Bunlara ilaveten, bugün kamu özelinde askerî ve millî güvenlik sorunuyla da yüzleştığımız anlaşılıyor. Akkuyu’nun yapımını üstlenen Rusya, santralin lojistiği gerekçesiyle zaten yıllardır hayal ettiği sıcak denizlerdeki limanına 2019’da bu vesileyle sizin sayenizde sahip oluyor. Limanın Rusya tarafından hiçbir şekilde askerî ve istihbarî amaçlı kullanılmayacağını yani bir üs vazifesi görmeyeceğinin garantisini sizce ülke olarak aldık mı, merak ediyoruz.

Ayrıca, bu bağlamda, Silahlı Kuvvetlerimizin çok daha mühim bir risk kabul edeceği ve şahsen büyük endişe duyduğum başka bir sorununuz daha ortaya çıkıyor, şöyle ki: Radar sisteminin kurulması demek aynı zamanda hava savunma sisteminin kurulması demektir. Yani siz kendi imkânlarımızla koruyamayacağımız bir nükleer santrale izin mi vermiş oldunuz? Tamamen Ruslara bırakılacak bu sistemin yazılımı dost-düşman ayırımını nasıl ve neye göre yapacak? Ülkemiz Hava ve Deniz Kuvvetlerinin söz konusu yazılımla aldığı risk var mıdır, boyutu nedir? Biliyoruz ki geçtiğimiz temmuzda Akkuyu’nun inşaat kısmında bir fesih kararı vardı. Türk şirket operasyondan çıkarıldı, Türk işçilerin şantiyeye girmesine ise izin verilmedi. Şimdi de kuruluşundan beri Yönetim Kurulunda olan üyesinin 5 Ekimde mahkemeye şirketten bilgi alma hakkının engellenmesiyle ilgili şikâyet dilekçesini verdiğini duyduk. Üye hangi hukuki riskleri görüyor ki böyle bir dilekçe veriyor? Şimdi soruyorum: Ülkemizdeki bu kadar mühim bir tesisle alakalı işin hafızası kabul edilen kişi bile...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – ...böyle önemli bir kişi bile mahkemelere gidiyorken yüce Türk milleti ve özellikle Mersin kamuoyu tüm tereddütlerle ilgili tatmin edici cevabı kimden alacak? Kısaca, artık, bu işin sorumlusu kim? Biz şirketle ve olası risklerle ilgili bilgiyi Akkuyu Nükleer AŞ Genel Müdürü Anastasia Zoteeva'dan mı alacağız? Bu soruların cevabını net bir şekilde bulmak için bu Meclis araştırması komisyonunun kurulması elzemdir.

Son olarak da şunu ifade etmeliyim: Nükleere yatırım yapacağımıza güneşe ve rüzgâra, sürdürülebilir enerjiye eğer yatırım yapmış olsaydınız bugün biz bunların hiçbirini konuşmuyor olacaktık.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; bir kez daha nükleer güç santralleri üzerinde konuşmak zorunda kalıyoruz. AKP iktidarının, nükleer santralleri savunurken en başta söylediği şey “Dışa bağımlılıktan kurtulacağız.” argümanıydı. Oysa başta Akkuyu Nükleer Santrali'ne baktığımızda çok net olarak görüyoruz ki bu santral doğrudan bir Rusya santralidir. Bir diğer argümanı da “İhtiyaç var, o yüzden bunu yapmak zorundayız.” Fakat TMMOB ve EÜAŞ'ın raporlarına göre sadece enerji altyapısında, iletim hatlarında ve benzeri teknik düzenlemelerle, iyileştirmelerle yüzde 20 oranında enerji tasarrufu yapılabilir. Yine, teknolojik yenilenmeler ve kapasite artırımlarıyla da Akkuyu'dan elde edilmesi planlanan enerjinin 4-5 katı fazla enerji elde edilebilir. Demek ki ortada bir ihtiyaç meselesi yok, ortada AKP'nin politikaları var. Kurulu güç 100 bin civarında, lisanslı üretim 320 bin megavat ama en yüksek ani puant değeri ise 56 bin yani ihtiyaçtan çok fazla elektrik üretimi söz konusu. Mesele ihtiyaç değil, mesele yerli enerji değil, mesele dışa bağımlılıktan kurtulmak değil.

Evet, birkaç şeyin altını çizmek lazım. “Nükleer enerji ölümdür.” diyoruz. Nükleer enerjideki kaza riski ortadan kaldırılamaz. Kaza sorununun doğaya ve insana verdiği zararların telafisi yok. Atık yönetimi hem Türkiye'de hem de dünyada çözülebilmemiş bir sorun değil, atıkların bertarafı çözülmüş bir sorun değil, çözülemez bir sorun. Gömülmesi dahi mümkün değil, gömüldüğünde dahi bu riskten kurtulunamıyor. Aynı zamanda radar sistemi şimdi tartışılıyor. Yani bunun hangi güvenlik gerekçeleriyle yapıldığına da aynı zamanda bu radar tartışmaları bir yanıt.

Şimdi, nükleer, aynı zamanda, ucuz enerji de değil. Yani sadece otuz kırk yıllık bir enerji santrali planlanıyor -ömürleri bu kadar ortalama bunların- ama bunların bakımı, onarımı, kaza riskleri; bütün bunlar düşünüldüğünde yapımından çok daha fazla bir bütçe buraya gidiyor.

Evet, arkadaşlar, uranyum elementinin yarılanma ömrü yaklaşık dört beş milyon yıl yani çok büyük bir tehlikeyle karşı karşıyayız. Akkuyu ve Sinop Santralleriyle ilgili bilirkişi heyetleri ve bu konuda çalışma yürüten bilim insanları birçok konuda yetersizliklerin olduğunu, yerin ve zamanlamanın yanlış olduğunu kamuoyuna duyurdular. Evet, Akkuyu NGS Projesi bir Rusya projesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Ve aynı zamanda bu projeden on beş yıllık alım garantisi verilmiştir. Yani dünyanın aynı zamanda en pahalı elektrik üretim sisteminden... Biz Türkiye olarak yine yoksulların cebinden -çok daha pahalıya- yabancı sermayeye para aktarmış olacağız. Şimdi burada AKP bize bunu “yerli, milli” diye yutturmaya çalışıyor. Bu, baştan sona bir yalandır, baştan sona ikiyüzlülüktür.

“Nükleer ölümdür.” demeye devam edeceğiz, “Nükleer ölümdür.” demeye devam ederken de aynı zamanda AKP’nin bu kirli yüzünü teşhir etmeye devam edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Ziya Altunyaldız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP Grubu önerisi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti bir nükleer güç santrali yapıyor ve buna ilişkin ilk sözleşmesini 2010 yılında hükümetler arası sözleşmeyle yapmış.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ruslar yapıyor, Ruslar; Türkiye Cumhuriyeti yapmıyor.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Biz yapmıyoruz ki Ruslar...

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Hatibi dinleyelim.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Bu sözleşmenin içeriğinde ve maddelerinde her şey çok açık ve net yazılı.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Evet, orası Rus toprağı!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Cunezd Zapsu okumuyor mu bunu?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Keşke bu sözleşmeyi bir okusaydınız.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Cunezd Zapsu okumuyor mu? Ben okuyorum.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Senden daha çok okudum.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Sözleşme der ki değerli arkadaşlar: “Şirketin tüm hisse devirleri, finansmanı ve şirketle ilgili yönetim tarzı, şirketin güvenlik meseleleri, güvenlik, Akkuyu Nükleer Santrali alanının korunması, bütün bunlar için şirket, Türkiye Cumhuriyeti yetkili otoritesinden onay almak zorundadır.”

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Anastasia Konya nüfusuna mı kayıtlı?

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Peki, Cunezd Zapsu niye dava açıyor?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Dolayısıyla...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Zapsu’ya gel, Zapsu’ya gel!

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Doğru, Zapsu’ya gel!

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Alexander Yozgatlı mı?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Dolayısıyla, ne olursa olsun, Türkiye Cumhuriyeti Enerji Bakanlığı onay vermeden yürürlüğe konulması söz konusu değil.

Gelelim radar meselesine...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Son yaptığımız protokole gel! Liman meselesine gel!

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, radar meselesi... Çok yanlış bir yerden tuttunuz, keşke doğru yerden tutsaydınız.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Radarı Makine Kimya mı yaptı?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Şimdi radar meselesi... Bir defa, biz bugüne kadar... Sizin hatırladığınız dönemlerde değiliz, artık yirmi yıldır Türkiye Cumhuriyeti’ni AK PARTİ yönetiyor...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Evet, getirdiğiniz nokta bu!

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – ...ve savunma sanayisinde yüzde 80'lere geldik. Ne demek istiyorum? Orayı koruyacak radarları ASELSAN üretiyor ve ASELSAN'dan satın alıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Yanlış söylüyorsun, orası Rus toprağı olacak, Rusya'dan gelecek onlar!

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Buna ilişkin protokol 2021'in Kasım ayında yapıldı. Bu protokolü lütfen okuyun. ASELSAN teslim ediyor radarları. Radarları kim işletiyor? Radarları Türkiye Cumhuriyeti kolluk güçleri işletiyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yozgath Alexander işletiyor.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Radarları Sahil Güvenlik işletiyor. Dolayısıyla, şu...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Limana gel, limana!

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Bu alışkanlıklarınızı, zihnî kodlarınızı değiştirin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Radar yok, radar yok, gelecek radarı söylüyor adam. Doğru konuşun!

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Ne menzili biliyorsun ne anlaşmayı biliyorsun, limana gel!

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Radar sistemlerini ASELSAN teslim ediyor, yönetimini de Türkiye Cumhuriyeti kolluk güçleri yapıyor. O bakımdan, diğer taraftan...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Radarı ASELSAN üretiyor, daha neyin kafasını yaşıyorsunuz? ASELSAN radarı üretecek, bitti.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Anlaşma öyle değil işte.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Dolayısıyla buna ilişkin savlarınız ve iddialarınız maalesef yersiz, maalesef gerçekten desteksiz ve dayanaksız.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – ASELSAN bu radarı üretip oraya koyacak, o niye zorunuza gidiyor? ASELSAN'ın radar üretmesi niye zorunuza gidiyor?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Ya, anlaşmayı bile bilmiyorsun.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Diğer taraftan, dediniz ki: "Türkiye Cumhuriyeti topraklarında yapılıyor."

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Cuneyd Zapsu CHP'ye mi geçti?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Evet, Türkiye Cumhuriyeti bir nükleer güç santrali yapıyor, Türkiye Cumhuriyeti topraklarında yapılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Yapmıyor, Ruslar yapıyor. Halka yalan söyleme, Ruslar yapıyor ve Rus toprağı orası.

BAŞKAN – Toparlayın, buyurun.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Bu santral Türkiye Cumhuriyeti'ne enerji üretecek...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – 4 katı pahalıya alacak o enerjiyi.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – ...ve Türkiye Cumhuriyeti'ne küresel anlamda da karbon ayak izini düşürecek olan...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Cuneyd Zapsu CHP'ye mi geçti?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Her sene 40 milyon ton yeşil ekonomiye uygun olarak karbon salımını önleyecek.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Akdeniz 2 derece ısınacak, oraya gel! Akdeniz ölecek, karbon salımını artıracak.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Diğer taraftan, küresel olarak da baktığımız zaman bugün dünyada enerji birinci mesele olduğuna göre, enerji alanında biz ne yaptık? Bakın, her türlü yerli ve yenilenebilir kaynaklarla, nükleerle, kendi doğal gazımızın keşfiyle ve kendi mekanizasyonumuzla ve her şeyi kendi yönetimimizle güven altına alarak yolumuza devam ediyoruz.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Altmış yıl boyunca orası Rusya'ya ait, doğruyu anlat!

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Rahat uyuyun, endişe edecek bir şey yok, her şey kontrol ve yönetim altında.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Yok ya! Emin misin?

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Cuneyd Zapsu'ya söyleyin siz “Rahat uyu.” diye.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza...

ERHAN USTA (Samsun) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı talebi var.

Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında ihtilaf var, elektronik cihazla oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, kabul edilmemiştir.

Gündemin “Seçim” kısmına geçiyoruz.

IX.- SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

1.- İçişleri Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – İçişleri Komisyonunda boş bulunan ve Halkların Demokratik Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Hakkâri Milletvekili Sait Dede aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2.- Çevre Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - Çevre Komisyonunda boş bulunan ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Balıkesir Milletvekili İsmail Ok aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3.- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda boş bulunan ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Konya Milletvekili Abdullah Ağralı aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4.- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda boş bulunan ve Halkların Demokratik Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) ÖNERGELER (Devam)

2.- Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba'nın milletvekilliğinden istifa ettiğine ilişkin önergesi (4/188)

BAŞKAN – Gündemin “Oylaması Yapılacak İşler” kısmına geçiyoruz.

Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba'nın milletvekilliğinden istifa etmesi nedeniyle Anayasa'nın 84'üncü, İç Tüzük'ün 135 ve 136'ncı maddeleri gereğince üyeliğinin düşmesinin oylamasını yapacağız. İstifa yazısının gerçekliği ve geçerliliği Başkanlık Divanınca tespit edilmiştir.

İstifa sebebiyle üyeliğinin düşmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu sonuca göre, Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba'nın Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği düşmüştür.

Alınan karar gereğince, denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve 172 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve 172 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4618) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 361) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 27'nci maddeleri kapsamaktadır.

Teklifin birinci bölümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli konuşacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair -torba- Kanun Teklifi gündemimizde. 53 maddelik torba kanunda yer alan teklifler milyonlarca vatandaşımızı ilgilendiren düzenlemeler içeriyor. Teklifin birçok maddesinde çeşitli küçük borçların terkinin veya affı söz konusu. Bu affedilen, terkin edilen borçların miktarına ve etkilediği nüfusuna baktığımız zaman, yirmi yıllık AK PARTİ döneminde halkımızın inanılmaz fakirleştirildiği ve hatta

(x) 361 S. Sayılı Basmayazı 25/10/2022 tarihli 11'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

muhtaç hâle getirildiği görülüyor. İYİ Parti olarak, AK PARTİ fakirliği yönetiyor iddiamızı üzülerek dile getiriyorduk. Bu teklifte, maalesef, görüyoruz ki AK PARTİ fakirliği değil, artık muhtaçlığı yönetir hâle gelmiş. Muhtaçlıktan da oy devşirme istikametine yönelmiş. Bu hiç hayırlı bir davranış değil. Tabii ki muhtaçlara devlet olarak el uzatacağız fakat böylesine kasıtlı şekilde muhtaç bırakıp, bilinçli oy devşirme operasyonu yapmak iyi niyetli bir iş değil.

Diğer yandan, teklif edilen terkin ve aflara nereden kaynak sağlanacağı net olarak belirtilmiyor, muğlak bırakılıyor. Kaynak muhtemelen meşhur enflasyon vergisinden sağlanacak yani yüksek enflasyonla pahalılaştırılan ürünlerden alınan yüksek dolaylı vergilerden. Merkezî yönetim bütçesinin ilk sekiz ayda 33 milyar lira fazla veriyor olması AK PARTİ tarafından referans gösteriliyor. Ancak, açıklanan orta vadeli programda yıl sonu bütçe açığının 460 milyar lira olacağı kaydediliyor. Sadece, eylül ayında 78,6 milyar lira açık verilmiş durumda. Aslında, yapılan bu terkinler, aflar enflasyon vergisiyle karşılanıyor. Milletimizin bir cebinden hortumla alınıyor, diğer cebine damla damla bırakılıyor. Bütçe, enflasyon vergisiyle fonlanıyor. Başka bir deyişle, AK PARTİ seçim yatırımlarını milletten aldığı enflasyon vergisiyle finanse ediyor. Devletin görevi tabii ki muhtaca el uzatmaktır ama siyasi iktidarın görevi milletin refahını her dönem yüksek tutmaktır, muhtaç sayısını artırmak değil, aksine düşürmektir. Milletimizin muhtaç hâle getirilmesinden İYİ Parti olarak büyük endişe ve üzüntü duyuyoruz. Milletimizin refah düzeyini yükselten projelerin ve devlet aklının köklü yapısal tedbirlerle, ciddi, işini bilen bir heyetle İYİ Parti iktidarında gerçekleşeceğini ifade etmek isterim.

Değerli milletvekilleri, ülke ekonomisinin âdeta bir millî güvenlik sorunu hâline geldiği bir ortamda kanun teklifinin görüşmelerini yapıyoruz. Allah esirgesin, devletimizin siyasi tavizler vermeye zorlanabileceği ekonomik çöküş hâlindeyiz. SPK gibi çok önemli bir kurumun yoldan çıktığı, oradaki rezaletlerin kasten soruşturulmadığı, borsada soygun yapıldığı, çok ciddi yolsuzlukların gündemde olduğu bir dönemde kanun teklifi görüşmeleri gerçekleştiriliyor. Borsa soygunuyla ilgili olarak sorumlu kurum olan şüpheli SPK'nin kılımlı kıpırdatmadığı, Sayın Hazine ve Maliye Bakanının âdeta ateşe benzin döktüğü günleri yaşadık. Sayın Bakan temmuz başından eylül ortasına kadar olan süreçte gerek demeçleriyle gerek "tweet"leriyle bu soygunu âdeta teşvik etti. Kamu borcu her geçen gün artarken seçime yönelik menfaat sağlama amacıyla mali dengelerin bozulmasına da göz yumulmaya, sebep olunmaya devam ediliyor. Sorumsuzluktan öte, kasta varan böylesine davranışlar devlet terbiyesine ve millet sevgisine sığmıyor. Artık dilimize pelesenk olan 128 milyar doları bile bir kenara bırakın, 128 milyar doların harcanmasının üzerine milyar milyar dolarların tabiri caizse âdeta ezildiği bir dönemden geçiyoruz. Üstelik Merkez Bankası net hata ve noksan hesabında 28 milyar dolara ulaşan kaynağı gösterilemeyen bir meblağ var, bu bir yüz karasıdır. Türk devlet tarihimizde böylesine hesabı ve sahibi bilinmeyen yüksek bir tutar hiç olmamıştır. Bu 28 milyar dolar kimin parasıdır? Soruyorum. Kimlerin çalıp çırptığı parayla Türkiye Cumhuriyeti devleti fonlanıyor? Bunu ben kendime yediremiyorum bir Türkiye Cumhuriyeti devleti vatandaşı olarak. SPK'nin görmediği, duymadığı döviz vurgunu ve borsadaki soygun, yolsuzluklar, yandaşların affedilen vergi borçları, vurgunlar, hesabı verilemeyen 28 milyar dolar, kaşla göz arasında buharlaştırılan 128 milyar dolar; bunların hepsinin toplamı teklif maddelerinde büyük oy beklentisiyle önerilen küçük afların toplamıyla kıyaslandığında oran nasıl olur hiç merak eden var mı aranızda? Ben bu sorunun yanıtını çok merak ediyorum. İnsan hesap etmeye utanır. Değer miydi insanımızı fakirleştirmeye, muhtaç hâle getirmeye değer miydi?

Sayın milletvekilleri, politika faizinin düşürülmesiyle hazinemiz âdeta yağmalanıyor. Politika faizini düşürüyoruz, evet, keşke faiz sıfır olsa fakat içinde bulunduğumuz ekonomik şartlar buna şimdilik el vermiyor. Üzülerek acı bir gerçeği ifade ediyorum: Politika faizi düşürüldüğünde diğer faizler maalesef düşüyor. Politika faizi düşürüldüğünde piyasa bu durumu kabul edip diğer faizlerin oranına yansıtıyor çünkü piyasa şartlarında oluşan faiz çok farklı bir değerlendirmeye sahip. Yani

aslında piyasa iktidarın sözünü, rakamını umursamıyor, iktidara inanmıyor. Bu durumla sadece bankaların fahiş kârlar elde etmesine aracılık ediliyor. Diğer bir deyişle servet transferine neden olunuyor, faizciler zengin ediliyor. Klasik AK PARTİ tarzı; milleti kandırmak için ağızından doğru söz çıkıyor, elleri yanlış uzanıyor; amel ile kelam birbirini tutmuyor.

Günümüzde politika faizinin düşürülmesi demek devletin hazinesinin yağmalanması, Merkez Bankasının yağmalanması manasına geliyor. Hazinesin ve Merkez Bankasının yağmalanmasında kur korumalı mevduat sisteminin de payı büyük. Kanun teklifinde yer alan 23'üncü maddeyle KKM için uygulanan vergi istisnası 2023 yıl sonuna kadar bir yıl daha uzatılıyor. KKM şu an dahi ekonomi üzerinde büyük yük ve büyük tehlike. Merkez Bankası tarafından yüklenen miktar açıklanmıyor. Yapılan hesaplamalarda devlete olan toplam yükün yıl sonuna kadar 400 milyar liraya ulaşacağı ifade ediliyor. Plan ve Bütçe Komisyonunda kanun teklifinin görüşmeleri sırasında Merkez Bankasını temsil eden bir yetkili yoktu. Talep üzerine İstanbul'dan saatler sonra gelen Merkez Bankası yetkilisi ise KKM'ye ilişkin sorulara kasten yanıt vermedi, "Bilançolarımız günlük olarak yayınlanmakta." açıklaması dışına çıkmadı. Maalesef, Merkez Bankasını temsilen görüşmelere katılan yetkili KKM'yle ilgili sorulara gizlilik gerekçesiyle cevap vermedi. Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarı ve iki görevinden biri olan denetim yetkisi hiçe sayıldı. Bu bir küstahlıktır, saray aklının milletin Meclisine meydan okumasıdır, aşağılama çabasıdır ama beyhude, ilk seçimde millet tekrar egemen olacaktır, çok az kaldı.

Çok önemli bir uyarıda bulunmak istiyorum değerli milletvekilleri, KKM'ye devam edilirse 400 milyar liralık maliyet katlanarak altından kalkılmaz bir hâl alır. Üstelik sistemin sonlandırılması durumunda da ortaya çıkacak yaklaşık 1 trilyon 500 milyar liralık bir geri dönüşün nasıl sağlanacağına yönelik bir çalışma da bulunmuyor. Bu çalışmayla ilgili sorduğumuz sorular da yanıtız bırakılıyor. Aslında seçimden önce bu kara tablonun ortaya çıkması istenmiyor, KKM'nin uzatılmasının bir nedeni de bu. AK PARTİ iktidarını devam ettirebilmek için ülkemiz ekonomisine kara bir delik açmakta sakınca görmüyor. Kirletilen koltuk uğruna ülkemiz ateşe atılıyor.

Değerli milletvekilleri, son zamanlarda katıldığım uluslararası toplantılarda Türkiye'nin yenilenebilir enerji kaynakları çeşitliliğinin ilgi odağı hâline geldiğini memnuniyetle görüyorum; bunun kıymetini bilmemiz lazım. Özellikle güneş enerjisi son derece önemli. Kömür ve doğal gaz gibi fosil yakıtlara bağımlı olmanın ne kadar riskli ve güvenilmez olduğu, son aylarda dünyada yaşanan gelişmelerle iyice ortaya çıktı. Enerji güvenliğinin çözümü yenilenebilir enerjidir. Ülkemizde enerjide dışa bağımlılığı önlemek için 2030 yılına kadar güneş enerjisi kapasitemiz 40 gigavata ulaşmalı. Bunun için her yıl ortalama 4 gigavatlık bir kapasite eklenmesi gerekiyor fakat ülkemizde yılda 1 gigavatlık güneş kapasitesi devreye ancak alınıyor. Türkiye'nin yerli panel üretim kapasitesi tam olarak kullanılmıyor. Çin'den yapılan ithalat yerine kendi üreticimiz tercih edilmeli.

Diğer yandan, geçtiğimiz ağustos ayında, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından Lisanssız Elektrik Üretimi Yönetmeliği'nde değişiklikler yapıldı, son derece yanlış değişikliklerdi bunlar. 2019 yönetmeliğiyle lisanssız üretimde bireysel tüketim ihtiyacının karşılanması, fazlasının satılarak ucuz elektrik sağlanması amaçlanıyordu. Doğru bir yönetmelikti, yönetmeliğe güvenilerek de yatırımlar yapıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yenilenebilir enerjide en önemli sıkıntımız, yönetmeliklerin devamlı değiştirilmesi ve yatırımcıların ne yapacağını şaşırır hâle gelmesi. Sadece memleketim Erzurum'da son altı ayda GES için kullanılan

kredi tutarı 326 milyon lira. Erzurum güneş enerjisinde Türkiye'nin en avantajlı 2'nci şehri; berrak gün sayısı iki yüzden fazla, aldığı güneş açısı mükemmel. EPDK'nin son sürpriz yönetmeliğiyle 2019'daki yönetmelikle yatırım yapan lisanssız güneş enerjisi yatırımcıları iflas etme durumuna geldiler. Kararın gözden geçirilmesini ve yatırımcıların mağduriyetten kurtarılması gerektiğini ifade eder, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı.

Buyurunuz Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle sizleri ve aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Kanun teklifiyle, başta gençlerimiz olmak üzere milyonlarca vatandaşımızın bazı borçlarının tasfiye edilmesi ve sicil affı getirilerek karşılıksız çek, protestolu senet, zamanında ödenmeyen kredi ve kredi kartı borçlarına ilişkin olumsuz kayıtların dikkate alınmaması düzenlenmektedir. Buna göre, KYK kredilerinde ana borca eklenen tutarların, yaşlı ve engelli aylıkları ile evde bakım yardımına dair yersiz ödemelerin, Covid-19 tedbirleriyle ilgili para cezaları ve yersiz ödemelerin, icra takibi başlatılan 2 bin lira ve altındaki alacaklar ile varlık yönetim şirketlerine devredilen 2.500 liranın altındaki alacakların tasfiyesi öngörülmektedir.

Ayrıca, kanun teklifinin birinci bölümünde, çalışanlara ve işverenlere bazı teşvikler sağlanması, tıp ve diş hekimliği fakültelerindeki intern öğrencilere aylık net asgari ücret ödenmesi, konutlarda yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretiminin teşviki, işletmelerin sermaye yapılarının güçlendirilmesi, Türk lirası enstrümanlara yatırım yapılmasının teşviki, bireysel katılımcıların desteklenmesi, kayıt dışılığın azaltılması ve haksız ticari kazançlara engel olunması gibi konulara yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Bilindiği üzere, öğrenim sırasında kullandığı öğrenim ve katkı kredilerinin geri ödemesinde sıkıntı çeken gençlerimiz kredi borçlarının katlanarak artmasına yol açan mevcut uygulamanın değiştirilmesini ve borç ödemelerinde kolaylık getirilmesini istemektedir. Mevcut uygulamada öğrencilere verilen kredilere Toptan Eşya Fiyat Endeksi uygulanarak ödenecek kredi borcu belirlenmekte, borç vadesi geldiğinde işsizlik nedeniyle erteleme talebinde bulunulduğunda borç tutarı yurt içi ÜFE'yle endekslenerek ertelenmektedir.

Sayın Cumhurbaşkanımız geçen yıl aralık ayında bu konuyu masaya yatıracaklarını, gençlerimiz lehine adım atacaklarını söylemiş, temmuz ayında verdiği müjdeyle de kredi geri ödemelerinin herhangi bir enflasyon farkı veya faiz uygulaması olmaksızın sadece alınan kredi rakamı üzerinden yapılmasını kararlaştırdıklarını açıklamıştır. Milliyetçi Hareket Partisi de gençlerimizin KYK kredisi borçlarına yapılan ilavelerin silinmesi ve ödeme kolaylığı getirilmesi görüşünü her vesileyle kamuoyuyla paylaşmıştır.

Kanun teklifiyle, öğrenim ve katkı kredilerinde borç hesaplama ve geri ödeme yöntemi değiştirilmekte, zamanında ödenmeyen borçlara ilişkin hükümler yeniden düzenlenmektedir. Buna göre, öğrenim ve katkı kredisi borçlarına TEFE ve Yİ-ÜFE endeksi uygulaması kaldırılmakta ve öğrenci ne kadar kredi aldı ise o kadar borçlanması düzenlenmektedir. Kredi kullanan öğrencinin öğretim kurumundan mezun olduktan veya herhangi bir sebeple öğretim kurumundan ayrıldığı tarihten itibaren iki yıl sonra başlamak üzere kredi aldığı kadar sürede ve aylık dönemler hâlinde borcunu ödemesi gerekmektedir. Kredi borcunu en fazla 3 defa erteleme imkânı verilmektedir. Borç erteleme talebinde bulunulduğunda çalışmamak kaydıyla ilk yıl herhangi bir ilave olmadan, sonraki yıllarda

ise her yıl yüzde 10 ilave edilerek kredi borcu hesaplanacaktır. Ancak ilgili yılda Tüketici Fiyat Endeksi'nin yüzde 10'dan az olması hâlinde bu oran uygulanacaktır. Ödemenin askerlik dönemine rastlaması hâlinde borçlunun talebi üzerine herhangi bir ilave yapılmaksızın askerlik döneminin sonuna kadar kredi borcu ertelenecektir. Maddi veya hukuki nedenlerle takibinde yarar bulunmayan ve bütçe kanunlarında gösterilen miktarları aşmayan kredi borçları terkin edilecektir. Süresinde ödenmeyen taksitlere vadesinden itibaren gecikme zammı hesaplanacak ve 6183 sayılı Kanun'a göre takip edilecektir. Öğrenimi sırasında veya öğrenimden sonra ölenlerin veya yüzde 90 ve üzeri engelli olanların kalan borçları terkin edilecektir. Ayrıca, hâlen kredi almakta olan, borç ödeme zamanı henüz başlamamış olan ve kredi ödemesi devam eden borçluların ödenmemiş borçlarına ilişkin taksitlerde yer alan endeks tutarları da terkin edilecektir. Hâlen öğrenim kredisinden dolayı 1 milyon 392 bin 629, katkı kredisinden 25 bin 886 kişi borçlu bulunmaktadır. Ayrıca, hâlen sistemde kredi alan öğrenci sayısı 566.226'dır. Son beş yıl esas alınarak yapılan hesaplama göre terkin edilecek tutar hâlen kredi alanlarda yaklaşık 9,6 milyar lira, geri ödemesi devam eden borçlularda yaklaşık 17,4 milyar lira olmak üzere toplam 27 milyar liradır. Gençlerimizin öğrenim ve katkı kredisini borçlarına köklü çözüm getiren bu düzenlemeyi çok önemli görüyor ve destekliyoruz.

Kanun teklifinde bir başka önemli düzenleme de üniversitelerimizin tıp fakülteleri ile diş hekimliği fakülteleri son sınıfında bulunan öğrencilere net asgari ücret tutarında aylık verilmesiyle ilgilidir. Hâlen tıp fakültelerinin son sınıfında bulunan öğrencilere on iki ay süreyle 1.569 lira ödenmektedir. Yapılan düzenlemeyle, bu aylık, net asgari ücrete endekslendiğinden 5.500 liraya yükselmekte ve bu haktan diş hekimliği fakülteleri son sınıfında bulunan öğrencilerimizin de faydalanması sağlanmaktadır.

Bu düzenlemeler gençlerimize hayırlı olsun. Milliyetçi Hareket Partisi gençlerimize yönelik her imkân ve yatırımı sonuna kadar desteklemektedir. Biz gençlerimizi harflerle değil, hepsini, istikbalimizin güvencesi Türk gençliği olarak görüyoruz. Türk gençliği, bekamızın ve millî beraberliğimizin can damarıdır; hepsi var olsun, hepsi mutlu olsun, hepsinin yolları ve bahtları açık olsun. (MHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinde çalışanlara yönelik düzenlemeler de yer almaktadır. İşverenlerce işçilere nakit olarak yapılan ve günlük 51 lirayı aşmayan yemek ödemeleri gelir vergisinden istisna edilmektedir. Aylık ortalama yirmi altı gün çalışmaya göre bir takvim yılında çalışan başına 3.182 lira gelir vergisinden vazgeçilmektedir. Böylelikle, işçilere nakden yapılacak ödemenin serbestçe kullanılmasına da imkân tanınmaktadır. Yine, işverenler tarafından 2023 Haziran ayının sonuna kadar çalışanların mevcut ücretlerine ilave olarak elektrik, doğal gaz ve ısınma giderlerini karşılamaları için ödenen ve bin lirayı aşmayan tutarlar da gelir vergisinden istisna edilerek bu ödemeler teşvik edilmektedir. Yine, yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinde Türk işçilerinin çalıştırılmasını teşvik etmek amacıyla, ücret ödemelerinin yurt dışından elde edilen kazançtan karşılanması şartıyla fiilen yurt dışında çalışan işçilere yapılan ücret ödemeleri gelir vergisinden istisna edilmektedir. Böylelikle, yurt dışında inşaat onarım ve montaj işleriyle uğraşan müteahhitlerimize rekabet avantajı sağlanmasının yanı sıra ilave 10 bin kişilik istihdam beklenmektedir.

Başka bir düzenlemeyle bireysel katılımcı indirimi uygulamasında indirim limiti güncellenmekte ve bu yıl sona erecek uygulama süresi 2027 yılı sonuna kadar uzatılmaktadır.

Yine, kanun teklifiyle, Gelir Vergisi Kanunu'na göre esnaf muaflığından yararlanılması için konutların çatı ve cephelerinde kurulan elektrik tesislerinin 25 kilovatsaat olan kurulu güç sınırı 50 kilovatsaate yükseltilmektedir. Böylece konutlarda elektrik enerjisi üretimine yönelik yatırımlar teşvik edilmektedir.

Teklifte yer alan bir başka düzenlemeyle de yabancı paralarını ve altın hesabı bakiyelerini Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüştüren mükelleflerin elde ettikleri faiz ve kâr payı gibi kazançlarına sağlanan kurumlar vergisi istisnası uygulama süresi 2023 yılının sonuna uzatılmaktadır. Kur şokuna karşı uygulamaya konulan kur korumalı mevduat hesabı banka bilançolarındaki Türk lirası payını artırırken fonlama vadesini uzatmış; ülkemizin yatırım, üretim, ihracat ve istihdam kararlılığını olumsuz etkileyecek gelişmeleri önlemiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak destek verdiğimiz kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini niyaz ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekilimiz Sayın Garo Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Kredi Yurtlar Kurumuna borç meselesi kanayan bir yaramız ve milyonlarca genç iş bulamıyor, aş bulamıyor ama icra takipleriyle karşı karşıya kalıyor.

Değerli arkadaşlar, sosyal bir devlet gençleriyle ilgili nasıl düzenlemeler yapar? Sosyal bir devlet, gençlerini hayata borçlandırarak mı başlatır yoksa onlara destek olarak mı başlatır? Değerli arkadaşlar, Kredi Yurtlar Kurumuna başvuran gençlerin yalnızca yüzde 10'u burs alıyor, bakın, yüzde 10'u; başvuranların yüzde 90'ıysa kredi alabiliyor. Peki, memleketimizdeki yoksulluk oranı ne? Ben size söyleyeyim, 25 bin liranın altında evine para girenlerin hepsi yoksul. Bu ülkede yüzde 90'ın üzerinde yurttaşımızın evine 25 bin liranın altında para giriyor. Peki, biz neden gençlerimizin yalnızca yüzde 10'una burs veriyoruz, yüzde 90'ına borç veriyoruz; bunu sorgulamamız gerekir. Peki, bunu sorguluyor muyuz? Hayır, sorgulamıyoruz. Borç dağlarına karşı ne yapıyor bu iktidar? Diyor ki: “Arkadaş -e, borçlar ödenemiyor- gelin, ben sizin faizinizi sileyim.” Peki, size sorarım arkadaşlar: Faizi siliyoruz da neden anaparayı silmiyoruz? Nedir bizi engelleyen şey?

Bakın, biz, bütçeyi görüşüyoruz. Değerli arkadaşlar, bu, faize karşı olduğunu iddia eden iktidar bütçeden faize 570 milyar lira para aktarıyor, Allah Allah... Peki, gençlerin silmedikleri borcu kaç para? Kaç para bu gençlerin silinmeyen borcu? 27 milyar liracık -onlar için söylüyorum, liracık- ama gençler için büyük para bu. Gençler 5 bin lirayı, 10 bin lirayı, 15 bin lirayı ödeyemiyorlar çünkü gelirleri yok. Ama bu iktidar yoksulun vergisinden 570 milyar lira faiz baronlarına, para babalarına aktarıırken gençlere 27 milyar lira için “Kaynak yok.” diyor. Bakın, faiz için 570 milyar lira buz dağının görünen tarafı.

Bir de kur garantili mevduat var arkadaşlar. İddiayla söylüyorum: Gelecek yıl kur garantili mevduata da 1 trilyon lira para aktaracak bu iktidar; bakın, bu yıl 500 milyar lira, gelecek yıl 1 trilyon lira para aktaracak. Ama milyonlarca gencimize 27 milyar lira kaynak aktarmayı uygun görmüyor bu AKP-MHP birlikteliği.

Gelin, arkadaşlar, önerimizdir: Faizleri sildiğimiz gibi, anaparayı da silelim; bundan sonra da gençlerimize borç değil, burs verelim, burs. İhtiyacı olan tüm gençlerimize en az 5 bin TL –ki bugünkü rakamlarla en az olması gereken bir rakam- burs verelim değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, bu torbayı bu iktidar bir müjde torbası olarak ortaya koydu değil mi? “Müjdeler!” Ve Sayın Cumhurbaşkanı bir basın toplantısıyla Külliye’de, sarayda bu açıklamayı yaptı. “Müjde!” dedi, Sayın Cumhurbaşkanı, ne dedi biliyor musunuz? Milyonlarca yurttaşımızın borcu var. “2 bin TL’nin altında borcu olan icralık bütün dosyaları siliyorum.” dedi Sayın Cumhurbaşkanı. Allah Allah! Ben de dedim ki: Nasıl siliyor ya? Bunlar özel sektöre olan borçlar; dur bakalım nasıl silecek

dedim. “5,5 milyon vatandaşımız icra takibinden kurtulmuş olacak.” dedi Sayın Cumhurbaşkanı. Ya, şimdi bunu bir milletvekili söylese, hadi, “Yanlış anlamış.” diyebilirim. İcranın başındaki kişi bunu söylüyor. “2 bin TL’nin altındaki borçlar silinecek.” diyor. Şimdi bu böyledi. Bize Plan ve Bütçe Komisyonunda teklif geldi, teklifi bir okuduk ki durum öyle değil. Ne diyor biliyor musunuz teklif: “Bu şirketler borçları isterse silecek, istemezse silmeyecek.” diyor. Ee, ne oldu? Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın lafi boşa düştü.

Arkadaşlar, Sayın Erdoğan mı sizi kandırdı, yoksa siz mi Sayın Erdoğan’ı kandırdınız; buyurun söyleyin. Durum ne biliyor musunuz? Diyelim ki Turkcell, 2 milyon icra dosyası var ya, 1 milyonu diyelim ki zaten ölmüş, yurt dışına gitmiş, bulunamıyor, batacak; onu silecek. Sildiği borcu da ne yapacak biliyor musunuz milyarlarca lirayı? Vergiden düşecek. Bak, bu kadayf; bir de üzerinin kaymağı var, değerli arkadaşlar, yakalayabildiklerinde de icra takibine devam edecek. Diyelim ki 1 milyon dosyası var -onların da tahsili kabil- onlarda, değerli arkadaşlar, icraya devam edecek, o parayı da alacak. Yani tahsil edemediğini vergiden düşecek, tahsil ettiğinde icraya devam edecek. Ya, böyle kaymaklı kadayıfları siz patronlara yedirmeye niye devam ediyorsunuz arkadaşlar? Bakın, yurttaşımız ekmeğe muhtaç, siz şirketlerinize kaymaklı kadayıf yediriyorsunuz; böyle adaletsizlik olur mu?

Sayın Elitaş, siz mi Sayın Erdoğan’ı kandırdınız, Sayın Erdoğan mı sizi kandırdı? Hadi buyurun, söyleyin. “2 bin liranın altındaki borçlar -5,5 milyon dosyada- silinecek.” dedi Sayın Erdoğan.

Değerli arkadaşlar, yasada böyle değil, bu konuda ya sizin Sayın Elitaş ya Sayın Cumhurbaşkanının bir açıklama yapıp özür dilemesi lazım ya da bu uygulamanın düzeltilmesi lazım. Ne yapmamız lazım biliyor musunuz? Ben önerimle geliştireyim: Bu şirketlere “Ya 2 bin TL’nin altındaki bütün dosyaları sileceksin ya da bu uygulamadan faydalanamazsın.” diyeceğiz, başka türlü bu düzenleme yapılamaz arkadaşlar. Ahmet’in, Mehmet’in borcunu sil, onlar ölmüş, yurt dışına gitmiş; Agop’un, Ahmet’in, Fatma’nın borçlarını silme çünkü onların tahsili kabil. Böyle düzenleme olmaz değerli arkadaşlar, özellikle de Sayın Cumhurbaşkanının lafından sonra.

Değerli arkadaşlar, bir müjdesi daha var bu iktidarın -Sayın Elitaş, dinleyin- sicil affı; sekiz yılda 4 mü, 5 mi; kaçınıcı kez geldi bilmiyorum. Ya sicil affını getiriyorsunuz, getiriyorsunuz da hiçbir banka şubesine gidip sormaz mısınız? Sayın Elitaş, lütfen bir banka şubesine gidin, sorun. Yani bugüne kadar kara listeye girmiş bir müşteri, borç alamayan, kredi bulamayan bir kişi, kredi kartına icra takibi gelmiş bir kişi sicil affı çıkardınız diye tekrar banka şubesine gidip 10 bin lira, 50 bin lira, 100 bin lira kredi istediğinde kredi alabiliyor mu? Alamıyor. Ya, alamıyor, alamıyor çünkü bankaların kendi risk yönetim şirketleri var, merkezleri var, bunlar birbirleriyle bağlantılı. Mustafa Elitaş yazarsa sisteme, altına T.C.’sini girerse “tıkırt” diye dökülüyor. Sen yasayla bunu silsen bile Mustafa Elitaş’ın sicili orada gözüküyor. E, bu sicili sen silmedikten, sildirmedikten sonra ne değişiyor? Hiçbir şey değişmiyor. Yalnızca vatandaşa boş umut veriyor bu iktidar değerli arkadaşlar. Sevgili vatandaşlar, hepsi boş umut. Yapılması gereken ne? Bakın, bankalar da riskine tabii ki bakacak yani bir batacak durumu varsa riske bakacak. Yapılması gereken ya bu sicilin tamamen banka kayıtlarından silinmesini sağlamak ya da rasyonel bir ekonomik düzene geçmek. Siz sürekli ekonomiyi kör topal götürdükçe yurttaşlarımız ekonomik olarak zorlanıyor, bankalara borçlarını ödeyemiyor, kara listeye giriyor; e, “10 milyon kişi kara listede, ben sicil affı çıkarıyorum.” Ya, böyle işe yaramıyor Sayın Elitaş, olmuyor böyle, olmuyor. Vatandaşa böyle boş umutlar vermeyin.

Değerli arkadaşlar, kur garantili mevduat, son iki dakikada ona bir kez daha değineyim: Bakın, tekrar uyarıyorum, tarihe not düşüyoruz, üç vakte kadar bu saatli bomba patlayacak arkadaşlar. Bütçenin altında, hazinenin altında, ekonomimizin altında bir saatli bombadır kur garantili mevduat. Siz “Ya, biz bunu çıkardık, bir yıldır mesele yürüyor; ne var ya?” diyorsunuz. Ya, İstanbul depremi

de şimdilik olmadı arkadaşlar ama eninde sonunda olacak; bilim bunu söylüyor, zamanı yaklaşıyor İstanbul depreminin, her an bu deprem olabilir; ama üç ay ama üç gün ama üç yıl ama -Allah gecinden versin- on üç yıl sonra bu deprem olacak. Bizim meselemiz nedir? İstanbul'u depreme hazırlamak, binalarımızı sağlam tutmak, sistemi sağlam tutmak. E, siz diyorsunuz ki: Bir yıldır deprem olmadı. Bak, Garo Paylan, sen dedin ki üç ayda, on üç ayda bu iş olacak, on iki ay geçti. Kur garantili mevduat üzerinden bir ay sonra olmayacağını nereden biliyorsunuz bu depremin? Bakın, sisteme 1,5 trilyon TL girdi. Gelecek sene kurun, doların 22 TL olacağını iddia ediyorsunuz. Doların gelecek sene 22 lirada kalacağını iddia eden birisi var mı içinizde arkadaşlar? Eğer 30 TL'ye çıkarsa tam 750 milyar TL ilave para ödeyecek bu hazine, yoksulun vergisinden zengine; yazık değil mi, günah değil mi? Hak mıdır bu, adalet midir; buyurun, söyleyin. Bu sistemden behemehâl çıkmamız lazım değerli arkadaşlar. Gelin, milletin vekilleri olarak bu yanlış durduralım, kur garantili mevduat saçmalığını bir yıl daha uzatmayalım.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.37

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.09****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

361 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Teklifin birinci bölümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Süleyman Girgin konuşacaktır.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu teklifin komisyon aşamasında Amasra’dan gelen elim bir haberle sarsıldık. Çok şey yazıldı, çok şey konuşuldu ama acı bir gerçek boğazımızda bir yumru gibi duruyor. Madencinin payına yine ölüm düştü; 41 evladımız, 41 arkadaşımız hayatını bu iş cinayetinde göz göre göre kaybetti. Bir maden işçisi olarak söylüyorum ki yerin altındaki en sahici sensör işçinin bizzat kendisidir. İşçi, madencilikinden süzdüğü deneyimle ocağın içini en iyi tanıyandır. İşçiler, Amasra’da da uyarıyordu daha önce Soma’da ve Ermenek’te uyardığı gibi. Hepimiz gördük, işçiler on gün önceden “Madende gaz kaçağı var, bizi patlatacaklar.” demiş.

Değerli milletvekilleri, madencilik faaliyetlerinde tehlike ve risk vardır ancak fitratında, kader planında ölüm yoktur. Ölümlere yol açan önlem ve denetim yokluğudur. Akıl ve bilimle önüne geçilebilecek olan ölümler kader değildir, iş cinayetidir. Hani “Kader planı.” deniyor ya; bakın, arkadaşlar, bu ülkenin kader planı: Türkiye, madenlerde ölümden dünyada 4’üncü sırada, Avrupa’da 1’inci sırada.

Değerli arkadaşlar, yapının yanına kâr kaldığı bu cezasızlık düzenini mutlaka değiştireceğiz. Bir de şunu özellikle vurgulamak istiyorum: 41 madencinin ölümünün üzerinden iki hafta geçti; tek istifa yok, tek görevden alma yok, tek tutuklama yok. Sorumlu kim, yetimlerin hesabını kim verecek?

Değerli milletvekilleri, işçi yıllardır “sabit geliri” olarak biliniyordu, bugün, ondan da geriye düştü, artık “azalan geliri” olarak anılıyor. 2002 yılında gelir vergisi tarifesinin ilk basamağı asgari ücretin 17 katıydı, bu oran 2010 yılında 12 katına denk geliyordu, günümüzde ise 5 katına.

Gelir eşitsizliği yetmezmiş gibi, vergi adaletsizliğiyle işçilerin ekmeği çalınıyor, vergi dilimlerinin düşük tutulmasıyla işçiler dilim dilim soyuluyor ama bu teklifte işçilerin, sendikaların bu konudaki taleplerinden tek cümle yok. Peki, ne yapılması lazım? Gelir vergisi tarifesinin ilk basamağının yıllık asgari ücret brüt tutarı, geçmiş yıllarda olduğu gibi, yan haklar da dikkate alınarak tespit edilmeli, diğer vergi tarifesi oranları da ilk dilim baz alınarak emekçiler lehine güncellenmelidir.

Değerli milletvekilleri, milyonlarca ücretli çalışan, esnaf, çiftçi, emekli, işsiz hiç görülmemiş hayat pahalılığı altında inim inim iniyor.

Şimdi, bu teklifte bakıyorsanız yine basmakalıp sözler, sözüm ona ekonomik istikrarın korunması, dış ticaret dengesine olumlu katkı ve tabii, yine, parası olana teşvikler. Son üç yılda işsizlere 23 milyar

lira işsizlik ödeneği verilirken işverenlere 58 milyar lira teşvik ve destek sağlandı arkadaşlar. Kayıtlı işsizlerin sadece yüzde 13'ü işsizlik ödeneği alabilirken işverenlere 58 milyar lira teşvik verilmesi işçinin parasının sermayeye transferi değil midir? Teklifte asıl yapılmak istenen ne? Seçime yönelik mavi boncuk dağıtılması ancak nafile, halkı rahatlatacak gerçek bir düzenleme bu teklifteki göstermelik desteklere benzemez. Mevcut politikalarla borçlandırılan, elektrik, doğal gaz parasını bile ödeyemez duruma getirilen milyonlar var. Bu kanun teklifiyle söylediklerimizi de aslında iktidar kabul etmiş oldu ama bunlar makyaj, pansuman tedbirler. Milletlin ekmeğine, faturasına, gece yarısı getirdiğiniz zamlarla siyasi eşkıyalığın dik âlâsını yapacaksınız, vatandaşın ümüğünü sıkacaksınız, sonra, seçim geliyor diye pansuman tedbirler alarak durumu kurtaracaksınız. Her şey ortada, sizi iktidarı kaybetmenin telaşı sarmış ama yapacak bir şeyiniz yok, inandırıcılığınız kalmadı. Hep söylüyoruz, kurt kışı geçirir ama yediği ayazı unutmaz.

Değerli milletvekilleri, 2'nci maddeyle işçinin 51 liralık yemek parası gelir vergisinden istisna tutuluyor. 2'nci madde yürürlüğe girdiğinde, uygulamada durum şöyle gelişecektir: Yan hak olan yemek parası maaş içinde bir unsura dönüşecek, şu hayat pahalılığı, ekonomik kriz ortamında çoğu işçi bu parayı yemeğe ayırmayacak, gidecek kredi kartının asgari ödemesini yapacak, borçlarını kapatacaktır. Peki, böyle bir durumda çalışanın yararlanacağı ne? İşçinin hakkı çalışırken sağlıklı yemek yemesidir arkadaşlar. Bakın, asgari geçim indirimin başına ne geldi? Yan hak asıl maaşı yüksek gösteren bir araca dönüştü. Çalışana nakit verdiğiniz takdirde belki yemek yemeyecek, belki evden getirecek, gidip kredi kartı borcunu ödeyecek. Yasanın asıl amacı, milyonlarca çalışanın hesaplarına yemek bedeli kadar nakdi para yatırılması sağlanarak çalışanların gelirinin artırıldığı algısının oluşturulmasıdır arkadaşlar. İlk etapta bir gelir artışı gibi görünse de gerçekte o gelir artmayacak; tam tersi, verilen maaşın içinde zamanla eriyip yok olacaktır, çalışan yemek hakkından da olacaktır. İktidar, çalışanlara iş yerinde yemek yemeyin, o tutarla gidin borçlarınızı ödeyin demektedir. İşçinin bedeni ve sağlığı yemek için aldığı ücret üzerinden açılacak bir pazarlığın konusu değildir. Bu düzenlemenin tek amacı var, sizin yarattığınız enflasyon canavarını bir süreliğine gizlemeye çalışmak; yapmayın, çalışanın boğazından geçecek lokmalarla oynamayın.

Değerli milletvekilleri, 23'üncü maddeyle kur korumalı mevduat uygulaması 2023 sonuna kadar uzatılıyor yani kur korumalı mevduat sahiplerine hazine faiz ödemesi yapılması 2023 yılı sonrası da devam edecek demektir bu. Anayasa'nın 73'üncü maddesinde "Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür." hükmü vardır. Literatürde "kamu gideri" ifadesi, kamusal ihtiyaçları karşılamak üzere yapılan giderler olarak tanımlanmaktadır.

Şimdi soruyorum size: Kur korumalı mevduat giderleri kamu gideri midir? 85 milyonun parasını bir avuç zengine transfer etmenin neresinde bir kamu çıkarı vardır? Halk 25-30 kuruş indirim için marketlerde sıraya girmek zorunda kalıyorken vatandaşların vergisiyle bir avuç insanı zengin etmeye utanmıyor musunuz? Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati "Eleştirende kötü niyet ararım." demişti. Soruyorum size: Kur korumalı mevduat hesaplarının yükü yurttaşların vergilerinden çıkıyor. Kur korumalı mevduat sahibini hazine koruyacak, parası olanın parasını vatandaşın vergisi koruyacak da vatandaş kim koruyacak? Söyleyin, kim kötü niyetli?

Değerli milletvekilleri, CHP Grubu olarak, Komisyonunda, Merkez Bankası yetkilisine "Kur korumalı mevduat için ne kadar kamu kaynağı harcadınız?" diye millet adına soruyoruz. Merkez Bankası bürokratları Meclise bilgi vermem diyor. Meclisten bilgi saklamak, Komisyon Sözcümüz Bülent Kuşoğlu'nun da dediği gibi, millet iradesi ve Meclisin itibarıyla ilgilidir. Lafı eveliyor geveliyor yine de milletten cebinden ne kadar paranın aktarıldığını söylemiyor, daha doğrusu "Sarayın izni

olmadan bilgi vermem.” diyor. Sansür yasasıyla halkın haber alma hakkına ipotek koyanlar Meclise akacak bilgiyi de sansürlüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım, müsaadenizle.

BAŞKAN – Buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Saraydan icazet alanlar halkın hesap sorma makamına “Bilgi veremeyiz.” deme cüreti gösteriyor. Bu millet bunu hak etmiyor arkadaşlar. Sorduk, sormaya devam edeceğiz. Gerçeklerin er geç ortaya çıkma gibi bir huyu vardır, şimdi değilse bile sekiz ay sonra, ilk sandıktan sonra er geç ortaya çıkacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin birinci bölümü üzerinde şahsı adına Denizli Milletvekili Sayın Nilgün Ök konuşacaktır.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin birinci bölümü 27 maddeden oluşmuş olup teklifimiz çalışanlarımızın, öğrencilerimizin, gurbetçilerimizin, dar gelirlili ve engelli vatandaşlarımızın; yine, vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını gözeterek, rahatlatarak, kamunun belirsizlikte kalan konularının çözümlenmesini sağlayacak önemli düzenlemeler içermektedir. Bu kanun teklifinin içerisinde benim de çok fazla önemseydiğim, tüm öğrencilerimizin merakla beklediği öğrenim kredisi borçlarıyla ilgili düzenleme de yer almakta. Öğrenim kredisi alan öğrencilerin borcu öğrenim kredisi olarak verilen miktarla sınırlandırılmaktadır. Böylece, öğrenci ne kadar kredi aldıysa o kadar borçlanacak. Kredi borçlarını mezun olduktan iki yıl sonra ödemeye başlayacak ve süre içerisinde herhangi bir faiz artışına maruz kalmayacak. Öğrenci eğer işe girmemişse bu süreyi bir yıl erteleyebilecek, erteleme işlemini de en fazla 3 defa daha yapabilecek. İlk ertelemelerde yine herhangi bir endeksleme alınmayacak fakat ikinci ve üçüncü ertelemelerde borçları sabit kalacak şekilde, yıllık yüzde 10'u aşmayan ya da TÜFE oranında maksimum yüzde 10 endeksleme yapılacak. Ayrıca, en önemli ve altının çizilmesi gereken konulardan biri de kredi kapsamında bugün geri ödemeleri başlamış olan tüm öğrencilerimizin de bu KHK faizleri silinmiş olacak. Bu arada, öğrencilerimiz bunları, kredileri nasıl ödeyecek dersek, daha ödemeye başladığı andan itibaren dört yıl boyunca, kırk sekiz ay vadeyle, taksitle ödeme gerçekleşecek.

Yine, öğrencilerimiz için önemli başka bir güzel düzenleme de tıp fakültesi ve dış hekimliği fakültesinin intern öğrencileri için, üniversitelerin tıp fakültelerindeki intern öğrencilerine mevcut durumda bugün 1.569 TL ödeniyordu, getirdiğimiz düzenlemeyle biz bunu asgari ücrete yani 5.500 liraya çıkartıyoruz. Mevcut durumda sadece tıp fakültesi öğrencileri bundan yararlanırken artık dış hekimliği fakültelerinde son sınıf öğrencilerinin de bundan yararlanmasına imkân sağlıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 65 yaşını doldurmuş, muhtaç, güçsüz ve kimsesiz vatandaşlarımıza aylık bağlanması hakkında kanunda düzenleme yapıyoruz. Mevcut durumda yaşlı ve engelli aylıkları ödendikten sonra, kişilerin ölüm, gelir ve engel durumu değişikliği gibi nedenlerle durumlarında değişiklik tespit edilirse bu yapılan ödemeler yersiz ödeme yerine geçip daha sonra bunun

tahsili talep ediliyordu. Fakat bu getirdiğimiz düzenlemeyle zaten dar gelirli gruba vermiş olduğumuz bu yardımların, aylıkların yaklaşık 164 bin vatandaşımız için 566 milyon TL'lik tutarından vazgeçmiş bulunmaktayız. Aynı, benzer bir düzenlemeyle de engellilerin evde bakım yardımlarıyla da ilgili bir tutar söz konusu. Bu anlamda da kendi kusurlarından kaynaklanmayan yapılmış yersiz ödemeler için yaklaşık 18 bin vatandaşımız var, bunda da 200 milyon TL tutarındaki bir borcu yine kaldırıyoruz.

Yine, işverenlerin, çalışanlarına yemek yardımını nakdî olarak verdikleri takdirde bu ücreti vergiden istisna tutuyorduk. Bu da şöyle bir şey: İşverenler çalışanlarına kendi çalıştıkları yerde ister yemek verirlerdi ya da bunun sonrasında ya kartla ya da nakdî olarak veriliyordu. Mevcut durumda yemek kartları vardı, onlar istisnayı ama artık TL, nakit olarak verdiklerinde istisna olacak. Aslında, bu işçilerimiz de, çalışanlarımız da gittiğinde yemeklerini o almış oldukları tutarla istedikleri yerde bunu kullanabilecekler, daha serbest davranabilecekler.

Yine, önemli bir düzenlememiz, yurt dışındaki vatandaşlarımızın yoğun talebi üzerine bir düzenlememiz var. Son bir yıl içerisinde taahhütname verilmeden taşısız olarak yurt dışına çıkış yapılması nedeniyle uygulanan idari para cezası var. Bu idari para cezasını, fiilî ceza tutarını 2022 yılı için 1.880 TL olarak uygulayacağız. Normalde bunun ceza tutarı öncesinde ortalama 31 bin lira kadardı. Bu anlamda da gurbetçilerimiz için mağduriyetin de önüne geçmiş oluyoruz.

Diğer önemli bir madde de konutlarda yenilenebilir enerji kaynağının kullanımını teşvik etmek amacıyla konut çatısına güneş enerjisinden elektrik üretimini 25 kW'dan 50 kW'ya çıkartıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

NİLGÜN ÖK (Devamla) – İhtiyaç fazlasını da tedarik şirketine satan vatandaşlarımızın da vergi muafiyeti var.

Aslında kanunda birçok önemli maddeler var ama sürem bitiyor. Yani bunda bankacılık sektöründe finansal, dijital ortamda hizmet veren yeni nesil şubelerle ilgili düzenlememiz var, yine sicil affını getiriyoruz, yine Sosyal Güvenlik Kurumunun taşınmazlarının elektronik ortamda satılması var, yine birçok önemli maddeyi içeren bir kanun teklifi.

Ben vatandaşlarımızın ihtiyaçlarına odaklanan, onların refahına katkı sağlayacak olan bu kanun teklifimizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi teklifin birinci bölümü üzerinde on beş dakika süreyle soru-cevap işlemlerini gerçekleştireceğiz. Bu sürenin yarısı soru yarısı cevap olarak değerlendirilecek.

Sayın Tutdere...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Soru yok, soru yok Sayın Başkan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biz girmedik, yapmayacağız diye.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, hiç öyle bir şey anlaşmadık. Sadece bütününde, genelden şeye geçerken soru-cevap yapmayacağız dedik.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – 60'a göre versin Erhan Bey.

BAŞKAN – Vereyim 60'a göre.

ERHAN USTA (Samsun) – Niye?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biz girmedik, girmeyeceğiz diye. 60'a göre versin.

ERHAN USTA (Samsun) – İçerideki, dün akşamki konuşmamız genelinde o yirmi dakikalık soru-cevabı yapmayı dedik, ben onu söyledim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ya, sizden konuşacak arkadaş varsa yine konuşsun.

ERHAN USTA (Samsun) – Var, var. Biz soru-cevaba girdik.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Konuşsunlar ama şeye göre.

BAŞKAN – 60’a göre vereyim Erhan Bey.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 60’e göre sorsunlar da zaman kazanalım.

ERHAN USTA (Samsun) – Ama cevap verirlerdi belki.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 60’a göre yapınlar.

BAŞKAN – Tamam 60’a göre veriyorum.

Sayın Tutdere? Yok.

Sayın Gürer...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in, ehliyet affına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

1 milyona yakın ehliyet affı bekleyen var. İnsan canına kastetmemiş, herhangi bir kişiyi yaralamamış, bir hata nedeniyle ehliyetine el konanlar tekrarlanmamak üzere ehliyet affı istiyor. Şoförlük mesleği olan, ekonomik krizde sıkıntıya düşen, evine ekmek götürmeyenler için ehliyet affı gelmelidir. Tüm siyasi partilerden ehliyet affından yana olduğunu açıklayan milletvekillerimiz oldu. Kanun teklifi de verdim, bu konuda kanun teklifim de getirilebilir ya da partiler ortaklaşa ehliyet affını Meclise getirebilirler, bu sayede ehliyet affı bekleyen binlerce insanın da sorununa derman oluruz. Torba geliyor, torbada stajyerler için, emeklilikte yaşa takılanlar için, taşeronlar için intibak düzenlemesi için aylık bağlama oranı düzenlemesiyle ilgili herhangi bir madde bulunmuyor. Bunlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aycan...

42.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan’ın, 361 sıra sayılı Kanun Teklifi’ne ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, yükseköğrenim gören gençlerin desteklenmesini önemli ve gerekli görüyoruz. Bu kapsamda yükseköğrenim gençlerine öğrenim kredisi verilmesi yerinde bir uygulamadır ve destekliyoruz. Kanun teklifinde yapılan düzenlemeyle “öğrenim kredisi alan öğrencilerin borcunun öğrenim kredisi olarak verilen miktar kadar” olarak tanımlanması yerinde olmuştur. Bu hâliyle yükseköğrenimini tamamlayan gençler kullandıkları yükseköğrenim kredisi bedeliyle faiz ödmeden kurtulmuşlardır. Sadece kullandığı krediyi geri ödemekle yükümlü hâle gelmişlerdir. Ayrıca, tıp fakültesi 6’ncı sınıf ile diş hekimliği fakültesinin 5’inci sınıf öğrencileri 5’inci sınıf derslerini tamamlamış, fakültelerinde intern doktor statüsündedirler. Bu kişiler bir taraftan uygulama yaparken aynı zamanda hastanelerin işleyişinde önemli katkıda bulunmaktadır. Bu kişilere aylık olarak asgari ücret kadar ödeme yapılmasını yerinde buluyor ve destekliyoruz. Bu ödeme intern doktorların ailelerinin yükünü azaltacaktır.

BAŞKAN – Sayın Yaşar...

43.-Samsun Milletvekili Bedri Yaşar’ın, Samsun Comdata Çağrı Merkezinde çalışanların sorunlarına ilişkin açıklaması

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Başkanım.

Türkiye genelinde ve özellikle Samsun Comdata Çağrı Merkezinde çalışanlarımız diyor ki: “Dünyanın en ağır işlerinden birini sadece asgari ücret karşılığı yapıyoruz. Bununla birlikte,

genellikle yaygın olarak 'home office' yöntemiyle evden çalışan çok sayıda müşteri temsilcimiz var. Bu arkadaşlarımızın evde yapmış oldukları harcamalar hiçbir şekilde karşılanmıyor. Banka promosyonlarından da istifade edemiyoruz. Banka promosyonlarından bizler de yararlanmak istiyoruz. Ayrıca yemek, elektrik gibi şirketlerin karşılaması yasal zorunluluk olan giderlerimiz de karşılanmıyor. Bu giderlerin de karşılanmasını istiyoruz." Maliye Bakanlığı olarak bununla ilgili bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz? İş barışının, iş adaletinin sağlanması için özel sektör ve kamu sektörü ayırt edilmeksizin bu konuyla ilgili bir çalışmanız var mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

44.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, ithalatın badem üreticilerini mağdur ettiğine ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkanım, seçim bölgem Adıyaman, Türkiye'de ağaç sayısı ve yetiştirme alanı açısından badem üretiminde 1'inci sıradadır. Badem üreticisi tarım girdi maliyetlerindeki artışlar nedeniyle iktidardan destek beklerken iktidar ABD menşeli bademde 2021 yılında alınan yüzde 36'lık ithalat vergisini bu yıl yüzde 2'ye, ton başına alınan ek mali yükümlülüğü de aynı şekilde düşürdü. Avrupa menşeli bademde 2021 yılında alınan yüzde 15'lik ithalat vergisini yüzde 2'ye düşürdü, ton başına alınan 818 dolarlık ek mali yükümlülüğü ise tamamen kaldırdı. Bu yetmezmiş gibi, bademin yerli alıcısı konumundaki Tarım Kredi Kooperatifine de badem alım fiyatının yüzde 10'luk bir indirim talimatını verdi. Bu uygulama Adıyaman'da ve Türkiye genelindeki badem üreticilerinde çok büyük bir mağduriyete sebebiyet vermiştir. Biz buradan iktidara şu çağırımı yapıyoruz: İthalatçı anlayışımızdan vazgeçin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zeybek...

45.-Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Samsun'daki Çarşamba Şeker Fabrikasına ilişkin açıklaması

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Samsun ilimizin Çarşamba Şeker Fabrikası ülkemizin en son yapılan şeker fabrikalarından olup son teknolojiyle yapılmıştır. 90'lı yıllardan 2010 yılına kadar üretim yapmış olup on iki yıldır çürümeye terk edilmiştir. Bölgede şeker pancarı üretimi durdurulmuş, şeker fabrikası çürümeye terk edilmiştir. 150 milyon dolar değerinde olan bir şeker fabrikasının çürümeye terk edilmesi, istihdamın yok edilmesi, çevre halkının ekonomik olarak zorluklar içerisinde olması ve zor durumda bırakılması... Çarşamba'daki insanların büyük beklentisi olan şeker fabrikasının üretime geçirilmesi gerekiyor. Ve iki yıldır "Şeker fabrikasını açacağız." diye söz verip açmayanlar, siyaset yapanlar, politika yapanlar halk önünde, Samsun'un kamuoyunda yargılanacaktır.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çulhaoğlu...

46.- Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, kur korumalı mevduata ilişkin açıklaması

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kur korumalı mevduata bugün itibarıyla hazine 88 milyar Türk lirası ödendiğini biliyoruz. Merkez Bankasından ne kadar ödenmiştir? Sağlanan vergi avantajlarının yükü ne kadardır? 2022 yılı sonunda toplam maliyet ne kadar olacaktır? 2023 yılı bütçesine kur korumalı mevduat için ödenek

konulmuş mudur? 2023 yılı için toplam kur korumalı mevduat ne olacaktır? 2022 yılında tarımsal destekleme için 39 milyar Türk lirası ödenek ayrılmıştır. 2022 yılında kur korumalı mevduatın toplam yükününün 300 milyar Türk lirasını aşacağı ifade edilmektedir. Milyonlarca çiftçi için ayrılan desteğin 10 katı kadar, bir avuç zengine kur korumalı mevduat kapsamında ödeme yapılmasını içinize sindirmekte misiniz?

BAŞKAN – Sayın Altıntaş...

47.- Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş'ın, enerjideki dışa bağımlılığa ilişkin açıklaması

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Enerjide dışa bağımlılığımız hepimizin malumu. Ülkemizin rüzgâr ve güneş potansiyeli de çok yüksek ama bugün bunların ancak yüzde 10'unu kullanıyoruz yani sadece rüzgârda 10 nükleer santral gücüne eşit elektrik üretme imkânımız varken neden 2'nci nükleer santral yaptırmaya çalışıyoruz? Ayrıca, nükleer santrallerde teknoloji transferini de neden şart koşmuyoruz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Öztürk...

48.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, KYK borçlarına ilişkin açıklaması

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Gençlerimizin KYK borçlarının neden sadece faizini siliyorsunuz? Ülkemizdeki 12 milyon yoksulun 6 milyonu gençlerimiz ve çoğu gencimiz KYK borcunun anapasını da ödeyemeyecek durumda. Borçların büyük bir kısmını sosyal sorumluluk projeleriyle silebilirsiniz. Siz yapmaz iseniz bizler İYİ Parti iktidarında gençlerimizin kendi yetenekleri ve istekleri doğrultusunda haftada en az bir gün iki üç saat boyunca sosyal sorumluluk projesinde çalışarak borçlarını ödeyebilme şansını gençlerimize vereceğiz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

49.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, iktidarın millî eğitimi getirdiği duruma ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Eğitimdeki sorunlar KYK borçlarının silinmesiyle bitmez. AK PARTİ iktidarının en başarısız olduğu bakanlık Millî Eğitim Bakanlığı; tüm öğretmenler bunu söylüyor. Eğitimde içerik boşalmış durumda ve öğrenciler boş yetiştiriyor. Okulların içi bir tarafa, bir de okul önleri... Şanlıurfa Viranşehir'de hepimiz gördük, servis şoförünün husumetlilerinin çatışmasından dolayı 2 masum çocuk hayatını kaybetti. Bununla kaldı mı? Okul önleri uyuşturucu satıcılarından geçilmiyor. İktidarın, millî eğitimi okul içlerinde ve okul önlerinde getirdiği son durum bu ve büyük bir çözümsüzlük içindedir.

BAŞKAN – Sayın Subaşı...

50.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, lisanssız güneş enerjisi yatırımcılarına ilişkin açıklaması

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Geçtiğimiz ağustos ayında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından elektrik piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği'nde de değişiklikler yapılmıştı. 2019 yönetmeliğiyle lisanssız üretimde bireysel tüketim ihtiyacının karşılanması, fazlasının satılarak ucuz elektrik sağlanması amaçlanmış ve buna güvenilerek yatırımlar yapılmıştı. EPDK'nin 2019'daki yönetmeliğiyle yatırım yapan lisanssız güneş enerjisi yatırımcıları iflas etme durumuna gelmişlerdir. Bu kararı düzeltmeyi düşünüyorlar mı acaba?

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve 172 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4618) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 361) (Devam)

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri varsa o maddeler üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendinde yer alan “25 kW” ibareleri “60 kW” şeklinde değiştirilmiştir.

Hüseyin Yıldız	Faruk Sarıaslan	Erkan Aydın
Aydın	Nevşehir	Bursa
İrfan Kaplan	Vecdi Gündoğdu	Okan Gaytancıoğlu
Gaziantep	Kırklareli	Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız.

Buyurun Sayın Yıldız. (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu 1'inci madde... Daha önce 10 kilovattı 25'e çıkardınız, şimdi 50'ye çıkarıyorsunuz; biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak zaten bunu daha önce de belirtmiştik. En az 50 olması lazım ama maalesef 50'ye çıkarmak önemli değil, önemli olan vatandaşlarımızın kendi evlerinin üzerinde enerji üretmesi için uzun vadede sıfır faizle kredi vermeniz lazım. Siz tabii ki tefecileri, bankaları zengin ediyorsunuz; vatandaşların çok da faydasına olmayacak bu maddeyle vatandaşlarımızın bu enerjiyi kuracağına inanmıyorum.

Değerli arkadaşlar, geçen hafta Aydın'daydık, şu gördüğünüz pamuk. Yani biz bu tohumu alıyoruz, tarlaya işliyoruz, tarlada 3 sefer çapa yapıyoruz, 4 sefer suluyoruz ve emek vererek topluyoruz. Geçen sene Söke, Aydın Ovası, Nazilli, Kuyucak, Koçarlı, İncirliova Ovalarında 20 ve 25 liraya pamuk satarken -yani 2 dolara satarken- üzülererek söylüyorum, bu sene 80 sent yani şu pamuk 15 lira.

Değerli arkadaşlar, geçen sene mazot 7 liraydı, ilaç keza öyleydi ama bu sene 2022 ürününde çiftçimiz 28 liradan mazot kullandı; gübre ve ilaç yüzde 300 arttı. Elektrik paralarını zaten söylemiyorum, yüzde 500 arttı. Şimdi, dönüyorsunuz, maliyeti 16,5 lira olan pamuğun maliyetine 15

lira para veriyorsunuz. Tarım Bakanını arıyoruz, telefonlarımıza cevap vermiyor. Ben özellikle Tarım Bakanına buradan seslenmek istiyorum: Bir an önce çıkın, en az 5 lira prim açıklayın, aksi takdirde... Biliyorsunuz, 2019'da 7,5 milyon dönüm pamuk ekmişsiniz, yine çiftçiler perişandı, 2020'de 3,5'a düştü.

Değerli arkadaşlar, bu pamuk stratejik bir üründür. Biz bu tohumu alırken geçen sene 20 liraydı, bu sene 60 lira; yüzde 18 KDV veriyoruz. Mazot kullanıyoruz, ÖTV, KDV ödüyoruz; ilaç kullanıyoruz, yüzde 18 KDV ödüyoruz. Yani çiftçinin 16,5'e mal ettiği bu pamuğun 8 lirasını bu devlete vergi ödüyoruz. Peki, size soruyorum: Yetiyor mu? Yetmiyor. Dönüyoruz, pamuğu satıyoruz çırçır fabrikasına, devlet yüzde 18 alıyor; iplik fabrikasına satıyoruz, yüzde 18 vergi alıyor; oradan kumaş fabrikasına satıyoruz, yüzde 18 vergi veriyoruz, yüzde 18! Peki, size soruyorum... Bu devletin bu pamukçudan aldığı... Maliyetinin yaklaşık yüzde 80'ini vergi olarak çırçırıcıdan alıyorsunuz ve utanmadan 1 lira prim veriyorsunuz. Değerli arkadaşlar, size söyleyeyim, şu an Yunanistan 1 dolar prim veriyor, 1 dolar; yarın, önümüzdeki yıl Söke Ovası'nda pamuk bulamayacaksınız bu şartlarda. 5 lira hatta 7 lira prim vermediğiniz taktirde bu sene 5 milyon dönüm ekilen pamuğu seneye yok sayacaksınız. O yüzden, Cumhuriyet Halk Partisi olarak burada, bu kürsüde bütün çiftçilere sesleniyoruz: Hiç merak etmeyin, geliyor gelmekte olan. Önümüzdeki dönemde kesinlikle çiftçinin kullandığı mazotta ÖTV'yi, KDV'yi kaldırıyoruz yani mazotu yarı fiyatına alacaksınız. Tohumdaki yüzde 18 KDV'yi kaldıracağız, elektrikteki vergileri kaldıracağız. Bundan sonra çiftçimiz huzur içinde yaşayacak değerli arkadaşlar. Ben özellikle Aydın milletvekillerine sesleniyorum: Yine, bu pamuktan önce buğday ekiyoruz Aydın Ovamızda, Söke Ovamızda. 25 Mayıs'ta buradan bas bas bağırdım, TMO'ya dedim ki: Ofisleri açın. Açmadınız. Bizi götürdünüz, tüccarların önüne attınız; 6 liraya buğday verdik, TMO almadı bizden ve şu an bizden, çiftçiden buğday alan tüccarlara 1 lira prim veriyorsunuz, üreticiye para vermiyorsunuz. Önümüzdeki dönemde, yazın, Aydın Ovası'nda, Söke Ovası'nda kimse buğday ekmeyecek, bunun sebebi sizsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – Kur korumalı mevduatlara 80-90 milyar TL faiz ödüyorsunuz, değil mi? Parayla para kazananı hiç düşünmeden zengin ediyorsunuz; özel bankaları zengin ediyor, yüzde 500 zenginleştiriyorsunuz ama çiftçiye geldi mi gözünüz kör oluyor. Ama şunu merak etmesinler, Türkiye'deki bütün çiftçiler Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında üretime dayanarak çağ atlayacaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı istiyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime üç dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.45

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.50****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

361 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesi üzerinde Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız ve arkadaşlarının önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi, önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında ihtilaf var, elektronik cihazla oylama yapacağım.

Üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

361 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinde yer alan “yer alan” ibaresinin “bulunan” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Oya Ersoy	Necdet İpekyüz	Zeynel Özen
İstanbul	Batman	İstanbul
Murat Çepni	Murat Sarısaç	Rıdvan Turan
İzmir	Van	Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Oya Ersoy.

Buyurun Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Teklifin 1’inci maddesi üzerinde söz aldım.

Evet, ne getiriliyor bu maddeyle? Elektrik üretim şirketlerinin gelir vergisinden muafiyetine dair 25 kilovat olan üretim alt sınırı 50 kilovata çıkarılıyor. Gerekçe olarak ne deniliyor? “Yenilenebilir enerjinin teşvik edilmesi.” AKP iktidarlarının özellikle son yirmi yılda yaptığı, ciddi anlamda yeni bir enerji sistemi kurmak. Ne bu? Neoliberal enerji politikasıyla, birincisi, kamusalılıktan uzak, dışa bağımlı ve tüm kaynakları sermayeye aktarmak üzerine kurulu bir enerji sistemi yarattı. Her şey özelleştirmelerle başladı. “Kamu işletmeleri verimsizdir.” dendi, “Rekabet olursa halka ucuz elektrik, kaliteli elektrik gidecek, yönetimde şeffaflık olacak, kayıp kaçak engellenecek.” dendi. Sonuç? Türkiye

Elektrik Kurumu parçalandı, 3 parçaya bölündü, her bir parçası ayrı ayrı özelleştirildi ve ne oldu? AKP iktidarı öncesinde elektrik üretiminin yüzde 60'ı, elektrik dağıtımının ise tamamı kamudayken kamusal üretimin payı yüzde 20'nin altına düşürüldü, dağıtımın ise tamamı özelleştirildi ve bu özelleştirmelerle dağıtım tamamen özel sektörün eline kaldı. Bu, halka ne olarak döndü? Halka tamamen zamlı fatura olarak döndü ve zamlar hâlâ da devam ediyor. Şimdi ne oldu? Enerjide dışa bağımlılık arttı. Sonucu nedir bu dışa bağımlılığın? Türkiye'nin eylül ayı dış ticaret rakamlarına göre petrol ve doğal gazı da içeren enerji ithalatı geçen yıla göre yüzde 115 artışla tarihi rekor kırdı 9,56 milyar dolara yükseldi. Şirketlerinizin maliyeti arttıkça üst üste teşvikler verdiniz, vergi muafiyetleri çıkardınız, getirdiniz ve aynı zamanda da halkın faturalarına zam üstüne zam yapmaya devam ettiniz.

Bakın, son on yılda kamunun kasasından sadece 10 elektrik şirketine tam 14,4 milyar lira ödendi. Nereden çıktı bu? Bizzat halkın vergilerinden çıktı, bu paranın 5,3 milyar lirası ise 5'li çeteye ait şirketlere gitti. Şu ana kadar halkın vergilerinden şirketlerimize yaptığımız teşviklerden halkın kazancı ne oldu? Koskoca bir sıfır. Sıfır değil aslında, faturalarına zam üstüne zam. Doğal gaz ve elektriğin konuttaki kullanım ücretlerine 1 Eylül itibarıyla yüzde 20 zam daha yaptınız ve faturalardaki bir yıllık artış oranı elektrikte yüzde 148,5'a yükseldi, doğal gazda yüzde 164,25'e çıktı. Şirketlere verdiğiniz her teşvik sonrası yoksullaşan halkın gıdaya ayırması gereken para, bütçe tamamen elektrik ve doğal gaz faturalarına gitti. Ortalama miktarda elektrik kullanan bir haneyi düşünün, bu hanenin bir yıl önceki 200 liralık faturası 1 Ocakta 360 liraya, 1 Haziranda 414 liraya çıktı, bugün ise bu tutar 497 lira. Yani bir yıl önce elektrik faturası için ödediği tutar 2.825 liralık asgari ücretin yüzde 7'sine denk geliyordu; hani, asgari ücrete zam yaptınız ya, bugün 5.500 liraya çıkarmakla övündüğünüz o asgari ücretin yüzde 9'u elektrik faturalarına gidiyor. Ortalama bir hanenin bir yıl önce elektrik ve doğal gaz tüketimi için ödediği 400 lira, bugün itibarıyla 1.025 liraya yükseldi; bu da asgari ücretin yüzde 18,6'sı demek.

Elektriğe sürekli zam yaparken bir yandan da şirketlere ödenen destekleri artırmaya devam ettiniz. TEİAŞ, üretmediği enerji için "elektrikte sürdürülebilirlik ve arz güvenliğini sağlamak" adı altında mayıs ayı için 43 santrale 285 milyon ödeme yaptı. Bu şirketlerden biri de hangisi biliyor musunuz? Yeniköy Kemerköy Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi; hani, Muğla İkizköylülerin Akbelen Ormanı'nı talan ettirmemek için direndiği şirket. Bu şirkete tam 5 milyon 617 bin 919 lira ödediniz siz. Şirketleriniz zenginleşirken ekolojik yıkım da derinleşiyor ve enerji politikalarınız halkın cebinden şirketlerinize tam bir hortum bağlama ve doğayı talan etmek üzerine kurulu. Büyük sermaye grupları da bu yüzden teker teker açıklama yapıyor, enerji sektörüne girme yarışına girdiler ve termik, hidroelektrik, rüzgâr santrali ihaleleri havalarda uçuşuyor. Peki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OYA ERSOY (Devamla) – Bana ek süre verin...

BAŞKAN – Bir dakika süreyi vermiyoruz grup başkanlarından gelen teklif üzerine.

OYA ERSOY (Devamla) – Peki, haberim yoktu.

Siz gideceksiniz. Burada, enerji politikalarının tek bir çözümü var; kamusallaştırılmak zorundadır enerji ve tüm halka parasız enerji! (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında ihtilaf var, elektronik oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı var.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Arslan Kabukcuoğlu

Fahrettin Yokuş

Adana

Eskişehir

Konya

Yasin Öztürk

Yavuz Ağırlioğlu

Denizli

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Denizli Milletvekili Yasin Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 361 sıra sayılı torba kanun teklifler dizisinin 1'inci maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Kanun teklifinin 1'inci maddesiyle, sahibi oldukları veya kiraladıkları konutların çatı veya cephelerinde kurdukları üretim tesisinden enerji üreterek ihtiyaç fazlasını tedarik şirketine satanların vergi muafiyetinden yararlanmaları için 25 kW'ye kadar olan kurulu güç sınırlaması 50 kW'ye çıkarılmaktadır. Çıkarılsın, çıkarılsın da keşke bu değişikliği 22 Aralık 2021 tarihinde yapsaydınız. Neden 22 Aralık 2021? Çünkü bu tarihli Genel Kurul toplantısında kanun teklifinin başlığı yine “Gelir Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” yine 1'inci madde: Ürettikleri elektrik enerjisini tedarik şirketine satanların vergi muafiyetinden yararlanmaları için 10 kW olan güç sınırının 20 kW'ye çıkarılmasıydı. O kanun teklifi görüşülürken biz bir önerge verdik; vergi muafiyeti sınırının 25 kW'ye çıkarılmasını teklif ettik ve siz de nasıl olduysa anlamadık, bizim önergemizi kabul ettiniz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Çok zorlanıyorsunuz Yasin bunları anlatırken, çok zorlanıyorsunuz.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – 1 Ağustos 2022 tarihli Resmî Gazete'de Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayınladınız ve bu sınırı aynen korudunuz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ne kadar zor biliyor musun böyle konuşabilmek?

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Mantiğimizi anlamak mümkün değil. Madem çatı ve cephe sisteminde elektrik üretimini destekliyorsunuz ve buna bir vergi muafiyeti getirmek istiyorsunuz, 50 kW'ye kadar olan sınırı bir yıl önce neden belirlemediniz? Biz, o gün yapılan işin doğru olduğunu, takdir ettiğimizi söyledik ve eksik bulduğumuz bir noktayı hatırlattık, siz de kabul ettiniz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 50 teklif etseydin sen de o zaman, sen niye 25 teklif ettin?

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Bu teklifi o gün de getirseydiniz yine kabul ederdik ama şimdi bir sıkıntı var; güven vermiyorsunuz. Mevzuatı o kadar sık değiştiriyorsunuz ki bu alanda yatırım yapacaklar sağlıklı bir fizibilite çalışması yapmakta zorlanıyor.

Bakın, bu düzenlemeyi yapacak komisyon Plan ve Bütçe Komisyonu değil; hatta bu kanun teklifinde 16 madde Sanayi, Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar Komisyonunun ilgi ve görev alanında. Bu nedenle, öncelikle bu maddenin, bu Komisyonda esas, hadi bilemediniz, tali komisyon sıfatıyla görüşülmesi gerekirdi ama öyle bir sistem kurmuşsunuz ki ilgili ilgisiz her kanun teklifi incelenmeden, etki analizleri yapılmadan, ilgili mekanizmaların nasıl işletileceği belirlenmeden bir torbaya tıklıyor, sonra da aynı teklif bir yıl sonra bumerang gibi tekrar önümüze getiriliyor.

Değerli milletvekilleri, enerji konusu sadece ülkemizin değil, bütün dünyanın sorunu. Birçok ülkede enerji modeli, yerinde üretim ve tüketim ve yenilenebilir enerji üzerine kurulmaya başlandı. Bunların arasında en rağbet görenlerin başında güneş enerjisinden yararlanmak geliyor. Bu konuda, bizden çok daha az güneşlenme süresine sahip Almanya 2030 yılında yüzde 100 oranında yenilenebilir enerji kullanmayı hedefliyor; 2030 yılında 42 gigavat solar çatı kapasitesi oluşturma planı var Almanya'nın. Tahminen, 20 milyon bağımsız haneye sahip bir ülkeyiz, mevcut çatı alanlarının üçte 1'i de güneş enerjisi kurulumu için müsait ve ülkemiz güneş enerjisi potansiyeli açısından bu kadar da zengin. Türkiye'deki binalarda çatı üstü güneş enerjisi sistemleri teknik potansiyelinin en az 20 gigavat olduğu hesaplanıyor ama bizim iktidarımızın hedefi 2023'e endekslile ve 5 gigavat. Vatandaş binasında elektrik sistemi kurulumuna istekli ama potansiyelimizi kullanamıyoruz. Neden? Nedeni malum; maliyeti yüksek. Bu maliyetin karşılanmasına yönelik hem kredi imkanları sınırlı hem de vatandaş her yere borçlu olduğu için kredibilitesi düşük. Bir de bu sarmala enflasyon ve kurdaki değişiklikler de eşlik ediyor. Konutların çatı ve cephelerinde üretilen enerji miktarlarına ilişkin vergi muafiyeti konulması önemli ama yeterli değil, bunun için yapılması gereken eski binalarda bu uygulamanın finanse edilip yaygınlaştırılması, yeni binalar için ise fotovoltaik sistemler kurularak kendi elektriğini kendi üretmesinin sağlanması. Bu arada, TOKİ hamlesini yaptınız, TOKİ'de de bu konudaki altyapıyı hazırlamayı unutmayın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN - Önergeyi oylayacağım, karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

Önergeyi kabul eden var mı arkadaşlar?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kendi önerinizi kabul etmiyor musunuz?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Niye zorla kabul ettirmeye çalışıyorsunuz Sayın Başkanım?

ZAFER IŞIK (Bursa) – Karar yeter sayısı istiyorsun, önergene el kaldırmıyorsun, çocuk oyuncağı mı bu?

BAŞKAN – Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Evet, kâtip üyeler arasında bir ihtilaf söz konusu.

Elektronik oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 2-193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinin parantez içi hükmü aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“İşverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 100 Türk lirasını aşmayan kısmı istisna kapsamındadır. Ödemenin bu tutarı aşması halinde aşan kısım ile bu amaçla sağlanan diğer menfaatler ücret olarak vergilendirilir.”

“19. Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışan hizmet erbabına, fiilen yurt dışındaki çalışmaları karşılığı işverenin yurt dışı kazançlarından karşılanarak yapılan ücret ödemeleri.”

Hüseyin Yıldız

Faruk Sarıaslan

Vecdi Gündoğdu

Aydın

Nevşehir

Kırklareli

Erkan Aydın

İrfan Kaplan

Okan Gaytancıoğlu

Bursa

Gaziantep

Edirne

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin.

Buyurun Sayın Şevkin. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yine bir torba yasa klasiğiyle karşı karşıyayız. Burada, 27'nci Dönemde 72 torba kanunu görüştüğümüzü ve 42 normal kanunu görüştüğümüzü hem Meclisin hem de kamuoyunun dikkatine sunmak istiyorum.

Evet, görüştüğümüz 2'nci madde, işverenlerce iş yerinde yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin ilgili yıl için belirlenen tutarı yani bu yıl için 51 lirayı aşmaması ve ödemenin yemek verme hizmeti sağlayan mükelleflere yapılması şartıyla istisna kapsamında öngörülmektedir.

Değerli milletvekilleri, söz konusu düzenleme KDV açısından birtakım sorunları içerebileceği gibi bu uygulamanın maaş içerisinde bir unsura dönüşebileceği aşikârdır. Maaşı artırıyor gibi görünse de temel hedef aslında burada işçinin iyi beslenmesi olmalıdır.

Ayrıca, teklifte yine inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışmak üzere yurt dışına götürülen çalışanlara yurt dışından karşılanarak yapılan ücret ödemeleri gelir vergisinden muaf oluyor. Bu istisnanın da sektör farkı gözetmeksizin tüm iş kollarında eşit olarak uygulanmasını burada bir kez daha yüce Meclisin dikkatine sunmak ve dile getirmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, az önce de ifade ettiğim gibi yirmi yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı dönemince alınmayan birçok karar keşke bu yirmi yıl süresince alınmış olsaydı. Siz saraya günlük 10 milyon lira harcayıp ve gelecek için 18 milyonu öngörürken, uçaklarınızdan, marka çantalarınızdan, koruma ordunuzdan vazgeçmezken, sarayın ışıklarını kısıp tasarrufa gitmeyi aklınızdan dahi geçirmezken vatandaşa duşta dört dakika kalmasını, saçını havluyla kurutmasını önerdiniz. “Porsiyonları küçültün.” dediniz, “Kışın fırın kapağını açık bırakın ki ortam ısınsın.” gibi absürt öneriler sundunuz.

Değerli milletvekilleri, “Alışverişe karnınız tok çıkın.” “Çocuklarınızı beraber götürmeyin.” dediniz. Ya, Allah’tan korkun, zaten çocuklarını götürüyorlar, bir şey ister diye insanlar çocuklarını alışverişte yanında götürüyorlar. “Vatandaşın midesine kuru ekmek dahi giremiyor.” diyen bir milletvekilimize AKP’li bir vekil ne yazık ki “Olsun, en azından kuru ekmek buluyorlarsa karınları tok.” dedi ve bu hafızalardan silinmedi arkadaşlar.

Tabii, iktidarın pembe boyacısı TÜİK de ne yaptı? Enflasyonu yüzde 83,45 gösterdi. Allah aşkına, siz inanıyor musunuz arkadaşlar? Çarşıya pazara çıktığınızda gerçekten enflasyonu yüzde 83,45 olarak mı görüyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Peki, o zaman soru şu arkadaşlar: Elektriğe niçin yüzde 186 zam yaptınız? Doğal gaza niçin yüzde 164 zam yaptınız? Bazı yerlerde doğal gazda yüzde 200’e varan zam oranları görüyoruz.

Ülkemizde çözüm ona KYK borçlarını, KYK’nin faizini sildiniz ama çocuklarımız geçen yıl bankalarda yatıp yurt bulamazken New York’un en büyük, en önemli finans merkezinde -Manhattan’da- “Türkevi” adında bir yer yaptınız, yurt binasına tam 1,5 milyar lira ödediniz arkadaşlar. Yine, F-35 projesi için 1,25 milyar dolar harcadımız, S-400’ler için 2,5 milyar harcadımız; hiçbirinin akıbeti belli değil. Şimdi, buralara ödenen paralarla bankalarda yatan ve yurt bulamayan bu çocuklara hem burs hem yurt olanağı sağlayamaz mıydınız, çiftçinin borcunu silemez miydiniz? Buradan soruyoruz: Kur korumalı mevduat yoksul vatandaşa ne gibi bir fayda getirdi arkadaşlar? Geçen yıl başında 7 lira olan dolar 18 liraya çıktı; yine, 7 lira olan mazot 28 liralara çıktı. Kur korumalı mevduatın vatandaşa ne gibi bir faydası oldu, Allah’tan korkun diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, evet, intibak yasasını neden çıkarmadınız? EYT’lileri her seçim meydanında kandırırken bugüne kadar yasayı neden çıkarmadınız? Taşeronda binlerce işçiyi, sözleşmelileri, PİKTES’lileri, atanamayan öğretmenleri, mühendisleri, esnafı, çiftçiyi niçin rahata kavuşturmadınız? Özgürlüklere neden müsaade etmiyorsunuz? Farklı hiçbir sese neden hiç tahammülünüz yok?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Ama hiç merak etmeyin, raf ömrünüz çoktan doldu, vatandaş sizi sandıkta tedavülden kaldıracaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinde yer alan “51 Türk lirasını” ibaresinin “150 Türk lirasını” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Necdet İpekyüz	Zeynel Özen	Oya Ersoy
Batman	İstanbul	İstanbul
Murat Çepni	Murat Sarısaç	Rıdvan Turan
İzmir	Van	Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Murat Çepni.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız, karanlığın en koyu olduğu an, aydınlığa en yakın olduğumuz andır, içinde bulunduğumuz koşullar tam olarak böyle. AKP, önce; demokrasi, özgürlükler, vesayetle mücadele söylemiyle geldi fakat sonrasında durum tam tersine gelişti. Kendi tarihini yapmaya çalıştı, kendi kültürünü örgütlemeye çalıştı, kendi sanatçısını, kendi akademisyenini, kendi gazetecisini, hatta ve hatta kendi solcusunu yaratmaya çalıştı, kendi hekimini de şimdi yaratmaya çalışıyor. Fakat sonuç ortada; sonuç, bir pudra şekeri kuşağı yaratmaya vardı ve bir mafya kuşağı yaratmaya vardı. Şimdi, bugün, AKP'nin yaşadığı krizin temel sebebi bu. Bütün baskılara, bütün zulme rağmen sonuç alamadılar. Bunun karşısında gözaltılar, tutuklamalar, her türlü baskı politikası devreye girdi. Kurumlar teslim alınamayınca kapatılmaya çalışıldı hatta, bu öylesine bir noktaya vardırıldı ki dün devletin temel kurumu olarak tanımlanan bazı kurumlar bugün bir bakıyorsunuz, iktidar bloğu tarafından kapatılması gereken kurumlara dönüştürüldü.

Evet, cebini doldurmadan işini, mesleğini onuruyla yapmak, bunun için bedel ödemeyi göze almak herkesin harcı değil. Bu, sarayın yaratmaya çalıştığı kuşağın elbette ki harcı değil. Şimdi, karşılarında her şeye rağmen boyun eğmeyen, baş eğmeyen, teslim olmayan ve bunun için de bedel ödemekten çekinmeyen bir halk gerçeği, insan gerçeği gördüklerinde gerçekten de herhâlde büyük bir telaşa kapılıyorlar, bugünkü telaşın temel sebebi bu. Basının yüzde 95'ini ele geçirdiler, gazete ve dergileri kapatmaya çalıştılar, büyük bir trol ordusu kurdular, hakikate karşı büyük bir savaş açtılar fakat yine başaramıyorlar. Şimdi, Mezopotamya Ajansı ve JINNEWS çalışanı gazeteci arkadaşlarımız gözaltındalar. Bunlar neden gözaltındalar? Bunlar çünkü cezaevlerini yazdılar, cezaevlerindeki işkenceleri yazdılar, bunlar çünkü helikopterden atılan Kürt köylüsünü yazdılar, bunlar kadın cinayetlerini yazdılar, bunlar kadınlara şiddet uygulayan uzman çavuşları yazdılar ve kimyasal silahları yazdılar. İşte, AKP suçlu değil, hakikati ortaya çıkartanı cezalandırmaya çalışıyor. Şebnem Korur Fincancı Hocamızın da durumu tam olarak budur. Evet, Şebnem Korur Fincancı'nın kişiliği, karakteri sarayın ortaya koymaya çalıştığı tabloya elbette ki ters. Şimdi bakıyorlar, bu insanın tarihî, kendi tarihî onurlu bir tarih, mesleğini onurlu bir biçimde hayata geçirmeye çalışmış, bunun için bedel ödemekten çekinmemiş ve bunun karşısında her türlü saldırıya rağmen de dik durmayı başarmış ve hakikatin peşinden bir an bile ayrılmamış ve bugün çok büyük bir kara propagandayla, trol ordusunun yürüttüğü linç kampanyalarıyla susturulmaya çalışılıyor ama size kötü bir haberim var. Şebnem Korur Fincancı asla susmaz, asla geri adım atmaz ve bugüne kadar yürüttüğü onurlu mücadeleden geri durmaz. Korkmaya devam edin, paniklemeye devam edin, sizin karşınızda örgütlü bir biçimde durmaya devam edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Korkan sizin gibi olsun!

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle 193 sayılı Kanun'un 23'üncü maddesinin birinci fıkrasının 18 numaralı bendinden sonra gelmek üzere eklenen 19 numaralı bendin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“19. Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ve teknik hizmetlerde çalışanlar da dahil olmak üzere merkezi Türkiye’de bulunan teşekkül ve teşebbüslere bağlı olup adı geçen daire, müessese, teşekkül ve teşebbüslerin işleri dolayısıyla yurtdışı şubelerde çalışan tüm hizmet erbablarına işverenlerin yurt dışı kazançlarından karşılanarak yapılan ücret ödemeleri.”

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Yavuz Ağırlioğlu

Arslan Kabukcuoğlu

Adana

İstanbul

Eskişehir

Fahrettin Yokuş

Hüseyin Örs

Hayrettin Nuhoğlu

Konya

Trabzon

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu.

Buyurun Sayın Nuhoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan vergi kanunu değişikliği teklifinin 2'nci maddesi üzerine söz aldım. Selamlarımı sunarım.

Bu maddeyle 193 sayılı Kanun'da yapılan değişiklik vatandaşın lehine olduğu için karşı olmadığımızı ancak günlük yemek bedelinin 51 liradan 100 liraya çıkarılmasının yerinde olacağını belirterek güncel bir konuya geçmek istiyorum.

Geçen hafta sonu Kahramanmaraş'taki konuşmasında eski Kültür Bakanı, şimdiki AKP Grup Başkan Vekilinin sözlerini hatırlatmak isterim: “Fransız Devrimi dile dokunmamıştır, Mao Çin’de dile dokunmamıştır ama maalesef bir kültür devrimi olarak cumhuriyet bizim lügatimizi, alfabemizi, dilimizi, hasılı bütün düşüncemizi yok etmiştir. Bugün konuştuğumuz Türkçeyle bir düşünce üretemeyiz.” Bu milletvekili cumhuriyetin kuruluşuna, değerlerine ve kazanımlarına öfkeleri, nefretleri ve intikam duyguları bir türlü bitmek bilmeyen zihniyetin sözcülüğünü yapmıştır; söylediklerinin gerçeklerle ilgisi yoktur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Atatürk, cumhuriyetin ilanından beş yıl sonra harf devrimini yaparken Osmanlı Devleti'nin son iki yüzyılında başta padişahlar olmak üzere, yöneticilerin bu konudaki çabalarını göz önünde bulundurarak bir sistem bütünlüğü içinde hayata geçirmiştir. Bu süreci bilmeyenler ve anlamak istemeyenler cumhuriyetin bir medeniyet ve milletleşme projesi olduğunu da anlayamazlar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, cumhuriyet kurulduğunda Türkiye'nin 12 milyonluk nüfusunda okuma yazma oranı erkeklerde yüzde 7, kadınlarda sadece binde 4'tü. Bu oranları süratle artırmak için çareler arandı, denemeler yapıldı. 1927'de Arap harfleriyle açılan kurslara iki yılda 600 bin kişi katılmasına rağmen, sadece 64.302 kişi okuma yazma öğrenip belge alabildi. Başarısız olan bu denemeden sonra 1 Kasım 1928'de harf inkılabı yapılırken Atatürk, konuşmasında “Arkadaşlar, bizim ahenkli, zengin dilimiz yeni Türk harfleriyle kendini gösterecektir. Vatandaşa, kadına, erkeğe öğretiniz, bunu vatanperverlik ve milliyetperverlik vazifesi biliniz. Bir milletin yüzde 10'u okuma yazma bilir yüzde 90'ı bilmezse bundan insan olanlar utanmalıdır.” diyerek tavrını ortaya koymuştur. 24 Kasım 1928

tarhinde millet mektepleri kurularak yeni harflerle bir deneme daha yapıldı. Bir yılda 1 milyon 75 bin 500 kişinin devam ettiği okullardan 597.010 kişi okuma yazma öğrenerek belge aldı. Anlaşılaçağı gibi alfabe değişikliğine gidilen harf inkılabı bir günde değil, Osmanlı Dönemi'nde başlamış tartışma ve denemelerden sonra hayata geçirilmiştir. O milletvekilinin 700 bin kelimelelik Türkçeyi kaç kelimeyle konuştuğunu bilmiyorum ama “Bugün konuştuğumuz Türkçeyle bir düşünce üretmeyiz.” sözünün bir ezikliğin ifadesi olduğu bellidir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Onu tam on asır önce Kâşgarlı Mahmut'un “Divanü Lûgat-it-Türk” isimli eserini niçin yazdığını öğrenmeye davet ediyorum (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Atatürk şöyle diyor: “Türk dili zengin bir dildir. Her kavramı ifade kabiliyeti vardır. Türk dili, Türk milleti için kutsal bir hazinedir. ” Çünkü Türk milleti geçirdiği nihayetsiz felaketler içinde ahlakını, ananelerini, hatıralarını, menfaatlerini kısaca bugün kendi milliyetini yapan her şeyi dili sayesinde muhafaza etmiştir. Süre çok kısa özür dileyerek atlıyorum.

Değerli milletvekilleri; Türk dünyasında alfabe birliğinin tartışıldığı bir dönemde Türkiye'de alfabemizi tartışmaya açmak kasıtlı değilse büyük bir tutarsızlıktır. Türk milletinden özür dilemesini bekliyor ve ona soruyorum: Cumhuriyetin kuruluş felsefesini biliyor musun? Kurucu iradeye saygın var mı? Cumhuriyetimizin Anayasası'na, o Anayasa'ya göre bu kürsüden ettiğin yemine bağlı olduğunu söyleyebilir misin? Sen sorularıma cevap vermemek için evirip çevireceksin. Biz diyoruz ki: Atalarımızın emaneti olan güzel Türkçemiz ve Atatürk ile silah arkadaşlarının emaneti olan Türkiye Cumhuriyeti sonsuz kadar yaşayacaktır. Ne mutlu Türk'üm diyene. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(İYİ Parti sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ERHAN USTA (Samsun) – Yoklama talep ediyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeye oylamadan önce yoklama talebi vardır.

Sayın Usta, Sayın Örs, Sayın Kaplan, Sayın Çulhaoğlu, Sayın Nuhooğlu, Sayın Subaşı, Sayın Tatlıooğlu, Sayın Ataş, Sayın Cınisli, Sayın Çakırlar, Sayın Oral, Sayın Kabukcuooğlu, Sayın Filiz, Sayın Koncuk, Sayın Çelik, Sayın Öztürk, Sayın Sıdalı, Sayın Erel, Sayın Cesur, Sayın Altıntaş.

Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve 172 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4618) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 361) (Devam)*

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

“MADDE 3- 193 sayılı Kanunun geçici 82 inci maddesinde yer alan, “31/12/2017” ibareleri “31/12/2027”, “4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun ek 5 inci” ibaresi “10/7/2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 253 üncü”, “4059 sayılı Kanunun ek 5 inci” ibaresi “1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 253 üncü”, “1.000.000 TL'yi” ibaresi “5.000.000 TL'yi”, “Hazine Müsteşarlığına” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığına”, “Hazine Müsteşarlığınca” ibareleri “Hazine ve Maliye Bakanlığınca”, “Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı müştereken” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığı” olarak değiştirilmiş ve “Bilim,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.”

Hüseyin Yıldız	Faruk Sarıaslan	Vecdi Gündoğdu
Aydın	Nevşehir	Kırklareli
Lale Karabıyık	Erkan Aydın	İrfan Kaplan
Bursa	Bursa	Gaziantep
	Okan Gaytancıoğlu	
	Edirne	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Bursa Milletvekili Lale Karabıyık.

Buyurun Sayın Karabıyık. (CHP sıralarından alkışlar)

LALE KARABIYIK (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; torba yasa teklifinin 3'üncü maddesinde özellikle melek yatırımcılara teşvik amacıyla bir olanak sağlıyor, bu olanığın süresi uzatılıyor ve miktarı da artırılıyor. Zaten buna karşı değiliz ancak buradaki amaç ne? Tabii ki başlangıç ve büyüme aşamasında olan şirketlere yeni finansman kaynağı sağlayabilmek, güzel. Peki, melek yatırımcı nedir? Melek yatırımcı bireysel bir katılım sermayesidir, riske yatırım yapar ve hem firmanın riskini üstlenir ama bir de sistematik risk dediğimiz ülkenin, ekonominin, piyasanın riskini yüklenmek durumundadır.

Şimdi, siz, bu maddede bu olanığın süresini uzattınız, miktarını artırdınız. Ne oldu? Melek yatırımcı koşa koşa gelecek mi? Siz, iktidar olarak yatırım iklimini ne hâle getirdiğinizin farkında mısınız? Bakın, bu melek yatırımcının katlandığı riskin içerisinde enflasyon ortamının riski var, döviz kurunun geldiği nokta ve belirsizliğin riski söz konusu. Bir taraftan da ülke riskini gösteren CDS'lerin nerelere tırmandığını siz çok iyi biliyorsunuz ve büyük bir belirsizlik var yani yatırım iklimi yok. Peki, bu yatırımcı koşa koşa gelip bu yatırımı nasıl yapacak?

Şimdi, başka bir şey söyleyelim: Melek yatırımcının gelip böyle bir riskli yatırıma girişmesi için hem yatırım iklimi lazım hem de o ülkede başka yatırım araçlarının olmaması lazım. Bir tarafta riski olmayan, bir gelir vadeden kur korumalı mevduat varken, bir tarafta yana yakıla borçlanan hazinenin yüksek faizli kâğıtları varken melek yatırımcı niye gitsin oraya? Yani, bir şey yapıyorsunuz da bunun bir faydası var mı, onu zaten göreceksiniz.

Şimdi, diğer taraftan, bu ülkeye yatırım gelmiyor, mevcut yatırımcılar yatırım yapmaktan kaçınıyorlar. Bakın, TOBB'un aylık olarak açıkladığı açılan, kapanan şirket istatistiklerine de bir bakalım ne kadar şirket açılmış, kapanmış. Bakın, değerli milletvekilleri, sadece eylül ayı verilerinde açılan şirket sayısının 3 katı kadar şirket kapanmış; yatırım iklimi yok, belirsizlik yüksek. Ocak-eylül döneminde dokuz ayın rakamlarına bakalım, yeni kurulan şirket sayısındaki yüzde 23,9'luk artışa rağmen kapanan şirket sayısındaki artış yüzde 62,7; işte bu, yatırım iklimi sorunu.

Size bir başka veri söyleyeyim: Bakın, ocak-temmuz döneminde 1.507 şirketin, 14,5 milyar lira tutarında yeni yatırım teşvik belgesi almış olduğu hâlde yatırımdan vazgeçtiğini ve teşvik belgelerinin iptal edildiğini biliyor musunuz? Başka bir şey söyleyeyim: Doğrudan yabancı sermaye yatırımları son altı yılda yüzde 50 azaldı. Ayrıca, bakın, yabancının doğrudan yatırımları değil dolaylı yatırımlardaki yani tahvil ve hisse senetlerindeki payları da azaldı değerli milletvekilleri. Yabancıların tahvildeki payı şu anda yüzde 0,83'e; hisse senedi piyasasındaki payı da yüzde 31,6'yla tarihin en düşük seviyesine gerilemiş oldu. İşte, bütün bunları düşünmek, bunlara kafa yormak lazım. Bu ülkede "yatırım iklimi" dediğimiz ortamı siz gerçekten mahvettiniz, belirsizlik arttı. Yani bir kur korumalı mevduata sığındınız, oradaki sadece TL'den dönen miktarı bile liralasma gibi gösterip -aslında bir dolarizasyondur- bunu bile fark ettirmemek ya da böyle algılatmamak istiyorsunuz ama birtakım gerçekler var. Bu ülkeye yatırımcıyı çekebilmek için en başta hukukun üstünlüğünü sağlamak ve yatırım iklimini, güven ortamını sağlamak gerekiyor; güven olmayan yere yatırım gelmez, ne içerideki yatırım yapar ne dışarıdaki.

Evet, burada, bu maddeye karşı değiliz ama sanmayın ki bu olanağı, bu miktarı artırdınız, süreyi uzattınız diye melek yatırımcılar koşu koşu sıraya girecek değerli milletvekilleri. Bu nedenle, gerçek ekonomi programlarına ihtiyaç var, ekonomiyi yönetecek gerçek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LALE KARABIYIK (Devamla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Süre vermiyoruz.

LALE KARABIYIK (Devamla) – Peki, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan "yer alan" ibaresinin "bulunan" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Necdet İpekyüz

Murat Sarısaç

Oya Ersoy

Batman

Van

İstanbul

Zeynel Özen

Murat Çepni

Rıdvan Turan

İstanbul

İzmir

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Batman Milletvekili Necdet İpekyüz.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Melek yatırımcılara sağlanan vergi teşvikinin süresinin uzatılmasıyla ilgili çıkmıştım, konuşacaktım ve burada daha çok, vergi adaletsizliği, nasıl toplanıyor, nasıl harcanıyor; o konularda konuşacaktım fakat gün içerisinde gelişen linç kampanyasıyla konuşma değişti.

Ben hekimim, uzun yıllar Diyarbakır Tabip Odasının birçok kademesinde çalıştım ve Başkanlığımı da yaptım; sadece Diyarbakır Tabip Odası değil, Diyarbakır, Mardin, Siirt, Batman, Şırnak Tabip Odaları. Şimdi, iki gündür değil uzun bir süredir Tabipler Birliği hedefte. Niçin hedefte? Tabipler Birliği gerçek sağlık anlamında, halk sağlığı anlamında mücadele yürüttüğü için. Nedense birileri Türkiye’de “gerçek”ten söz etti mi, iktidarın hoşuna gitmedi mi, muhalefet etti mi en rahat, kolay söylenecek laf: “Vatan hainisin, teröristsin.” Ama hekimler biliyor, sağlıkla ilgili çalışanlar biliyor; Dünya Sağlık Örgütü sağlığı nasıl tanımlıyor? “Sadece hastalıklı olma hâli değil, fiziksel, ruhsal, sosyal, son dönemde de siyasal tam iyilik hâlidir.” Peki, bu Tabipler Birliği ne? Bugün mü? 1980’de 12 Eylül darbesinde, Nusret Fişek -büyük bir sosyalizasyon projesinin mimarı Yusuf Azizoglu’yla beraber sağlık ocaklarını yaratan kişi- “İdama hayır.” diyorlar, “İşkenceye hayır.” diyorlar, yargılanıyorlar, beraat ediyorlar. Füsün Sayek; birçok kişi hatırlar, cezaevlerinde ismini koymuşlardı “hayat operasyonu”, insanlar yaşamlarını yitirdi, kolları koptu, yargılandılar, beraat ettiler. Türk Tabipleri Birliği “Savaş halk sağlığı sorunudur.” dediler, daha geçtiğimiz günlerde beraat ettiler. Tabipler Birliği her zaman bilimden yana olmuş. Peki, Tabipler Birliği, hekimlik sadece ilaç yazmayı mı savunuyor? Aynı zamanda hekimlik neyi savunuyor? Koruyacaksın, önleyeceksin; insanların ölmemesi için koruyacaksın, önleyeceksin. Olmazsa olmaz nedir? Temiz su, barınma, içme suyu, atıkların toplanması ve barış ortamı, beslenme. Şimdi, siz yoksulluktan söz etmeyecek misiniz? “Yoksulluk var.” dediğinizde, “Eşitsizlik var.” dediğinizde “terörist” mi diyeceksiniz?

Peki, Tabipler Birliği bu kadar süreçle beraber iyi hekimlikten yana olmuş. Normalde hekimler sağlığın ücretsiz olmasını istiyorlar ve öyle bir süreç geliştirdi ki ikide bir hekimler yurt dışına gidiyorlar, yine de Tabipler Birliği hedefe alınıyor ama Tabipler Birliği doğrulardan dün de vazgeçmedi, bugün de vazgeçmedi, yarın da vazgeçmeyecek; iyi hekimlik yaptığı sürece de çağdaş hekimler, toplum sağlığını savunan hekimlerin yanında olacağız ve biz de yanındayız parti olarak.

Peki, Şebnem Korur Fincancı... Arkadaşlar, Şebnem Korur Fincancı’nın kim olduğunu biliyor musunuz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kim?

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Dezenformasyonu konuştuk, sadece dezenformasyona göre tanımlıyorsunuz. Bahreyn’de bir ailenin çocuğunu polis gözaltına alıyor, polis gözaltına aldıktan sonra, denizden cesedi çıkarılıp “Boğuldu.” deniyor. Aile ısrarla söylüyor: “Bu, karakola götürüldü, karakolda oldu.” Uluslararası İşkence Rehabilitasyon Merkezi birisini göndermek istiyor ama Bahreyn’de akla gelen erkek bir hekim gidecek. Şebnem Korur Fincancı çarşafını giyip otopsi yapıyor, numuneleri buraya getiriyor, işkenceyle öldüğünü kanıtıyor.

Kimdir Fincancı? Bosna’da toplu mezarları açmak için Birleşmiş Milletlerin görevlendirdiği hekimlerden birisidir, o toplu mezarlardaki ölen kişileri ortaya çıkarandır.

Kimdir Şebnem Korur Fincancı? Türkiye İnsan Hakları Vakfının yöneticiliğini yapmıştır.

Kimdir Şebnem Korur Fincancı? Adli Tıp Kurumunda ihtisas dairesi başkanlığı yapmıştır, Adli Tıp Kurumunda.

Kimdir Şebnem Korur Fincancı? Adli Tıp Uzmanları Derneğinin Başkanlığını yapmıştır. Dünyanın birçok yerinde uluslararası işkence konusunda otoritedir. İstanbul Protokolü'nün başmimarı, yazarlarından birisidir.

Evinde yakalanan nedir? Konuşulan şey, evinde yakalanan silah “Kaleşnikof” denilen şey; yok öyle bir şey. Babasından, dedesinden kalan silah -ikisi de asker, ordu mensubu- 2008 yılında karakola teslim edilmiş, mermiler teslim edilmiş; o mermilerden antika diye kalan bir paketle yargılanıyor.

Şebnem Korur Fincancı yalnız değildir, onurumuzdur, iyi hekimdir ve yüz akıdır; bunun bilinmesi lazım. Nasıl ki geçmişte yargılananlar beraat ettiyse, aklandıysa bugün de öyledir. Önemli olan, yargı, linç kampanyası değildir, toplumun gönlünde doğrudan, insan haklarından, barıştan yana olmaktır, iyi hekimlik de odur.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya Necdet Hocam, Ceyhan Mumcu diyor, sahte rapor verdiğini Ceyhan Mumcu söylüyor. Sahte rapor vermiş, sahte, teröristlere sahte rapor vermiş; Ceyhan Mumcu söylüyor ha.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Hem de muayene etmeden...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sahtecilik sizde var, sahtecilik.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan “çıkarılmıştır” ibaresinin “kaldırılmıştır” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Yavuz Ağırlioğlu	Arslan Kabukcuoğlu
Adana	İstanbul	Eskişehir
Bedri Yaşar	Fahrettin Yokuş	
Samsun	Konya	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Samsun Milletvekili Bedri Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

361 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin 3'üncü maddesinde kamuoyunda “melek yatırımcı” olarak da bilinen bireysel katılım yatırımcılarının vergi desteklerinden yararlanma süresi 2022 yılından 2027 yılına kadar uzatılmaktadır. Üst sınırı 1 milyon TL olan vergi indirimi 2,5 milyon TL'ye yükseltilmektedir. Teklifin bu maddesini destekliyoruz.

Bireysel katılım yatırımcıları yani melek yatırımcılar ülkemizde girişimcileri desteklemenin yeni bir yolu olarak karşımıza çıkmaktadır. Melek yatırımcılar, başlangıç ve büyüme aşamasında finansmana ulaşamayan girişimcilere sermaye ve finansman konusunda destek sağlamaktadır. Uygulama 2013 yılında yapılan yasal düzenlemeyle hayata geçmiştir ama bugüne kadar ne yazık ki istenilen seviyede bir fayda sağlayamamıştır. Rakamlar da zaten bunu açık bir şekilde göstermektedir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız şu ana kadar 832 adet melek yatırımcılık lisansı vermiş, verilen bu lisanslardan sadece 405'i aktif olmuştur. Lisans verilen gerçek kişilerin yarısından fazlası bugüne kadar ne yazık ki aktif bir rol üstlenememiştir. Melek yatırımcıların şu ana kadar yaptığı toplam yatırım 22,3 milyon. Eğitim ve AR-GE faaliyetlerine baktığımız zaman, maalesef, bugün AR-GE bütçesinin toplam bütçe içindeki payı sadece 1,09. Yani AR-GE'ye bütçe ayıramadığımız sürece, yatırımlara bütçe ayıramadığımız sürece, yatırım iklimini doğru düzgün oluşturamadığımız sürece yatırımcıların gelip ülkemizde yatırım yapmasını bekleyemeyiz. Özellikle yatırımcılar, ekonomik rakamlara ve ülkenin içinde bulunduğu pozisyona, ilk önce ona bakarlar. Özellikle, konulan hedeflere, enflasyon hedeflerine, kur hedeflerine, döviz hedeflerine, işsizlik hedeflerine bakarlar. Eğer buradaki rakamları tutturabilen bir Hükümet olsa zaten otomatikman yatırımcılar bizim ülkemize gelir ve de yatırım yaparlar. Ama bugün, maalesef, borsa da dâhil yabancı yatırımcılar ülkemizi teker teker terk etmeye başladılar.

Özellikle, son dönemde finansmana ulaşmanın zorluğunu da bir dikkate alırsanız; siz, bugün politika faizinize “yüzde 10,5” diyorsunuz ama herkesin cebindeki plastik kartların bile faiz oranının minimumu 1,72. Bunu da çarpıp topladığımız zaman yüzde 20'nin altında değil. Yani sizin bugün afişe ettiğiniz 10,5 rakamını hiç kimse ciddiye de almıyor, dikkate de almıyor. Bu, hepimiz için maalesef üzücü bir durumdur. Yani bugün, herkes FED'in açıkladığı rakam şudur, şu baz puan artıyor, azalıyor derken, piyasalarda yer yerinden oynarken bizim Merkez Bankası Başkanı neredeyse yok hükmünde, açıkladığı rakamlar maalesef hiçbir anlam ifade etmiyor ve bu şartlar altında insanların bu ülkeye yatırım yapmasını beklemek hayalperestlik olur. Daha da insanların önünü görme şansı sıfır. Etrafımızda iş dünyasından bir sürü yatırımcı arkadaşımız var, hiçbirinin bu ayın sonunda, önümüzdeki ayın sonunda, üç ayın sonunda, beş ayın sonunda ne olacağına dair hiçbir fikri de yok, hiçbir kanaati de yok. Önünü göremeyen bir özel sektör hangi şartlar altında bu ülkede yatırım yapabilecektir? Sizler de dâhil, bir ülkeye yatırım yapmak amacıyla gittiğimiz zaman -ki biz bugün dünyanın birçok ülkesinde aynı zamanda da yatırımcıyız- baktığımız kriterler bunlar. Özellikle, hak, hukuk, adalet var mı, yok mu; planlamalarında, hedeflerinde ne var, ne yok; bunlarla ilgili çalışmalara bakıyoruz, buna göre karar vermeye çalışıyoruz ama yirmi yılın sonunda ülkeyi aldığımız 2002 rakamları ile bugünü mukayese ettiğimiz zaman maalesef 2002 yılının bile gerisine düşmüş vaziyetteyiz. Bundan sonra daha tutarlı rakamlarla milletin önüne geleceğinizi düşünüyoruz ama bunu yapma şansınızın olmadığını da hep beraber görüyoruz; az kaldı, inşallah bu düzen de sistem de değişecek diyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza...

ERHAN USTA (Samsun) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı talebi vardır.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip Üyeler arasında ihtilaf olduğundan dolayı elektronik cihazla oylama yapılacaktır.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergele birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde yer alan “yer alan” ibaresinin “bulunan” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Kaçmaz	Necdet İpekyüz	Zeynel Özen
Şırnak	Batman	İstanbul
Murat Çepni	Murat Sarısaç	Rıdvan Turan
İzmir	Van	Mersin
	Oya Ersoy	
	İstanbul	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Hüseyin Yıldız	Faruk Sarıaslan	Erkan Aydın
Aydın	Nevşehir	Bursa
İrfan Kaplan	Vecdi Gündoğdu	Okan Gaytancıoğlu
Gaziantep	Kırklareli	Edirne
	Mustafa Adıgüzel	
	Ordu	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AKP iktidarlarının Türkiye'yi getirdiği yer yoksulluk, yolsuzluk ve mutsuzluk olmuş durumda. Değerli milletvekilleri, iktidar vekillerine Ali Şeriatî'nin güzel bir tavsiyesini hatırlatmak isterim: “Yola Ebu Zer çıkıp Muaviye olmayın.” der Ali Şeriatî. AKP iktidarı kendini mağdur olarak bu topluma tanıttı ama bakıyorum da Ebu Zer olarak çıktığını iddia ettiği yolda, maalesef ki Muaviye'ye tur üstüne tur bindiriyor. “Adaletin küçüldüğü ülkelerde büyük olan artık suçlulardır.” der bir Fransız atasözü ve bugün baktığımızda, maalesef ki adaletin olmadığı ve suçluların büyük olduğu bir Türkiye gerçekliğiyle karşı karşıya kalmış bulunmaktayız. “Onlar gibi düşünmedin mi suçlu olacaksın. Hırsıza ‘hırsız’, katile ‘katil’ demeyeceksin. Ya ortak olacaksın ya göz yumacaksın her yaptıklarına. Ölmek kötü değil ki bundan. Bu ne rezil dünya?” der Vedat Türkali. Maalesef ki bugün iktidarın topluma dayattığı durum tam da bu.

Dediğimiz gibi, her gün AKP iktidarının bir faşizan uygulamasıyla, pratiğiyle karşı karşıya kalıyoruz. Dün özgür basın emekçileri Mezopotamya Ajansı ve JINNEWS muhabirlerine düşmanca bir operasyon çekildi. Mezopotamya Ajansı'nın Ankara ofisindeki aramaya bizzat ben de gittim, katıldım. 1991 yılında gazete binası bombalanan Özgür Gündem'e ait arşivler dâhil, orada el konulan ve basında "Örgütsel dokümanlar ele geçirildi." şeklinde haberlerde yer alan evraklar ve dokümanlar vardı. Yine, suçlu olarak ya da suç delili olarak gösterilen eşyalardan biri de mikrofondu. Yanlış duymadınız, mikrofonu suç aleti olarak aldılar. Tabii, 12 Eylül faşizmini katbekat aşan bu uygulamalar sonrasında, nasıl daha önce o bombalamalara, faili meçhul cinayetlere rağmen özgür basın emekçileri bu mücadeleyi küllerinden dirilttiyse bugün de bunu diriltecek ve mücadele etmeye, hakikatleri topluma ulaştırmaya devam edecektir. Hafız Akdemir'den Musa Anter'e, Metin Göktepe'den Hrant Dink'e özgür basın geleneği susmadı ve susmayacak.

Tabii, iktidarın bu hukuk dışı uygulamalarının altındaki temel neden, biliyoruz ki Kürt karşıtlığı, Kürt meselesindeki çözümsüzlük ve Kürt meselesinde demokratik yol ve yöntemlerle çözüm arama yerine şiddet politikasında, baskı politikasında ısrar etmedir. Ama bu operasyonun bir amacı da yine halkın haber alma hakkını, gazetecinin haber yapma hakkını gasbetmek, hak ihlallerinin, ceberut iktidar anlayışının, talanın, yağmanın, yolsuzluğun haber olmasını engellemektir. Tabii, dün resmen şunu gördük ki: Ankara Emniyeti talancıları, uyuşturucu baronlarını, hırsızları yakalayacağına artık işi gücü bırakmış, prodüksiyon işine girmiş, gazetecilerin gözaltına alınırkenki o işkence görüntülerini ve kötü muameleyi videoya çekmiş ve kamuoyuna gerilimli bir müzikle bunu sosyal medya hesaplarından servis etmiştir. Bu hıncın, bu öfkenin nedenini gayet iyi biliyoruz. Bu hıncın nedeni, dediğimiz gibi Kürt düşmanlığıdır. Tabii, dediğimiz gibi gazetecilere işkenceler devam ediyor ve bunu servis etmekte de bir beis görmüyorlar.

Ancak şunu bir daha dile getirmek istiyoruz: Bu ülkede huzur, barış, demokrasi daha fazla özgürlük ve demokrasiden geçer, şiddet ve baskı politikalarından değil. Bu sebeple, gerek Şebnem Hoca'ya yapılan bu haksızlığa gerekse de özgür basın emekçilerine yapılan bu haksızlığa derhâl son verilmeli. AKP iktidarını -ki başta söylediğim gibi- "Yola Ebu Zer çıkıp Muaviye olmayın." sözünü dikkate almaya çağırıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında diğer konuşmacı Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Değerli milletvekili arkadaşlarım, Plan ve Bütçe Komisyonu "torba kanun" terimini rahatsız edici bulmuş. Bu kanun teklifiyle en az 6 farklı komisyonun görev alanındaki 21 farklı kanun ve 3 kararnamede değişiklik yapılıyor. Şimdi, biz buna torba kanun demeyelim de ne diyelim? Üstelik, her bir maddesine bakınca bu mevcut ucube sistemin tıkandığını ve her arıza yaptığında da pansuman yaparak, yama yaparak devam ettiğinizi görüyoruz. Burada, 50 küsür maddeye baktığımızda da aynı şeyi görüyoruz. Bu yüzden, bu aslında bir torba yasa da değil, bu bir yamalı bohça yasasıdır.

Getirilen düzenlemelere de baktığımızda; olumlu düzenlemeler var, yanlış düzenlemeler var, eksik düzenlemeler var. Yanlış olanlardan başlayalım. Teklifin genel gerekçesinin daha ilk cümlesinde şöyle bir ifade var; dünya genelindeki fiyat artışına paralel, ülkemizde de fiyat artışı olmuş. Bu, yanlış bir değerlendirmedir. Türkiye'deki ekonomik kaosun dünyada başka hangi ülkede var olduğunu da

söyleyeyim. Başka ülkelerde yüzde 5-10 olan enflasyon bizim ülkemizde yüzde 100-150-200'lerde. Bizim paramız dolar karşısında savaşta Ukrayna'dan bile daha fazla kötüye gitti, Ukrayna para birimi bile bizimkinden daha fazla değer kazandı. Türkiye'deki ekonomik krizin dünyaya endeksli olduğu, ülkemizdeki kötü ekonomi yönetiminden olmadığı koca bir yalandır. Yine, metnin devamında "Çalışanlar enflasyona ezdirilmedi." ifadesi ise kuyruklu bir yalandır. TÜİK'ten sipariş ettiğiniz enflasyon rakamları var ya, gerçeğin yarısı kadar olan, işte o rakamlara göre işçiye, memura maaş artışı yapıp sonra da artan vergi dilimleriyle o verdiğiniz zamları da geri alıyorsunuz. Sayın Kılıçdaroğlu dün söz verdi: "Çalışanlar için vergi dilimlerindeki mağduriyeti gidereceğiz."

Bu, damga vergisini neden kaldırmıyorsunuz mesela? Getirdiğiniz teklifin metninde, ilk cümlede yazmışsınız: "Gelişen teknoloji ve uygulamada görülen farklılıkların ortaya çıkardığı ihtiyaç" diyor. O zaman 1'inci maddede de damga vergisini kaldırsaydınız. Çünkü hangi çağda yaşıyoruz? Yine, Sayın Kılıçdaroğlu dün söz verdi: "Çalışanlardan damga vergisini kaldıracacağız." Siz çalışanları her türlü vergi yükü ve enflasyonla ezerken 4-5 yerden maaş alan saray beslemeleri var ya, her türlü vergiden muaf. İşte Erdoğan imzalı, bu, 10 Nisan 2020 tarihindeki 2393 sayılı Kararname'de, bu, 2'nci, 3'üncü maaşların da vergilerini kendi kurumlarına ödeteceği yazıyor. İşçiye, memura gelince yok, çiftçiye de yok. Şu 53 maddenin bir yerinde de "Çiftçiler de şundan muaf: Bankalara kredi borçları." ya da "vergi borçları" deseydiniz ya, demezsiniz.

Mesela fındık üreticisi yüzde 3,18 hizmet bedeli ve borsa kesintisi ödüyor. Sizin verdiğiniz fındık fiyatından şu anda 10 lira aşağıya fındık satıyorlar, bari kiloya 1,5 lira bir yardımınız olsaydı. Mesela 2/B arazilerini üreticilere bedelsiz verseydiniz. Ama bunları yapıyor musunuz? Yapmazsınız çünkü çiftçi sizin ilgi alanınızda değil. Siz, Cengiz'in vergi borçlarını affedin, havaalanının ödemelerini öteleyin, çiftçiye ise görmezden gelmeye devam edin. Vaktizamanı gelince onlar da sizi görmezden gelecek, merak etmeyin.

Yine, yanlış olan bir düzenleme: AKP iktidarlarının en belirgin uygulamalarından biri kıyı yağmasıdır. Yeni bir kapı açıyorsunuz, Kamu İhale Kanunu'na göre, kamu kurumu ecrimisil bedeli ödemez. Bu düzenlemeyle, Bakanlık döner sermaye iştiraki olan şirketlere de ecrimisil ödememe hakkı tanınıyor. "İşte, efendim, bunlar ücretsiz tesis, halk da yararlanacak." falan ama kazın ayağı öyle değil, ben o tesislerde, 50 kuruş olan suyun 6 liraya satıldığını bu Bakanın döneminde gördüm.

Bu kanunda doğru olan ama eksik olan şeyler de var. Mesela, tıp fakültesi ve diş hekimliği fakültesi öğrencilerine yapılan şeyin, diğer sağlık hizmeti sınıflarına; hemşire, laborant, röntgen teknisyeni, eczacılar ve veteriner hekimlere de yapılması gerekiyordu.

Bir de bu metinde bana göre komik olan bir düzenleme var. Akaryakıt kaçakçısıyla ilgili, Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığını görevli kılmışsınız. "Bunun neresi komik?" diyeceksiniz. Hemen anlatayım: Birçok ilde YİKOB, valilikler eliyle yapılan usulsüzlüklerin kurumsal tarafını temsil etmektedir. Mesela kendi ilimde, Ordu'da, o meşhur Ordu'nun derelerinde yapılan çakıl hırsızlığı kurumsal olarak YİKOB üzerinden yürümektedir. Süleyman Soylu'ya verdiğim önergeye verdiğim şu cevapta... Bu usulsüz olduğu hâlde, YİKOB, Ordu'nun derelerinde çakıl hırsızlığına devam etmektedir. O yüzden, bu getirdiğiniz düzenleme de kaçak akaryakıtın tasfiyesiyle ilgili YİKOB'un görevlendirilmesi de kuzuyu kurda teslim etmektir. O yüzden, bizi de acı acı güldürmüştür.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Behiç Çelik

Yavuz Ağralioğlu

Adana

Mersin

İstanbul

Arslan Kabukcuoğlu

Fahrettin Yokuş

Eskişehir

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Behiç Çelik.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken bugünün bizler için önemine dair düşüncelerimi kısaca ifade etmek istiyorum. Bugün itibarıyla İYİ Partimizin iktidar yürüyüşünü başlatmamızın üzerinden tam beş yıl geçti. Tuzaklara, iftiralara, hakaretlere, tehditlere rağmen milletimizin teveccühüyle bugünlere kadar geldik, 5'inci yılımız kutlu olsun diyorum.

Değerli arkadaşlar, AKP'nin antidemokratik siyaset anlayışı, adaletsizliği RTÜK üyeliği kontenjanında bir kez daha kendini göstermiştir. İYİ Parti olarak hakkımız gasbediliyor, bunu asla kabul etmiyoruz; direneceğiz arkadaşlar, direneceğiz, bu böyle bilinsin.

Şimdi, 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi için verdiğimiz değişiklik önergesi üzerine görüşlerimi paylaşacağım. 53 maddelik teklife baktığımızda artık çürümüşlüğü alenen gün yüzüne çıkan Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ve AKP'nin sembolü hâline gelen, milletimize bir hayrının olmayacağı kesin olan torba yasa usulüne bir kez daha başvurulduğunu görüyoruz. 21 ayrı kanunda ve 3 kanun hükmünde kararnamede değişiklik öngören teklifteki konulara baktığımızdaysa yenilenebilir enerjiden yükseköğrenim kredilerine, Millî Piyango çekilişlerinden akaryakıt kaçakçılığına, birtakım vergi feragatlerinden ceza aflarına kadar geniş bir konu skalası karşımıza çıkmaktadır. Buradan anlıyoruz ki içinde bulunduğumuz ekonomik buhran apaçık ortadayken AKP milletimizin evindeki, mutfağındaki, yüreğindeki yangını söndürmek bir yana; harlamaya, şiddetlendirmeye devam etmektedir. Milletimize hizmetkâr olma iddiasıyla yola çıkanlar vardı, bunlar seçim öncesi acziyet içerisine düşmüş durumdadırlar.

Değerli arkadaşlar, bilindiği üzere ülkemiz gerçekten yangın yeridir. Katlanılmaz seviyelere ulaşan geçim pahalılığı temel sorundur. Enflasyonun TÜİK'e göre bile yüzde 80'leri aştığı, temel ihtiyaç ürünlerinin 3-4 kat zamlandığı bir ortamda iktidara düşen sorumluluk, bu dertlere çözüm aramaktır. Sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye'mizde vatandaşlarımızı harap ve bitap düşüren durumların üzerine yürümek sorumluluk sahiplerinin boynunun borcudur. Peki, yirmi yıl sonunda "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" adı verilen ucube ve vizyonsuz, çökmüş bu sistemde AKP,

devleti yönetme mesuliyetinin hangilerine sahiptir? Şöyle bir baktığımızda, kimler AKP'den memnun, kimler AKP'yle kalkınıyor, kimler AKP'nin kaybetmesinden korkuyor? Yanıt belli; haksız zenginleşen sermaye sahipleri, kirli para peşinde koşan çeteler, kamu kaynaklarını har vurup harman savuranlar, usulsüzce mevki, makam işgal edenler, Suriyeliler, Afganlar, dinî radikal örgütler. Kamu kaynaklarını hoyratça yağmalayan, kurumlarımızın itibarını yerle bir eden, fakirin fukaranın, tüyü bitmemiş yetimin hakkını yandaşlarına peşkeş çeken bir iktidar bu milletin yararlarına derman olabilir mi?

Değerli arkadaşlar, tabii, bu hafta bir de bütçe görüşmelerine başladık. Önümüzdeki yılın bütçesini ve bu yılın kesin hesaplarını değerlendireceğimiz yoğun bir haftaya giriyoruz. Millî gelirimizin 1/4'üne tekabül eden 4,5 trilyon liralık bir bütçe teklifi önümüze getirildi. Her yönüyle sorunlu, her yönüyle art niyetli, gayrimillî, gayriciddi ve gayriinsani olan bu teklifte vazgeçilecek vergi harcamaları ne kadar? Yani yandaşlara vergi üzerinden transferler ne kadar, biliyor musunuz? 994 milyar lira.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Sayın Başkanım...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi önergeyi oylarınıza sunmadan evvel...

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Ben bitirmedim daha Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bitti, bitti, vermiyoruz, bir dakika vermiyoruz.

III.- YOKLAMA

(İYİ Parti sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ERHAN USTA (Samsun) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Usta, Sayın Tatlıoğlu, Sayın Çulhaoğlu, Sayın Ağırhaoğlu, Sayın Nuhaoğlu, Sayın Ataş, Sayın Subaşı, Sayın Öztürk, Sayın Çakırlar, Sayın Oral, Sayın Yaşar, Sayın Çelik, Sayın Koncuk, Sayın Filiz, Sayın Sıdalı, Sayın Cesur, Sayın Kaplan, Sayın Örs, Sayın Erel, Sayın Kabukcuoğlu.

Elektronik cihazla yoklama yapacağım.

Yoklama için beş dakika süre veriyorum.

Buyurun.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve 172 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4618) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 361) (Devam)*

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sayılarımızla.

MADDE 5- 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 16- Öğrenim kredisi alan öğrencilerin borcu, öğrenim kredisi olarak verilen miktar kadardır.

Öğretim kurumundan mezun olan veya sağlık sebepleri dışında kendi isteği ile öğretim kurumunu bırakan ya da herhangi bir sebeple öğretim kurumundan çıkarılan öğrenciler, öğretim kurumu ile ilişkisinin kesildiği tarihten iki yıl sonra başlamak üzere kredi aldığı kadar sürede ve aylık dönemler halinde borcunu ödemek zorundadır.

Borçlu borcunu erteleme talebinde bulunduğunda, borçlunun çalışmadığının Sosyal Güvenlik Kurumundan teyit edilmesi halinde, ilk yıl herhangi bir ilave olmadan, sonraki yıllarda ise her yıl için verilen miktara yüzde on ilave edilerek kredi borcu hesaplanır. Ancak ilgili yılda Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Tüketici Fiyat Endeksinin (TÜFE) yüzde ondan az olması halinde bu oran uygulanır. Erteleme işlemi en fazla beş defa yapılabilir.

Ödemenin askerlik dönemine rastlaması halinde borçlunun talebi üzerine herhangi bir ilave yapılmaksızın askerlik döneminin sonuna kadar kredi borcu ertelenir.

Öğrencinin tabi olacağı yükümlülükler Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından hazırlanan taahhütnamede belirtilir. Düzenlenen taahhütnamelerde krediyi alacak öğrencinin, öğrencinin reşit olmaması halinde ise öğrenci ile birlikte veli veya vasisinin borçlu sıfatıyla imzası yeterlidir. Ancak yurtdışında öğrenim gören öğrencilerden Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından belirlenen şekilde kefil istenir.

Maddi veya hukuki nedenlerle takibinde yarar bulunmayan ve yılları bütçe kanunlarında gösterilen miktarları aşmayan kredi borçları terkin edilir.

Katkı kredisi borcu ödemelerinde de yukarıdaki esaslar uygulanır.

Öğrencilere kredi verilmesi ve kredinin kesilmesi ile ilgili diğer usul ve esaslar Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

Hüseyin Yıldız	Faruk Sarıaslan	Erkan Aydın
Aydın	Nevşehir	Bursa
Okan Gaytancıoğlu	İrfan Kaplan	Vecdi Gündoğdu
Edirne	Gaziantep	Kırklareli
	Kadim Durmaz	
	Tokat	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Tokat Milletvekili Kadim Durmaz.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; tabii, uzun süredir sevgili gençlerin bizden beklediği bir hamle yapıyor. Tabii, bu hamlenin geçmişi çok kıymetli, 20/12/2019 tarihinde Cumhuriyet Halk Partisinin çok Değerli 3 Grup Başkan Vekili Engin Altay Bey, Özgür Özel Bey ve Engin Özkoç Başkanımız bir önerge vermişler ama aynı mahiyetteki bu önerge ne acı ki iktidar ve onun ortağı tarafından reddedilmiş. Tabii, bizim arkadaşlarımız ülkenin kanayan yarasının farkında, 6/10/2021 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli Cumhuriyet Halk Partili üyeleri tekrar bir önerge vermişler ama tabii, yine iktidar partisinin sayısal çoğunluğuyla bu önerge, gençlerin bu talebi, onları düşündüren, bir bölümünü eğitim ve öğretimden koparan bu talep göz ardı edilmiş. Yine, 2022 yılının 4 Ağustosunda yeniden bir önerge vermişiz ama o da yine iktidar partisi oylarıyla sayısal çoğunluğa dayalı reddedilmiş.

Arkadaşlar, bu ülkeyi kuran başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları ülkenin geleceğini gençlere emanet etmiş ve o zaman, bakın, Atatürk'ün şu sözü hepimizin belleğinde kalsın: “Gençler, sizler yeni Türkiye'nin genç evlatları, yorulsanız dahi beni takip edeceksiniz. Dinlenmemek üzere yürümeye karar verenler, asla ve asla yorulmazlar.” demiş. O gençler yorulmadan mücadele ediyorlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Yaklaşık olarak 7 milyona yakın yeni seçmen olup ilk defa oy verecek genç, abileri üniversitede eğitim öğretimini sürdürürken yarıda bırakan, bu geçim şartlarında ekmeğe muhtaç bıraktığımız ailelerin çocukları gece gündüz ders çalışıp üniversite sınavını kazanıyor, kaydını yaptırıyor ama eğitimini sürdürüyor, sosyal devlet ortada olmadığı için 105 bin öğrenci kaydını yaptırdığı hâlde üniversitedeki eğitim ve öğretimini bırakmak zorunda kalıyor. İşte, yirmi yıllık AK PARTİ Hükûmetiyle Ata'mızın bu sözünün arkasından yürüyecek gençler umutsuzluğa, yoksulluğa, işsizliğe, mülakata emeklerinin çalınmasına mahkûm edilmiş durumda. Gençler, bilim ve teknolojiyle üretip ülkemize katkı sunmak istiyor, sanatçı olmak istiyor, sporcu olmak istiyor, bu ülkenin dünyadaki saygınlığına katkı sunmak istiyor ama bilimi öncelemeden, ne yaptığını kendilerinin de bilmediği, 126 milyar dolar dış borçtan 465 milyar dolar dış borca bu ülkeyi mahkûm eden iktidarın, bu gençlerin geleceği, o yaşam tarzı hiçbir zaman umurunda değil. Bakın, bu gençler ne istiyor? O zor şartlardaki asgari ücretli ailelerin çocukları, o küçük esnafın, sanatkârın, KOBİ'nin, sanayicilerin ödedikleri vergilerin eşit, adaletli, şeffaf harcanmasını ve bu millete hesap verebilir bir yönetim istiyor, çok şey istemiyor. O gençler bu ülkede doların yeşilini değil, doğanın yeşilini seven bir iktidar istiyor. O gençler bu ülkede gururla bu ülkenin pasaportunu taşıyıp başvurduğu ülkelere beş ay, altı ay vize alamamayı değil -400 bine yakın yükseköğrenim görmüş genç gözleri yaşlı, ağlayarak bu ülkeyi terk etmiş- onların yüreği bu ülkede demokratik, şeffaf, temel insan hak ve özgürlüklerinin öncelendiği bir iktidarı gördüğünde tekrar bu ülkeye dönmeyi bekliyor. İnanıyorum, yakında gelecek sandıkta bu ülkenin gençleri, bu gençlerin gördüğü muameleden vicdani rahatsız olan ebeveynleri, kapı komşuları, kısacası bu ülkenin yurttaşları cumhuriyetin ikinci yüzyılına girerken bu ülkenin hak ettiği yönetimleri el birliğiyle kuracaklardır, bundan hiç şüphe etmiyoruz (CHP sıralarından alkışlar)

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Bravo!

KADİM DURMAZ (Devamla) – Tabii, burada...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bitti ama süre ya. Yapacak bir şey yok.

Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Adaletsiz yönettiniz Başkanım, size de lazım olur adalet bir gün.

BAŞKAN – Kadim Bey, sen adaletten bahsettin. Biraz dikkatli konuş yani.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bize Grup Başkan Vekillerinden gelen öneri şu: Birer dakikalari vermeyin. Dolayısıyla kimseye vermedim.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Hayır bu oturuma kadar herkes bir dakikayı kullandı.

BAŞKAN – Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kemal Bülbül	Murat Sarısaç	Murat Çepni
Antalya	Van	İzmir
Zeynel Özen	Necdet İpekyüz	Oya Ersoy
İstanbul	Batman	İstanbul
	Rıdvan Turan	
	Mersin	

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Yavuz Ağırlioğlu	Arslan Kabukcuoğlu
Adana	İstanbul	Eskişehir
Fahrettin Yokuş	Ayhan Altıntaş	
Konya	Ankara	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine konuşmak için söz almış bulunuyorum.

Burada, en çok tartışılacak konulardan bir tanesi hiç kuşkusuz üniversite öğrencilerinin içinde bulunduğu durum; yurt, kredi ve benzeri. Hemen hemen üniversiteli olmaya başladığımızdan bu yana çok önemli bir sorun bu ve bu sorun için biraz önce okunan metinde karmakarışık, upuzun bir şey var. Evet, sosyal devlet olmanın bir gereği olarak muhtaç olan öğrenciyi okutmak gibi bir sorumluluk, bir görev var; bu da temel insan hak ve özgürlüklerinden biridir. Dolayısıyla, lafı dolandırmadan bu kabul edilmeli ve öğrencilerin kredi ödemesi, faizi ve benzeri bütünüyle ortadan kaldırılmalı, birincisi.

İkincisi, bu yasa içerisinde engellilere ilişkin bir durum söz konusu. Bir engelli babası olarak konuşuyorum, bakın. Engellilere dair yasalar, anlaşılmaz, uygulanamaz nitelikte, karşılığı olmayan nitelikte, sanal nitelikte; engelliler rencide oluyor, engelliler aşağılanıyor, engellilere onur kırıcı bir ortam oluşuyor. Dolayısıyla, bu engellilerle ilgili, efendim, “Para ödedik de geri almayacağız.” gibi lütufkâr bir yaklaşım... Ya da engellilere dair araba konusunda, mesela “460 bin liradan fazla araba alamazsınız.” deniliyor, 460 bin liraya araba yok ki. Engelliler Federasyonu diyor ki: “1.600 motor olsun.” Önceden de böyleydi zaten, buna dönülmesi gerekiyor ve engellilere ücret ödenirken ailesine ödenen ücret, ailesinin aldığı ücret, ailesinin serveti kesinlikle söz konusu olmamalı.

Bunun dışında, değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; dün Mezopotamya Ajansına yapılan saldırı basın özgürlüğüne, haber alma hakkına, toplumu bilgilendirme hakkına yapılan bir saldırıdır ve suçtur. Gazeteciler yere yatırılmış, ters kelepçe takılmış, bu yetmemiş, araba içerisinde darbedilmiş. Bugün Şebnem Hocaya yapılan, kadına, tıp bilimine, insan hak ve özgürlüklerine, örgütlenme hakkına karşı işlenmiş bir suçtur ve bunun suç olduğu da ortaya çıkacaktır.

Bunun dışında, bakınız, beş yüz yıldır Pir Sultan Abdal takip ediliyor. Bugün Pir Sultan Abdal Kültür Derneğinin Kurucu Genel Başkanı Murtaza Demir, bakınız “Tokat Keçeci Baba Dergâhı camiye çevrildi.” diye yazdığı yazı nedeniyle ceza aldı. Beş yüz yıldır Osmanlı zihniyeti...

“Şalvarı şaltak Osmanlı

Eğeri kaltak Osmanlı

Ekende yok, biçende yok

Yiyende ortak Osmanlı”

Beş yüz yıldır kimi takip ediyor? Pir Sultan Abdal’ı, Türkmen halkını, fukara Türkmen halkını, fukara Türkmen köylüsünü takip ediyor. Bu takip yetmiyor, suçlaması yetmiyor ceza veriyor. Sebep? “Keçeci Baba Dergâhı camiye çevrilmiş.” diye, “Diyanet İşleri Başkanı işgal etmiş.” diye yazı yazdığı için Murtaza Demir’e ceza veriliyor. İşin ilginç yanı Murtaza Demir de Banazlı, Pir Sultan’ın köylüsü. Ve “Beş yüz yıldır Pir Sultan Abdal takip ediliyor.” demeyi mesnetsiz olarak söyleyemiyorum ben. Daha dün Komisyonunda cemevleri yasasını görüştük. Cemevleri yasası uydur kaydır bir yasa ve bu uydur kaydır yasayı aslında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararını uygulamak için yapmışlar ama Alevilere bir lütuf olarak gösteriyorlar. Bunu kabul etmek mümkün değil. Pir Sultan Abdal yaşadığı dönemde şöyle demişti:

“Pir Sultan Abdal’ım ey Dede Himmet

Kendine cevr etme, âleme rahm et

İstanbul şehrinde ol sahip devlet

Tacı tahtı ile yıkılmalıdır.”

Şimdi, bu hakları, özgürlükleri, bu insanca yaşama olanağını ortadan kaldıran zihniyet kesinlikle tacı ve tahtıyla yıkılmalı; inançlar özgür, emek özgür, halklar özgür, insanlar özgür, siyaset özgür, sivil toplum özgür olmalı.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında diğer konuşmacı Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu teklif maddesiyle öğrenim kredisi alan öğrencilerin borçları hususunda düzenleme yapılmaktadır.

Değerli arkadaşlar, en başta, bu teklif, eğitimini bitirip KYK kredisi borçlusu olarak mezun olan öğrencilerimiz açısından güzel bir gelişmedir ancak daha önce borcunu ödemiş olan mezunlarımız ya da borçlanmaktan çekinerek krediye başvurmeyen öğrencilerimiz açısından bu durum adaletsizlik oluşturacaktır; bunu da kabul etmemiz gerekir. Popülist yaklaşımları bir kenara koyup olaya toplumumuz açısından bakmamız lazım. Borçların ve cezaların affı maalesef, toplumun bir kesimini sevindirirken borçlarını, cezalarını zamanında ödeyenlere mağduriyet hissettirmektedir. Mesela, Covid-19 tedbirleri kapsamında kesilen ve hukuki temeli de olmayan cezalar bazı iyi niyetli vatandaşlarımızca gününde ödenmişti. Şimdi bu vatandaşlarımızın pek çoğu kendilerine haksızlık yapıldığını hissediyorlar. Bu durum zaman içerisinde toplumda devlete olan borçları ödemeye karşı bir yozlaşmaya yol açacaktır. Halkımızın devlete karşı itimadını sarsmamak için Komisyonda partimiz temsilcilerince dile getirilen öneriyi daha adil bulduğumu belirtmek isterim. Bu öneri, borçların sosyal sorumluluk projelerinde görev alınması karşılığı affedilmesini öngörmekteydi. Maalesef bu öneri her zaman olduğu gibi iktidar milletvekili arkadaşlarca reddedilmiş bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, hâlihazırda KYK kredi borçlarının faizi Tüketici Fiyat Endeksi'ne bağlı olarak yani enflasyon oranında artıyor. Biliyorsunuz, 5 Ağustos 1996 tarihli 4160 sayılı Kanun'a kadar öğrenim kredilerinin ödemelerinde faiz yoktu. Sayın Necmettin Erbakan'ın Başbakanlığında Resmî Gazete'de yayımlanan bu kanunla öğrenim kredilerinin geri ödenmesinde TÜFE oranında faiz uygulanması kararlaştırılmıştı. Belki buradaki AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlardan bazıları bu kanuna da oy vermişti. Bu teklifin gerekçesinde de paranın yıllar içerisinde değer kaybetmesi neticesinde geri dönen kredi borçlarının reel değerinin azaldığı, bu nedenle yeni öğrencilerin kredi ihtiyaçlarının karşılanmasının zorlaştığı belirtilmektedir.

Değerli arkadaşlar, borçların geri ödenmesindeki temel sorun gençlerin mezun olduktan sonra iş bulamamalarıdır. Bakın değerli arkadaşlar, TÜİK verilerine göre 2022 yılının ikinci çeyreğinde ülkemizdeki genç işsizlik oranı yüzde 20'nin üzerindedir, aynı yaş grubunda Almanya'nın işsizlik oranı yüzde 5,7; Amerika'nın yüzde 8,3'tür. Ülkemizdeki üniversiteler iş bulabilecek mezunlar yetiştirme hususunda yetersiz kalmaktadır. Dünyadaki ciddi üniversiteler mezunlarının çabuk iş bulmalarıyla saygınlık kazanmaktadırlar. Mesela Boston'daki Tufts Üniversitesinin yayımladığı infografik elimde. Buna göre bu üniversitenin mezunlarının yüzde 95'i mezun olduktan sonra altı ay içinde iş bulabiliyorlar ve bu nerelere gittiklerini, hangi üniversitelerde master, doktora gittiklerini veya hangi şirketlerde iş bulduklarını istatistiksel olarak gösteriyor yani "Üniversitede geçirdiğiniz zaman ve maddi yatırım karşılığını mezun olduktan sonra çabukça geri alacaksınız." diyorlar. Bizde ise altı ay içerisinde mesleğiyle ilgili iş bulabilenler neredeyse yok gibi, mesleği dışında iş bulurlarsa da asgari ücrete razı olmak durumunda kalıyorlar. Bugünkü üniversite eğitimimiz maalesef gençleri meslek sahibi değil, diploma sahibi yapmaktadır, ayrıca üniversitelerimizin bu konularda güvenilir istatistikleri de yok. Öğrenciler gençliklerinin dört yılını harcayacakları, maddi manevi fedakârlık yapacakları bu eğitim sonunda iş bulup bulamayacaklarını bilme hakkına sahip olmalıdır, YÖK'ün de bu konuda aydınlatma sorumluluğu ve yükümlülüğü vardır.

Değerli arkadaşlar, gençlerimizin derdine çare olmak istiyorsak onların iş bulmalarını sağlamalıyız. Keşke iktidar partisi gençlerimize yeterli geliri sağlayabilecekleri bir iş bulmalarını temin edecek,

TÜFE'nin, enflasyonun bu denli yükselmesini engelleyecek bir ekonomi kursaydı ve böyle bir kanuna ihtiyacımız olmasaydı diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde 3 önerge vardır, önermeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 6 – 351 sayılı Kanun'un 17'nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 17 – Süresinde ödenmeyen taksitlere vadesinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre gecikme zammı hesaplanır. Taksitlerin, son taksitin vade tarihine kadar ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen taksit tutarları 6183 sayılı Kanuna göre takip edilmek üzere ilgili vergi dairesine bildirilir. Taksitler için zamanaşımı süresinin belirlenmesinde son taksitin vade tarihi esas alınır. Vergi dairelerince bu alacaklarla ilgili olarak yapılan tahsilatlar, izleyen ayın sonuna kadar Gençlik ve Spor Bakanlığına aktarılır.

Öğrenimi sırasında veya öğrenimden sonra ölenlerin veya yüzde doksan ve üzeri engel sahibi oldukları tam teşekküllü bir hastanenin sağlık kurulu tarafından tespit edilenlerin kalan borçları terkin edilir.”

Hüseyin Yıldız

Faruk Sariaslan

Vecdi Gündoğdu

Aydın

Nevşehir

Kırklareli

Erkan Aydın

İrfan Kaplan

Okan Gaytancıoğlu

Bursa

Gaziantep

Edirne

Tekin Bingöl

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Tekin Bingöl.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Memleketin ve milletin hayrına olan her çalışmayı destekleriz, sonuna kadar da takipçisi oluruz. Bu torba kanun teklifi için de aynı düşünceye sahibiz. Ama gelin görün ki bu torba yasanın içindeki birçok madde dünden bugüne ortaya çıkan sorunları kapsamıyor. Örneğin kredi borçlarındaki faizler bugün ortaya çıkmadı ki örneğin milyonlarca icra dosyası dünden bugüne icra dairelerinin raflarını doldurmadı ki; bunların tamamı seçime aylar kala seçim yatırımı olarak karşımıza çıkmakta yani bu torba yasa 49 maddesiyle birlikte AKP'nin bir seçim güzellemesidir.

Bunu niçin söylüyorum? Kredi borçlarının faizi siliniyor, güzel, bu borçlar siliniyor ama AKP'nin arkabahçesi olan TÜİK'in bile gizleyemediği 2,5 milyon genç kardeşimizin işsizliğine çare bulunacak mı? İş imkânı bulmadığınız takdirde taksitlendirdiğiniz o borç yerli yerinde duracak ve beş yıl sonra aynı şekilde o faiz işleyecek. ESBİS yani Esnaf ve Sanatkar Bilgi Sistemi 2012 yılında kuruldu, o günden bugüne tam 1 milyon 39 bin işletme kapatıldı. Sadece 2021 yılında 101.175 iş yeri kapanmış ve beraberinde son sekiz ayda 75 bin iş yeri kapatılmış. Bu işletmeler kapatıldığında zararı sadece o işletme sahipleri çekmiyor; oradaki yüz binlerce, milyonlarca yurttaşımız işinden aşından oluyor. Ama gelin görün ki bütün bu işsizlere iş olanağı tanyacak hiçbir istihdam olanağı yaratılmıyor; asla. Yaratılsa bile bu işsizler ordusuna, o kervana katılanların, işini kaybedenlerin yüzde 10'unun bile derdine derman olmuyor. Ama her gün, her hafta, her ay yeni işsizler bu büyük işsizler ordusuna katılıyor. Dolayısıyla, sizin burada kredinin borcunu, faizini silmeniz hiçbir şekilde bir çözüm değil.

Başka bir şey... Şimdi, bakın değerli milletvekilleri, bankalara, varlık yönetim şirketlerine, diğer finans şirketlerine bu ülkenin vatandaşlarının tam 1 trilyon 433 milyar borcu var. Son on ayda 375 milyar borç daha ilave olmuş. Peki, sizin bu torba yasa teklifiniz bu borçların çözümüne katkıda bulunacak mı? 2,5 milyon işsize iş olanağı tanyacak mı? Mümkün değil. Bugün asgari ücretli bir vatandaşımız okula başlayan, şu kış koşullarında okula başlayan çocuğuna bir kaban, bir bot, bir kazak, bir pantolon almaya kalksın, o ayki asgari ücretini harcamak zorunda. Şimdi, böyle bir dünyada, getirdiğiniz bu düzenlemenizle sanki seçim yatırımıyla birlikte vatandaşları kandıracaksınız, algı operasyonu yapacaksınız ve seçime giderken kendinizce bu torba yasayla çirkin bir rant elde edeceksiniz. Hesabınız bu ama bu hesap tutmayacak. Niçin tutmayacak? Çünkü bu tür palyatif çözümler inanın hiç kimsenin derdine derman olmuyor. Sizin aslında yapmanız gereken, elinizi vicdanınıza koyup "Bugün Türkiye'nin içinde bulunduğu koşulları nasıl bir nebze olsun düzeltiriz?"e bakmanız. Bu bir seçim rüşveti. Adı üstünde, net bir şekilde söylüyorum; bugün getirdiğiniz bu torba yasa seçim rüşvetidir değerli arkadaşlar, başka bir adı yok. Aradan yirmi yıl geçmiş, uzun bir süredir iktidardasınız ama gelin görün ki bu süre içinde gençler aklınıza yeni geliyor ve yeniden onları borçlandırdığınız bu borçların faizini siliyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, devlet gençlerini borçlandırmaz, devlet borçlandırdığı gençlerin kapısına hacizle gitmez, devlet sosyal devletse onlara iyi olanaklar sağlar, onların iyi koşullarda eğitim almalarını sağlar.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle değiştirilen 351 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "ve" ibaresinin "ve/veya" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Murat Sarısaç

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Murat Çepni

Van

Muş

İzmir

Zeynel Özen

Oya Ersoy

Necdet İpekyüz

İstanbul

İstanbul

Batman

Rıdvan Turan

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gecenin ilerleyen saati, aslında benden önceki hatip de bu maddeye ilişkin birçok şeyi dile getirdi. Şimdi, şunu söyleyelim: Yirmi yıllık iktidarınız boyunca yediniz, yediniz, yediniz, yandaşlarınızı semirttiniz, şimdi seçim geldi, oy kaybediyorsunuz, diyorsunuz ki: “3-5 tane küçük borcu, 2 bin liraya kadar olanları silelim, KYK öğrencilerinin borçlarının faizlerini almayalım, ondan sonra bize ‘Ya, ne kadar iyi bir iktidar, ne kadar cömert bir iktidar, ne kadar öğrencisever, halksever, yurtsever bir iktidar.’ desinler.” Gerçekten böyle mi düşünüyorsunuz? Şimdi, soruyoruz size: Ya, KYK yurtlarında öğrenciler yer bulamıyor, yer bulamıyor. Geçen hafta da konuştuk bu kürsüde, sizin koyduğunuz ranzalar kırıldı diye öğrenciler yaralandı. Yetmedi, o kadar kötü yemek veriyorsunuz ki her gün öğrenciler zehirleniyor, biliyor musunuz? Kaç tane öğrenci hastaneye kaldırıldı sizin verdiğiniz o kötü yemekler nedeniyle? En adi yemeği veriyorsunuz, en kötü ihaleye veriyorsunuz, onu da yandaşınıza veriyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Doğru değil, doğru değil, asla doğru değil!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Sabah kahvaltısı 3 zeytin, 20 gram peynir.

RECEP ÖZEL (Isparta) – 60 lira veriyorlar ya! Sabah kahvaltısının ne olduğu bilmiyorsun sen ya! Günlük 60 lira yemek parası veriyor, 60 lira.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Bunu veriyorsunuz ya, bunu veriyorsunuz ve bunu verdiğiniz yetmiyor, bunu da kötü veriyorsunuz. Hadi onu veriyorsunuz, bari onu düzgün verin; onu da düzgün veremiyorsunuz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ya, sen yanlış biliyorsun!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Sonuç: Öğrenciler zehirleniyor, gidip hastanede tedavi olmak zorunda kalıyorlar.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Doğru değil ya, çok ayıp, en güzel yemekler veriliyor. Açık büfe yemek veriliyor, açık büfe!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Sizin bu ülkedeki öğrencilere vaadiniz ne biliyor musunuz?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Öğrenciler çok beğeniyor ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Mezun olduktan sonra ya A101’de ya da BİM’de kasiyer olmak ya. Bu mudur yani gelecek? Bu öğrenciler en nitelikli eğitimi hak ediyorlar, en iyi yerlerde okumayı hak ediyorlar, insanca okula gidip gelmeyi hak ediyorlar. Siz koymuşsunuz yurdu bir yere, okul dünyanın öbür ucunda, üç saat yol gidip geliyor bu öğrenciler ya. Gerçekten umurunuzda mı? Umurunuzda değil.

Şimdi, ben soruyorum: 5’li çetenin kaç milyon dolar borcunu sildiniz siz? Biz bilmiyoruz, bizim makineler yetişmiyor sizin sildiğiniz borçları hesaplamaya. Niye gelip de şu 30 milyonluk öğrenci borçlarını silmiyorsunuz? Niye? İşinize gelmiyor çünkü onun içinde Cengiz’e yarayacak bir şey yok ki Kolin’e yarayacak bir şey yok ki gariban Ahmet’in, Mehmet’in, Ayşe’nin çıkarı var; yoksul öğrencinin çıkarı var. Niye silesiniz ki? Oradan size gelecek bir şey de yok. Hangi öğrenci, siz onun yurt parasını, KYK borcunu sildiniz diye “Ya, biz gidelim, AKP’ye bir yardımda bulanalım.” diyecek?

Size bir miktar verecekler mi, geri dönecek mi? Dönmeyecek. Onun için, ne yapıyorsunuz? Diyorsunuz ki: “Yoksul olsun, nitelsiz olsun, mümkünse cahil olsun.” Siz bu toplumu cahillikle terbiye etmeye çalışıyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Terörist olmasın, terörist!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – “Kindar ve dindar nesil” dediğiniz bu. Sizin amacınız bu, kindar ve dindar nesil...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Cahil, 208 üniversite yaptık, cahil!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Ne olacak bu kindar nesil? O kindar nesil ne olacak, biliyor musunuz? Plan ve Bütçe Komisyonuna gelecek, sizin vekiliniz olacak ve haddini bilmeyecek. Gelecek, Alevilerin inancını tanımlayacak; dönecek, bizim vekilimize “Ya, sen Hristiyan’ın, sen Alevi’nin inancına niye karışyorsun?” diyecek. (HDP sıralarından alkışlar) Ben Alevi’yim arkadaş, sen kimsin, benim inancımı tanımlıyorsun, sen kimsin ya! Kimsin, benim ibadet yerimi tanımlıyorsun! Kimsin, benim ibadetimi tanımlıyorsun! İşte, sizin yetiştirdiğiniz gençler, sizin yetiştirdiğiniz nesil buna hizmet ediyor. Siz böyle bir nesil istiyorsunuz. Siz, Ankara Gar katliamını gidip Konya’da spor salonunda alkışlayan bir nesil istiyorsunuz. Oysa biz bu ülkedeki her insanın yaşamı için acı duyan bir nesli, yaşatmayı esas alan bir nesli hedefliyoruz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Cahil!

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Hatibi dinleyin, hatibi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Başka ne yapıyorsunuz? Bakın şimdi, ülkeyi borç batağına götürdünüz, değil mi?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ya, biraz sakin ol ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Şimdi de diyorsunuz ki: “Borçları sileceğiz.” Ben size diyorum: Hangi birini sileceksiniz ya, hangi borcu sileceksiniz? Bütün ülke iflas ediyor ya, neredeyse moratoryum ilan ediyorsunuz. Rusya’ya diyorsunuz ya “El aman, biz seçimden önce gaz parasını ödemeyelim de acaba sonra mı ödesek?” Zaten Putin ile Erdoğan’ın da arası iyi, derdiniz bu ya! Ülkeyi batırdınız, batırdınız, haberiniz yok. Gerçekten haberiniz yok mu? Biz markete gidiyoruz...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sen hazinenin başında mısın ya? Hazineyi biliyor musun hazineyi?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Ya, biz milletvekiliyiz alış verişi yapıp çıkarken ödeyemiyoruz; bu gariban, fakir fukara ne yaşıyor biliyor musunuz? Bilmiyorsunuz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Senin kadar lüks harcamıyor. Halkı küçümsüyorsun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Çünkü hepinizin, maşallah, müteahhit tanıdıkları, bol bol şirketleri, yandaş firmaları var.

ARZU AYDIN (Bolu) – Hakaret ediyorsun, hakaret ediyorsun!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kendinizi anlatıyorsunuz, kendinizi! Kendinizi anlatıyorsunuz!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Biriniz bakan oluyor, eşi üzerinden buraya malzeme satıyorsunuz...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ağzını toplayarak konuş, ağzını topla da konuş! Senin frenin patladı, terbiyesizlik yapma!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – ...biriniz de SPK üzerinden borsa spekülasyonu yapıp para kazanıyorsunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Terbiyesizlik yapma, ne konuştuğunu bil!

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Dinle, dinle!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hadi oradan!

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Cahil, 208 üniversite yaptık, cahil!

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Dinle, dinle!

OYA ERONAT (Diyarbakır) – 208 üniversite yaptık, cahil!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Terbiyesizlik yapma! Terbiyesizsin!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hadsiz sensin! Terbiyesiz de sensin!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – “Rüşvet alıyor.” diyemezsin kimseye. Terbiyesiz, konuştuğun lafı bil!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Terbiyesiz sensin, terbiyesiz sensin! İade ediyorum, hadsiz!

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Yavuz Ağırlioğlu

Arslan Kabukcuoğlu

Adana

İstanbul

Eskişehir

Fahrettin Yokuş

İmam Hüseyin Filiz

Konya

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz.

Buyurunuz Filiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle ilgili olarak İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddeyle 351 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde değişiklikler yapılarak öğrenim ve katkı kredisi borcu taksitlerinin zamanında ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde öngörülen son taksitin vade tarihine kadar bekleneyeceği, süresinde ödenmeyen öğrenim ve katkı kredisi taksitlerine vadesinden itibaren Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 51'inci maddesine göre gecikme zammı hesaplanacağı öngörülmektedir. Değerli milletvekilleri, bu düzenleme yerinde bir düzenleme olmuştur ancak yeterli değildir çünkü ülkemizde işsiz üniversite mezunu sayısı 1,5 milyonu aşmıştır. Mezun olduktan sonra uzun süre iş bulamadığı için psikolojisi bozulan, evden dışarı çıkmaya utanan, ailesine karşı mahcup gençlerimiz var; iş bulanların çok büyük bir kısmı da asgari ücretle değişik işlerde çalışmaktadır. Kredi geri ödemesi iki yıl sonra da başlasa, üç yıl sonra da başlasa ödeme gücü olmayanların yarasına merhem olmayacaktır. Dolayısıyla işsizlik

ve maddi nedenlerle ödeme yapamayacak mezunların kredi borcu terkin edilmelidir. Borçları terkin edilemeyecekler için ise aylık ödemelerin yarısı alınarak kredi geri ödeme süresi eskiden olduğu gibi 2 katına uzatılmalıdır yani dört yıl kredi alan bir öğrenci faizsiz olarak sekiz yılda ödeyebilmelidir; böyle bir fırsat tanınmalıdır.

Değerli milletvekilleri, bu yıl 1 milyon 55 bin 90 genç, üniversitelere yerleşti; bunların da 502.295'i başka şehirde okuyor. Maddi durumu yetersiz aileler destek vermekte zorlandıklarından barınma ve beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için öğrencilerin krediye ve bursa ihtiyaçları var. 2021 yılında yükseköğretimdeki 7 milyondan fazla öğrenciden sadece 969.237 öğrenciye öğrenim kredisi, 447.554 öğrenciye de burs ödemesi yapılmıştır. Buna göre devletten kredi alanların oranı yüzde 13, burs alanların oranı ise ne yazık ki yüzde 5'te kalmıştır.

Değerli milletvekilleri, Anayasa'nın 42'nci maddesi gereğince, devletin vatandaşlarına gerek kredi, burs gerekse de yurt olmak üzere her türlü imkânı sağlaması gerekmektedir. Dolayısıyla az önce bahsettiğim oranların yani kredi ve burs alan öğrenci sayısının artırılması gerekmektedir. Ayrıca, kredi, burs miktarları da gençlerimizin barınma ve beslenme ihtiyacını karşılayacak şekilde artırılmalıdır. Konunun önemini açıklamak için bir örnek vermek istiyorum: Yurtlara girebilme şansını elde eden bir öğrenciyi ele alalım. Öğrenci yurtları 6 kademe olarak sınıflandırılmış olup 1'inci tip yurt 500 TL, 6'ncı tip ise 800 TL'dir. 850 TL kredi alan bir öğrencinin 1'nci tip yurttan kalması hâlinde aldığı krediden geriye 350 TL'si kalacaktır; bu miktar yol parasına bile yetmemektedir. 6'ncı tipte kalırsa 50 TL'si kalacaktır, aileden destek alamıyorsa ya iş bulup çalışacak ya da borçla yaşayacaktır.

Değerli milletvekilleri, sizlere bir de geçmişten örnek vereyim: 1968-1969 yıllarında ODTÜ'de öğrenciyken aldığım kredi tutarı 350 liraydı, 11 lirası kesilir, geriye kalan 339 TL ödenirdi; yurt ücretimiz 75 TL'ydi yani barınma masrafi kredinin yüzde 21 oranındaydı ve yurt ücretini ödedikten sonra yemek ve diğer masraflarımıza ucu ucuna da olsa yetiyordu, çoğu zaman ailenin desteğine gerek kalmıyordu yani bundan yaklaşık elli yıl önce devletin yükseköğrenim öğrencisine katkısı gençlerin beslenme ve barınma ihtiyaçlarını karşılayacak şekildeydi; bugün de böyle olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, biz, gençlerimizin gelecekte endişeli, sıkıntılar içinde olmasının önüne geçecek tedbirlerimizle geliyoruz. İYİ Parti iktidarında hiçbir genç devlete borçlu olmayacak, KYK kredi borcu gençlerin üzerinde bir yük olmaktan çıkarılacaktır.

Değerli milletvekilleri, eski bir rektör ve Kredi Yurtlar Kurumu Yönetim Kurulu üyeliği yapmış bir Milletvekili olarak söylüyorum: İyi bir programlama ve liyakatli kadrolarla en kısa zamanda gençlerimizin bütün sorunlarını biz çözeceğiz; biz hazırız diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(İYİ Parti sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ERHAN USTA (Samsun) – Yoklama...

BAŞKAN – Evet, önergeyi oylamadan evvel yoklama talebi vardır.

Sayın Usta, Sayın Çulhaoğlu, Sayın Ağırhaoğlu, Sayın Subaşı, Sayın Yokuş, Sayın Tatlıoğlu, Sayın Sıdalı, Sayın Nuhoğlu, Sayın Oral, Sayın Ataş, Sayın Kaplan, Sayın Filiz, Sayın Koncuk, Sayın Cesur, Sayın Çelik, Sayın Erel, Sayın Çakırlar, Sayın Kabukcuoğlu, Sayın Yaşar, Sayın Altıntaş.

Yoklama için beş dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve 172 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4618) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 361) (Devam)*

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

7'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önergele birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Murat Sarısaç

Murat Çepni

Kocaeli

Van

İzmir

Zeynel Özen

Oya Ersoy

Necdet İpekyüz

İstanbul

İstanbul

Batman

Rıdvan Turan

Mersin

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Fahrettin Yokuş

Arslan Kabukcuoğlu

Adana

Konya

Eskişehir

Yavuz Ağırlioğlu

İsmail Koncuk

İstanbul

Adana

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Hüseyin Yıldız

İrfan Kaplan

Ednan Arslan

Aydın

Gaziantep

İzmir

Faruk Sarıaslan

Vecdi Gündoğdu

Erkan Aydın

Nevşehir

Kırklareli

Bursa

Okan Gaytancıoğlu

Edirne

BAŞKAN – Komisyon önerge katılmıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yasa, kur korumalı mevduatın bir yıl daha uzamasını istiyor fakat bu, ülkeye ihanettir; mazluma, mağdura ihanettir. Merkez Bankası ve hazineden çıkan paralarla 202 milyarı buldu rantiyeye ödenen para, seneye de 400 milyarı bulacak; korkunç bir parayla karşı karşıyayız, faizle karşı karşıyayız. İktidarımız, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en faizci iktidarı hatta Osmanlı tarihinin de en fazla faiz veren, faizle işgal eden bir iktidar; bunu bilin. Haddi aştınız, bakın “Nas var, faiz haram.” diyorsunuz; faizde şampiyonsunuz, vergiler anapara ve faizi aştı.

(AK PARTİ sıralarından “Biz demiyoruz, Kur’an diyor onu.” sesi)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – “Kur’an diyor.” diyorsunuz, değil mi? Bakın, “Kur’an” diyorsanız “ayet” diyorsanız -bakın, hemen “Kur’an diyor.” diyor- o zaman ben de Kur’an’la cevap vereyim. Bakın, Allah’ın ayeti var. Maden kazalarındaki cinayetlere “kader” demeye karşı, faizi “nas” diye açıklamaya çalışan zihniyete karşı ben size Allah’ın ayetlerinden okuyayım.

Şûra 30’uncu ayet.

(Hatip tarafından Şûra suresinin 30’uncu ayetikerimesinin okunması)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Meali nedir? Başınıza gelen her musibet kendi ellerinizle işlediklerinizden ötürüdür. Peki, “kader” demek doğru mudur? Allahutaala bunu diyor; ne yapmışsan elinle işlediğin yüzünden başına geliyor. Niye “kader” diyerek insanları dinle kandırıyorsunuz?

Bakara 41’inci ayet:

(Hatip tarafından Bakara suresinin 41’inci ayetikerimesinin okunması)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tam senin yaptığın gibi.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – “Allah’ın ayetlerini küçük bir bedel karşılığında satmayın.” diyor. Tabii, siz bunu büyük ihaleler karşılığında satıyorsunuz; öyle küçük bedeller karşılığında satmıyorsunuz.

HACI TURAN (Ankara) – Ne alakası var ya! Ayet...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tam senin yaptığın gibi.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, yine size bir başka ayetikerimeyi okuyayım. Sayın vekil “Ayet var.” dedi. Öyle yok.

HACI TURAN (Ankara) – Ayeti yanlış yorumluyorsun ya! Öyle şey mi olur ya! Ayıp ya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – O zaman size Allah’ın ayetlerini okuyarak Allah’ın diniyle aldatmamanız gerektiğini hatırlatıyorum.

HACI TURAN (Ankara) – Şuna bakın ya! Yanlış yorumluyorsun ya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Fâtır suresi 5’inci ayet:

(Hatip tarafından Fâtır suresinin 5’inci ayetikerimesinin okunması)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Meali nedir: “Ey insanlar, hiç şüphesiz Allah’ın vaadi hakttır. Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın ve aldatan da sizi Allah’la aldatmasın.” diyor.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – PKK’yla da aldatmasın.

HACI TURAN (Ankara) – Yanlış yorumluyorsun ya! Hayret bir şey ya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Lideriniz ne diyor? “Nas var, faiz haramdır.” diyor, sonra faizde dünya şampiyonu oluyor. Allah’ın ayeti ne diyor, Fâtır suresi 5’inci ayet? “Aldatan sizi Allah’la aldatmasın.” diyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – PKK’yla da aldatmasın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – “Allah’ın ayetlerini az bir para karşılığında satmayın.” diyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Senin yaptığın gibi.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Biz İslami ilimleri tahsil etmiş insanız.

HACI TURAN (Ankara) – Bilmiyorsun, yanlış öğrenmişsin.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Milleti, bu kamuoyunu dinle kandırmayın.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – PKK’yla kandırmaya çalışma!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Dine karşı, dinle bu insanları kandırmaya çalışmayın, tamam mı?

HACI TURAN (Ankara) – Yanlış yorum yapıyorsun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Biz bu dini biliyoruz ve sizin yalancılıklarınızı da burada 84 milyona ilan ediyoruz.

İşte, Çağdaş Hukukçular Derneği gitti, Amasra’da bir rapor düzenledi. Bakın, ben her şeyi belgelerle açıklıyorum. Kaç gün geçmiş? O şüpheliler, delilleri karartma şüphesi olan o şüpheliler, o görevliler görevden alınmamış arkadaşlar; hukukçular sormuşlar, yanlış bilgi verilmiş. Soma’da olduğu gibi, soruşturma esnasında görevlilere el çektirilmediği için, kovuşturma esnasında birçok bilginin saklandığını söylüyor Çağdaş Hukukçular Derneği ve “Amasra’da da aynıyla karşılaşacağız.” diyor.

Bakın, ben size Allah’ın ayetlerini hatırlattım ve bir hatırlatmamı da yaptım.

HACI TURAN (Ankara) – Yanlış yerde kullanıyorsun, ayeti kullanma.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – İnsanları dinle kandırmaktan vazgeçin, Allah’la kandırmaktan vazgeçin. Size son ihtarımız da budur.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

HACI TURAN (Ankara) – Yanlış yerde kullanıyorsun.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen de PKK’yla kandırmaktan vazgeç! PKK’ya hizmeti nasıl izah edeceksin?

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun 361 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu açıklamayı yapma zarureti hasıl oldu ki biraz evvel harici bir mantıkla konuşan hatibe hatırlatmak gerekir ki: Hazreti Ali Efendimiz haricilere, kendisine Kur’an ayetlerini okuyan haricilere şöyle buyurmuşlardı, biz de aynısını tekrar ediyoruz: “Hak bir sözü, Kur’an ayetlerini batıl bir şekilde çarpıtarak, yorumlayarak anlatmayın.” (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve 172 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4618) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 361) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında diğer konuşmacı Adana Milletvekili İsmail Koncuk.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin 7'inci maddesiyle ilgili İYİ Partinin görüşlerini ifade etmek üzere huzurlarımızdayım, tekrar saygıyla selamlıyorum.

Bu maddeyle kredi borçlarının faizleri terkin ediliyor, siliniyor; güzel bir madde, buna bir itirazımız yok. “Yeni bir düzenleme yapın, iş bulamıyoruz, kredi borçlarımızı ödemekte zorlanıyoruz.” diye yıllardır üniversitelerden mezun olan gençlerimizin feryat ettiği bir konuydu ama seçim sahu mailine geldiğimiz bir süreçte düzenleme yapıyorsunuz, bunu da gençlerimiz adına kabul ettiğimizi ifade ediyorum ama burada bizim değerlendirmemiz gereken asıl konu gençlerimizi aldıkları kredi borcunu ödeyemez hâle getirdiğiniz gerçeğidir, bunu görmek durumundayız. Şimdi, faizi affettik, ne zamana kadar? Belli bir süreye kadar. Ondan sonra, yine anaparayı ödeyemeyen gençlerimize, yine TÜİK verileri üzerinden faizlendirme yapılacak ve gecikme faizi tahakkuk ettirilecek. Ne zaman? İki sene sonra diyelim. İki sene içerisinde iş bulamadığımız bu gençlerimizi istihdam edebilecek adımları atabilecek misiniz? Atamayacaksınız. Mesela, iktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunları var, sayıları 550-600 bin civarında, bakın; 500 binin üzerinde sağlık bilimleri mezunu var Türkiye’de, 500 binin üzerinde; 700 binin üzerinde öğretmenimiz var; mühendislerimiz var. Önceden kızlarımız şöyle övünürlerdi: “Beni ne mühendisler istemişti.” O mühendislerimiz bugün işsiz, iş bulamıyorlar hatta Tarım ve Orman Bakanlığında taşeron olarak çalışan mühendisler var değerli milletvekilleri.

Şimdi, bu genç işsizlikle nereye gidiyor Türkiye? Bu sorgulamayı yapmak lazım yani siz ülkeyi yirmi bir yıl yönettiğinizi iddia edeceksiniz ama yirmi bir yıl sonunda mühendisleri bile işsiz milyonlarca bir genç kitleyle karşı karşıya kalacağız, esas problem bu; bunu nasıl çözeceğiz? Aslında, şu kanuni düzenlemeyle insanlarımızı, gençlerimiz dâhil bütün vatandaşlarımızı fakirliğin pençesine terk ettiğiniz gerçeğini de itiraf ettiğinizi görüyoruz bu kanun maddeleriyle. Hani 2 bin TL’ye kadar elektrik vesaire borcunu ödeyemeyen vatandaşlarımızın borçları da silinecek, 2 bin TL yani bir başka bakış açısıyla, vatandaşlarımızı yirmi bir yıllık iktidarımızın sonunda 2 bin TL’yi ödeyemez hâle getirdiğiniz gerçeğiyle iktidar partisi olarak yüzleşmeniz lazım. Bu yüzleşmeyi yapmadığımız sürece, tedbirlerini almadığımız sürece, şimdi affettik, yarın benzeri cezaları belki yine affetmek durumunda kalacağız, belki siz değil de başka iktidarlar affetmek durumunda kalacak ama bu sarmal, bu döngü bu mantıkla devam edildiği sürece devam edecek.

Değerli milletvekilleri, insana sahip çıkmanız lazım. Bizim kültürümüzün, millî kültürümüzün, manevi hayatımızın, manevi değerlerimizin bize emrettiği de bu değil midir? Şeyh Edebali’nin “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” sözünü vallahi yirmi bir yılda çok kullandınız ama uygulamayı unuttunuz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tepeden tırnağa uyguladık elhamdülillah.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Sayın Başkanım, ek süre vermiyor musunuz?

BAŞKAN – Vermiyorum.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Peki, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında son konuşmacı İzmir Milletvekili Ednan Arslan Bey.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

EDNAN ARSLAN (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin içinde bulunduğu derin ekonomik krize, hayat pahalılığına ve enflasyona karşı kalıcı hiçbir çözüm getirmeyen bir seçime hazırlık teklifiyle yine karşı karşıyayız.

2 Haziran 2020 tarihinde, bu kürsüde İYİ Parti Grubunun önerisi üzerine yapmış olduğum konuşmamda KYK borcu bulunan gençlerimizin borçlarının tamamını silelim, en azından başlangıç olarak faizlerini kaldıralım, bu bizim ülkemizin gençliğine ve geleceğine olan borcumuzdur demiştim, o gün bu teklif maalesef kabul görmemişti. Parti grubumuz ısrarlı takibiyle ve 10 Temmuz 2022 tarihinde Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu “Gençlere sesleniyorum: Faizli KYK borçlarını ödemeyin, bir sene içinde iktidara geliyoruz, sözünü verdiğim gibi sizden sadece anapara talep edilecek; o da iş bulduğunuzda.” diyerek bir kez daha bu önemli sorunu gündeme taşıdı. Emin olun, Sayın Genel Başkanımız bu açıklamayı yapmasaydı ve sonrasında milletimiz özellikle sosyal medya üzerinden yoğun bir şekilde bu çıkışa destek vermemiş olsaydı bugün burada bu düzenlemeyi belki de konuşmuyor olacaktık.

Sayın Genel Başkanımızın açıklamasından tam beş gün sonra Sayın Cumhurbaşkanı ilk kabine toplantısının ardından “KYK borçlarıyla ilgili açıklama yapacağız.” dedi ve üç gün sonra da “KYK geri ödemelerinin sadece alınan ücret üzerinden yapılmasını kararlaştırdık.” açıklamasını yaptı. Bu düzenleme yasalarsa yaklaşık 1 milyon 420 bin gencimiz bu düzenlemeden faydalanacak. Demek ki ne yapmak gerekiyor? İktidar olarak muhalefeti biraz daha dikkatli dinlemek ve izlemek gerekiyor. Sırf muhalefet öneriyor diye milletimizin hayrına olan düzenlemeleri parmak üstünlüğünüze güvenerek reddetme alışkanlığından bir an önce vazgeçmeniz gerekiyor.

Sayın milletvekilleri, Genel Başkanımız Sayın Kılıçdaroğlu’nun gündeme getirdiği, bir şekliyle gerçekleşen, toplum yararına olan bazı düzenlemelerden bahsetmek istiyorum: Emekliye iki dinî bayramda ikramiye verilmesi, elektrik faturalarından TRT payının kaldırılması, taşeron işçilerle ilgili adımların atılması, 3600 ek gösterge meselesi, asgari ücretin enflasyona göre yeniden düzenlenmesi bunlardan bazıları.

Peki, şimdi sırada ne var? Şimdi sırada EYT var. İktidarı muhalefeti demeden, kangren olmuş bu hak kaybının bir an önce son bulması için oy birliğiyle EYT düzenlemesini Meclisimizden geçirmemiz gerekiyor. Sayın Bakan zaman zaman yapmış olduğu açıklamalarla EYT’nin çözümünde tek formül olduğundan bahsediyor. Bu konunun çözümünde tek bir formül vardır, o formül de EYT’liler için 8 Eylül 1999 öncesi emekli olma şartları neyse ona dönmektir, aksi hâlde bu sorunu Meclis olarak çözmemiş oluruz. Hiç kimse EYT’yi yeni bir kademeli yaş sarmalına sokmayı aklından bile geçirmemelidir. Aylık bağlama oranları yeniden formüle edilmeli, EYT düzenlemesi çıkmasından sonra kimse sefalet düzeyinde bir emekli maaşına mahkûm edilmemelidir.

Sayın milletvekilleri, EYT’de yaşanan bir başka sorun ise staj ve çıraklıkla ilgili yaşanan mağduriyettir. Meslek liselerinde öğrenciler son sınıfta staj yapmak zorunda ve bu staj için üç gün işe, iki gün ise okula gitmektedir; çıraklık okulunda ise dört gün işe gitmekte, bir gün ise teori eğitimi görmektedirler. Çalışma hayatının bire bir içinde olan bu gençlerimiz, çalıştıkları kurum ve kuruluşlara,

bir noktada da ekonomiye katkı sağlamaktadır. Bu sürede iş kazası ve meslek hastalığı kapsamında sigortaları yatıyor, Sosyal Güvenlik Kurumumuz bu gençlere bir sigorta numarası ve işe giriş tarihi veriyor fakat staj ve çıraklıkta geçen günleri emeklilikten saymıyor; bu büyük bir haksızlıktır. Düşünün, aynı iş yerinde 2 gencimiz var, 1'i staj yapıyor, diğeriye orada çalışan bir gencimiz ve biz 1999 öncesindeki bu 2 genç için iki farklı emekli olma yaşı öngörüyoruz; bu tam bir keşmekeştir. Staj yapan gençlerin emeklilikle ilgili bu sürelerinin bir an önce emeklilik günlerine sayılması gerekiyor ve bununla ilgili de bir an önce düzenleme yapılması gerekiyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(İYİ Parti sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ERHAN USTA (Samsun) – Yoklama talebimiz var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylamadan evvel yoklama talebi vardır.

Sayın Usta, Sayın Çulhaoğlu, Sayın Çakırlar, Sayın Ağırhaoğlu, Sayın Subaşı, Sayın Örs, Sayın Tatlıoğlu, Sayın Sıdali, Sayın Cinisli, Sayın Yokuş, Sayın Oral, Sayın Ataç, Sayın Filiz, Sayın Koncuk, Sayın Altıntaş, Sayın Kabukcuoğlu, Sayın Yaşar, Sayın Çelik, Sayın Nuhooğlu, Sayın Öztürk.

Yoklama için beş dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve 172 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4618) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 361) (Devam)*

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle 1/71976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'a eklenen geçici 5'inci maddede yer alan "İlgililer hakkında herhangi bir adli, idari ve icrai takibat yapılmaz." cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Hüseyin Yıldız

Faruk Sarıaslan

Yüksel Özkan

Aydın

Nevşehir

Bursa

İrfan Kaplan

Erkan Aydın

Vecdi Gündoğdu

Gaziantep

Bursa

Kırklareli

Okan Gaytancıoğlu

Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Bursa Milletvekili Yüksel Özkan.

Buyurun Sayın Özkan. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 8’inci maddesi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

2022 sayılı Kanun, muhtaçlık ve engelli aylığı bağlanan kişilere ödenen maaşın gereken hak kazanma koşulları oluşmamış ise geri alınması gerekir demektedir. Ancak bu kanun teklifiyle söz konusu alacakların ve faizlerin terkin edilmesi, ortaya çıkan kamu zararına neden olan kamu görevlilerinin ise sorumluluklarının ortadan kaldırılmasını amaçlanmaktadır.

Değerli arkadaşlar, her sağlıklı birey bir engelli adaydır. Engellilerin sorunlarını bilmek ve çözmek için önce empati yapmak gerekir. Engelli bireylerin yaşamlarını kolaylaştırmak için Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak Meclis çatısı altında dört yıldır sunduğumuz onlarca öneri ve kanun teklifi hiç dikkate alınmadı. “Bakıma ihtiyacı olan engelliler için ‘ağır engelli’ ifadesi yerine ‘yüzde 50 üzeri engelli’ ifadesi konulsun.” kanun teklifimizi hiç dikkate almadınız ve ayrıca bu konuda soru önergemize de iki yıl sonra Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından olumsuz bir cevap geldi.

“Kamu ve özel sektörün engelli bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde medyaya yansıyan olumsuzlukları araştıralım.” dedik, üstünü kapattınız. “Engelli vatandaşlarımızın yaşamış oldukları sorunları araştıralım, hep birlikte çözelim.” dedik, yine kabul etmediniz. Engelli yakını günlük gereksinimlerini karşılamak için dışarı bile çıkamamaktadır. Bununla ilgili, belediyelerde engelliler için yataklı bakımevleri açılması amacıyla verdiğimiz kanun teklifini de rafa kaldırdınız. Engelli vatandaşlarımızın ÖTV’siz araç alımında yaşadığı sorunları sorduk, yine yanıtsız bıraktınız. Gördüğünüz gibi, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı engelli bireylerin sorunlarını çözme konusunda samimi davranmıyor.

Değerli arkadaşlar, hastanelerde sağlıklı bireyler bile randevu alamazken çile çeken engelliler ve aileleri için bu durum imkânsız hâle gelmiştir. Özellikle sağlık kurulu raporları almak için engelli vatandaşlar birçok engeli de aşmak zorundadır. Ayrıca, ortez ve protez sorunu da ciddi mağduriyet yaratmaktadır.

Engelli öğrencilerin eğitim sorunu hâlâ çözülemedi. Ulaşım ise başlı başına bir problem olup engelli, evine ailesiyle birlikte hapsolmuş durumdadır.

Sayın milletvekilleri, ülkede büyük bir ekonomik kriz var. Engelli çocuğuna bakan bir anneye verilen evde bakım maaşı ev kirasını ödemeye bile yetmiyor. Yaşlılık aylığı alan bir vatandaşın aldığı maaşla geçinmesi ise bir mucizedir. Bulgaristan’dan yıllar önce göç etmiş ve sadece Türk vatandaşlığı bulunan 65 yaş üstü vatandaşlarımızın yaşlılık maaşını iki yıl önce kestiniz; sebebini sorduk, cevap alamadık, ilgili bakanlığı aradık, muhatap bulamadık fakat sağlıklı 62 bin kişiye her ay engelli bakım aylığı, kaydı olmayan 138 bin kişiye de engelli aylığı verdiğiniz Sayıştay raporlarına yansdı.

Değerli arkadaşlar, kamu ve özel sektörde engelli çalışan kotası arttırılmaz ise mevcut engelli işsiz sayısı giderek artacaktır. Engelli vatandaşlarımızın yıllardır çözülmeyen sorunlarını bizler çok iyi biliyoruz. Cumhuriyet Halk Partisinin ve Millet İttifakı’nın iktidarında engelli vatandaşlarımızın tüm sorunlarını biz çözeceğiz. Geliyor gelmekte olan. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi ile 2022 sayılı Kanun'a eklenen geçici 5'inci maddesinin ikinci cümlesinde yer alan “ve” ibaresinin “ve/veya” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Necdet İpekyüz	Zeynel Özen	Garı Paylan
Batman	İstanbul	Diyarbakır
Murat Çepni	Murat Sarısaç	Oya Ersoy
İzmir	Van	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Garı Paylan.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

GARı PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün Türk Tabipleri Birliği Başkanı sevgili Şebnem Korur Fincancı gözaltına alındı. Değerli arkadaşlar, Şebnem Korur Fincancı bir iddiada bulundu ve milletvekillerinin de değerli arkadaşlar, sivil toplum örgütlerinin de bu anlamda, insan hakları ihlalleri konusunda ancak şüphyle bir iddiada bulunabiliriz değerli arkadaşlar. Şunu net olarak söyleyeyim: Türkiye Cumhuriyeti tarihî boyunca maalesef devletimiz veya devletimiz içindeki belli yapılar hepimize karşı suçlar işlemiştir. Burada her kimliğe, her inanca karşı, her sosyolojiye karşı suçlar işlenmiştir. Geçmişte belli dezenformasyonlar yapılmıştır ve suçlar işlenmiştir. O günlerde bu suçları ortaya koyanlara “Hain.” denilmiştir, “Yalan söylüyorsunuz.” denilmiştir ama sonra zaman geçmiştir, hakikatler açığa çıkmıştır ve o günlerde “Yalan söylüyorsun, iftira atıyorsun.” diyenler mahcup olmuşlardır değerli arkadaşlar.

Bakın, az önce içeride Plan ve Bütçe Komisyonunda Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı ne diyor biliyor musunuz? Sayın “Şebnem Korur Fincancı'nın evinde örgütsel yayın bulundu.” diyor. Allah, Allah! Neymiş bu örgütsel yayın değerli arkadaşlar? Bejan Matur'u taniyorsunuz değil mi, şair, bir aydın ve sizinle geçmişte çok fazla teşrikimesaisi de vardı Bejan Matur'un. Bejan Matur'un “Dağın Ardına Bakmak” diye bir kitabı var. Bu kitap TRT'de yayınlanmış, kitapçılarda satılmış. Bu kitap, değerli arkadaşlar, örgüt propagandası yapıyormuş, örgütsel yayıncı, bunu Cumhurbaşkanı Yardımcısı söylüyor ya, hani herhangi bir memur söylese bunu anlayacağım, Cumhurbaşkanı Yardımcısı bunu söylüyor. Başka neymiş? Evinde silah bulunmuş. Ya, sevgili Şebnem'in babası asker arkadaşlar ya. Askerin evinde silahı olur, babadan kalma bir silah, tarihî bir silah ve bunun bulunmasına efendim “evinde silah bulundu” diye... Değerli arkadaşlar, bakın, açıkça söylüyorum bunlar FETÖ taktiğidir bakın, FETÖ. Hâlâ kripto FETÖ'cüler arıyorsunuz ya, bu operasyonları yapanlara bakın, bu bilgileri Cumhurbaşkanı'nın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı'nın önüne koyanlara bakın derim. Çünkü geçmişte bu dezenformasyonları yapıp bizi birbirimize düşürdüler. Bakın, çözüm sürecinin sona erme sürecinde var ya, değerli arkadaşlar, “Cizre'de efendim, hendek var, çukur var.” dediler değil mi? Biz de 70 milletvekili oraya doğru yürüdük. Niye? Çatışma riskini ortadan kaldıralım diye. Önümüze askerler geçti, 3 yıldızlı generaller geçti, üzerimize silah doğrulttular, mermiyi ağzına verdiler “Geçemezsiniz!”

Niye? Çünkü biz geçersek çatışmayı durduracağız. Bizi geçirmeyi engelliyorlar. Niye? Millet çatışsın ve çözüm süreci bitsin, darbeye yürüsünler diye.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – 6-8 Ekim olaylarına ne diyeceksiniz?

GARO PAYLAN (Devamla) – Biz ne yaptık? Dağ, bayır yürüdük Cizre'ye ulaştık. Bu sefer de değerli arkadaşlar, hendeğin başında olanlar, bir kişi diyor ki: “İşte bunlar bizim mücadelemizi engelleyenler.” Ben dedim ki: “Bakın, bunlar ajan, ajan.” Yani her iki tarafı da değerli arkadaşlar, birbirine düşürecek ajanlar, provokatörler devredeydi ve maalesef bizlere kıydılar, insanlarımıza kıydılar, bunlar üniformalıydı.

15 Temmuz sürecinin Genelkurmay Başkanı kimdi? Hulusi Akar'dı. Öyle değil mi? Darbe tezgâhlanmış, Hulusi Akar ordunun başında, Hulusi Akar'ın hiçbir şeyden haberi yokmuş efendim, darbe dinamiği devreye geçiyor, darbe oluşuyor, ondan sonra Hulusi Akar'ın hiçbir şeyden haberi yokmuş gibi bu iş kapatılıyor. Şimdi bugün Hulusi Akar diyor ki: “Efendim, bizim envanterimizde öyle bir şey yok.” Değerli arkadaşlar, ben Hulusi Akar yaptı demiyorum ki bu işi. Devletin derinliklerinde pek çok oyun oynanmadı mı bugüne kadar arkadaşlar? Niye biz hiçbir şeye şüpheyle bakmayalım? Niye bir şeyin kullanılmış olma olasılığını sorgulamayalım? Niye sevgili Şebnem Korur Fincancı benim de izlediğim görüntülerden bir şüphe duymasın değerli arkadaşlar?

Bakın, 6-7 Eylül 1955'te bir pogrom oldu. Ya, o zaman “Atatürk'ün evi bombalandı.” denip insanlar Rumların, Ermenilerin evine sürüldü bu ülkede ya. Bu ülkenin geçmişinde pek çok böyle karanlık suç var. Bunları sorgulamak da milletvekillerinin ve sivil toplum kuruluşlarının görevidir. Görevini yaptığı için niye sevgili Şebnem Korur Fincancı'yı gözaltına alıyorsunuz? Şebnem Korur Fincancı “Bu iş oldu.” demiyor “Soruşturulsun.” diyor. Ben de soruşturulsun diyorum değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Devamla) – Bu açıdan gelin bunlara gerçekten hakkaniyet çerçevesinden bakalım.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Mesnetsiz, mesnetsiz!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, şimdi, bu “Evdde bulundu.” denilen kitabı, “Fincancı'nın evinde, Tabipler Birliği Başkanının evinde bulundu.” denilen kitabı bir üstünden geçemeyelim de bir söyleyelim. Kandil'deki teröristlerin, PKK'lıların hayatını anlatan ve onlarla yapılan mülakatları içeren, bizzat yargıda daha önce -sadece Şebnem Korur Fincancı açısından değil- başka birçok soruşturmada PKK üyeliği veya sempatizanlığı doğrultusunda hakkında soruşturma yapılanlar açısından da sorgu sebebi yapılmış, soruşturmaya konu edilmiş bir kitaptır bu kitap. Şimdi bunu bir açıklığa kavuşturalım, bunun suç teşkil edip etmediği konusunda ben bir şey demiyorum fakat bu kitap budur ve sadece Şebnem Korur Fincancı'ya yönelik değil, bundan önce de PKK'ya yönelik yapılan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...PKK sempatanlığı veya PKK üyeliği iddiasıyla soruşturulan kişilerle alakalı olarak takibi yapılan bir evrak, savcılarının iddianamelerinde, soruşturma evraklarında yer almış bir evrak. Bunu, Kandil'in ne olduğunu herkes biliyor, PKK'nın yuvası değil mi? Türkiye'nin düşmanı, Türkiye'ye zarar veren ve Türkiye'de ölümlerin ve birçok acıların yaşanmasına sebep olan yeri kutsayıp PKK'yı "Postmodern bir din olmuştur." diye tanımlayan bir yazardan bahsediliyor burada. Şebnem Korur Fincancı'nın evinin içerisinde bulunan evrak budur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kitap, kitap.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ha, o mermilerle alakalı olarak da -hukukçular çok iyi bilir- 6136'ya aykırı bir silah bulunduğu zaman ilk yapılan iş "Babamdan kalma, dedemden kalma hatıra silahtı." denilir ama bu, cezanın önüne geçmez, mutlaka ceza alınır ve suç oluşmuş demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Orada ele geçirilen fişekler, mermiler sadece tabanca mermileri değildir, yansıyan fotoğraflardan da gördüğümüz gibi otomatik silaha ait mermilerdir. Dolayısıyla, burada, şimdi, kalkıp bu hikâyeleri anlatıp da insanları masum göstermeye çalışmayın. Bir doktorun, Türk Tabipleri Birliği Başkanının evinde otomatik silah mermisinin ne işi var kardeşim?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Adli tıpcı.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Adli tıpta neler yaptığımızı da biliyoruz. Adli tıpcı olmasa evde otomatik silah mermisini haklı çıkarır mı? Ne demek o.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Çıkarır.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yani dolayısıyla, burada, şimdi, açıkça PKK'nın propagandasını yapan, kimyasal silah kullanıldığını sadece ekran görüntüleri üzerinden bir iftira olarak Türk ordusunun üzerine, Türkiye'nin üzerine atan -ve propaganda hâlâ dünya çapında devam etmekte arkadaşlar- bugün gözaltına alındı diye bugün bunu masum göstermeye çalışan konuşmaları dinliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Türk devleti bu kadar savunmasız mıdır Allah aşkına ya. Türk milleti bu kadar mı savunmasızdır; atılan iftiralara cevap veremeyeceğiz, bu iftiraları atanlardan hesap sorulmayacak. Nerede hukuk devleti, nerede demokrasi? (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Batı'nın hangi ülkesinde, hangi Batı ülkesinde bunlara müsaade edildiğini görüyoruz biz ya? Ben bunu anlayamıyorum yani bu kafalar, bu anlayışlar bizim anlamakta güçlük çektiğimiz, kavrayamadığımız şeyler. Bu ülkede muhalif olabilirsiniz, bu ülkede eleştirel bakışla protesto eden birtakım tavırlarınız, "protest" bir yaklaşımınız olabilir ama bu ülkenin, ortak bir şekilde, ordusuna bir iftira...

Şimdi, Garo Paylan diyor ki: Türkiye Cumhuriyeti... "Şüphemiz var." diyorsun, Türkiye Cumhuriyeti'nin suçsuzluğunu elinde delil yokken "Elimde delil yok ama sen ispatla." diyorsun. Nerede var böyle bir hukuki kaide kardeşim? (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Böyle bir şey mi var ya? İftirayı at, ondan sonra...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Yazıklar olsun!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, müddei iddiasını ispatla yükümlüdür. Sizin bir iddianız varsa bunu ispat edeceksiniz; elinizde delil yoksa, Türk ordusuna bağlayacak kesin delillere sahip değilseniz attığınız şey iftiradan ibaret kalır. Bu iftirayı burada tekrar ederek dile getirmek bu iftiraya, bu ahlaksızca propagandaya ortaklık etmek demektir; bunu kabul etmemiz mümkün değildir. (MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Önce siz istediniz Akbaçoğlu, buyurun.

53.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaçoğlu'nun, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Bugün gündem maddelerine geçilirken bu konu tekrar gündeme gelmişti, orada da değerlendirmemizi yapmıştık, tekrarlandı.

Bu, Türkiye'nin önüne getirilmek istenen büyük bir iftira, bir beşinci kol faaliyeti; emperyalizmin tetikçiliğine soyunanların, Türkiye'yi karıştırmak isteyenlerin iftiraları Meclis gündemine getirildi.

Şunu ifade etmek istiyorum: Burada sistematik bir kurgu çok açık ve seçik bir şekilde görülüyor. Bunun bir benzerini Irak'ın işgali esnasında dönemin Dışişleri Bakanı Colin Powell “CIA'den aldığımız bilgiler çerçevesinde uzay görüntüleriyle işte Saddam'ın kimyasal silahları.” diyerek bütün dünyaya bir VTR izlettirmişlerdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Akbaçoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ve bunun tamamen düzmece olduğunu da sonradan milyonlarca insanın kanına giren bu emperyalist şebeke, Colin Powell'ın ağzından “CIA bizi aldatmış, yanıltmış.” diyerek insanlıktan özür dilemişti. Ancak bu tezgâh da aynı Türkiye'ye kurulmak istenen tezgâh gibi Irak'a kurmuşlardı. Dolayısıyla PKK'nın diliyle en büyük Kürt düşmanı olan ve büyük Ermenistan'ı kurmak isteyen, büyük İsrail'i Nil'den Fırat'a kurmak isteyen emperyalist ve siyonistlerin maşası ve tetikçisi olan terör örgütü PKK'nın sözcülüğüne kimse soyunmamalıdır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar) İşin özü, hakikati budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunun dışındaki her türlü yaklaşım ancak ve ancak lafıgüzaftan ve hakikaten bir meseleyi çarpıtmaktan ibarettir.

Bakınız, bu konuda PKK, ASALA'nın kendini feshetmek suretiyle oraya intikaliyle kurulmuş bir terör örgütüdür, bunun yüzyıllık ayağı vardır. Abdülhamit döneminde de Taşnak ve Hınçak örgütleri aynı fonksiyonu icra etmişlerdir. Emperyalist ve siyonistlerle bir ve beraber olarak Osmanlı'yı, Türkiye Cumhuriyeti'ni ortadan kaldırma girişimlerinde bulunmuşlardır. Aynı senaryo bugün iş birlikçileri eliyle uygulanmak istenmektedir. Bunu reddettiğimizi ve reddedeceğimizi herkesin bilmesi lazım. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Reddediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Oluç, buyurun.

54.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Önce sonundan başlayayım o zaman ben.

NİYZAZI GÜNEŞ (Karabük) – Nereden başlarsan başla.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Bu ülkede emperyalizmin iş birlikçisini arıyorsanız aynaya bakacaksınız, aynaya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı)– Kendinize bakacaksınız, kendinize bakacaksınız!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Emperyalizmin ağababalarının önünde diz çöküp kapılarında bekleyenler sizlersiniz!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – PKK'yla kendilerini tevhit edenlere bakacaksınız!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Emperyalizmin, Amerikan ve İngiliz emperyalizminin iş birlikçisini arıyorsanız, emperyalizmin iş birlikçisi Adalet ve Kalkınma Partisi iktidardır!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – PKK'nın ağzıyla konuşanlar emperyalistlerin iş birlikçileridir!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yok öyle yağma, yok öyle yağma!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Emperyalizme diz çöktüren AK PARTİ'dir, AK PARTİ iktidarlarıdır!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul)– Biden'le görüşmek için neredeyse yerlerde sürünüyorsunuz be! Ayıptır, utanın!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Allah'ın izniyle emperyalistlere diz çöktüren parti AK PARTİ'dir!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hiç kimse bize “Emperyalizmin iş birlikçisi.” diyemez, en büyük emperyalizm iş birlikçisi sizsiniz; birincisi bu, bunu yazalım bir kenara.

İkincisi, bakın...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunu tarih biliyor, insanlık biliyor.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Böyle bir usul var mı Sayın Akbaşıoğlu?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı)– AK PARTİ iktidarları her türlü terörü ve teröristi, terörün arkasındaki güçleri yerle yeksan etmektedir.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Böyle bir usul var mı? Ben sizi dinledim.

BAŞKAN – Sayın Oluç, niye oraya bakıp konuşuyorsunuz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ama ben dinledim efendim. Siz onu susturacaksınız, beni niye susturuyorsunuz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Oraya konuşun, bana konuşmayın.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Öyle şey var mı? Emperyalizmin iş birliğisi AKP iktidarı net, bu tartışılmaz bizim için.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Emperyalizmin uşağı PKK'dır!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, öbürüne bakalım. Bakın, FETÖ taktiklerini öğrenmişsiniz, FETÖ taktiklerini kullanıyorsunuz çünkü FETÖ taktiklerinden uzaklaşamadınız, hâlâ onlarla iç içesiniz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Büyük hocaları!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ben, bir kere söyleyeyim, birincisi, bugün de konuştuk...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – O kadar silahı kim verdi, o kadar silahı? Silahları kime karşı kullanıyordu?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ya, ortada bir silah falan bulunmamış; bir miktar 5-6 tane mi, 8 tane mi -kaç taneyse- mermi bulunmuş, TRT bu mermileri Kaleşnikof mermisi diye anlatıyor. Hâlbuki, bu mermiler, asker olan babasının teslim edilmiş olan silahının mermileri; bunun tespiti çok kolay.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Babası Amerikan askeri mi?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ya, bunun tespiti çok kolay; bağırıp konuşmayın. Silah on dört gün evvel karakola teslim edilmiş.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Babası Türk askeri, o da Türk askerinin şeyi...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Gülüstan Vekilim...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Oradan bağırıyor, sana laf söylüyor.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – E, benim insicamımı bozuyorsun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Tamam.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Böyle bir şey var mı?

BAŞKAN – Bir dakika...

Sayın Oluç, bir konuyu anlatırken bağırarak da amacımıza varabilirsiniz, sakın anlatırken de varabilirsiniz.

Bir de rica ediyorum laf atmayın.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Grup Başkan Vekili dinlemiyor.

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ya, Sayın Başkan, çok teşekkür ederim beni uyardığımız için ama siz biraz da Akbaşoğlu'nu uyarın.

BAŞKAN – Doğru, herkes sakın olsun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yani tarafsız olun bu konuda.

Şimdi, silahlar böyle.

İkincisi, ya, ortada bir Bejan Matur kitabından bahsediliyor. Şimdi, Sayın Bülbül, siz hukukçusunuz, varsayalım ki bu kitap toplatılmış olsun ki öyle değil.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Değil.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Değil mi? Değil. Ama varsayalım, toplatılmış olsa bile...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ben kitabın ne olduğunu anlattım Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...bir kitabın, bir toplatılmış kitabın 1 adetini evinizde bulundurabilirsiniz, bu suç değildir. Sadece hani, 2 tane, 3 tane varsa yasaklanmış bir kitabı dağıtıyor diye bir suç işlemiş olabilir. Onun dışında almış, okumuş; evinde bir tane kitap duruyor ki bu Bejan Matur'un kitabı da toplatılmamış. Ben bugün söyledim, Bejan Matur'un kitabına yönelik yapılmış olan yanıştan dolayı zamanın Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı Bejan Matur'dan özür diledi diye size burada okudum, özür dilemiş diye.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – O bizi bağlamaz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ya, sizi bağladığı için söylemiyorum, ben durum anlaşılınsı diye söylüyorum.

Dolayısıyla özür dilenmiş bir durum var, kitapla ilgili hiçbir sorun yok ve TRT bu kitap için “Örgüt dokümanı yakalandı.” diye haber yaptı bugün sabah. Yalan işte, FETÖ taktikleri, bunların hepsi FETÖ taktikleri, bunu anlatıyor.

Şimdi, siz Şebnem Korur Fincancı'nın söylediklerini beğenmeyebilirsiniz, yanlış bulabilirsiniz; bunların hepsine ben itiraz etmem ama sorun şu: Sizin beğendiniz lafları söylemek zorunda değildir insanlar. Şebnem Korur Fincancı bir uzmandır, uzmanlık alanında yanılıyor da olabilir ama bunu söylemek hakkıdır ve görevidir, bunu yapmıştır.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Türk askerine laf atmak özgürlük değil ki ya.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yani sizin beğendiniz gibi, bütün muhalefet konuşmak zorunda değil, düşünce ve ifade özgürlüğü...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Düşünce özgürlüğü değil bu.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...size çok aykırı gelen lafların da konuşulabiliyor olmasıdır yoksa düşünce ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Gündeme dönelim.

Buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Türk askerine saldırmak düşünce özgürlüğü değildir.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yoksa düşünce ve ifade özgürlüğü sizin beğendiğiniz lafların tekrar edilmesi değildir ki, bu bütün dünyada da böyledir, Türkiye'de de böyledir. Ben sizin önünüze yüzlerce Yargıtay kararı koyarım, Anayasa Mahkemesi kararı koyarım ve bunların hepsinde düşünce ve ifade özgürlüğünün aslında iktidarın beğenmediği laflar olduğu ve buna tahammül gösterilmesi gerektiğine dair kararlar vardır.

BAŞKAN – Peki, tamam.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Dolayısıyla yani sizin beğenmediğiniz bir sözü etti diye Şebnem Korur Fincancı'yı burada lince tabi tutacaksınız, çok ağır laflar söyleyeceksiniz. Ya, Şebnem Korur Fincancı gerçekten bu Türkiye'nin onurudur. (AK PARTİ sıralarından “Haindir!” “Vatan hainidir!” sesleri, gürültüler; MHP sıralarından “Hadi oradan” sesleri, gürültüler) Evet, evet, öyledir, evet öyledir. (HDP sıralarından alkışlar) Keşke, keşke sizin aranızda da Şebnem Korur Fincancı kadar insanlığa hizmet etmiş kişiler olsaydı. (AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler) Keşke olsaydı.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Bülbül, buyurun.

55.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ya arkadaşlar, bir saniye, saniye...

Şimdi, Sayın Oluç'un ifade ettiği şeyler benim dediklerimden farklı. Ben TRT'nin haber içeriğinin ne olduğunu, onun yasa dışı doküman olarak kabul edilip edilmemesini değil, burada Bejan Matur'un kitabından devamlı bahsediliyor ve kitap son derece mazur görülen, son derece normal bir kitap gibi ifade edilince bu kitabın ne olduğu konusunda ben bir açıklama yaptım. Ayrıca, bunu ben kamuoyunun takdirine bırakıyorum. Soruşturma başka bir şeydir. Şebnem Korur Fincancı'yla alakalı olarak yasal süreçler, terörle bağlantısı, şusu busu, bunlar soruşturulur, bu başka bir şeydir. Fakat kamuoyuyla doğruları paylaşmamız gerekir diye ben bunları vicdanen rahatsız olduğumuz için ifade ettim. Toplanmamış bir kitap olduğu doğrudur ama bunun da bir Kandil güzellemesi, bir PKK güzellemesi olduğu gerçeğini de kimse inkâr edemeyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bizim konuşmalarımız bundan ibarettir. Şebnem Korur Fincancı hukuk önünde Türkiye'de her vatandaş gibi hesap verebilecek durumdadır, vermelidir de. Bu noktada, Türkiye'de, kamuoyunda böyle bir rahatsızlık oluşmuş, bununla alakalı olarak gereken soruşturmanın yapılması kadar da normal bir şey yoktur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Tüm bu konuşmalarda herkes meramını anlattı.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bir ek bu konuda, çok kısa... Polemik açmayacağım.

BAŞKAN – Anlattı herkes işte.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Kayıtlara geçsin diye Sayın Başkan. Sadece bir cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

Bir cümlelik bir şey...

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – İŞİD güzellemesi yapan kitap olsaydı, ne olacaktı?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İŞİD sizin partneriniz ya!

56.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sadece bir cümle...

Sayın Başkan, şimdi, bu kitapla ilgili, hani, bir şey daha söyleyeyim. Kitabı sizinle tartışmıyorum, içeriğini falan. Bu kitabın tanıtımını Bejan Matur TRT'de kendisi yaptı on iki yıl önce.

BAŞKAN – Onu söylediniz ama demin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Kendisi tanıtımını TRT'de yaptı efendim.

BAŞKAN – Yani Nabi Avcı'dan bahsettiniz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Evet.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ya, ayrı, Zaman gazetesi yazıyordu kendisi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Evet. Dolayısıyla yani budur.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, bir cümle de siz söyleyin, kapatalım.

57.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şunu ifade etmek isterim ki: Düşünce ve ifade hürriyeti başka, Türk Silahlı Kuvvetlerine, Mehmetçik'e, milletimize ve devletimize iftira bambaşka bir şeydir ve konu yargıya intikal etmiştir, beyanlar açıktır. Bağımsız yargı da bu konuyla ilgili kararını verecektir.

Teşekkür ediyorum.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve 172 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4618) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 361) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz

Mehmet Metanet Çulhaoğlu Arslan Kabukcuoğlu Fahrettin Yokuş

Adana

Eskişehir

Konya

Yavuz Ağırlioğlu

Dursun Ataş

İstanbul

Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YAVUZ AĞIRLİOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmanın mahiyetini birazcık etkileyen bir tartışma oldu. Biz de tarafımızı, sözümüzü, kavlimizi söyleyelim.

Şebnem Fincancı bu memleketin onuru değerdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu memleketin onuru, kırk yıldır kınalayıp gönderdiğimiz evlatlarımız, huzur içinde yaşansın diye dağlarda şehit olanlardır. Evlatlarını bize bırakıp giderlerken kendi şehit olma haberlerini nasıl alacaklarını sevdiklerine söyleyip veda edenlerdir, "Benim ölüm haberimi size rütbeli bir asker ya da rütbeli bir komutan bildirecektir, onlara sakın kabalık etmeyin." diye veda edenlerdir. "Bizim ölümümüz size bayram haberi gibi gelir, hüzünlenmeyesiniz ve devletten kahırla bahsetmeyesiniz." diye nasihat ederek veda edenlerdir bu memleketin onuru.

Kırk yıldır teröre kurban veriyoruz. Kürtlerimizi bir cinayet şebekesi beraberliğimizden ayırmasın diye ölüyoruz. Onurumuz, bu kadar sayıyla ölüren bir Kürt komşumuza kaşımızı düşürmeme ahlakımızdır. Bizim onurumuz, bölgemizde insanlar huzurla yaşasın diye bunca fedakârlığı yapmış evlatlarımızın terörle mücadelesine destek vermektir. Teröre karşı bu amansız mücadele de siz bu koltuklarda oturup devlete, millete sallayasınız diye değil -yaşadığınız bu Gazi Mecliste hakkınızı, hukukunuzu, istediğiniz fikrinizi ifade edebilirsiniz ama- devletin, milletin varlığına laf edesiniz diye değildir. Onurumuz, herkesin, her şeyi söyleyebildiği ama devlet-millet beraberliğinin herkes tarafından gözetilebildiği bir ülkede yaşama iddiasıdır. Dolayısıyla, bu hassasiyetlerimiz ortadadır, terörle mücadelemiz ortadadır, terörle mücadelemizdeki kararlılığımız ortadadır. Bu kararlılığımızın ramına, Türk ordusunun kararlılığını gölgeleyecek, PKK'yı içinde yuvalandıkları ve alçaklık yapmak için pusulandıkları yerlerde mutlu edecek açıklamalar onur değil, onursuzluktur. Dolayısıyla, herkesin yerini, mevzisini, mevkisini bilmesi lazımdır.

Kanun teklifiyle alakalı da birkaç şey söylemem lazım. İki dakikamı da öyle kullanayım müsaade ederseniz. Sebeplerini, sonuçlarını yönetmek zorunda olduğunuz bu iktidar mesuliyetinin seçime yakın zamanları, sebeplerini ortadan kaldıramadığınız mağduriyetlerin sonuçlarını yönetmek hevesiyle geçer, son bir yıl öyledir. Bütün iktidarlar için son bir yıl -eğer başarılamamış işler varsa- başarılamamış, engellenememiş kötülüklerin sebep olduğu tahribatı ortadan kaldırmak için sonuçları yönetmeyi teşebbüs etmektir. Bu gördüğümüz kanun teklifi, efendim, millete sağladığı avantajlar itibarıyla desteklemek zorunda olduğumuz, desteklediğimiz, makul bulduklarımıza destek, eksik bulduklarımıza da ilaveten tekliflerde bulunduğumuz bir kanun teklifidir.

Çerçevesi ve mahiyeti itibarıyla milletin hayrına gördüklerimize “İyidir, hayırlıdır, doğrudur.” falan gibi mukabelelerde bulunuyoruz. Grubumuz adına konuşanların da muhalefet adına konuşanların da tenkitleri kıymetlidir; mesela İsmail Koncuk'un. 2 bin lira ödeyemez hâle gelmiş insanların 2 bin lira veremeyecek hâle gelmesinden mesuliyet duymak zorunda olan iktidarın “Bunu halledemedik ama hiç değilse 2 bin lira ödemesini engelleyelim.” demesi, daha önce vergilerini affettiğiniz insanların birazcık zekâtı mahiyetinde bir iyiliktir; bu da iyidir, buna da şükür.

Demokrasiyi kıymetlendiren şey, memleketin meselelerini çözmek için size salahiyet vermesi, çözemezseniz de seçmenin patron olduğu bir iklimde çözemediğinizin hesabını vermek zorunda kaldığınız zamanlarda millete kolaylık sağlamanızdan ibarettir. Bu süreçte, bu sarkaç, size problem çözmek için imkân verilmiş bir yirmi yılın sonunda fakirliği engelleyememek, istihdamı sağlayıp işsizliği engelleyememek, faizi çözüp faiz yükü altında zor yaşayan insanların bu yükten kurtulmasını sağlayamamak, ne bileyim, üretim imkânlarını ayağa kaldıramamak falan, bir sürü mağduriyeti, enflasyon etkisinde kalmış, enflasyonun etkisiyle yaşam standartları bozulmuş insanların yaşam standartlarını seçime doğru düzeltip avantaj kollamaya yönelik bir organizasyon bu son kanun teklifi ve bundan sonra gelecek kanunların herhâlde içinde ruhen böyle bir şey olacaktır; bu da iyidir. Duymaz iktidarı duyar hâle getirir seçim, anlamaz iktidarı anlar hâle getirir seçim hazırlıkları, muhalefetin eleştirilerini daha duyabileceğiniz eşiklere taşır sizi kulaklarınızla beraber; bunlar iyidir.

On iki saniyem kaldı.

En iyi döneminiz çıraklık döneminizdi, en iftihar edeceğiniz ve övüneceğiniz döneminiz ustalık döneminiz bütün vaatlerinizden koptuğunuz bir dönem oldu. Sizin ustalığınıza değil de çıraklığınıza heves ettik biz, keşke çıraklığınız döneminizdeki gibi olabilseniz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9’uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklif’nin 9’uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

“MADDE 9- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Hakkında Kanununun ek 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

‘EK MADDE 29 — Üniversitelerin tıp fakültelerinin beşinci yılını tamamlayıp altıncı yıla geçen öğrencileri ile dış hekimliği fakültelerinin dördüncü yılını tamamlayıp beşinci yıla geçen öğrencilerine uygulamalı eğitimleri süresince ve 12 ayı geçmemek üzere ilgili kurumların (vakıf üniversiteleri dahil) bütçesinden ödemenin yapıldığı tarihteki net asgari ücret tutarda aylık ücret ödenir.

Üniversitelerin ilgili fakültelerinin veya meslek yüksek okullarının 657 sayılı Kanunun 36. Maddesinin “III. SAĞLIK HİZMETLERİ VE YARDIMCI SAĞLIK HİZMETLERİ SINIFI” fıkrasında belirtilen mesleklerde yükseköğretim kurumlarında eğitim gören son sınıf öğrencilerine uygulamalı eğitimleri süresince ve 12 ayı geçmemek üzere ilgili kurumların bütçesinden ödemenin yapıldığı tarihteki net asgari ücret tutarda aylık ücret ödenir.

Bu şekilde ücret ödenmiş olması 4857 sayılı iş Kanunu hükümlerinin uygulanmasını gerektirmeyeceği gibi bu çalışma sebebiyle uzun vadeli sigorta kolları ve genel sağlık sigortası ile analık sigortası açısından sigortalılık ilişkisi kurulamaz. Bu ödemeden herhangi bir vergi kesilmez ve ödemelere ilişkin usul ve esaslar, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulunca müştereken belirlenir.”

Hüseyin Yıldız

Faruk Sariaslan

Erkan Aydın

Aydın

Nevşehir

Bursa

İrfan Kaplan

Vecdi Gündoğdu

Okan Gaytancıoğlu

Gaziantep

Kırklareli

Edirne

Fikret Şahin

Balıkesir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Balıkesir Milletvekili Sayın Fikret Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

FIKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, 9’uncu madde olumlu olarak karşıladığımız bir madde. Tıp fakültesi ve dış hekimliği fakültesi son sınıf öğrencilerine on iki ay süresince internlik dönemlerinde asgari ücret tutarında aylık ücret ödenmesi. Tabii, eksik, şöyle ki: Şu ana kadar intern öğrenciler eğitime başladılar ve geriye dönük olarak ödenmesi gerekir, vakıf üniversitesindeki öğrencilere de ödenmesi gerekir ve yine sağlık eğitimi alan diğer gruptaki son sınıf öğrenciler de bu haktan yararlanmalı.

Keşke her zaman böyle olumlu konuşmalar yapabilesek. Sağlık Bakanlığının yapmış olduğu pek çok yanlış uygulama var maalesef. Bakınız, 6 Ekimde bir yönetmelik yayınlandı ve bu yönetmelikte serbest çalışan hekimlere özel hastanede ameliyat yapma yasağı geldi. Ülkemizde yaklaşık 7 bin serbest çalışan, muayenehanesi olan hekim var. Bu hekimlerin sadece 500'ü ameliyat yapabilecek, özel hastaneden yararlanabilecek ama 6.500 hekim maalesef özel hastanelerin ameliyathanelerinden faydalanamayacak, hastanelerin kapıları onlara kapanmış oldu. Bu yönetmelikle seçim hakkı hekimden alınıp özel hastane patronlarına verilmiş oldu. Özel hastane kiminle çalışmak isterse onunla anlaşma yapacak ve mevzuatta olmamasına rağmen, tıpkı kamu hastanelerinin semt polikliniği açması gibi, özel hastanelere muayenehanelerin üzerinden semt polikliniği ve muayenehane açma imkânı tanındı. Özel hastaneler ana binalarının dışında kendi birimlerini oluşturacaklar ve kendi hesabına çalışacak hekimlerle anlaşma yapacaklar. Dolayısıyla bu yönetmelik bir nevi özel hastanelerin muayenehanelere çökme yönetmeliğidir. Bakın, hekimler bu yönetmeliği nasıl adlandırıyorlar? Bu yönetmeliği “Medipol yönetmeliği” olarak adlandırıyor hekimler. Medipol nedir? Sağlık Bakanının sahibi olduğu, Sağlık Bakan Yardımcısının yönetici olduğu özel hastaneler zincirinin ismidir. Bakanlığın nasıl bir anlayışla yönetildiğini hepimiz burada görüyorsunuz. Şu an geldiğimiz nokta itibarıyla, özel hastane lobilerine teslim olmuş olan bir Sağlık Bakanlığı, hekim emeğine düşman olan özel hastane patronu bir Sağlık Bakanı ve Sağlık Bakan Yardımcısıyla karşı karşıyayız ve bu yönetmelik bir harami yönetmeliğidir, Sağlık Bakanlığı bu yönetmelikle yanlışlarına bir halka daha eklemiştir.

Yine, bu yönetmelikle, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre eğitim alıp bu ülke sınırları içinde hekimlik yapma yetkisi alan hekimlerimizin ve yine, Sağlık Bakanlığının yönetmeliğine uygun olarak ruhsatlandırılmış muayenehanesinde çalışan hekimlerimizin çalışma özgürlüğü kısıtlanmıştır ve hastalarımızın da hekim seçme özgürlüğü ellerinden alınmıştır. Esasen, Anayasa'mızın 48'inci maddesi olan çalışma ve sözleşme hürriyetine, 56'ncı maddesi olan sağlık hizmetlerine aykırı bir yönetmeliktir ve yine, Sağlık Bakanlığının görevini tanımlayan 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye de aykırı bir yönetmeliktir. Hekimlerimiz Anayasa'ya ve yasalara aykırı olan bu yönetmeliğin derhâl iptal edilerek Sağlık Bakanlığının, tüm serbest hekimlerin özel hastanede ameliyat yapmasına imkân sağlayacak kolaylaştırıcı bir yöntem bulmasını beklemektedirler.

Yine, hekimlerimiz şunu istemektedirler: Sosyal Güvenlik Kurumu ile muayenehanelerinin anlaşmasının yapılmasını istemektedirler. Dolayısıyla, hiçbir ücret almadan hastalara bakmak istiyorlar. SGK'yle anlaşma yapılarak yazdıkları reçetenin eczane tarafından karşılanmasını, hastalarından istedikleri tetkiklerin özel hastanelerde ve kamu hastanelerinde yapılmasını ve yine, tıpkı başka ülkelerde olduğu gibi, serbest çalışan hekimlerin de kamu hastanelerinin ameliyathanelerinden yararlanmasını talep etmektedirler ve bu yapılabilir.

Bu yaptığımız yönetmelikle hekimlerin emeklerini götürüp özel hastane patronlarına teslim ediyorsunuz. Dediğim gibi, tekrar söylüyorum: Hekimlerimiz bu yönetmeliği “Medipol yönetmeliği” olarak adlandırıyorlar yani Sağlık Bakanının tamamen kendi hesabına, özel hastane lobilerinin hesabına çalıştığı bir yönetmelik olarak adlandırıyorlar; ülkemiz için kara bir lekedir. İnsanımıza hizmet etmek istiyorsak gelin, kamu hastanelerinin ameliyathanelerini serbest çalışan hekimlerimize açalım ve tüm vatandaşlarımız bundan faydalansın.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, şahsiyetle ilgili birçok değerlendirmede bulundu, bu mesnetsiz iddiaların hepsini reddettiğimizi kayda geçirmek istedim.

Teşekkür ederim.

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Bilmediğiniz konularda yorum yapıyorsunuz Sayın Başkan. Hem bilmiyorsunuz konuları hem yorum yapıyorsunuz. Okudunuz mu yönetmeliği? Sayın Akbaşoğlu, yönetmeliği okudunuz mu?

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Özen	Oya Ersoy	Necdet İpekyüz
İstanbul	İstanbul	Batman
Murat Çepni	Murat Sarısaç	Rıdvan Turan
İzmir	Van	Mersin

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Yavuz Ağırlioğlu	Arslan Kabukcuoğlu	Dursun Ataş
İstanbul	Eskişehir	Kayseri
Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Fahrettin Yokuş	
Adana	Konya	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Ayдын) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Batman Milletvekili Necdet İpekyüz. Buyurun.(HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, biz bu soruna baktığımızda, 9'uncu maddede getirilen, tıp fakültesi son sınıf öğrencilerine -intern denilen- ve dış hekimliği son sınıf öğrencilerine bir destek. Temmuz ayında Cumhurbaşkanı açıklamıştı "Asgari ücret düzeyinde bir ödeme yapacağız." diye. Şu anda biz ekim ayının sonundayız ve eğitimin belli bir aşaması da geçmiş oldu. Aslında bugün probleme şöyle bakmak lazım: Bir taraftan da bu mezun olan öğrenciler Türkiye'de kalmak istemiyor; hekim olduktan sonra gidiyorlar, dış hekimi olduktan sonra gidiyorlar. O zaman bizim asıl, meselenin köküne inmemiz lazım, nedenlerini öğrenmemiz lazım. Nedenleri öğrenmediğimiz sürece, gelecekle ilgili, şu anda sağlıktaki çöküş daha büyük bir kaosa, buhrana dönüşecektir. Hikâye bitti. Neydi hikâye? "Sağlıkta ciddi bir reform yaptık." deniliyordu. Şu anda, sağlıkta, insanlar ameliyat olamıyor, insanlar randevu bulamıyor ve insanlar ceplerinden korkunç bir ücret ödüyor yani gidip kredi çekmek zorunda kalıyorlar ve buna herkes seyirci kalıyor.

Şimdi, burada ne denildi en başta? Bir, hayat pahalılığı var. Öğrencilerle ilgili Kredi ve Yurtlar Kurumunda bir düzenleme yapıldı; evet, faizler silindi ama biz öteden beri, HDP olarak şunu söylüyoruz: Burs verelim; kredi vermeyelim, burs verelim. Bir taraftan da öğrenim süreleri boyunca destekleyelim

ama şu anda tıp fakültesindeki son sınıf öğrencileri, dış hekimliğindeki öğrenciler klinikte, poliklinikte, ameliyatta ve birçok aşamada yer alıyorlar ve giderek mobbing sistemine dönüşüyor; “Nöbet tut, sabaha kadar çalış, pansuman yap, ameliyata gir, şunu taşı, laboratuvara git, gel.” Herhangi bir ücret alınmadığı gibi cebinden de para harcamak zorunda kalıyor. Evet, veriyorsunuz. Peki, bu niye herkesi kapsamıyor? Veteriner hekimler var mı? Yok. Eczacılar var mı? Yok. Sağlıkla ilgili diğer birimler var mı? Yok. Eşitlik ilkesi yok.

Bir diğeri, siz eğitimi ücretli bir şekilde dönüştürdünüz. Eğitimin her aşamasını; kreşinden tutun, üniversitelere kadar ücretli bir sürece dönüştürdünüz. Şu anda getirdiğiniz sistemde de özel üniversitelerle ilgili şu düzenlemeyi yaptınız: “Memur katsayısı ile 4702 gösterge rakamının çarpılması.” demişsiniz ve 1.500 liranın 4702 gösterge rakamıyla çarpımı 1.568 lira. 1.568 lira para vereceksiniz, mütevellî heyeti de gerekirse yükseltecek. Mütevellî heyeti kim? Vakıf üniversiteleri. Şimdi, arkadaşlar, vakıf denilince geçmişten beri “vakfettmek” anlaşılır, parayla ilişkisi olmayan kurumlar anlaşılır, “vakfettmek” demek, tümüyle insanların yararına, kamu yararına olması lazım demek ama Türkiye’de “vakıf üniversiteleri” dediğiniz an “Para nereden gelecek? “Nasıl kazanacağım?” diye düşünürler ve siz bu mütevellî heyetine diyorsunuz ki: “Öğrencilere gerekirse parayı yükseltin.” Onların yükselttikleri öğrencilerin eğitim ücretleri ve YÖK bile bunu saptamış ve şu anda özel üniversiteler asistanları sömürüyor, hocaları sömürüyor, öğrencileri sömürüyor, velileri sömürüyor; sadece eğitim aşamasında değil, içeri girdiğinizde kantininden, ulaşımından yurduna kadar birçok alanda ve YÖK buna seyirci kalıyor, YÖK sadece yazı yazıyor. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ne diyor? “Siz özel üniversiteleri rekabet edebilecek düzeye getiremiyorsunuz.” Rekabet nerededir? Paranın olduğu yerdedir. Bilimin olduğu yerde rekabet keşke olsa. Para için rekabeti söylüyorlar. Siz eğitimi bu hâle getirdiniz ve şu anda Türkiye’deki tıp fakültelerinden 79’u devlet, 32 tanesi özel; dış hekimliği fakültelerinden 70 tanesi devlet, 29 tanesi özel; siz, bu özellerle beraber kamu hizmeti olması gereken sağlığı giderek özele devrediyorsunuz. Kamuyu bitirdiniz ve -tırnak içinde- var olan kamu da, “kamu-özel iş birliği” tekrar özel. Şu anda kamuya gitseniz, oradaki laboratuvar hizmetleri özel, görüntü hizmetleri özel, sterilizasyon hizmetleri özel, daha önce güvenliği özel yapmıştınız, yemeği özel yapmıştınız. E, “kamu” dediğiniz ne kalmış oraya? “Kamu” dediğiniz, oradaki personeli tutmuşsunuz ve personeli de giderek taşeronlaştıran bir sisteme dönüştürmüşsünüz. Bu gidişle sağlığı bitirdiğiniz gibi, eğitimi bitirdiğiniz gibi tümüyle özel sektöre teslim ediyorsunuz. Özel sektöre teslim etmek nedir? Yoksul yurttaş tedavi olamayacak, yoksul yurttaş sağlıktan yararlanamayacak, yoksul yurttaş gidip kredi çekmek zorunda kalacak; sağlığı çökerteceksiniz. Sorun, bu öğrencileri sadece internlik aşamasında değil, her aşamada desteklemektir.

Sağ olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki...

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Yoklama...

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Metanet ağabey, otur. Kendin konuşmaya çıkacaksın ağabey. (AK PARTİ sıralarından “Otur, otur.” sesleri)

BAŞKAN – Oylama yok şu anda beyler.

Şimdi, bugün tarihe bir not düşelim: Metanet Bey aynı gün içerisinde en çok karar yeter sayısı ve yoklama talebinde bulunmanın mutluluğu içerisinde.

Aynı mahiyetteki öneriler hakkında diğer konuşmacı Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, 361 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerinde İYİ Parti Grubumuzun görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; madde 9’la, devlet üniversitelerinin tıp fakültelerinde 6’ncı sınıfa geçen öğrenciler ile dış hekimliği fakültelerinin 5’inci sınıfa geçen öğrencilerine intern eğitimi döneminde kurumların bütçesinden on iki ayı geçmemek üzere ödemenin yapıldığı tarihteki net asgari ücret tutarında ödeme yapılacak. Buna desteğimiz tamdır fakat vakıf üniversitelerinde ise 4702 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutar da vergi kesilmeksizin ödenecek. Bu da 1.500 Türk lirası civarında etmektedir. Bu doğru değil arkadaşlar. Burada okuyan çocuklarımız zaten her yıl para ödüyorlar. Bu yanlış değil mi? Bu yanlışlığın düzeltilmesi gerekir. Dolayısıyla vakıf üniversitelerinde öğrenim gören çocuklarımıza da aynı ücretin ödenmesi gereklidir.

Evet, yine detaylara baktığımızda birçok eksiklik de görmekteyiz. Bu uygulamayı kanunlaştırmak isterken, aynı şekilde, hemşirelik son sınıf öğrencilerimizi, veterinerlik son sınıf öğrencilerimizi, eczacılık fakültesi son sınıf öğrencilerimizi neden görmediniz, neden yok saydınız, onlara da bu desteği vermektan niçin imtina ettiniz; çıkıp bunu da gençlere açıklamamız gerekir. Ben eminim ki bu kanun teklifini burada bulunan iktidar mensubu milletvekili arkadaşlar görseydi bunların da eklenmesini isterler, büyük bir haksızlığın da önüne geçmiş olurlardı. Buradan iktidar mensubu milletvekili arkadaşları uyarıyorum: Cumhuriyetimizin kazandırdığı eğitimdeki fırsat eşitliğini vasatlığa terk etmeyin. Hemen burada bu kanun teklifini düzeltin ve hemşirelik okuyan, veterinerlik okuyan, eczacılık okuyan çocukları da bu metne ekleyin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakın, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener, İyi Eğitimle Özgür ve Yenilikçi Birey, Çoğulcu ve Katılımcı Toplum Vizyonu Tanıtım Toplantısı’nda yaptığı konuşmada, bir eğitimci olarak eğitimi cumhuriyetin, demokrasinin, sınıflar arası geçirgenliğin mihenk taşı olarak gördüğünü ifade ederek Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün en önemli vizyonlarından birinin eğitime verdiği değerle Türkiye’de demokrasinin, cumhuriyet değerlerinin, hukukun üstünlüğünün ve adaletin tam anlamıyla yerleştirilmesinin eğitimle olacağına dair inancı olduğunu ifade etmiş ve bugünkü grup toplantımızda da Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener’in söylediği gibi, iktidarımızdaki önceliklerimizden biri de milletimizi sağlık hizmetlerindeki, sağlık çalışanlarımızı da işlerindeki sıkıntılardan kurtarmak olacak. İktidarımızda vatandaşlarımız sağlık hizmetini engelsiz ve uygun şartlarda alacak, sağlık çalışanlarımız da huzurlu çalışacak.

Mevcut sistemde üniversite ve devlet hastanelerinde çalışan hekimler özel hastanelerde çalışmıyor, belli kurallar dâhilinde bu kısıtlamayı kaldıracacağız. İnsan sağlığı gibi ulvi bir konuyu bile ticari alan hâline getirdiniz, bu saçmalığa son vereceğiz. Özel hastane ruhsatlarının taksi plakası gibi alınıp satılmasına izin vermeyeceğiz. Bu ticaret, özel hastane açmak isteyen yatırımcının önüne konan bürokratik engellerin bir sonucudur, bu engelleri kaldırıp güvenilir bir denetimle sağlık yatırımlarının önünü açacağız.

Hastayla gerektiği kadar ilgilenmek yerine daha çok hasta görmeyi dayatan performans uygulamasına ve buna bağlı işleyen ücret politikasına son vereceğiz. Ek mesai imkânı getireceğiz, hekimlerimiz istedikleri takdirde mesai saati sonrasında hafta sonları da bir plan dâhilinde çalışabilecekler. Görüyoruz ki ticarethaneye çevrilen sağlık kuruluşlarında ipin ucu kaçmış. Bölgesel entegrasyon sistemiyle sağlık işletmelerini devlet, özel ayırmadan bölgesel bir planlama kapsamına alacağız.

Evet, İYİ Parti iktidarında sağlık çalışanlarımıza “Biz de size iyi bakacağız, bu bizim sizlere olan vefa borcumuzdur.” diyoruz çünkü onlar canla başla pandemi döneminde sağlıklarını, hayatlarını

tehlikeye atarak bize hizmet ettiler. Az kaldı, hem de çok az; İYİ Parti iktidarında milletimiz huzur içerisinde müreffeh bir Türkiye’de yaşayacak diyor, heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(İYİ Parti sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ERHAN USTA (Samsun) – Yoklama talep ediyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Usta, Sayın Çulhaoğlu, Sayın Çakırlar, Sayın Subaşı, Sayın Ataş, Sayın Tatlıoğlu, Sayın Nuhoğlu, Sayın Yokuş, Sayın Oral, Sayın Altıntaş, Sayın Filiz, Sayın Kabukcuoğlu, Sayın Erel, Sayın Çelik, Sayın Öztürk, Sayın Cesur, Sayın Bahşi, Sayın Koncuk, Sayın Sıdalı, Sayın Örs.

Yoklama için beş dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve 172 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4618) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 361) (Devam)*

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önermeler kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

10’uncu madde üzerinde 3 önerge vardır. Önermeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sıra sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Hüseyin Yıldız

Faruk Sariaslan

Erkan Aydın

Aydın

Nevşehir

Bursa

Ünal Demirtaş

Okan Gaytancıoğlu

Vecdi Gündoğdu

Zonguldak

Edirne

Kırklareli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen, Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifi genel olarak olumlu bulmakla beraber olumlu bulmadığımız bazı maddeler de vardır. Teklifin gerekçesinde “ekonomik istikrar” “uluslararası rekabet” gibi ifadeler yer almaktadır. Aslında, bu ifadelerin gerçek gerekçe olmadığını, şu anda ekonomik istikrar bir yana dursun, ekonomimizin büyük bir krizin içinden geçtiğini ve hatta krizin giderek derinleştiğini ve toplumun geniş katmanlarında büyük bir tahribata yol açtığını görmekteyiz. İçinde bazı af düzenlemeleri içeren bu teklif de aslında ekonomik krizin endişe verici boyutlara geldiğini bir kez daha göstermektedir. Bu teklif aslında AK PARTİ kadrolarının devleti ve ekonomiyi yönetemediğini, uygulanan yanlış ekonomi politikaları sonucunda ekonominin âdeta enkaza döndüğünü ama seçimlere kadar süreci kör topal götürme çabasının olduğunu göstermektedir. Çünkü bazı borçların terkin ve tahsilatından vazgeçerek yani yapısal değil de günü kurtarmaya yönelik çözümler üreterek ekonomik krizin vatandaşlar üzerindeki yıkıcı etkilerinin kaldırılamayacağı açıkça ortadadır.

Değerli milletvekilleri, Merkez Bankasının sarayın talimatıyla faiz indirmeye başladığı 23 Eylül 2021 tarihinde 8,67 olan dolar kuru iktisat bilimine aykırı olan ve ne idiği belirsiz olan politikalarla 20 Aralık 2021 tarihinde 18,53’e kadar fırlamıştır. Bu şekilde, yapılan büyük hatalarla döviz krizi hızlanarak kontrolden çıkmıştır. Bu sebeple de döviz kurlarında serbest kambiyo rejiminden vazgeçilmiş, yarı kontrollü kambiyo rejimine geçilmiştir. 20 Aralık 2021 tarihinde gece piyasalarda yapılan sert müdahaleyle döviz kurları bir gecede 18-19 TL seviyelerinden bir anda 11-12 TL seviyelerine gerilemiştir. Ertesi gün de Hazine ve Maliye Bakanı Nebati tarafından “Kur korumalı TL vadeli mevduat ürünü devreye alınmıştır.” denilerek kur korumalı mevduat sistemi yürürlüğe girmiştir. 20-21 Aralık 2021 tarihindeki bu müdahaleyle Türkiye’de yeni bir dönem başlamıştır. Bu yeni dönemde dar gelirlilerden ve yoksullardan toplanan vergilerle bankalarda parası olan zenginlere devlet eliyle büyük bir kaynak aktarılmaya başlanmıştır. Bu yeni dönemde yoksul daha yoksul, zengin daha zengin olmuştur. Aslında ekonominin temel aktörleri ve bizler de iktidarı defalarca uyardık ama bu uyarılar dinlenmedi ve yapılan yanlışlar artarak devam etti. O dönemde ne denildi? “Biz, kur korumalı mevduatla döviz düşüreceğiz.” denildi ancak öyle oldu mu? Maalesef olmadı, döviz düşmedi ve iki ay sonra dolar ve euro yeniden yükselmeye başladı. O günlerde 11 liralara düşürülen dolar kuru bugün aradan bir yıl bile geçmeden, üstelik döviz rezervleri de eritilerek ve net hata ve noksan kaleminden gelen kaynağı belirsiz para girişleriyle bugün itibarıyla ancak 18,60 seviyelerinde tutulabilmektedir.

Değerli milletvekilleri, bugün geldiğimiz noktada kur korumalı mevduata verilen garantiler nedeniyle 11 Ekim 2022 tarihi itibarıyla vadesiz olan hesaplar için Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 88,4 milyar lira ödendi. Merkez Bankasının dövizden dönenler için ne kadar ödeme yaptıysa gizlenmektedir ama uzmanların yaptığı hesaplara göre Merkez Bankasınca da kur korumalı mevduat fonuna 116 milyar lira ödendiği ifade edilmektedir. Bu durumda ilk on ayda kabaca kur korumalı mevduatın 84 milyona maliyeti 200 milyar lira gibi devasa bir rakama çıkmış, kur korumalı mevduatla birlikte bütçedeki faiz yükü de yüzde 105 oranında artmıştır.

Değerli milletvekilleri, şimdi, kur korumalı mevduat sistemini bir yıl daha uzatmak istiyorsunuz bu düzenlemelerle, oysa “KKM” dediğimiz kur korumalı mevduat bir yıl daha devam ederse bunun ağır faturasını 84 milyon bir kez daha ödeyemez, kaldıramaz. Seçim kaygısıyla, ülkeyi iyice bataklığa sürüklüyorsunuz, uçuruma sürüklüyorsunuz. Bu nedenle de kur korumalı mevduat sistemi derhâl sona erdirilmelidir; bir avuç zenginin değil, 84 milyonun menfaatleri gözetselmemelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 361 sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinde yer alan “veya” ibaresinin “ve/veya” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Oya Ersoy	Zeynel Özen	Murat Sarısaç
İstanbul	İstanbul	Van
Murat Çepni	Rıdvan Turan	Necdet İpekyüz
İzmir	Mersin	Batman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Zeynel Özen.

Buyurunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada çok sayıda kanun ve kanun hükmünde kararnamenin tek bir teklifte yer alması hukuki değildir, “torba yasa” olarak ifade edilen bu tarz düzenlemeler yasa yapma sürecini itibarsızlaştırmaktadır. Parlamentonun salt sayısal çoğunluğu süreci üzerine ilerlemesi, hukuki işlemler ile demokratik işleyiş arasında bir makas farkının oluşmasına neden olmaktadır. AKP iktidarı torba yasalarla demokratik işleyişin içini boşaltmaktadır.

Burada söz aldığım 10'uncu madde, Turizmi Teşvik Kanunu'nda yapılan değişiklikler ile Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılan ücretsiz girişli günübirlik tesisler, özellikle Bakanlığın Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü veya iştiraki şirketler tarafından işletilebilmesi, üçüncü kişilere devredilememesi ve işlettilirilmemesini öngörmektedir. Yasa gereği deniz, akarsu ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilmektedir. 7121 no.lu ilgili Kıyı Kanunu'nda kıyılarda hiçbir yapının yapılamayacağı, duvar, çit, parmaklık, tel örgü, hendek, kazık ve benzeri engellerin oluşturulamayacağı açıkça belirtilerek bu tür yerlerin özel mülkiyete konu olamayacağı vurgulanmaktadır fakat uygulamada bunun hiçbir karşılığı yoktur. Turizm bölgelerinde sahillerin tamamı özel mülkiyet tarafından çevrelenmiş ve ücret karşılığında kullanım hakkı verilmektedir.

Turizmi teşvik etmek için, ayakta tutmak için öncelikle turizm emekçilerinin sorunları çözülmelidir. 3,5 milyon turizm emekçisi var, bunların 927 bini sigortalıdır, 2 milyonun üzerinde kişi kayıt dışı çalışmaktadır. Turizm emekçileri insanlık onuruna yakışmayan bir ücretle günde on dört, on altı saat çalıştırılmaktadır. Genç işçiler ve çocuklar sorunu da turizmde istismar edilmektedir. Tüm işletmeler çalıştıracakları işçi sayısının yüzde 35'i kadar stajyerleri kullanmaktadır. Turizm emekçilerinin üç beş ay çalıştıkları şehirlerde aldıkları asgari ücret yaşamını sürdürmelerine yetmezken geride kalan yedi sekiz ay tıpkı tarım işçileri gibi işsiz ve parasız bir şekilde yaşamlarını sürdürmektedirler. ILO'nun 172 sayılı 1991 yılında kabul ettiği Turizm Çalışanlarının Çalışma ve Yaşam Koşullarının İyileştirilmesi başlıklı uluslararası sözleşmesi yirmi sekiz yıldan beri Türkiye tarafından imzalanmamaktadır arkadaşlar. Çocuk emeği sömürüsü derhâl durdurulmalıdır, sigortasız, kayıt dışı işçi çalıştırılması derhâl durdurulmalıdır, fazla çalışma ücretlendirilmelidir, sürekli fazla çalıştırma yerine eksik kadrolar doldurulmalıdır.

Turizm bölgelerinde en önemli sorunlardan biri de sit alanlarının talan edilip rant uğruna doğa katliamlarının yaşanmasıdır. Sadece son bir yılda birçok kentte sit alanları statüleri değiştirilmiş bazı sit alanları imara açılmıştır. Marmaris ve Bodrum'da 2021'in yaz aylarında yaşanan orman yangınları binlerce hektarda görülmüş, geçtiğimiz temmuz ayında ise Muğla Bodrum'da, Çiftlik Mahallesi Adayalı mevkinde Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un sahip olduğu Ersoy Otelcilik İnşaat ve Turizm İşletmeciliği tarafından beş yıldızlı Maxx Royal Bodrum oteli açılmak istendiği haberleri kamuoyuna yansımıştır. Bakanın otel yapmak istediği alanın ikinci derece doğal, üçüncü derece ekolojik sit alanı olduğu da ortaya çıkmıştır arkadaşlarım.

Muğla'nın Bodrum ilçesinde doğal ve arkeolojik sit alanıyla kaplı Cennet Koyu'nda Cengiz Holding tarafından turistik tesis ve lüks villalar inşa edilmeye başlanmıştır. Bölgede yurttaşlar eylem yapıp tepki göstererek Cengiz Holdingi projeden acil olarak vazgeçmeye çağırmıştır.

Doğa ve çevre katliamına son!

Genel Kurulu saygılarla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 10'uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresi ile değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Yavuz Ağırlioğlu	Arslan Kabukcuoğlu
Adana	İstanbul	Eskişehir
Fahrettin Yokuş	İbrahim Halil Oral	Hüseyin Örs
Konya	Ankara	Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral.

Buyurun Sayın Oral. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 361 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, turizm ülkemizin en önemli gelir kaynağıdır. Buna rağmen iktidarın bu konuda yirmi yıldır kapsamlı ve ilkesel bir politikası bulunmamaktadır. AK PARTİ iktidara geldiğinden beri Turizmi Teşvik Kanunu 13 kez kanunla, birkaç kez de KHK'lerle değişikliğe uğramıştır, bazı maddeler birkaç kez değişmiştir. Bu durum, AK PARTİ iktidarının "Kervan yolda düzülür." mantığıyla kanun çıkarmasının örneklerinden sadece birisidir. Görüştüğümüz maddede de pek çok çelişki mevcuttur. Düzenlemenin böyle geçmesi hâlinde güzelim kıyılarımız talan edilebilecektir.

Ayrıca şirketlerin ecrimisil ödemeleriyle alakalı da mantık hataları vardır. Değişe değişe yamalı bohçaya dönen turizm mevzuatına ek olarak şimdi de turizm gelirlerinin hesaplanmasında değişikliğe gidileceği öğrenilmiştir.

TÜİK'in yarın açıklayacağı yeni modelin ne olduğunu da göreceğiz. İktidarın üç dört senedir "Turizm gelirlerini 70 milyar dolar yapacağız." diye övünmesi bir tarafa bırakılırsa hadi bir buçuk sene pandemiden dolayı bu hedefleri göremedik, 2021'de 25 milyar doları ancak gördük, 2022'nin ilk altı ayındaysa rakam 8,7 milyar doları ancak buldu. Şimdi, vites küçültüp "2023'te hedef 50 milyar dolar." dediniz. Anlaşılan, enflasyon hesaplarında olduğu gibi turizm gelirleri hesabında da veri setlerini, kırılmaları ve istatistik alanlarını değiştirerek olmayan geliri, varmış gibi göstermeyi hedeflemektesiniz. Ancak sizin tek yapabileceğiniz, Sayıştay denetimine tabi olmayan Turizm Geliştirme Ajansını yani yeni haraç kesme alanları açmaktır.

Rakamlarla oynayarak milleti kandıramazsınız. Memura daha az zam yapmak için düşük tuttuğunuz enflasyon verileri gibi yaptığımız bütün oyunlardan Türk milleti artık haberdardır. İktidarınıza olan güven artık bitmiştir, milletimizin artık ne gönlünde ne de güveninde varsınız. Oynadığınız her rakamın altında bir bit yeniği olduğu aşikârdır. İnşallah, İYİ Parti iktidarında devlete ciddiyet, millete hürriyet gelecek, demokrasi ve adalet sağlanacaktır. İşte, bu yolla Türkiye hem güvenli hem de daha güvenilir bir ülke hâline gelecektir.

Kıymetli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarı enflasyonu çok sevmektedir. Ekonomik enflasyonu TÜİK verileriyle bile yüzde 80'e varan bu iktidar, seçim yaklaştıkça şimdi de torba kanun enflasyonu başlatmıştır. "Seçimde ne işimize yarar, ne bize üç beş oy daha getirir, toparlayalım, derleyelim, bir torbaya sokup getirelim." telaşıyla, mantığıyla kanun yapılmaz; bu, devlet ciddiyetiyle asla uyuşmaz. Sürekli torba kanunlarla gelir vergisinden bazı alacakları kısıyorsunuz ancak ne hikmetse hem TÜRK-İŞ'in hem DİSK'in talebi olan gelir vergisi dilimleriyle alakalı artışı gündeme almıyorsunuz. Enflasyon TÜİK'e göre bile yüzde 80 artmakta ama ne hikmetse gelir vergisi dilimleri yerinde saymaktadır. Ücretliler aldıkları maaşların bir kısmını birkaç ayda gelir vergisine kaptırmaktadırlar. Ülkedeki gelir adaletini yerle bir ettiniz, maaşlardaki gelir vergisi yükünü bir türlü azaltmadınız, yapılan zamlar Deli Dumrul hesabı işverenden parayı alıp yandaşın kasasına koymaktan öteye geçmemektedir. Milletlin yarasına merhem olmayı geçin, işsizliğe ve işverenin batmasına sebep oluyorsunuz. Politikalarınız âdeta Türk ekonomisine dadanmış bir çekirge sürüsü gibidir. AK PARTİ'nin ekonomi politikaları açık şekilde bir millî güvenlik sorunu hâline gelmiştir. İnşallah, milletimizin bu güvenlik sorunu sandıkta bertaraf edilecek.

Bu düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, hepinize iyi geceler diliyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.28

ALTINCI OTURUM**Açılma Saati: 00.29****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Rümeyza KADAK (İstanbul), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12’nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

361 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 27 Ekim 2022 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.30

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 6

**12'NCİ BİRLEŞİM
26 EKİM 2022 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00**

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun 26 ve 27 Ekim 2022 ile 1, 2, 3, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 29 ve 30 Kasım 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 27 Ekim 2022 ile 1, 2, 3, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 29 ve 30 Kasım 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24:00'e kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 04.10.2022 tarihli 2'nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

26 Ekim 2022 Çarşamba günkü Birleşiminde 361 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

26 Ekim 2022 Çarşamba günkü Birleşiminde 361 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanamaması halinde 27 Ekim 2022 Perşembe günkü Birleşiminde 361 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarını sürdürmesi,

361 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğü 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 27 nci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1, Geçici Madde 2, Geçici Madde 3 ve Geçici Madde 4 dahil 28 ila 49 uncu maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.10.2022 tarihli 11'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*Plan ve Bütçe Komisyonu

26.10.2022 Çarşamba - Saat: 10.00

27.10.2022 Perşembe - Saat:10.00

*İçişleri Komisyonu

26.10.2022 Çarşamba- Saat: 15.00

*Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu

27.10.2022 Perşembe - Saat: 11.00

*Dijital Mecralar Komisyonu

27.10.2022 Perşembe - Saat: 11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

12'NCİ BİRLEŞİM

26 EKİM 2022 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde İcra Ettiği Harekat ve Misyollar Kapsamında Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tespit Edilmek Üzere, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Yurt Dışına Gönderilmesi ve Cumhurbaşkanınca Verilecek İzin ve Belirlenecek Esaslar Çerçevesinde Bu Kuvvetlerin Kullanılması İçin Türkiye Büyük Millet Meclisinin son olarak 19.10.2021 Tarihli ve 1309 Sayılı Kararıyla Uzatılan İzin Süresinin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca 31.10.2022 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Uzatılmasına İlişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/2083)

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

- 1.- **(S. Sayısı: 361)** Kütahya Milletvekili Ahmet Tan ve 172 Milletvekilinin Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4618) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.10.2022) (*) (**) (X)
- 2.- **(S. Sayısı: 127)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)
- 3.- **(S. Sayısı: 313)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4161) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)
- 4.- **(S. Sayısı: 169)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)
- 5.- **(S. Sayısı: 245)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)
- 6.- **(S. Sayısı: 154)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)
- 7.- **(S. Sayısı: 183)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)
- 8.- **(S. Sayısı: 309)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)
- 9.- **(S. Sayısı: 178)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)
- 10.- **(S. Sayısı: 291)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğü'nün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

12.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

13.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

14.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

15.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

25.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumununun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

26.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumununun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

27.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

28.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

29.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

30.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

31.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansınının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

32.- (S. Sayısı: 290) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

33.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 258) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

36.- (S. Sayısı: 307) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

37.- (S. Sayısı: 326) 2021 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/9) (Dağıtma tarihi: 13.04.2022)

38.- (S. Sayısı: 329) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma'da Yapılan Değişiklikler ve İlevelere İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4159) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

39.- (S. Sayısı: 330) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü'nde Yapılan Değişiklikler ve İleveler ile İlgili Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4160) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

40.- (S. Sayısı: 331) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İş Birliği Protokolünün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4292) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

41.- (S. Sayısı: 332) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2783) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

42.- (S. Sayısı: 333) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

43.- (S. Sayısı: 334) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

44.- (S. Sayısı: 347) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasını Değiştiren Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

45.- (S. Sayısı: 348) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

46.- (S. Sayısı: 349) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1584) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

47.- (S. Sayısı: 350) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4293) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

48.- (S. Sayısı: 351) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/912) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

49.- (S. Sayısı: 352) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1368) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

50.- (S. Sayısı: 353) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1422) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

51.- (S. Sayısı: 354) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1693) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

52.- (S. Sayısı: 355) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1965) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

53.- (S. Sayısı: 356) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Guadalajara Tam Yetkili Temsilciler Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2400) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

54.- (S. Sayısı: 357) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Avrupa Haberleşme Ofisi (ECO) Kuruluş Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

55.- (S. Sayısı: 358) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Hükümetlerarası Kuru Limanlar Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3540) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

---

7 - KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

56.- (S. Sayısı: 359) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Spitsbergen ile İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanan Antlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

57.- (S. Sayısı: 360) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi (IGAD) Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2818) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

TBMM Basımevi/2022